

ΕΚΛΟΓΗ

ΤΟΜΟΣ Η'

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 81

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κουλτούρα και Πολιτισμός	R. Niebuhr	17
Ἡ Ἑλλάς στὴν XV Ὀλυμπιάδα	A. Σέμπος	25
Ταξιδιώτες τοῦ Βορρᾶ	«Blanc et Noir»	33
Τὸ πάθος τῆς συλλογῆς		37
Τὸ Α.Β.Σ τοῦ Ἀτόμου	J. B. Bronowski	40
Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ περισσότερα	MacKean Downs	45
Καρδιά	J. Ratcliff	49
Τὰ ἐσώρρουχα	C. & P. Cunningham	53
Κίνα	Pearl Buck	57
Ἐνας Ἑλληνας θαλασσοπόρος	«London Callings»	62
Ἡ προσευχὴ τοῦ θαυματοποιοῦ	Anatole France	65
Παγκόσμιος Τράπεζα	Edwin Dale	69
Ἡ Ἐπιστῆμη στὴν ὑπηρεσία τοῦ Ἀνθρώπου		72
Στὴ χώρα τοῦ Πανὸς	John Leatham	76
Ἀτομικὸ Ἡμερολόγιο	J. Howard	81
Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν		87
Τὸ παιχνίδι τῆς ζωῆς	S. Maugham	101
Θὰ τολμοῦσε ἡ Ρωσία τὸν πόλεμο;	K. Thayer	115
Γ' Φωτογραφικὸς Διαγωνισμὸς	Σ. Δ. Λ.	118
Ριβιέρα, Κάπρι, Καλιφόρνια	Μαρίνα	126

Τὸ ἐξώφυλλό μας : «Τὰ στενὰ τοῦ Πόρου», ἀνέκδοτη ἑγχρωμὴ φωτογραφία.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἄρθρων καὶ εἰκόνων τῆς «Ἐκλογῆς»
χωρὶς τὴν ἄδεια τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν.

Ἐκλογὴ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Υπεύθυνος τυπογραφείου : Κ. ΖΑΓΟΡΙΑΝΙΤΗΣ, Νεοπτολέμου 14

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΖΗΝΩΝΟΣ 4, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 54.873

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἐσῶτ. Ἐτησ. 50.000
Ἐσῶτ. Ἐξάμ. 25.000

Ἐξῶτ. Ἐτησ. \$ 4
Ἐξῶτ. Ἐτησ. £ 1.10.0

ΜΙΑ ΒΡΑΔΥΑ

Ἀπόψε εἶναι γλυκεῖα ἡ βραδυὰ σὰν ἰότες...
 Σ' ὅλα τοῦ φεγγαριοῦ ἡ χλωμὴ μαγεία·
 σβύνανε μακρὰ κιθάρας νότες,
 καὶ μὲς στὴ γλαυκὴ νύχτια εὐδαιμονία,
 τ' ἀηδόνια σιοῦ περιβολιοῦ τὸ βάθος,
 τὰ τραγούδια τους τρίζαν τὰ θεῖα.
 Μιὰ ψυχὴ σι' ὄνειρόπολό της πάθος,
 ψιθύριζε, σιὸ σιῆθος μου γερμένη:
 «Απόψε εἶναι τὸ πρῶτο μου τὸ λάθος!»
 Κι' ὅμως, καλέ, εἶμαι τόσο εὐτυχισμένη·
 ἰὸν ἔρωτά μας εὐλογοῦν λὲς καὶ τ' ἀστέρια!·
 ὦ, ἐσὺ ἀγαπημένη, ἀγαπημένη,
 πῶς ἔτρεμε ἡ φωνή σου, καὶ τὰ χέρια,
 τὰ χέρια σου, μὲς τὰ βαρὺ δικά μου,
 δυὸ μικρὰ φοβισμένα περιστέρια...
 Κι' ἀπόψε, ὅλων αὐτῶν μοῦ ἦρθεν ἡ μνήμη
 ἀόριστη, καθὼς σὲ ρέμβει ὄνειρον.
 Πάλι ἡ βραδυὰ γλυκεῖα εἶναι, καὶ τ' ἀσήμε
 τοῦ φεγγαριοῦ ἀργυρώνει ὅλα τὰ γύρου·
 σβύνουν μακρὰ κιθάρας γλυκὲς νότες,
 καὶ νεύονται ὅλα ὄλβια τοῦ ἀπειρου.
 Ἀχ! ἀπόψε, ἀπόψε εἶναι σὰν ἰότες...

(Ἀπὸ τῆ συλλογῆ «Οἱ Ὁραματισμοὶ τοῦ Ἐωσφόρου» 1923)

Ο Γλαῦκος Ἀλιθέρης (ψευδώνυμο τοῦ Μιχ. Χατζηδημητρίου) εἶναι ἀπὸ τοὺς διαπρεπέστερους ποιητὲς τῆς Κύπρου, πού ζεῖ καὶ ἐργάζεται στὴν Ἀλεξάνδρεια ὡς καθηγητὴς τῆς Γυμναστικῆς στὶς ἐλληνικὲς σχολὲς τῆς κοινότητος. Γράφει ποιήματα ἀπὸ πολὺ νέος καὶ ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιστότερος θαυμαστὲς τῆς παλαμικῆς μούσας. Τύπως ἀρκετοὺς τόμους ποιημάτων («Κρινάκια τοῦ Γυαλοῦ», «Μυστικὸς Δεῖπνος», «Ἀπλὴ Προσφορά», «Θερισμοὶ κι' Ὁργώματα» κ. ἄ.), ἔγραψε δυὸ τραγωδίες («Πύργος τῆς Βαβέλ», «Ἀροδαφνούσσα»), τύπως συλλογὲς διηγημάτων («Ὁ Γυμνὸς Ἄνθρωπος» κ. ἄ.), μετέφρασε τὸν Ροδπερτ Μπρούκ («Ἀπαντα») καὶ ἄλλους ξένους ποιητὲς («Ἀγγλικὴ Ἀνθολογία») καὶ ἀσχολήθηκε μὲ τὴν κριτικὴ καὶ ἰδίως μὲ τὸν Καβάφη («Τὸ Πρόβλημα τοῦ Καβάφη» κ. ἄ.). Ὁ στίχος του ἀκολουθεῖ τὴν παράδοση, ἀλλὰ μὲ πολλὴν εὐκαμψία, καὶ ὁ ἐλευθερὸς ἔχει μουσικότητα καὶ στερεὸ ρυθμό. Συνεργάσθηκε σὲ πολλὰ περιοδικὰ τῆς Ἀλεξανδρείας, («Γράμματα», «Νέα Ζωή», «Ἀργώ», «Ἀλεξανδρινὴ Τέχνη») καὶ σὲ περιοδικὰ τῶν Ἀθηνῶν. (Γεννήθηκε στὴ Λεμεσό τῆς Κύπρου, στὰ 1897).

Ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα ὅλου τοῦ κόσμου

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Τοῦ

REINHOLD NIEBUHR

ΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΑΣ

Πολλοὶ ὅρισμοι μποροῦν νὰ δοθοῦν στὴ λέξι «πολιτισμός». Ἄν δὲν εἶναι παρὰ πολὺ αὐθαίρετο, θὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε διάκρισι ἀνάμεσα στὴν «κουλτούρα» καὶ στὸν «πολιτισμό» καὶ νὰ χαρακτηρίσουμε τὴν πρώτη σὰν πνεῦμα τοῦ δευτέρου καὶ τὸ δεῦτερο σὰν σῶμα τῆς πρώτης. Μ' αὐτὴ τὴν ἔννοια ἡ «κουλτούρα» θ' ἀντιπροσώπευε τὸ σύνολο τῆς τέχνης, τῆς φιλοσοφίας, τῆς λογοτεχνίας καὶ τῆς θρησκείας, τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας καὶ ὁ «πολιτισμός» θ' ἀντιπροσώπευε τοὺς κοινωνικοὺς, οἰκονομικοὺς, πολιτικοὺς καὶ νομικοὺς θεσμοὺς πού ρυθμίζουν τὴν κοινωνία.

Ἐνῶ πολλοὶ Εὐρωπαῖοι ἐπικρίνουν τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Ἀμερικανῶν γιὰ τὴν τεχνολογία καὶ ἀκόμα τὸν ἐνθουσιασμό τους γιὰ τὰ σπόρ, εἶναι ἐκπληκτικὸ πῶς ἡ πῖο ἀμελλικτὴ ἐπικρίσι κατὰ τῆς ἀμερικανικῆς ζωῆς προέρχεται ἀπὸ ἕναν Ἀμερικανό, τὸν κ. Μπάρρετ. Ὁ Ἀμερικανὸς αὐτὸς

πιστεύει — σωστὰ κατὰ τὴ γνώμη μου — πῶς ἡ Ἀμερικὴ μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ τὸν πρῶτο ὁλότελα κοσμικὸ πολιτισμὸ στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, ἕνα πολιτισμὸ ὅπου «ἡ φωτισμένη δημοκρατία καὶ ἡ κοινωνία τῆς οἰκονομικῆς ἀφθονίας γιὰ ὅλους» θὰ περιώριζε τὴν κουλτούρα μας σ' ἕνα «κοσμικὸ» φιλισταισμό μὲ ἀπόλυτη συνέπεια.

Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ ἐπικριταὶ αὐτοὶ ἐνδιαφέρονται κυρίως γιὰ ἕνα ἄλλο θέμα. Μὲ λίγα λόγια βρίσκουν πῶς ἐκεῖνο πού ἔχομε πολὺ στενὰ ὀρίσει ὡς πολιτισμὸ εἶναι «βαρβαρισμός» καὶ μόνο ἐκεῖνο πού ἔχομε ὀρίσει ὡς «κουλτούρα» εἶναι πραγματικὰ «πολιτισμός». Ὁ Πιτερ Ἐμμανουέλ ἔγραψε: (*) «Μιὰ τρελλὴ ἰδέα περνᾷ ἀπ' τὸ μυαλό μου: Μήπως αὐτὴ ἡ Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία ἦταν ἡ ἴδια ἕνα ἀποφασιστικὸ θῆμα πρὸς τὴ βαρβαρότητα; Κεφαλὴ τοῦ κόσμου ἡ

(*) «Ἐκλογὴ» Ἰουνίου, σ. 13.

Ρώμη, δὲν εἶχε ψυχὴ. Ὁ πολιτισμὸς τῆς Αὐτοκρατορίας ἦταν Μεσογειακός, ὄχι Ρωμαϊκός».

Ἡ σύγκρισις αὐτὴ εἶναι ἀποκαλυπτική ἀπὸ πολλὰς ἀπόψεις. Εἶναι δλοφάνερο πὼς ἡ σχέσις τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν «κουλτούρα» τῆς Εὐρώπης εἶναι σὲ γενικὲς γραμμὰς ἀνάλογη μὲ τὴν σχέσιν τῆς Ρώμης μὲ τὴν ἑλληνικὴν κουλτούρα. Ἡ εὐρωπαϊκὴ κουλτούρα ὅπως καὶ ἡ ἑλληνικὴ εἶναι πολὺ πρὸ ἀνεπτυγμένη στὴ φιλοσοφία, στὴν τέχνη καὶ στὴ θρησκεία ἀπὸ τὴ δική μας. Μὰ σὰν πολιτισμὸς, σὰν σύστημα δηλαδὴ κοινωνικῆς ζωῆς, οἱ Ἕλληνες δὲν μπόρεσαν νὰ ὑψωθοῦν πάνω ἀπ' τὴν πολιτικὴ μορφή τῆς πόλεως — ὅπως ἀκριβῶς ἡ σύγχρονη Εὐρώπη δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸ σύστημα τῶν μικρῶν ἔθνικων κρατῶν.

Οἱ Ρωμαῖοι ἔδωσαν τὸν νόμο καὶ τὴν τάξιν στὸν κόσμον, ἡ δική μας δύναμις (καὶ ἀπὸ ὠρισμένες ἀπόψεις ἡ πολιτικὴ μας εὐφυΐα) πρέπει νὰ δημιουργήσῃ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν τάξιν γιὰ τὸν Δυτικὸν κόσμον.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ πὼς ἡ πολιτικὴ ἰδιοφυΐα τῆς Μεγάλης Βρετανίας εἶχε πάνω-κάτω τὴν ἴδια σχέσιν μὲ τὴν ἡπειρωτικὴ Εὐρώπη πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἀμερικῆς. Μπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ ὅτι ἡ μετακίνησις αὐτὴ ἀπὸ τὴ βρετανικὴν εἰς τὴν ἀμερικανικὴν ἡγεμονίαν σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν ἔχει ἐντυπωθῇ στραθὰ στὸ μυαλὸ ἑνὸς σύγχρονου Ἀγγλου. Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ συγκρίνουμε τὴν ἀποψιν τοῦ Ἀγγλου μὲ τὴν ἀποψιν τῶν Ἀμερικανῶν. Αὐτοὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ πρακτικὰ προβλήματα τῆς δημιουργίας μιᾶς παγκόσμιας κοινότητος καὶ μὲ τὸ πῶς πού δὲν μαρτυρεῖ κανένα ἀπὸ

τοὺς φόβους τῶν ἡπειρωτικῶν διανοουμένων γιὰ τὴ σύγκρουσιν ἀνάμεσα στοὺς πολιτικούς καὶ τοὺς πνευματικούς σκοποὺς τῆς ζωῆς.

Εἶναι πιθανὸ πὼς οἱ πρακτικοὶ Ρωμαῖοι, οἱ πρακτικοὶ Βρεταννοὶ καὶ τῶρα οἱ πρακτικοὶ Ἀμερικανοὶ δὲν κατάρθωσαν καθέναν μὲ τὴν σειράν του νὰ φθάσουν στὰ ὕψη ἐκεῖνα τῆς καθαρῆς κουλτούρας, τῆς τέχνης, τῆς φιλοσοφίας, τῆς θρησκείας καὶ τῆς θεολογικῆς θεωρήσεως, ὅπου εἶχαν φθάσει οἱ Ἕλληνες καὶ σὲ νεώτερες ἐποχὰς οἱ Γάλλοι, οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ Ἰταλοὶ. Ἡ σύγκρισις ἀνάμεσα σὲ μᾶς τοὺς Ἀμερικανούς καὶ στοὺς Ρωμαίους εἶναι βασικὰ σωστή. Τὸ ζήτημα εἶναι ἂν εἶναι σωστὸ νὰ χαρακτηρίσουμε κάθε τι πού μπορεῖ ν' ἀποδοθῇ στὸν ρωμαϊκὸ πολιτισμὸν σὰν «βαρβαρισμὸς» καὶ νὰ θεωροῦμε σὰν «καθαρή» μόνον τὴν κουλτούραν πού ἀποφύγει τὶς εὐθύνες καὶ τοὺς ἠθικοὺς ἐπαμφοτερισμούς στὴν πολιτικὴν.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ Εὐρωπαῖοι διανοούμενοι ἐξετάζουν τὰ προβλήματα τῆς κουλτούρας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἀπὸ τὴ σκοπιὰ ἐκείνην πού κατατάσσει στὸ βασίλειον τοῦ βαρβαρισμοῦ κάθε πρακτικὴ δραστηριότητα πού ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀποκατάστασιν ἢ τὴν διατήρησιν μιᾶς ἀνεκτῆς δικαιοσύνης καὶ κοινότητος μεταξὺ καὶ ἐντὸς τῶν ἔθνων. Οἱ φιλόσοφοι ζητοῦν μιὰ ἀλήθειαν πού νὰ στέκῃ πάνω ἀπὸ τὶς σχετικότητες τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς δυνάμεως στὴν πολιτικὴν ὁργάνωσιν.

☆

Ἄν, ὅπως προτείνει κάποιος, κρίνουμε τὸν πολιτισμὸν ἀπὸ τὸν βαθμὸ μὲ τὸν ὁποῖο βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀπο-

στολή του ὡς ἄνθρωπος, μποροῦμε νὰ διακρίνουμε δυὸ διαστάσεις στὴν ἀνθρώπιν ὑπαρξιν καὶ νὰ ὀρίσουμε τὴ μιὰ ὡς κάθετη καὶ τὴν ἄλλαν ὡς ὀριζόντια. Στὴν κάθετη διάστασιν πρέπει νὰ περιλάβουμε κάθε πλευρὰ τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξεως πού στέκει πάνω ἀπὸ τὶς κοινωνικὰς σχέσεις καὶ περιφρονεῖ τοὺς κανόνες τῆς κοινωνικῆς καὶ ἱστορικῆς φρονήσεως. Στὴ σφαῖρα αὐτὴ ἀνήκει ἡ ἀξία τοῦ μοναδικοῦ ἀτόμου, τὸ σύνολο τῆς «ἑσωτερικῆς του ζωῆς», οἱ θρησκευτικὲς καὶ φιλοσοφικὲς του πεποιθήσεις, οἱ ἀντιλήψεις του γιὰ τὴ σημασίαν τῆς ὑπάρξεως ἐκείνης πού στέκει πάνω ἀπ' τὴ σημασίαν πού δίδεται στὴν ὑπαρξιν του μέσα στὸν καθαρὰ κοινωνικὸν περίγυρον. Ἡ κάθετη διάστασις περιλαμβάνει ὅλες τὶς ἐκφράσεις τῶν ἱκανότητων, πού δὲν ἔχουν ἄλλο σκοπὸ, παρὰ νὰ ἐκφράζουσιν τὶς ἀνθρώπινες ἱκανότητες ὅσο γίνεται πληρέστερα. Φυσικὰ, ὑπάρχουν ἐπιτεύγματα κουλτούρας στὴ διάστασιν αὐτὴν, πού ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τοῦς ἡ μοῖρα ἑνὸς ἰδιαιτέρου πολιτισμοῦ δὲν ἔχει μεγάλη σπουδαιότητα.

Ἡ ὀριζόντια διάστασις περιλαμβάνει τὸ κάθε τι πού ἀνάγεται στὴν κοινωνικὴ ὑπαρξιν τοῦ ἀνθρώπου, σὲς σχέσεις του μὲ τὴν οἰκογένειάν του, τὴ φυλὴν, τὸ ἔθνος. Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ πὼς δὲν εἶναι δυνατόν μιὰ καθαρὴ διάκρισις ἀνάμεσα σὲς δυὸ αὐτὲς διαστάσεις. Κάθε ὕψιλό «πνευματικὸ» ἐνδιαφέρον ἔχει μιὰ κοινωνικὴ συνάρτησιν. Ἀπ' τὴν ἄλ-λη μεριά οἱ ὕψιστες πνευματικὲς ἀρετὲς εἶναι ἀναγκαῖες γιὰ τὴν κατάλληλὴ ὁργάνωσιν τῆς κοινῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Μὰ αὐτὴ ἡ κοινωνικὴ ὁργάνωσις συνεπάγεται καὶ ὕψιλό βαθμὸν πειθαρχίας, νο-

μοθεσίας — ἐξαναγκασμοῦ, ἰσοροπίας συμφερόντων καὶ δυνάμεως.

Αὐτὸ τὸ στοιχεῖο τῆς δυνάμεως στὴν ὀριζόντια καὶ κοινωνικὴ διάστασις εἶναι φαίνεται ἐκεῖνο πού παρασύρει τοὺς Εὐρωπαίους καὶ τοὺς κάνει νὰ παραδίδουν τὸν κόσμον τῆς ὁργανώσεως στὸ σκοτάδι τοῦ βαρβαρισμοῦ. Ἡ μόνη μορφή κοινωνικῆς ζωῆς πού γίνεται δεκτὴ στὴ σφαῖρα τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ἐκείνη ἡ ὕψηλὴ μορφή ἀνθρώπινης κοινότητος, στὴν ὁποία ὑπάρχει ἡ γνήσια ἐπαφὴ ἀνάμεσα στὰ πρόσωπα. Φυσικὰ, ἡ ἀνθρώπινος ζωὴ θὰ ἦταν ἀνυπόφορη χωρὶς τὴ γνήσια ἐπικοινωνία. Δὲν εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ τονίσουμε πὼς οἱ κοινότητες πού ἐντὸς τοῦς ὑπάρχει γνήσια «ἀγάπη» εἶναι ἀναγκαστικὰ μικρὲς καὶ πὼς οἱ πλατύτερες κοινότητες τῶν ἀνθρώπων μαθαίνουν ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη μᾶλλον παρὰ ἀπὸ τὴν ἀγάπην ἂν πραγματικὰ αὐτὸ πού τοὺς συνδέει εἶναι κάτι καλύτερον ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν. Ἐ-τοῖς δὲν ἔχει νόημα ἡ μομφὴ ὅτι «ἡ Ρώμη δὲν εἶχε ψυχὴ». Γιατί, ἂν τὴν ἴδια μομφὴ τὴν κρίνουμε μὲ τὰ μέτρα μιᾶς ἰδεώδους κοινότητος, στὴν ὁποία πραγματώνεται ἡ ἀλληλοδιείσδυσις προσωπικοτήτων, μποροῦμε νὰ τὴν προσψύσουμε σὲ ἔθνη καὶ αὐτοκρατορίας πολὺ μικρότερες ἀπὸ τὴ Ρώμην. Ἡ Γαλλία δὲν ἔχει ψυχὴ. Ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἔχει ψυχὴ. Μὰ ἂν πρόκειται νὰ μετρήσουμε τὸν πολιτισμὸν μὲ κριτήρια πού ἔχουν σχέσιν καὶ μὲ τὶς δυὸ διαστάσεις τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως, μποροῦμε νὰ ἀποκρύψουμε τοὺς ἠθικοὺς ἐπαμφοτερισμούς τῶν ρωμαϊκῶν νόμων ἢ τῆς Ἀτλαντικῆς Κοινότητος πρὸς τὸ βασίλειον τῆς βαρβαρότητας.

Ἡ ἀρνητικὴ στάσις ἀπέναντι

στο πρόβλημα της οργανώσεως της ανθρώπινης ζωής πέρα από την άπλη οικογένεια ή τη φατρία φαίνεται να πηγάει από την αντίληψη ότι ο άνθρωπος μπορεί να εκπληρώσει το νόημα της υπάρξεώς του αν αποσπασθή όσο το δυνατό περισσότερο από τα περίπλοκα προβλήματα της κοινής ζωής. Το γεγονός όμως είναι πως ο άνθρωπος μπορεί να είναι αληθινά άνθρωπος, μόνο αν συνδέσει μονίμως τον εαυτό του με τα πεπρωμένα των συνανθρώπων του. Οί κοινωνικές ανάγκες της ανθρώπινης υπάρξεως είναι τόσο απροσδιόριστες, όσο και οί πιο φανερές πνευματικές ανάγκες.

Μόλις θυγούμε από τις πιο κλειστές κοινότητες ανακαλύπτουμε πως ή κοινωνική ύπαρξη του ανθρώπου πρέπει να διατηρηθή όχι απλώς με ένα «ύψηλο αίσθημα» αδελφωσύνης, αλλά με νόμους και τεχνάσματα, με την ισορροπία δυνάμεως και συμφερόντων. Η πολιτική ασχολείται με το βασίλειο αυτό του ήθικου επαμφοτερισμού.

Η Δημοκρατία δεν πρέπει να αποδίδει απόλυτη ισχύ σ' όποιον αδήποτε κοινωνικοπολιτική άποψη και να κρύβει τα μερικά και ιδιαίτερα πολιτικά συμφέροντα πίσω από μια πρόσοψη αίωνων αληθειών. Απ' την άλλη μεριά πρέπει να παραδεχθούμε πως ή Δημοκρατία μπορεί να καταλήξει σε παραλογισμό, με το να επιμένει πως δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα σχήμα που επιτρέπει στον καθένα να πιστεύει το κάθε τι ή και τίποτα.

Αντί να ξεφεύγουμε από το δίλημμα αυτό, στρέφοντας τη ράχη μας στη διαφθορά της πολιτικής, δεν θα ήταν καλύτερο να αναζητήσουμε τη σοφία που θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε ό-

τι τα ανθρώπινα όντα έχουν πάντα την τάση να κρύβουν τα συμφέροντά τους πίσω από τη δήθεν αφοσίωσή τους στις «άπόλυτες» αλήθειες ή την «άπόλυτη» δικαιοσύνη; Για να αποφύγουμε το φανατισμό που κάνει αδύνατη τη Δημοκρατία και για ναβάλουμε στις μεταξύ των ανθρώπων σχέσεις κάποια δόση υπομονής και ευσπλαχνίας, πρέπει να καταλάβουμε καλά αυτή την «ιδεολογική απόχρωση», που δεν λειτουργεί μόνο στο πεδίο της πολιτικής, αλλά σε κάθε ανθρώπινη σύγκρουση. Το ειρωνικότερο αποτέλεσμα του «πνεύματος της έπιστήμης» είναι ότι το κινήγημα της «άπόλυτης αντικειμενικότητας» έστέρησε τον άνθρωπο από το πνεύμα της φιλανθρωπίας και του ανθρωπισμού.

Αναμφιβόλως κάθε υγιής πολιτισμός απαιτεί εξάρσεις της αλήθειας στην τέχνη του, στη φιλοσοφία και στη θρησκεία του, που δεν είναι όργανα πολιτικά. Αλλά αν τα έπιτεύγματα αυτά είναι γνήσια, δεν είναι ανάγκη να φυλάγονται τόσο πολύ από την πολιτική, γιατί μπορούν να γίνουν παρατηρητήρια απ' όπου ή ανθρωπίνη σκηνή θα έπισκοπείται με μεγαλύτερη κατανόηση και υπομονή. Έτσι ή κάθετη διάσταση του πολιτισμού μπορεί να συντελέσει στην αποκατάστασι μιας υποφερτής δικαιοσύνης και μιας οριζόντιας διάστασι. Γιατί ενώ είναι αδύνατο να καταργηθή ο νόμος, ο καταναγκασμός, ή ισορροπία δυνάμεως, οί πολεμικές προπαρασκευές ή χρήσι και ή άπειλη χρησιμοποίησις της βίας στο πεδίο αυτό είναι επίσης αλήθεια ότι καμμία οργανωμένη κοινότητα δεν μπορεί να συγκροτηθή με μόνο τον έξαναγκα-

σμό, την ισορροπία δυνάμεων ή το νόμο. Οί ανθρώπινες κοινωνίες πρέπει να θεμελιώνονται πάνω στην άμοιβαία μεγαλοψυχία και υπομονή και σε μια τάση προς την άπονομή δικαιοσύνης στους συνανθρώπους μας.

☆

Πώς θα διατηρήσουμε και θα επέκτεινουμε την καθαρή δικαιοσύνη την ώρα που θρισκόμαστε μπλεγμένοι σ' έναν τρομερό αγώνα με μια τυραννία που κατάφερε από τα αρχικά της δεινρα περί δικαιοσύνης να θγάλη σαν απόσταγμα την ωμότητα;

Όφείλουμε να επιδιώξουμε να καταλάβουμε πως μπόρεσαν έκκατομύρια άνθρωποι, πρώτα στη βιομηχανική Δύση και ύστερα στη γεωργική Ανατολή, να δεχθούν ένα θρησκευτικό-πολιτικό πρόγραμμα που υπέταξε κάθε ψυχική και πνευματική δύναμη σ' ένα πολιτικό σκοπό και έκμηδυνισε κάθε έλευθερία εν όνόματι της δικαιοσύνης. Μήπως έπειδή ή δυτική μας κουλτούρα ήταν πάρα πολύ ιδεαλιστική για να μπορέσει να καταλάβει την κοινωνική πλευρά της ανθρωπίνης υποστάσεως; Μήπως γιατί ήταν πάρα πολύ αϊσιόδοξη και θασίστηκε πολύ στο ότι ή αυτόματη λειτουργία των οικονομικών νόμων θα άποκαθιστούσε τη δικαιοσύνη; Μήπως γιατί ή Δημοκρατία τείνει να έκφυλισθή σε μια σύγχυση ανταγωνιζομένων σκοπών και αξιών και έτσι σπρώχνει τους ανθρώπους να άπλουστεύσουν τις περιπλοκές της ανθρωπίνης υπάρξεως, καλώντας τον Κάϊσαρα να υπαγορεύσει έναν κοινό σκοπό; Ο κομμουνισμός είναι άραγε κυρίως μια αντίφασι αξιών του άστικού πολιτισμού, ή μια προέκτασι ώρισμένων λαθών

και άυταπατών του φιλελεύθερου κόσμου, μέσω των οποίων οί άκίνδυνες συναισθηματολογίες μετατρέπονται σε επικίνδυνες πραγματικότητες; Μήπως ο κομμουνισμός σαν διεθνές κίνημα άπέκτησε δύναμη έπειδή ο τεχνικός πολιτισμός δεν μπορεί να υποφέρει τον άναχρονισμό των κυριάρχων έθνικών κρατών;

Αν αυτό είναι το πρόβλημά μας, μπορεί άραγε να λυθή με σχέδια για μια Παγκόσμια Κυβέρνησι ή μήπως ή παγκόσμια τάξι, καθώς και ή δικαιοσύνη και ή τάξι μέσα σε μια έθνική κοινότητα στηρίζονται στην άργη άνάπτυξι του «κοινωνικού ιστού»; Αν το άστικό «ήθος» της Άμερικής μας παρακινεί να επιδιώκουμε τη λύσι κάθε κοινωνικού προβλήματος άπλως με την αύξηση της παραγωγής και να εξισώσουμε την καλή ζωή με ένα ύψηλο βιοτικό επίπεδο, πως θα συγκριθί το λάθος αυτό με τα άστικά λάθη της ευρωπαϊκής ήπειρου; Γιατί, ή άστική τάξι της ήπειρωτικής Ευρώπης φαίνεται πως δεν έχει το ενδιαφέρον του Άμερικανού έπιχειρηματία για την παραγωγή, ενώ μιμείται την κοινωνική στάσι της παλιάς άριστοκρατίας και δημιουργεί τέτοιες πικρίες και τόση κοινωνική άπελπισία ανάμεσα στους φτωχούς έργατες και τους άγρότες, ώστε το ένα τρίτο πάνω κάτω του πληθυσμού της Γαλλίας και της Ιταλίας στράφηκε στον κομμουνισμό.

Είναι ολοφάνερο ότι κάθε κοινωνική και πολιτική άποτυχία στον πολιτισμό μας έχει βαθειές ήθικές και πνευματικές ρίζες. Αλλά τα έρωτήματα που θέσαμε πάρα πάνω είχαν σκοπό να δείξουν ότι δεν είναι σωστό να όρίζουμε είτε την «κουλτούρα»,

είτε τον «πολιτισμό» κατά τρόπο που να απομονώνονται οι ἀρετές τους από το κύριο και ἄλλο πρόβλημα μιᾶς τεχνικῆς ἐποχῆς. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ εἶναι ν' ἀποκαταστήσουμε μιὰ ἀνεκτὴ δικαιοσύνη καὶ μιὰ εὐπρεπῆ ἀνθρώπινη κοινότητα, τόσο ἀπὸ ἔθνικη, ὅσο καὶ ἀπὸ διεθνῇ ἄποψι μέσα σὲ προθεσμίες που ἔχουν τεθῇ ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξι τῆς τεχνικῆς.

Ἄν ἡ τεχνικὴ, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς κυβερνητικῆς τεχνικῆς, μᾶς πρόδωκε, δὲν ἀπομένει καμμιά δυνατότης νὰ θροῦμε τὴν καλύτερη μέθοδο γιὰ τὴ διατήρησι τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ἐπέκτασι τῆς δικαιοσύνης. Ὅλα, ἐκτός ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ ζωὴ τοῦ μυστικιστοῦ, τὸ κυνήγημα τῶν ὁπαδῶν τῆς καθαρῆς τέχνης καὶ τῆς καθαρῆς ἐπιστήμης καὶ τὴν κοινότητα τῶν προσωπικῶν σχέσεων μετατρέπονται σὲ «βαρβαρότητα».

Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδρασι τέτοιων περιορισμῶν χάνουμε, ὅπως εἶναι φυσικό, τὴν ἱκανότητα νὰ παίρνουμε σημαντικὲς ἀποφάσεις γιὰ τὴ μοῖρα τοῦ κοινοῦ μας πολιτισμοῦ καὶ νὰ ἐφαρμόζουμε τὰ κατάλληλα μέτρα εἴτε γιὰ τὴν ἄμυνά του ἐναντίον τοῦ ἐξωτερικοῦ κινδύνου, εἴτε κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς καταπτώσεως.

Ἄν ἡ πνευματικὴ αὐτὴ «καθαρολογία» καὶ ὁ μανιχαϊστικὸς (ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Μάνη, ἱδρυτοῦ τῆς θρησκείας τοῦ μανιχαϊσμοῦ στὴν Περσία, ποὺ σταυ-

ρώθηκε τὸ 276 μ. Χ.) δυαδισμὸς εἶναι τὰ κύρια στοιχεῖα τῆς νοοτροπίας τῆς πολιτισμένης Εὐρώπης, ἡ Ἀμερικὴ, παρ' ὅλα τὰ ἀδύνατα σημεῖα τῆς, μπορεῖ νὰ κληθῇ νὰ παίξει τὸ ρόλο ποὺ ἔπαιξε ἡ Ρώμη στὴν εὐρωπαϊκὴ Ἑλλάδα. Ἡ Εὐρώπη μπορεῖ νὰ περιφρονῇ τὴν Ἀμερικὴ, γιατί, ὅπως ἡ Ρώμη, θέλει νὰ ξέρη μόνο πῶς φτιάχνονται οἱ γέφυρες καὶ πῶς συγκροτοῦνται οἱ λεγεῶνες. Ἀλλὰ μποροῦμε νὰ παρηγορηθοῦμε μὲ τὴ σκέψι πὼς οὔτε ἡ «Pax Romana», οὔτε ἄλλη καμμιά εἰρήνη πάνω στὴ γῆ, ἂν θέλῃ νὰ εἶναι βιώσιμη, μπορεῖ νὰ στηριχθῇ μονάχα στὴ δύναμι. Τὸ πάθος τῶν Ρωμαίων καὶ ἰδιαίτερα τῶν στωϊκῶν Ρωμαίων, γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ νόμου ἦταν στὴν καλύτερη περίπτωσι ἢ ἔκφρασι τοῦ αἰσθήματος τῆς δικαιοσύνης. Κάτι σὰν τὸ αἶσθημα τῆς δικαιοσύνης πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὅποιαν δὴποτε ἐπιτυχία καὶ ἂν σημειώσουμε πρὸς τὴν ἀποκατάστασι κοινότητος καὶ τὴν πρόληψι μιᾶς γενικῆς συρράξεως. Τὸ δράμα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου εἶναι πάρα πολὺ σοβαρὸ γιὰ νὰ μπορῇ ν' ἀντιμετωπισθῇ μὲ τὴ δημιουργία μερικῶν «νησίδων κουλτούρας» μέσα σ' ἓνα κοινωνικὸ χάος. Αὐτὸ θὰ ἦταν μάταιο γιατί ἡ ἀποτυχία του θὰ σήμαινε τὸ θρίαμβο ἑνὸς τύπου πολιτισμοῦ ποὺ θὰ ἐπιμένῃ νὰ σαρώνῃ κάθε τέτοια νησίδα.

Τὰ κομπλιμέντα εἶναι σὰν τὰ ἀρώματα. Πρέπει νὰ σὰς μυρίζουν χωρίς νὰ σὰς ἐμποτίζουν.

C. C. Munn

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

Σὸν Μπέρναρντ Σὼ παρουσιάσθη κάποιος νεαρὸς ποιητής, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ τοῦ διαβάξῃ ἓνα ἀνούσιο ἔργο του. Ὁ Σὼ χωρὶς νὰ τὸν διακόψῃ, παρ' ὅλο ποὺ ἦταν Δεκέμβρης, σηκώθηκε καὶ ἀνοίξε διάπλατα τὰ παράθυρα τοῦ γραφείου του.

— Γιατί ἀνοίγετε τὰ παράθυρα μὲ τέτοιο κρύο, σεβαστέ μου κύριε;
— Γιατί, παιδί μου, δὲν κοιμάμαι ποτὲ μὲ κλειστὰ παράθυρα.

A. B.

☆

() Γραμματεὺς τοῦ διευθυντοῦ: Ἔχομε ἓνα γράμμα ἀπὸ τὸ παράρτημα τῆς Σαχάρας, κύριε διευθυντά... Τὰ παιδιά παραπονοῦνται ὅτι τοὺς λείπει πάλι τὸ νερό.

Ὁ διευθυντής: Πάντα τοὺς λείπει αὐτῶν τὸ νερό.

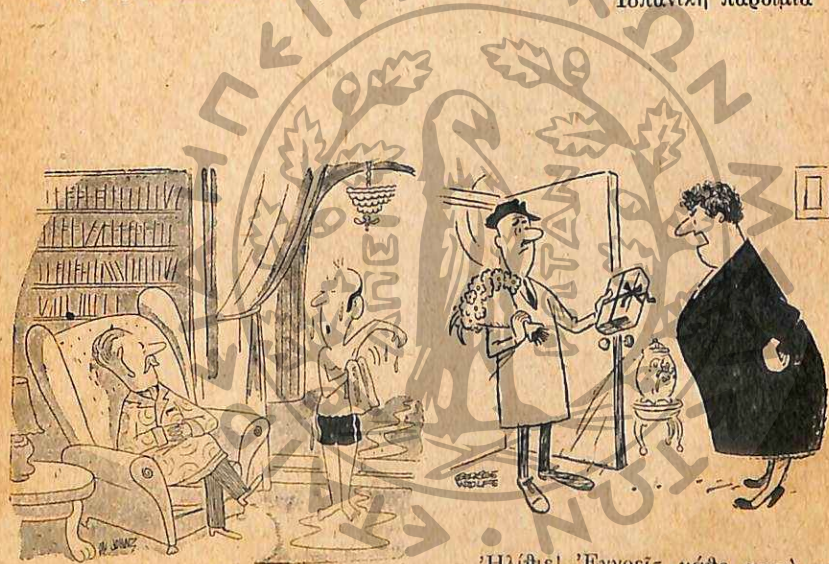
Ὁ γραμματεὺς: Τὸ ξέρω, κ. διευθυντά, ἀλλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ κατάσταση εἶναι σοβαρότερη ἀπὸ ἄλλοτε — βλέπω τὸ γραμματόσημο....

Corn Exchange

☆

Ἡ χαρὰ ποὺ μᾶς δίνουν οἱ αἰσθήσεις εἶναι φευγαλέα. Ἡ χαρὰ τῆς καρδιάς γίνεται πόνος. Μόνο τοῦ πνεύματος οἱ χαρὲς μᾶς συντροφεύουν ὡς τὴν τελευταία μας στιγμὴ.

Ἰσπανικὴ παροιμία

— Με καλέσατε, κύριε;

— Ἠλίθιε! Ἐννοεῖς κάθε φορὰ νὰ μοῦ θυμίζῃς πόσων χρόνων εἶμαι...

Τὸ δυτικὸ ἡμισφαίριο στὶς ἀρχαιότητες.

(Γελοιογραφία τοῦ Στάϊμπεργκ)

- Δὺο νεαρὲς κουβεντιάζουν ἐμπιστευτικά :
- Καπνίζεις; ρωτᾷ ἡ μία.
- "Οχι· δὲν καπνίζω, τῆς ἀπαντᾷ ἡ ἄλλη.
- Πίνεις;
- "Οχι· δὲν πίνω.
- Πηγαίνεις μὲ τ' ἀγόρια;
- "Οχι· δὲν πηγαίνω μὲ τ' ἀγόρια.
- Καὶ τότε, τί κάνεις;
- Ἡ ἄλλη τὴν κύτταξε καὶ ξεροκατάπιε :
- Λέω ψέματα, εἶπε σιγανά.

☆

Tatler

- Καὶ τί θὰ εἶναι ὁ γιός σου ὅταν τελειώσῃ τὸ Κολλέγιο; ρωτᾷ ἕναν δυστυχή πατέρα κάποιος παλιός του φίλος.
- Γέρος, ἀγαπητέ μου, ἀπλῶς, ἀπαντᾷ ὁ πατέρας.

☆

D. Barron

Εἷς ἄγγλος, ἕνας ἱρλανδὸς καὶ ἕνας σκωτσέζος εἶχαν συμφωνήσει ὅτι ἂν πέθαινε κάποιος ἀπὸ τοὺς τρεῖς, οἱ δύο ἄλλοι θὰ ἔβαζαν γιὰ ἐνθύμιο στὸ χέρι του ἀπὸ ἕνα πεντόλιρο. Πρῶτος πέθανε ὁ ἱρλανδὸς καὶ ὁ ἄγγλος ἔσπευσε νὰ κρατήσῃ τὸν λόγιο του, βάζοντας ἕνα πεντόλιρο στὸ χέρι τοῦ νεκροῦ. Πηγαίνει καὶ ὁ σκωτσέζος, τοῦ βάζει στὸ χέρι ἕνα τσεκ γιὰ δέκα λίρες καὶ παίρνει τὸ πεντόλιρο γιὰ ρέστα.

Η ΕΛΛΑΣ

ΣΤΗΝ ΧV ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΟΜΑΣ ΦΕΥΓΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΣΙΝΚΙ

Τοῦ

ΑΘΑΝ. ΣΕΜΠΟΥ

Διευθυντοῦ τῆς «Αθλητικῆς Ἠχοῦς»

Ἡ συμμετοχή μας στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες εἶναι παράσαςις σὲ μεγάλη γιορτῇ, γιορτῇ στὴν ὁποία ξέρουμε πὼς εἴμαστε οἱ πρῶτοι καλεσμένοι καὶ δὲν ἐπιτρέπεται καὶ δὲν μπορούμε νὰ λείψουμε. Ἔστω καὶ ἂν ἡ φτωχικὴ ἀθλητικὴ μας πανοπλῖα θὰ ἀποτελῇ ἀντίθεσι μπροστὰ στὸ ἀστραφτερὸ χρυσάφι τῶν μεγάλων ἀθλητικῶν «δυνάμεων» τοῦ κόσμου, ἐμεῖς θὰ ἀγωνιστοῦμε.

Ἡ εὐθύνη εἶναι μεγάλη καὶ ἡ προσπάθεια δύσκολη. Πολὺ περισσότερο ἰσχύει αὐτὸ γιὰ ἐφέτος, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ξεκαθαρίστηκε ὅτι ἡ συμμετοχή μας δὲν θὰ ἦταν «συμβολικὴ».

Συνεπῶς γιὰ νὰ προκριθῇ ἕνας ἀθλητὴς ἢ γιὰ νὰ ἐκπροσωπηθῇ ἕνα ἄθλημα δὲν θὰ ἦταν ἀρκετὰ μόνον τὰ ἡθικὰ κριτήρια. Ἐπρεπε νὰ συνυπάρχουν καὶ σοβαρὲς πιθανότητες ἂν ὄχι νίκης, τοῦλάχιστον ὅμως μιᾶς ἱκανοποιητικῆς ἀποδόσεως καὶ κατὰ συνέπειαν καλῆς κατατάξεως στοὺς ἀγῶνες, ὥστε ἡ ἐντύπωσις γιὰ τὸν ἐλληνικὸ ἀθλητισμὸ νὰ εἶναι ἀντάξια τοῦ ἐλληνικοῦ ὀνόματος.

Φυσικὰ ὁ οἰκονομικὸς παράγων ἔθεσε πάλι ὀρισμένους περιορισμοὺς του, δεδομένου μάλι-

στα ὅτι αὐτὴ τῇ φορᾷ, λόγω τῆς μεγάλης ἀποστάσεως καὶ τῆς μακρᾶς παραμονῆς τῶν ἀθλητῶν μας στὸ ἐξωτερικόν, τὰ ἐξοδα εἶναι περισσότερα ἀπὸ ἄλλοτε. Κατὰ ἕνα προϋπολογισμὸ θὰ φθάσουν τὰ 12.000.000 δραχμὲς γιὰ κάθε ἀθλητῇ.

Παρ' ὅλες τὶς δυσχέρειες ἡ Ὀλυμπιακὴ μας Ἀποστολὴ συγκροτήθηκε κατὰ τρόπο ἱκανοποιητικόν, τόσο ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσί τους. Συγκεκριμένως θὰ περιλαμβανῇ — πλὴν τῆς περιπτώσεως αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ — 10 ἐκπροσώπους τοῦ ἐλληνικοῦ ἀθλητισμοῦ στίβου, 14 τοῦ μπάσκετ μπάωλ, 20 τοῦ ποδοσφαίρου, 4 τῆς πάλης, 5 τῆς σκοποβολῆς, 3 τῆς κωπηλασίας, 4 τῆς ἱστιοπλοΐας. Στὴ σκοποβολὴ ἐνδέχεται νὰ μετᾶσχουν περισσότεροι ἀθληταί, οἱ ὁποῖοι διαγωνίζονται ἐνωρίτερα στοὺς πανευρωπαϊκοὺς τοῦ Ὁσλο.

Ἡ «Ἐκλογὴ» παραθέτει τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων ἀθλητῶν τῶν διαφόρων ἀθλημάτων ποὺ πρόκειται νὰ ἀγωνισθοῦν στὸ Ἐλσινκι, δίδοντας γιὰ τὸν καθένα μερικὲς σύντομες πληροφορίες.

Αθλητισμός στίβου

ΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΑΣ, του Πανωνίου Γ. Σ., έτών 37, υπάλληλος της Ήλεκτρικής Έταιρείας. Κατάγεται από τη Χίο, όπου υπήρξε αθλητής του Παγχαίου, υπό τα χρώματα του οποίου έσημείωσε, κατά το 1932, το μη καταρριφθέν ακόμη πανελλήνιο έφηβικό ρεκόρ της δισκοβολίας 42.78 μ. Είναι κάτοχος και του πανελληνίου ρεκόρ ανδρών με 51 μ. Την μεγαλύτερή του έπιτυχία έσημείωσε το 1936 στους Όλυμπιακούς του Βερολίνου, όποτε κατέλαβε την όη θέση με βολή 47.63 μ. Είναι γνωστό ότι στους άγώνες αυτών ή Έλλάς είχε κερδίσει και άλλη ολυμπιακή νίκη με τον Μάντικα στά 400 μ. μετ' έμποδίων. Στους ΧΙΥ Όλυμπιακούς του Λονδίνου ό Σύλλας κατετάγη έβδομος, ύποσκελισθείς στην τελευταία βολή από τον Νορβηγό Νύγκβιστ. Τό 1937 και 1939 είχε καταλάβει την πρώτη θέση στους διεθνείς άγώνες του Λονδίνου.

ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΤΑΓΑΝΑΣ, του Έθνικού Γ. Σ., έτών 29, ιδιωτικός υπάλληλος. Δεκατρία χρόνια τώρα έπιδίδεται στόν άθλητισμό. Κατέχει τό πανελλήνιο ρεκόρ της σφαιροβολίας με 15.58 μ. και έχει σημειώσει πολλές διεθνείς νίκες. Στους Όλυμπιακούς άγώνες του Λονδίνου είχε προκριθή για τους τελικούς του άγωνίσματος και κατέλαβε την 9η θέση με 14.68 μ. Ό Γιαταγάνας μετά την τελευταία νίκη του επί του Σύλλα στους πανελληνίους άγώνες με 47.03 μ., θά άγωνισθή και στη δισκοβολία, όπου τό όριο προκρίσεως είναι 46 μ.

ΡΗΓΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ, του Παναθηναϊκού Α. Ο., έτών 21. Υπηρετεί στο Λιμενικό Σώμα ως έθελοντής και φοιτά στην τελευταία τάξη

Γιαταγάνας

του νυκτερινού γυμνασίου Χαροκόπου. Είναι μόλις πέντε χρόνια που άσχολεϊται με τον άθλητισμό, παρ' όλο τόυτο έχει σημειώσει ραγδαία εξέλιξη στο άλμα επί κοντώ. Τό 1949 έδημιούργησε πανελλήνιο έφηβικό ρεκόρ με 3.85 μ. Πέρυσι κατέρριψε τό πανελλήνιο ρεκόρ ανδρών του Χλέντζου (4.015 μ.) με 4.03 μ., για να τό βελτιώσει κατά τους πενταεθνείς του παρελθόντος μηνός σε 4.055 μ., να τό φθάσει μετά μία έβδομάδα, στους έλληνογιοσυγκοσλαβικούς, στά 4.17 μ. και έν συνεχεία στους πανελληνίους στά 4.21 μ. Με την τελευταία του αυτή απόδοσι ό Εύσταθιάδης μπήκε στη χορεία των καλύτερων άλτών του κόσμου. Καλύτερο ρεκόρ στην Εύρώπη έχει έπιτύχει εφέτος μόνον ό Γάλλος Σιγιόν με 4.25 μ. και αυτό όμως σε άνεπισημούς άγώνες.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ, του Πανελληνίου Γ. Σ., έτών 20, φοιτητής της Γεωφυσικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, τό γυμναστήριο του οποίου διευθύνει ό πατέρας του Σάββας Ρουμπάνης. Είναι επίλεκτο στέλεχος της εθνικής ομάδος του μπάσκετ μπάλ, δέν θά άγωνιστή όμως σ' αυτό. Έκρίθη προτιμότερο να άγωνισθή στόν άκοντισμό, όπου πρό μηνός έδημιούργησε τό θαυμάσιο πανελλήνιο ρεκόρ των 65.98 μ.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΙΧΑΗΛ, του 'Ηρακλέους Θεσσαλονίκης, έτών 24, πολυσύνθετος αθλητής με μεγάλα προσόντα. Έργάζεται στο ταπητουργείο του πατέρα του (σήμερον υπηρετεί ως στρατιώτης) και είναι μόνον 4 χρόνια που έπιδίδεται στόν άθλητισμό. Τις καλύτερες έπιδόσεις του τις έχει έπιτύχει στο άλμα τριπλούν με 14.64 μ., στο άλμα εις μήκος 7 μ.,

στο δρόμο 110 μ. μετ' έμποδίων 15''6, στά 100 μ. 11''2 και στά 200 μ. 22''9.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΣΜΑΣ, του Έθνικού Άλεξανδρουπόλεως. Γενήθηκε τό 1927 στην Άλεξανδρούπολι, όπου μένει και σήμερα εργαζόμενος ως δημοτικός υπάλληλος. Έπιδίδεται στόν άθλητισμό από τό 1947. Έχει διακριθή στο πένταθλο, στο δέκαθλο και στους δρόμους μετ' έμποδίων. Οι καλύτερες έπιδόσεις του είναι: 54''5 στά 400 μ. μετ' έμποδίων, 15''9 στά 110 μ. μετ' έμποδίων, 51'' στά 400 μ., 5.135 βαθμοί (5.897 με τό παλαιό σύστημα), στο δέκαθλο, 11''1 στά 100 μ. και 4'24'' στά 1500 μ. και 287,6 στο πένταθλο (με τό παλαιό σύστημα βαθμολογίας).

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ, του Παναθηναϊκού Α. Ο. Γενήθηκε τό 1925 και είναι υπάλληλος της Έθνικής Τραπεζής. Έπιδίδεται στόν άθλητισμό από τό 1948 και είναι ό καλύτερος μετά τον Βαλκανιονίκη Φραγκούδη δρομέας ταχύτητας που άνέδειξε ή Έλλάς, με έπιδόσεις 10''7 στά 100 μ. και 21''8 στά 200 μ. Τελευταίως έπέτυχε 6''6 στά 60 μ., καταρρίψας τό πανελλήνιο ρεκόρ 6''8 του Φραγκούδη. Ός γνωστόν τα πανελλήνια ρεκόρ του Φραγκούδη στά 100 και 200 μ. είναι 10''6 και 21''6. Στά 300 μ. έχει έπιτύχει, άνεπισήμως όμως, χρόνον 36''1, ενώ τό πανελλήνιο ρεκόρ του Χρ. Μάντικα είναι 36''4.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗΣ του Πανελληνίου Γ. Σ. Είναι ήλικίας μόλις

18 έτών, μαθητής γυμνασίου. Περιλαμβάνεται μεταξύ των νέων «άστέρων» του ελληνικού άθλητισμού και έχει έπιτύχει έπιδόσεις 6.68 μ. στο άλμα τριπλούν και 14.50 μ. στο άλμα επί κοντώ, όπου και θά μετάσχη. Η τελευταία αυτή έπίδοσίς του άποτελεί νέο πανελλήνιο έφηβικό ρεκόρ.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ, του Πανελληνίου Γ. Σ., έτών 27, υπάλληλος της Άγροτικής Τραπεζής. Είναι δέκα χρόνια που έπιδίδεται στόν άθλητισμό και έχει καλύτερο ρεκόρ στο άλμα επί κοντώ 4.10 μ., τό όποιο έπέτυχε πριν από ήμέρες στους πανελληνίους άγώνες. Έφέτος ύπερέβη τα 4 μ. έπτά φορές.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ, του Παναθηναϊκού, έτών 27, υπάλληλος της Έθνικής Τραπεζής. Ό καλύτερος Έλλην αθλητής της ήμιαντοχής με πανελλήνιο ρεκόρ 1'54'' στά 800 μ. και 2'31'' στά 100 μ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ, του Πανελληνίου Γ. Σ., έτών 20, φοιτητής της Παντείου, υπηρετεί ως έφεδρος άνθυπολοχαγός στις Διαδιδάσεις. Είναι άδελφός του πρωταθλητού του άκοντισμού. Προικισμένος, όπως και εκείνος, με έξαιρετικά σωματικά προσόντα, έσημείωσε ραγδαία εξέλιξη στο άλμα επί κοντώ, ύπερπηδήσας τελευταία τα 4.10 μ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΙΛΛΗΣ, της Α.Ε. Παγκρατίου, έτών 22, άστυφύλαξ. Υπηρετεί στο Γ' Άστυνομικό Τμήμα, με αριθμό 55. Κατέχει τό πανελλήνιο ρεκόρ του δρόμου 400 μ., 49''2. Τό έπέτυχε

Α. Ρουμπάνης.

Α. Ραγάζος. γραδίου (1938) με χρόνο περίπου 2 ώρες 32' (ό Κυριακίδης είχε τερματίσει με διαφοράν 200 μέτρων) και ή τρίτη νίκη του στον διεθνή Μαραθώνιο της Βοστώνης προ διετίας.

Ποδόσφαιρο

ΝΙΚΟΣ ΠΕΝΤΖΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Πανιωνίου Γ. Σ. έτών 26, έμπορος ραδιοφώνων.

ΗΛΙΑΣ ΡΩΣΣΙΔΗΣ, Όλυμπιακού, έτών 25, υπηρετεί ως στρατιώτης στα Α.Ο.Κ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΥΡΑΤΗΣ, Όλυμπιακού, έτών 26, εργάτης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ, Έθνικού Πειραιώς, έτών 23. Υπηρετεί ως σημηντής.

ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΝΟΕΥΛΑΚΗΣ, Παναθηναϊκού Α.Ο. Φοιτά στο 10ο νυκτερινό γυμνάσιο (Άμπελοκήποι).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΟΤΡΙΔΗΣ, Όλυμπιακού, έτών 25, έμπορος ψιλικών στην Καλλιθέα.

στούς τελευταίους Έλληνογιογκοσλαδικούς αγώνες, νίκησας τον ικανώτατον αντίπαλό του Σαμπόλοβιτς, ο όποιος έχει επίσημο ρεκόρ 48' 5.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΡΑΓΑΖΟΣ, του Γ. Σ. Άλμυρου, έτών 40, υπάλληλος της Έθνικής Τραπέζης στο κεντρικό κατάστημα Άθηνών. Πολλές φορές έχει αγωνιστή στον Μαραθώνιο. Από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του είναι ή πρώτη νίκη του στους Βαλκανικούς αγώνες του Βελι-

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ, Παναθηναϊκού Α.Ο., έτών 23, υπηρετεί εις τὸ Λιμενικὸ Σώμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΡΙΒΑΣ, Όλυμπιακού, έτών 26, υπάλληλος τών Σ. Ε.Κ.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Α.Ε. Κ., έτών 27, υπάλληλος της Ήλεκτρικής Έταιρείας (μετρητής).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΕΜΠΗΣ, Όλυμπιακού, έτών 24, όπωροπώλης στην Κεντρική Άγορά τών Άθηνών. Υπηρετεί ως στρατιώτης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΔΡΟΣΟΣ, Όλυμπιακού, έτών 26, ιδιωτικός υπάλληλος.

ΜΙΧΑΗΛ ΔΕΛΑΒΙΝΙΑΣ, Α.Ε. Κ., έτών 31, υπάλληλος της Έταιρείας Ύδατων (μετρητής). Ο Δελαβίνιας είναι δημοτικός σύμβουλος στο Δήμο Μοσχάτου, όπου έχει και κατάστημα ηλεκτρικών ειδών.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ή ΓΟΥΛΙΟΣ, Α.Ε.Κ., έτών 30, ιδιωτικός υπάλληλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΥΛΗΣ, Α.Ε.Κ., έτών 24, υπάλληλος της Έταιρείας Ύδατων (μετρητής), υπηρετεί ως στρατιώτης.

ΛΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Άστέρος, έτών 22. Εργάζεται στο καφενείο του πατέρα του (Άνω Πετρώλια). Υπηρετεί στην Β. Άεροπορία.

ΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ, Α.Ε.Κ., έτών 23, μαθητής της σχολής έφέδρων άξιωματικών.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Παναθηναϊκού, έτών 21. Υπηρετεί ως έθελοντής στο Λιμενικό Σώμα.

Η έθνική ποδοσφαιρική όμάς της Ελλάδος έκληρώθηκε να αγωνισθή στους προκριματικούς με την έθνική όμάδα της Δανίας στις 15 Ιουλίου. Άν κερδίση τόν προκριματικόν αυτόν αγώνα, θα μπη στο δεύτερο γύρο του όλυμπιακού ποδοσφαι-

ρικού «τουρνουά». Άλλως θα άποκλεισθή από τούς αγώνες. Σημειώτέον ότι ή έθνική όμάς της Δανίας είναι πολύ ισχυρή και συνεπώς οι έλπίδες προκρίσεώς μας είναι περιορισμένες.

Μωάσκελ μωάλ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΥ, Παναθηναϊκού (άρχηγός της όμάδος), έτών 32. Έχει κατάστημα καυσίμων ύλων στην όδὸ Μεσογείων, κοντά στους Άμπελοκήπους. Επί πολλά χρόνια ήταν ο καλύτερος Έλλην άθλητής του άλματος εις ύψος. Τελευταίως έγραψε ένα άρκετά ένδιαφέρον βιβλίο, άναφερόμενο στην τεχνική και την τακτική του μπάσκετ μπόλ.

ΦΑΙΔΩΝ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Παναθηναϊκού (τέως του Άρεως Θεσσαλονίκης), έτών 28, γεωπόνος. Επί πολλά χρόνια ήτο πρωταθλητής της Ελλάδος στην κωπηλασία. Κατά τούς αγώνες μπάσκετ μπόλ που έγιναν τόν Μάιο στο Μιλάνο για τὸ «τρόπαιο Μαϊράνο», τὸ όποιο διεκδίκησαν έθνικές όμάδες έπτά κρατῶν, ήταν ο καλύτερος παίκτης.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, Παναθηναϊκού, έτών 26, ιδιοκτήτης πλυντηρίων στο τέρμα Ιπποκράτους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, Πανελληνίου, έτών 20, υπάλληλος της ΑΜΑΚ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΝΤΑΣ, Πανελληνίου, έτών 19, φοιτητής της Άνωτέρας Βιομηχανικής Σχολής.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, Πανελληνίου, έτών 21, φοιτητής του Πολυτεχνείου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΑΛΙΑΔΩΡΟΣ, Χ.Α.Ν. Θεσσαλονίκης, έτών 28, επιχειρηματίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗΣ, Όλυμπιακού, έτών 21, λιμενοφύλας.

ΑΛΕΚΟΣ ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗΣ, Ό-

λυμπιακού, έτών 23, υπάλληλος του Ο.Λ. Π., υπηρετεί ως έφεδρος άνθυπολοχαγός του πεζικού.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΧΟΛΕΒΑΣ, Πανελληνίου, έτών 26, γαλακτοπώλης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΗΛΑΣ, Παναθηναϊκού, έτών 23, ναύτης του Β. Ναυτικού στον Σκαρμαγκά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΛΗΣ, Παναθηναϊκού, έτών 27, έφεδρος άνθυπολοχαγός.

Φ. Κοσμάς

Εκωσобоγή

ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, συνταγματάρχης εν άποστρατεία, έτών 59, 4ος Όλυμπιονίκης του Βερολίνου, μετασχών και στην Όλυμπιάδα του Λονδίνου. Θα μετάσχη στο αγώνισμα βολής κατ' άνδρεϊκέλων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ, έτών 36, καθηγητής του Πολυτεχνείου. Μετέσχε στους Όλυμπιακούς του Λονδίνου και κατετάγη 10ος στο αγώνισμα βολής κατ' άνδρεϊκέλων. Στο παγκόσμιο πρωτάθλημα Στοκχόλμης (1947) μαζί με τόν Παπαδήμα Βώχο και Χρυσάκη αποτέλεσε την ελληνική όμάδα, ή όποία κατέλαβε την δεύτερη θέση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΗΣ, έτών 46, επιχειρηματίας, πρωταθλητής της Ελλάδος σε πολλά αγωνίσματα. Στους Όλυμπιακούς του Βερολίνου κατετάγη 7ος στη βολή δια πιστολίου από 50 μ. άκρίβειας. Διεκδίκησε την πρώτη, αλλά έβλάδη τὸ πιστόλι του και συνέχισε με ξένο άτυχήσας. Θα μετάσχη στο ίδιο άγώνισμα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΦΗΣ, έτών 36, ιατρός ὀρθοπαιδικός. Μετέσχε στην Ὀλυμπιάδα τοῦ Βερολίνου καὶ Λονδίνου στὸ ἴδιο ἀγώνισμα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΡΑΒΟΣΙΤΑΣ, έτών 49, χρηματιστής. Μετέσχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Βερολίνου καὶ Λονδίνου. Θὰ ἀγωνισθῇ στὴ βολή διὰ τυφεκίου ἀκριβείας.

ΗΛΙΑΣ ΒΑΛΑΓΑΣ, έτών 37, δικηγόρος. Μετέσχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Λονδίνου στὸ αὐτὸ ἀγώνισμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΗΣ, έτών 44, ἀσφαλιστής. Μετέσχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Βερολίνου καὶ Λονδίνου στὴ βολή κατὰ πηλίνων δίσκων, στὴν ὁποία θὰ διαγωνισθῇ καὶ πάλι.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΝΑΡΔΑΚΗΣ, έτών 36, διομήχανος. Μετέσχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Λονδίνου στὸ αὐτὸ ἀγώνισμα στὸ ὁποῖο θὰ μετάρχη καὶ τώρα.

Ἰσθιοδροΐα

ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΑΖΕΛΟΣ, Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ Ὀμίλου Ἑλλάδος, έτών 45, πολιτικός μηχανικός (ἀρχιτέκτων). Θὰ μετάρχη ὡς κυβερνήτης τοῦ ἑλληνικοῦ σκάφους τῆς κατηγορίας «Στάρ».

ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΙΡΩ, Ἰστιοπλοϊκοῦ

Κ. Πούλης.

Α. Μπέμης.

Ὀμίλου Πειραιῶς, έτών 42, μηχανικός. Θὰ μετάρχη ὡς βοηθὸς χειριστῆς στὸ ἑλληνικὸ «Στάρ».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΟΥΚΑΣ, Ἰστιοπλοϊκοῦ Ὀμίλου Πειραιῶς, έτών 42, υπάλληλος Ἑταιρείας «Σοκόνυ». Μετέχει τῆς ἀποστολῆς ὡς ἀναπληρωματικός τοῦ κυβερνήτου καὶ τοῦ χειριστοῦ τοῦ «Στάρ».

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΟΔΙΝΟΣ, Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ Ὀμίλου Ἑλλάδος, έτών 22, ἑφδρος σημαιοφόρος τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ. Θὰ διαγωνισθῇ στὰ μικροσκοπικὰ σκάφη τῆς κατηγορίας «Φίν».

Κωπηλασία

ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ ΚΛΑΓΚΑΣ, Ἰστιοπλοϊκοῦ Ὀμίλου Θεσσαλονίκης, έτών 25, υπάλληλος τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὑπηρετῶν ὡς στρατιώτης στὴ Γλυφάδα. Μετέσχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ Λονδίνου (1948) στὸ ἀγώνισμα τῆς δικώπου, στὸ ὁποῖο θὰ μετάρχη καὶ κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Ἑλσίνκι ὡς ὑπ' ἀριθ. 1 κωπηλάτης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, Ἰστιοπλοϊκοῦ Ὀμίλου Θεσσαλονίκης, έτών 26, ἔμπορος. Μετέσχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Λονδίνου στὸ ἴδιο ἀγώνισμα. Θὰ ἀγωνισθῇ ὡς ὑπ' ἀρ. 2 κωπηλάτης.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, τοῦ Ναυτικοῦ Ὀμίλου Παλαιῶ Φαλήρου, έτών 39, δικηγόρος. Μετέσχε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ Λονδίνου ὡς πηδαλιούχος τῆς δικώπου καὶ θὰ λάβῃ μέρος στοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἑλσίνκι.

Πάλη

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΜΕΖΑΣ, Ἑθνικοῦ Γ. Σ., έτών 37, υπαξιωματικός

τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας. Ἀγωνίζεται στὴν κατηγορία τῶν 67 κιλῶν καὶ ἔχει ἐκπροσωπήσει πολλὰς φορές καὶ ἐπιτυχῶς τὴν Ἑλλάδα σὲ διεθνεῖς ἀγῶνες. Στὴν XIV Ὀλυμπιάδα τοῦ Λονδίνου εἶχε καταλάβει τὴν 6η θέσι. Στους περσινούς διεθνεῖς ἀγῶνες τῆς Ἰταλίας κατετάγη 2ος, στους Πανερωπαϊκοὺς τῆς Στοκχόλμης (1950) 5ος καὶ στοὺς Μεσογειακοὺς τῆς Ἀλεξανδρείας 4ος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΕΩΡΓΟΥΛΗΣ, Πανελληνίου Γ. Σ., έτών 24, ἰδιωτικός υπάλληλος. Ὡς παλαιστής ἀνήκει στὴν κατηγορία βαρέων βαρῶν. Μετέσχε γιὰ πρώτη φορά στὴν ἐθνικὴ ὁμάδα κατὰ τοὺς περσινούς Μεσογειακοὺς ἀγῶνες τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ κατέλαβε τὴν δευτέρη θέσι. Στὴν ἐθνικὴ ὁμάδα ἔχει μετάρχη καὶ ὡς σφυροβόλος μὲ ρεκόρ 41.04 μ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ἑθνικοῦ Γ. Σ., έτών 19, ἰδιωτικός υπάλληλος. Ἀγωνίζεται στὴν ἐθνικὴ ὁμάδα γιὰ πρώτη φορά. Στὴν πάλαι ἀσκείται ἀπὸ 3ετίας καὶ ἔχει σημειώσει ραγδαία ἐξέλιξι.

Ἐνῶ σ' ὅλα τὰ ἄλλα ἀγωνίσματα οἱ ἀθληταὶ μας θὰ μετάρχουν στὸ κανονικὸ πρόγραμμα τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, στὸ ποδόσφαιρο καὶ στὸ μπάσκετ μὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μετάρχουν στοὺς προκριματικούς, οἱ ὁποῖοι θὰ προηγηθοῦν τῆς ἐνάρξεως τῆς XV Ὀλυμπιάδος. Στὸ ποδόσφαιρο, ὅπου θὰ ἰσχύσῃ τὸ σύστημα τοῦ «νὸκ - ἄουτ», θὰ διαγωνισθοῦν ἐξ ἀρχῆς ὅλες οἱ ὁμάδες, πλὴν τῶν ἐθνικῶν Φινλανδίας, ὡς διοργανωτρίαι τῶν Ὀλυμπιακῶν, Σουηδίας, πὺ ἐκέρδισε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ 1948, Τουρκίας, Γερμανίας καὶ Ὀλλανδικῶν Ἀντιλλῶν πὺ εὐνοήθηκαν στὴν κλήρωσι. Ἀντιθέτως, στὸ μπάσκετ μὲν εἶναι ἤδη προκριθῇ γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς δέκα ὁμάδες καὶ θὰ προκριθοῦν ἄλ-

λες ἐξί κατὰ τὸ προοιμιακὸ «τουρνουά», στὸ ὁποῖο θὰ μετάρχη καὶ ἡ Ἑλλάς. Τὰ κράτη πὺ ἔχουν προκριθῇ εἶναι: α) Τὰ 6 πρῶτα τῆς τελευταίας Ὀλυμπιάδος τοῦ Λονδίνου: Ἡνωμ. Πολιτεῖες, Γαλλία, Βραζιλία, Μεξικό, Οὐρουγουάη καὶ Χιλή. β) Τὰ δύο πρῶτα τοῦ πανευρωπαϊκοῦ πρωταθλήματος πὺ διεξήχθη πρὶν ἀπὸ ἓνα χρόνο στὸ Παρίσι: Ρωσία καὶ Τσεχοσλοβακία. γ) Τὸ πρῶτο τοῦ παγκοσμίου πρωταθλήματος πὺ ὀργανώθηκε τὸ 1950 στὸ Μπουένος Ἀῖρες, δηλαδή ἡ Ἀργεντινὴ. δ) Τὴν δεκάτη θέσι καταλαμβάνει ἡ διοργανώτρια τῶν XV Ὀλυμπιακῶν Φινλανδία. Εἶναι φανερό ὅτι γιὰ νὰ προκριθῇ ἡ ἑλληνικὴ ὁμάς μετὰ τῶν τῶσων ἄλλων, θὰ πρέπει οἱ παῖκται μας νὰ καταβάλουν ἐξαιρετικὴ προσπάθεια.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴ συμμετοχὴ μας στὰ ἀγωνίσματα τοῦ ἀθλητισμοῦ στίβου πρέπει νὰ προστεθῇ τοῦτο: Γιὰ νὰ μπορέσουν οἱ ἀθληταὶ μας τῶν ρίψεων καὶ τῶν ἀλμάτων νὰ ἀγωνισθοῦν τὸ ἀπόγευμα στοὺς τελικούς, θὰ πρέπει νὰ ὑπερβῶν τὸ πρῶτ τὰ κατώτατα ὄρια προκρίσεως, τὰ ὁποῖα εἶναι γιὰ τὴν δισκοβολία τὰ 46 μ., γιὰ τὸ ἄλμα ἐπὶ κοντῶ τὰ 4 μ.,

Ἡλ. Ρωσσίδης.

Ἰω. Ἰωάννου

για την σφαιροβολία τὰ 14.60 μ., για τὸν ἀκοντισμὸ τὰ 64 μ. καὶ για τὸ ἄλμα τριπλοῦν τὰ 14.55 μ. Οἱ Σύλλας, Εὐσταθιάδης, Μπαλάφας, Γιαταγάνας, Ἀθανάσιος Ρουμπάνης, Γεώργ. Ρουμπάνης καὶ Μιχαήλ ἔχουν ὑπερβῆ ἑφῆτος τὰ ἀνωτέρω ὅρια στὰ ἀγωνίσματά τους, μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα ἀρκετὲς φορές.

Κατὰ τοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς ὁμῶς μιὰ αἰσθητὴ ἀπουσία θὰ παρατηρηθῇ: Ἡ ἐλληνικὴ κολύμβησις (ἀτομικὰ ἀγωνίσματα καὶ ὕδατοσφαίρισις) ἔχει ἀποκλεισθῇ γιατί ἐκρίθηκε ὅτι ἡ ἐμφάνισις της δὲν θὰ ἦταν ἱκανοποιητικὴ.

★

Αὕτη εἶναι μὲ λίγα λόγια ἡ

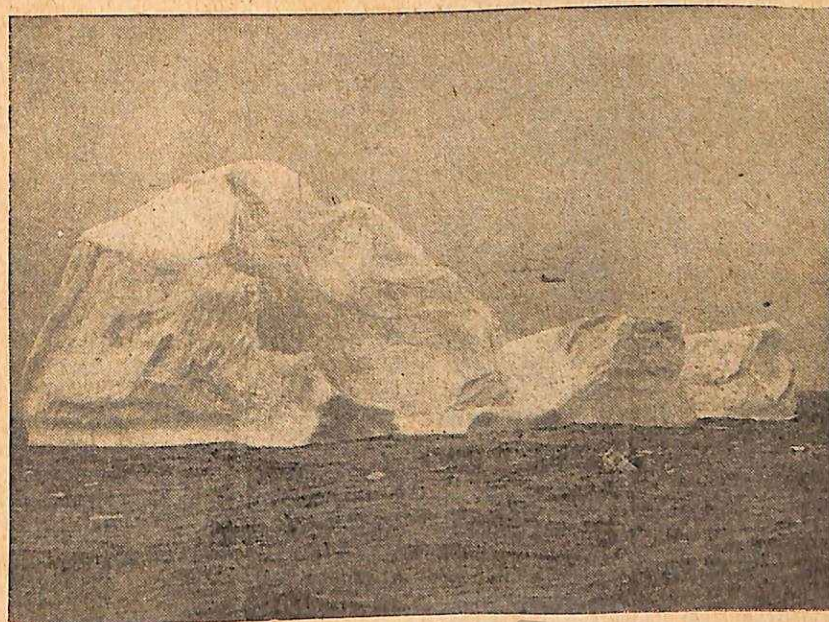
Μ. Μιχαήλ.

Βρέ! γειά σου, Γκόλντμπεργκ, φωνάζει ἕνας σὲ κάποιον ποὺ κατέβαινε τὶς σκάλες τοῦ ὑπογείου καὶ τοῦ δίνει ἕνα φιλικὸ χτύπημα στὸν ὤμο, τόσο δυνατὸ, ποὺ ὁ δυστυχὴς παρ' ὀλίγο νὰ κουτροβαλιστῇ χάμω — Τί κάνεις, βρέ Γκόλντμπεργκ! ψήλωσες καὶ πάχυνες, βρέ παιδί μου Ἀγνώριστος κοντεύεις νὰ γίνης.

— Ὁ ἄλλος γύρισε καὶ τὸν κύτταξε παραξενεμένος:
— Συγγνώμην, κύριε, ἀλλὰ δὲν λέγομαι Γκόλντμπεργκ.
— Ἐχει γούστο νὰ ἄλλαξες τώρα καὶ τὸ ὄνομά σου!

Β. C.

Τὰ παγόβουνα θὰ κοκκινίσουν;

ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

(Ἀπὸ τὸ «Noir et Blanc»)

Γύρισα ἀπὸ τὸ πιὸ συναρπαστικὸ κυνήγι τοῦ κόσμου. Ὁκτώ μέρες εἶχα νὰ κάνω μὲ τέρατα ποὺ οἱ διαστάσεις τους συναγωνίζονται τοὺς μεγαλύτερους οὐρανοξύστες καὶ τὸ θάρος τους φτάνει σὲ πολλὲς χιλιάδες τόνους...

Ἦσυχάστε: Δὲν ἔχω τὴν τρέλλα τῆς ὑπερβολῆς, οὔτε τὴ φιλοδοξία νὰ παραστήσω τὸν παραμυθὰ τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος. Ἀπλούστατα συνώδευσα ἕνα περιπολικὸ τῶν πάγων στὸ ταξίδι του

για τὴν ἀνακάλυψι καὶ τὴν καταστροφὴ τῶν παγόβουνων.

★

— Ὅπως ὅλοι σχεδὸν οἱ διεθνεῖς ὀργανισμοί, μοῦ ἐξηγοῦσε ὁ πλοίαρχος τῆς ἀκτοφυλακίδος στὴν ὁποία θρискόμουν, ἔτσι καὶ ὁ δικός μας γεννήθηκε ἀπὸ μιὰ καταστροφὴ. Τὸ παράξενο ὅμως στὸν ὀργανισμὸ αὐτὸ εἶναι ὅτι διατηρήθηκε, παρ' ὅλους τοὺς πολέμους! Ἡ καταστροφὴ ποὺ προκάλεσε τὴ γέννησί του εἶναι τὸ

ναυάγιο του αγγλικού υπερωκεανείου «Τιτανικός», που κάνοντας το παρθενικό του ταξίδι στον Νέο Κόσμο κτύπησε επάνω σ' ένα τεράστιο παγόβουνο, την νύκτα της 14ης 'Απριλίου 1912, και θούλιαξε μέσα σε λίγες ώρες, αφήνοντας 711 ναυαγούς και παρασύροντας μαζί του στον υγρό τάφο 2.201 από τα 2.912 άτομα (έπιβάτες και πλήρωμα), που ταξίδευαν μ' αυτόν. Οι ναυπηγοί που έφτιαξαν το πλοίο αυτό υποστήριζαν ότι ήταν «άθύβιστο» χάρις στα διπλά στεγανά της πλώρας του. Η συγκίνηση που προκάλεσε σ' ολόκληρο τον κόσμο το ατύχημα αυτό ήταν πολύ μεγάλη. Στη Νέα Υόρκη άρχισε δίκη για την εξακρίβωση και τον καταμερισμό των ευθυνών, ενώ η κοινή γνώμη ζητούσε κάτι περισσότερο: Να προστατεύονται τα καράβια της γραμμής από παρόμοιους κινδύνους. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών αποφάσισε τότε να στείλει δυο καταδρομικά, τα «Σάλεμ» και «Μπέρμιγχαμ», στην επικίνδυνη ζώνη, με έντολη να επισημάνουν τις θέσεις των παγόβουνων και να ειδοποιούν με τον ασύρματο τα πλοία. Τον επόμενο χρόνο, Νοέμβριο του 1913, μια διεθνής διάσκεψις που συνήλθε στο Λονδίνο, αποφάσισε να ιδρύσει μια «διεθνή περιπολία των πάγων», την οποία θα εξυπηρετούσαν τα πλοία της Αμερικανικής Ακτοφυλακής και οι δαπάνες της θα καλύπτονταν από όλα τα Κράτη που συμμετείχαν στη διάσκεψη, ανάλογα με τη ναυτιλιακή τους κίνηση. Ο οργανισμός αυτός ξη ύστερα από δυο παγκόσμιους πολέμους. Το 1917 και 1918 και το 1941-1945 διέκοψε τη λειτουργία του για να ξαναρχίσει αμέσως πάλι. Έδρα του δ-

μως δεν είναι πιά το Χάλιφαξ ή η Βοστώνη, όπως άλλοτε, αλλά η Αργκέντια, στη Νέα Γη.

— Έτσι θρυσκόμαστε πιά κοντά στον τόπο της παραγωγής, μου εξήγησε ένας παλαιμάχος της ύπηρεσίας.

☆

Η «παραγωγή» των παγόβουνων γίνεται στη Γροιλανδία. Οι παγετώνες γλιστρούν σιγά-σιγά από εκεί και καταποντίζονται στη θάλασσα, όπου κόβονται σε τεράστια κομμάτια με μήκος εκατοντάδες μέτρα και πάχος που φθάνει το έναμυριο εκατομμύριο τόννους.

Ένας από τους παγετώνες αυτών, ο Τζάκομπσαβν, είναι ο πιο γόνιμος σε παγόβουνα. 1500 παγόβουνα βγάζει κατά μέσον όρο κάθε χρόνο.

Το δρομολόγιο των μεγαθήριων αυτών είναι αμετάβλητο. Στην αρχή κάνουν μερικές βόλτες στον κόλπο Μπάφφιν και από εκεί, παρασυρόμενα από τα ρεύματα, περνούν τα στενά του Νταϊθβις και πιάνουν τις άκτες του Λαθραντόρ για να βγουν τελικά προς το πέλαγος.

— Σήμερα, μου έκμυστηρεύεται ο παλαιμάχος και δάσκαλός μου, η δουλειά μας έχει γίνει πολύ εύκολη. Δεν είναι πιά κυνήγι: Είναι σφαγή! Έξ άλλου θά το δήτε και μόνοι σας.

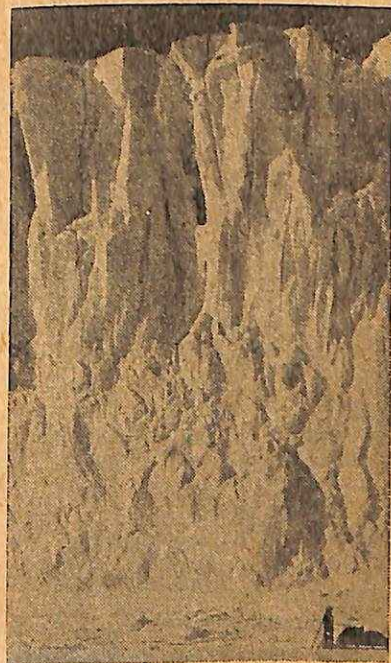
Πραγματικά, τα πράγματα άλλαξαν πολύ από τα πρώτα ήρωικά χρόνια. Τώρα τα αεροπλάνα αναγνωρίσεως ανακαλύπτουν τα παγόβουνα, μεταδίδουν το στίγμα τους στις άκταιωρούς που είναι επίσης εφοδιασμένες με ραντάρ και ή με κανονιές ή με δυναμίτιδα, ο υπ' αριθ. 1 έχθρος της ναυσιπλοίας στον Βόρειο Ατλαντικό καταστρέφεται γρήγορα.

Βρέθηκα σε πολλές τέτοιες καταστροφές παγόβουνων και διαπίστωσα τη μεταβολή. Η υπόθεσις έχει χάσει τον έπικό της χαρακτήρα. Δεν είναι πιά όπως άλλοτε ή πάλη του μικρού καραβιού που ξεκινούσε στην τύχη για ν' ανακαλύψει ένα κολοσσό πάγου που από στιγμή σε στιγμή μπορούσε να το καταπιεί στη δίνη που σχηματίζει γύρω του. Σήμερα είναι μια επιχείρησις επιστημονική, ρυθμισμένη μαθηματικά. Όπως μου είπε κάποιος από το πλήρωμα: «Η πρόοδος σκοτώνει την περιπέτεια».

Εν τούτοις η περιπέτεια υπάρχει πάντα. Είναι πρώτα απ' όλα τα παγόβουνα που είδα να γίνονται σκόνη από τη δυναμίτιδα και που όμως μπορούν, όπως απέδειξε το δραματικό ατύχημα του «Τιτανικού», ν' ανοίξουν ρήγμα εκατό μέτρων μέσα στα ύφαλα ενός υπερωκεανείου.

Για ν' αρχίσει ένα παγόβουνο να αποτελέσει κίνδυνο για τη ναυσιπλοία, πρέπει να περάσουν δυο χρόνια. Μόλις αποσπασθί από τον παγετώνα, αρχίζει να περιστρέφεται σιγά-σιγά — αντίθετα από τη φορά που ακολουθούν οι δείκτες του ρολογιού — μέσα στον απέραντο κόλπο του Μπάφφιν και μόλις την άνοιξη της τρίτης χρονιάς το ρεύμα το παρασύρει προς τον απέραντο Ατλαντικό.

Στο διάστημα των δυο αυτών χρόνων που περιπλέει στις άκτες του κόλπου του Μπάφφιν — σύμφωνα με τις πληροφορίες των ειδικών — το παγόβουνο χάνει τα έννεα δέκατα του πάχους του. Έπομένως, ένα συνηθισμένο παγόβουνο, που όταν γεννιέται ζυγίζει 1.500 τόννους, περιορίζεται στους 150, όταν φθάσει στη Νέα Γη.

Μόνον ο παγετώνας Τζάκομπσαβν βγάζει κάθε χρόνο κάπου 1500 παγόβουνα.

Το στοιχείο της περιπέτειας υπάρχει ακόμη και στις διαφορές που παρατηρούνται από χρονιά σε χρονιά.

— Το κυνήγι των παγόβουνων, μου έλεγε ένας ναύτης, μοιάζει με τα άλλα κυνήγια. Υπάρχουν χρονιές καλές και χρονιές κακές. Υπάρχουν χρονιές που μένουμε στη θάλασσα ως τα μέσα του Αυγούστου κι άλλες που τελειώνουμε από τα μέσα Ιουνίου.

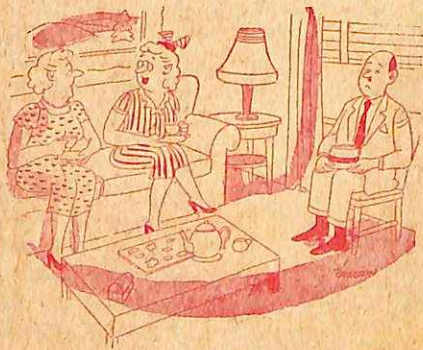
Αυτά τα επικυρώνουν και οι στατιστικές. Ο μέσος όρος των παγόβουνων που περνούν τον 48ο παράλληλο είναι γύρω στα 400. Έν τούτοις το 1929 μετρήθηκαν περισσότερα από 1.300, ενώ το 1936 δεν πέρασε ούτε ένα.

☆

Ολόκληρη αυτή την αξέχαστη

έβδομάδα που κάθε μέρα έβλεπα άρκετές θαυματικώτατες εκρήξεις, ξμαθα κι' άλλα ένδιαφέροντα πράγματα. Συνήθως πιστεύεται ότι από την επιφάνεια της θάλασσας εξέχει τὸ ένα ὄγδοο τοῦ ὕψους ένός παγόβουνου. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ότι εξέχει τὸ ένα ὄγδοο τοῦ ὄγκου του. Πολλά παγόβουνα παρασύρονται από τὸ ρεῦμα τοῦ κόλπου καὶ ξανακατευθύνονται πρὸς Βορράν, όπου καὶ θυθίζονται μέσα σὲ δέκα μέρες, χωρίς νὰ ἐπέμνη ἡ περίπολος τῶν πάγων. Ὅταν ἓνα παγόβουνο θυθίζεται, ὁ πάγος, πὺ ἔχει αἰχμαλωτίζει σημαντική ποσότητα ἀέρος, κάνει μὲ τὸ λυώσιμο ἓνα θόρυβο πὺ νομίζει πὺς τηγανίζονται αὐγά.

Τὰ περισσότερα θραδινὰ μας τὰ περνούσαμε συζητώντας τὸ σχέδιο πὺ πρότεινε ἓνας Ἀμερικανὸς ἐπιστήμων. Τὸ σχέδιο αὐτὸ εἶναι νὰ χρωματισθοῦν τὰ παγόβουνα ὥστε νὰ μποροῦν οἱ ναυτικοὶ νὰ τὰ διακρίνουν εὐκολώτερα.

— Ὁ Τζὼν ἔχει ἀτσαλένια θέλησι... ἀλλά, ὁ καϋμένος, σπανίως τοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ τὴν χρησιμοποιήσει.

— Ὁ λευκὸς ὄγκος τους, λέει ὁ Ἀμερικανὸς αὐτός, συγχέεται συχνὰ μὲ τὴν ὁμίχλη πὺ ὑπάρχει στὶς περιοχές αὐτὲς τὴν ἐποχὴ πὺ ἀρχίζει τὸ κυνήγι (δηλαδὴ τὸν Μάρτη). Ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ σκορπισθῇ λίγη σκόνη κόκκινη στοὺς παγετῶνες ἀπ' ὅπου ἀποσπῶνται τὰ παγόβουνα, ὥστε νὰ τὰ διακρίνῃ ἡ περίπολος εὐκολώτερα.

Οἱ «κυνηγοὶ» δὲν συμφωνοῦν μὲ τὴν ιδέα αὐτή. Ὅχι γιατί θέλουν νὰ διατηρήσουν τοὺς κινδύνους πὺ ἐξακολουθοῦν νὰ συνοδεύουν τὸ ἐπάγγελμά τους, ἀλλὰ γιατί προτιμοῦν τὸν πάγο καθαρό. Τὸν θέλουν ἄσπρο γιὰ νὰ τὸν βάζουν στὸ οὐσκυ τους ἢ νὰ τὸν παίρνουν μαζί τους στοὺς μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ. Βεβαιώνουν μάλιστα ὅτι λυώνει δυσκολώτερα ἀπὸ τὸν τεχνητὸ πάγο. Ὑστερα — αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ ὁμολογοῦν — τοὺς φέρνει τόσες ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴ ἐποχὴ...

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

«Εἶναι ζήτημα ἂν ὑπάρχει τίποτε στὸν κόσμον πὺ νὰ μὴν ταξινομηθῇ κάπου ἀπὸ κάποιον, σὲ συλλογὴ. Ἀπὸ τὰ νύχια ὡς τὰ εἰσιτήρια τῶν τρέιν, ἀπὸ τὰ θούψαλα θεμελίων λίθων ὡς τὰ φύκια, ὅλα βρίσκουν τοὺς θαυμαστὲς τους.

Υπάρχει στὸ Λονδίνο ἓνα κατάστημα πὺ οἱ δουλειές του πάντα πηγαιναν καὶ πηγαίνουν περίφημα. Στὸ κατάστημα αὐτὸ ὑπάρχει ἓνας κατάλογος 35.000 πελατῶν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.

Τελευταῖα, ἓνα πρωινὸ, βρέθηκα μέσα σ' αὐτὸ τὸ μαγαζι. Ἐνῶ συνωμιλοῦσα μὲ τὸν διευθυντή του, μῆκε μιὰ ἡλικιωμένη κυρία. Ἐβγαλε ἀπὸ τὴ μεγάλη τσάντα της ἓνα πρᾶγμα, πὺ στὴν ἀρχὴ μοῦ φάνηκε σὰν παλιὸ καλοδεμένο ἄλμπουμ φωτογραφίων.

Ὁ καταστηματάρχης τὸ πῆρε μὲ προσοχὴ καὶ καθὼς τὸ φυλλομετροῦσε εἶδα ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ συλλογὴ ἀπὸ φύκια, πὺ τὸ

καθένα τους ἦταν πάνω ἀπὸ ἑκατὸ ἐτῶν!

Ποῖος μπορεῖ ποτέ, σκέφθηκα, νὰ θέλῃ ἓνα τέτοιο πρᾶγμα. Καὶ ὅμως ἐκπληκτὸς εἶδα τὸν καταστηματάρχη νὰ τὸ ἀγοράζῃ.

— Δὲν πιστεύω νὰ πρόκειται νὰ τὸ πουλήσῃς αὐτό, τοῦ εἶπα.

— Τηλεφώνησέ μου σὲ δεκαπέντε μέρες καὶ θὰ σοῦ πῶ, μοῦ ἀπάντησε. Βλέπετε εἶναι μιὰ συλλογὴ, συνέχισε. Δὲν θὰ ἐνδιαφερόμουν γιὰ ἓνα κομμάτι φύκι ἑκατὸ ἐτῶν, αὐτὸ ὅμως εἶναι ἄλμπουμ ἀπὸ φύκια. Καὶ ἐδῶ εἶναι ἡ διαφορὰ. Ξέρω πὺς κάπου κάποιος κάποτε θὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀγοράσῃ. Καθὼς καταλαβαίνεις, ἔχω κάποια πείρα γιὰ τὴ μανία

των συλλεκτών να μαζεύουν. "Υπήρξα κι' ἐγώ θύμα τῆς μανίας αὐτῆς σὰν πολὺ νεανικά μου χρόνια. "Ἦμουν μόλις τεσσάρων ἐτῶν ὅταν ἔγινα φιλλουμενιστής.

— Φιλλουμενιστής; εἶπα καὶ τὸν κῦτταξα μὲ ἀπορία.

— Φιλλουμενιστής, μοῦ ἐξήγησε, εἶναι ἐκεῖνος πού μαζεύει τίς ἐτικέτες ἀπὸ τὰ κουτιά τῶν σπέρτων. Σήμερα αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ διαδεδομένες μανίες. Μπορῶ νὰ πῶ ὅτι ὁ τομέας αὐτὸς παρουσιάζει ἐξαιρετικὴ κίνησι. Στὸ μαγαζί μου ἔχω πάνω ἀπὸ 100.000. Προχθὲς πλήρωσα πάνω ἀπὸ 1000 λίρες γιὰ μιὰ σπάνια καὶ μεγάλη συλλογὴ. Κυρίως θέβαια γιὰ ἀπόθεμα, γιατί πούλῳ ἑκατοντάδες κάθε βδομάδα.

Βασιλικὲς συλλογές

Μιὰ ἀπὸ τίς μεγαλύτερες συλλογές κουτιῶν σπέρτων ἀνήκει στὸν Βασιλιά τῆς Αἰγύπτου Φαρούκ. "Ἐχει 150.000. "Ἐνας συλλέκτης στὸ Λονδίνο ἔχει 47.000. Σὲ μιὰ ἄλλη συλλογὴ ὑπάρχει ἡ ἐτικέττα ἐνὸς ἀμερικανικοῦ κουτιοῦ σπέρτων τοῦ 1829. "Ὁ ἱδιοκτήτης τῆς δὲν δέχθηκε νὰ τὴν πούλῃ οὔτε γιὰ 100 λίρες. "Ὁ καταστηματάρχης ἔσκυψε καὶ ἔβγαλε ἀπὸ ἓνα χαμηλὸ ράφι ἓνα ἄλμπουμ μὲ ἐτικέτες κουτιῶν σπέρτων καὶ γύριζε τὰ φύλλα του: «Πῆγες ποτὲ σου στὴν "Ιαπωνία;» μὲ ρώτησε. Τοῦ ἀποκρίθηκα ὅτι γνῶρισα τὴν χώρα αὐτὴ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ συρματοπλέγματα ἐνὸς στρατοπέδου αἰχμαλώτων στὸν πόλεμο. «"Ἐφες μαζὶ σου κουτιά ἀπὸ σπέρτα;» μὲ ρώτησε. Κούνησα ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι μου. «Κρίμα», μοῦ εἶπε. «"Ἀν εἶχες μερικὲς ἐτικέτες θὰ μπορούσα νὰ τίς ἀγοράσω. Αὐτὲς τίς δυὸ π. χ. πού ἀπει-

κονίζουν τὸν Ροῦζεβελτ καὶ τὸν Τσῶρτσιλ μὲ ἀλυσίδες. Καὶ γυρίζοντας τὸ φύλλο, προσέθεσε: Αὐτὲς ἔδω παριστάνουν τὴ σκηνὴ τοῦ τουφεκισμοῦ τοῦ Πρόεδρου τῶν "Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ "Αγγλοῦ Πρωθυπουργοῦ. Κάθε μιὰ ἀξίζει δέκα σελλίνια».

"Ετικέτες ἀπὸ μπουκάλια, χάρτινα χρωματιστὰ πετσετάκια, πέννες, στυλό, θεατρικὰ προγράμματα — ἀκόμα καὶ ἀποκόμματα εἰσιτηρίων — κουμπιὰ ἀπὸ κολλάρια.

Τὶ εἶναι ἐκεῖνο πού σπρώχνει ξαφνικά τοὺς ἀνθρώπους ν' ἀρχίζουν νὰ μαζεύουν τέτοια ἀσημαντὰ πράγματα χωρὶς ἀξία;

Εἶδα ἓνα ὠραῖο ἄλμπουμ πού σὲ κάθε του σελίδα ὑπῆρχαν ὁμορφα τυπωμένα χρωματιστὰ χαρτάκια. "Ἦταν ἀπὸ τὰ φακελλάκια πού τυλγουν τίς λάμες τοῦ ξυρίσματος. Συλλογὴ ἀπ' ὅλες τίς χώρες τοῦ κόσμου.

Οἱ συλλογές ἀποδίδουν κέρδη

Νόμιζα ὅτι εἶχα ἀνοσία καὶ δὲν μπορούσα νὰ προσβληθῶ ἀπὸ τὴν μανία αὐτὴ τῆς συλλογῆς, ὅταν μιὰ μέρα πρόσεξα πὼς δύσκολα μπορούσα νὰ ἀντισταθῶ στὸν πειρασμὸ νὰ μαζεύω ἀποκόμματα ἀπὸ ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ. Βέβαια πολὺ σπάνια εἶναι χρήσιμα, ἐγὼ ὅμως ἐξακολουθῶ νὰ διατηρῶ 500 φακέλους μὲ τέτοια ἀποκόμματα καὶ ἓνα εὐρετήριο.

Αὐτὲς οἱ συλλογές μποροῦν πολλὲς φορές νὰ ἐξελιχθοῦν σὲ ἐπικερδέστατες ἐπιχειρήσεις. Μοῦ διηγήθηκαν γιὰ κάποιον "Αμερικανὸ πού ἔβαλε σὲ ἀλφαριθμητικὴ σειρὰ κάθε πρακτικὴ συμβουλὴ πού εὗρισκε σὲ ἐφημερίδες ἢ περιοδικὰ: Πὼς νὰ ἐξοικονομῇ χρόνο καὶ χρήμα, πὼς νὰ διατη-

ρῆς τὴν ὑγεία σου, πὼς νὰ φτιάχνῃς διάφορα πράγματα τοῦ νοικοκυριοῦ κ.λ.π. "Υστερα ἀπὸ πέντε χρόνια ὁ "Αμερικανὸς αὐτὸς ἀνοίξε ἓνα γράφειο πληροφοριῶν καὶ ἔπαιρνε ἓνα δολλάριο γιὰ κάθε ἀπάντησι.

Κάθε τι μοναχό του δὲν ἔχει παρὰ ἐλάχιστη σημασία. "Εκεῖνο πού ἀξίζει εἶναι ἡ συλλογὴ. Μιὰ φωτογραφία μὲ ἀφιέρωσι ἐνὸς πρωταγωνιστοῦ τοῦ κινηματογράφου ἢ τοῦ θεάτρου δὲν ἀξίζει μεγάλα πράγματα. "Ἀν ὅμως ἔχετε ἑκατὸ τέτοιες φωτογραφίες, τότε θὰ ὑπάρξῃ ὁπωσδήποτε κάποιος συλλέκτης ἐτοιμος νὰ κἀν μιὰ προσφορά.

"Ἐμαθα γιὰ κάποιον θαυμαστὴ μιὰς ἡθοιοῦ πού ἄρχισε νὰ μαζεύῃ κάθε τι σχετικὸ — φωτογραφία, σκίτσο ἢ κριτικὴ — γιὰ τὸ εἶδωλό του. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ συνεχίστηκε ἐπὶ δέκα χρόνια. Τελικὰ μιὰ μέρα ἦρθε στὸ κατάστημα τοῦ φίλου μου καὶ πρόσφερε γιὰ πούλημα τὴ συλλογὴ του. "Ὁ καταστηματάρχης τὴν ἀγόρασε καὶ τὸν ρώτησε γιατί τὴν πούλουσε: «Γιατὶ ἔμαθα ὅτι ἡ κυρία ἔχει ἀτυχήσει τῶρα τελευταῖα. Θὰ τῆς στελῶ λοιπὸν τὰ χρήματα σὰν δῶρο ἀπὸ κάποιον ἀνώνυμο θαυμαστὴ τῆς».

Ποικιλία νυχιδῶν

Ηπιὸ περίεργη συλλογὴ πού ἔμαθα ὅτι ὑπάρχει εἶναι μιὰ

συλλογὴ νυχιδῶν καὶ μιὰ ἀπὸ κομματάκια τῶν θεμελιῶν λίθων σπιτιῶν ἢ μνημείων. "Ὁ συλλέκτης τῶν νυχιδῶν εἶχε μαζέψει 2000 διαφορετικὰ νύχια. "Ἐνα ἔχει μήκος 45 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου. "Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐξακολουθεῖ, μετὰ 25 χρόνια, νὰ ψάχνῃ γιὰ νέες ποικιλίες.

Κάποιος ἄλλος ἦταν "ικανὸς νὰ ταξιδέψῃ ὅπουδῆποτε μάθαινε ὅτι θὰ ρίχνανε τὰ θεμέλια μιᾶς οἰκοδομῆς. Πῆγαινε ἐκεῖ καὶ περιμένε νὰ νυχτώσῃ γιὰ νὰ μαζέψῃ κομματάκια ἀπὸ τὴν πολύτιμη πέτρα.

"Ανοησίες, θὰ μοῦ πῆτε, γελοῖα πράγματα, φαντασιοπληξίες. "Ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι οἱ συλλέκτες δὲν καταλαβαίνουν σὲ πολλὰ σημεία ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Οἱ συλλέκτες γραμματοσήμων π. χ. δύσκολα κρύβουν τὴν περιφρόνησί τους γιὰ κείνους πού ξοδεύουν χρήματα καὶ χρόνο γιὰ νὰ μαζέψουν καὶ νὰ ταξινομήσουν πακέτα ἀπὸ τσιγάρα. "Εκεῖνος πού μαζεύει θαλασσινὰ κοχύλια καὶ ἀχιβάδες, κутτάζει μὲ περιφρόνησι τὸ συλλέκτη τῶν λουλουδιῶν πού συμπιέζονται μέσα στὶς σελίδες ἐνὸς βιβλίου.

Γιὰ τὸν συλλέκτη, ἐκεῖνο πού ἔχει σημασία, εἶναι τὸ εἶδος πού μαζεύει, ὅσο καὶ ἂν αὐτὸ φαίνεται ἐκκεντρικὸ ἢ ἀνόητο. "Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμον τίποτε πού νὰ μὴ ἔχῃ κάπου τὸν συλλέκτη του.

Ηκυρία Μὰκ Τὸς πηγαίνει στὴν μανικιοῦρῖστα.
— Τί ἐπιθυμεῖ, ἡ κυρία; ρωτᾷ ἡ ὑπάλληλος.
— Μανικιοῦρ στὸ δεξιὸ χέρι.
— Στὸ δεξιόν;...
— Ναι! Τὸ ἀριστερὸ τὸ καταφέρνω μόνη μου.

Γί πρέπει νά ξέροουμε γιά τὸ ἄτομο,
τὴν ἀπλούστερη μορφή τῆς ὕλης

ΤΟ Α Β Γ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ

Τοῦ

J. BRONOWSKI

Μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς Ἑρευνῶν τῆς Χιροσίμα

Τὸ ἄτομο κυβερνάει ὅπως φαίνεται τὸν αἰῶνα μας. Πάρα πολλὰ λέγονται καὶ γράφονται γι' αὐτό. Ἔτσι, μιὰ γνώμη τόσο υπεύθυνη, ὅσο τοῦ Τζ. Μποννόβσκι, μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς Ἑρευνῶν τῆς Χιροσίμα, εἶναι πολὺτιμη. Μὲ λίγα λόγια ὁ διάσημος μαθηματικὸς μᾶς εἰσάγει στὰ μυστικὰ τοῦ ατόμου.

Ας υποθέσουμε ὅτι σπᾶμε ἕνα κομμάτι ἁλάτι σὲ πολὺ μικροὺς κόκκους καὶ ὅτι δοκιμάζουμε ἕναν ἀπὸ τοὺς κόκκους αὐτούς. Θὰ αἰσθανθοῦμε ἀμέσως τὴ γεῦσι τοῦ ἁλατιοῦ. Ἄς τοποθετήσουμε ὕστερα ἕναν ἄλλο κόκκο στὴν ἀντικειμενοφόρο πλάκα ἑνὸς μικροσκοπίου καὶ ἂς τὸν χωρίσουμε σὲ μικροσκοπικοὺς κρυστάλλους. Κάθε κρύσταλλος θὰ εἶναι πάλι ἁλάτι καὶ τίποτε ἄλλο.

Ἀλλὰ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ὑπάρχη ἕνας κόκκος ἁλάτι, μικρότερος ἀπὸ κάθε ἄλλον, ἕνας κόκκος ποὺ δὲν θὰ μπορούμε νὰ τὸν χωρίζουμε αἰωνίως καὶ νὰ μᾶς δίνη πάντα ἁλάτι. Ὅπως θὰ ὑπάρχη, σίγουρα, κ' ἕνα στοιχειῶδες κομματάκι ζάχαρι, ποὺ ὅταν χωριστῇ σὲ μικρότερα τμήματα, δὲν θὰ εἶναι πιά ζάχαρι. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο θὰ πρέπει ἀσφαλῶς νὰ ὑπάρχη μιὰ χαρακτηριστική μονάδα γιὰ κάθε οὐσία,

ὅποια καὶ νᾶναι — εἴτε σίδηρος εἶναι, εἴτε χλωροφύλλη, εἴτε γραφίτης, εἴτε θιταμίνη Β 12.

Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς παραστάσεως τῆς ὕλης γεννήθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ φιλοσοφία. Κάθε οὐσία ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄθροισμα ἀδιαιρέτων σωματιδίων, ὁμοίων μεταξύ τους καὶ χαρακτηριστικῶν γιὰ τὴν οὐσία αὐτή. Τὰ σωματίδια αὐτὰ οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες τὰ ὠνόμαζαν «ἄτομα», ἀπὸ τὸ ρῆμα τέμνω καὶ τὸ στερητικὸ α, ποὺ θὰ πῇ «ἀδιαιρέτα».

Πρέπει νὰ ἐξετάσουμε τὸ θέμα ἀκριβῶς ἔτσι, γιὰ νὰ καταλάβουμε ὅτι ἡ ἰδέα ποὺ ἔχουμε σχηματίζει γιὰ τὸ ἄτομο προκύπτει ἀπὸ τὴ σημασία του. Τώρα μπορούμε νὰ προχωρήσουμε σὲ ἔννοιες πρὸ σύγχρονες καὶ πρὸ λεπτομερειᾶς. Ἀλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι τὸ ἄτομο εἶναι ἕνα πολύπλοκο μυστήριον. Κάνετε λάθος. Τὸ ἄτομο εἶναι αὐτὸ ποὺ θὰ ἀνακαλύψουμε, ὅταν θὰ διεισδύσουμε στὴν

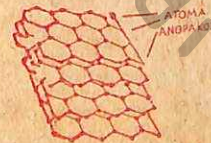
ἀπόκρυφη ἀρχιτεκτονικὴ τῆς φύσεως, τῆς ὁποίας τὸ οἰκοδόμημα εἶναι κτισμένο μὲ ἕναν ἐλάχιστο ἀριθμὸ τούθλων διαφόρων τύπων, ὅσο γίνεται πρὸ ἀπλῶν καὶ πρὸ ἀπλᾶ συναρμολογημένων.

Τί εἶναι, λοιπόν, ἕνα ἄτομο;

Οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες δὲν εἶχαν ὑπ' ὄψει τοὺς παρὰ ἕνα φυσικὸ διαχωρισμὸ τῆς ὕλης. Ἐμεῖς, ὅμως, μάθαμε, στὰ τελευταῖα 150 χρόνια, ὅτι ἡ ὕλη μπορεῖ νὰ διαιρεθῇ καὶ μὲ χημικὲς μεθόδους, δηλαδή, προκειμένου γιὰ τὸ ἁλάτι, μὲ τὴν ἀναγωγή του στὰ δυὸ στοιχειώδη συστατικὰ του, τὸ νάτριο καὶ τὸ χλώριο. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, κάνουμε τώρα τὴ διάκρισι ἀνάμεσα στὰ «σύνθετα» σώματα, ποὺ μποροῦν νὰ χωριστοῦν μὲ χημικὲς μεθόδους, καὶ στὰ «ἀπλᾶ» σώματα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἡ διαίρεσις αὐτὴ εἶναι ἀδύνατη. Χρησιμοποιούμε, λοιπόν, τὸν ὅρο «ἄτομο» γιὰ νὰ καθορίσουμε τὴν πρὸ μικρὴ μονάδα τῶν «ἀπλῶν» αὐτῶν σωμάτων ἢ «στοιχείων».

Νὰ ἕνα σχῆμα, ποὺ μᾶς δείχνει τὴ διάταξι τῶν ατόμων σ' ἕνα ἀπλὸ σῶμα: Τὸ γραφίτη.

Τὰ ἄτομα αὐτὰ εἶναι ὅλα ὁμοία μεταξύ τους, γιὰτὶ εἶναι ὅλα ἄτομα ἄνθρακος. Εἶναι διατεταγμένα μὲ ἐπιμέλεια σὲ ἄλλεπάλληλα στρώματα καὶ κάθε στῶμα σχηματίζεται ἀπὸ μιὰ σειρά ἐξαγωνικῶν κυττάρων κολ-

Σωματίδιο τοῦ γραφίτη

λημένων μεταξύ τους, ὅπως τὰ κελλιὰ τῆς κηρήθρας.

Ἄς δοῦμε τώρα πῶς παρουσιάζεται ἕνας κρύσταλλος ἁλατιοῦ.

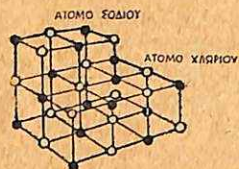
Ὁ κρύσταλλος αὐτὸς περιέχει δυὸ εἶδη ατόμων, ποὺ ἀντιστοιχοῦν στὰ δυὸ στοιχεῖα ποὺ συνθέτουν τὸ ἁλάτι. Τὰ ἄτομα αὐτὰ εἶναι διατεταγμένα ἔτσι ὥστε νὰ ἀποτελοῦν ἕνα στερεὸ κυβικὸ δίχτυ, ὅπου κάθε εἶδος ατόμου συγκρατεῖ σταθερὰ τὸ ἄλλο στὴ θέσι του.

Ἔτσι, ὅλα τὰ σώματα εἶναι κατασκευασμένα ἀπὸ ἄτομα ἑνὸς ἢ πολλῶν εἰδῶν, καταλλήλως διατεταγμένα. Σ' ἕνα στερεὸ, τὰ ἄτομα εἶναι κατανεμημένα μὲ τάξι, ὅπως δείχνουν οἱ εἰκόνες μας. Ὅταν ὅμως τὸ στερεὸ περνᾷ στὴν κατάστασι τοῦ ὑγροῦ, τὰ ἄτομα, ἀπελευθερωμένα, ξεφεύγουν ἀπὸ τὴν καθωρισμένη, ὡς τότε, θέσι τους, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ οὔτε ἕνα ἀπ' αὐτά. Τέλος, ὅταν τὸ ὑγρὸ ἀρχίξῃ νὰ βράζῃ καὶ περνᾷ στὴν κατάσταση τοῦ ἀερίου, τὰ ἄτομα τινάζονται πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις καὶ πιάνουν χῶρο ὁλοένα μεγαλύτερο. Ἀλλὰ καὶ τότε, τὰ ἄτομα εἶναι ὅλα παρόντα, ὅσα ἦταν καὶ στὸ στερεὸ καὶ στὸ ὑγρὸ. Κανένα δὲν χάνεται.

Υπάρχουν πολλὰ εἶδη ατόμων;

Ασφαλῶς. Τὰ ἄτομα ἑνὸς στοιχείου διαφέρουν ἀπὸ τὰ ἄτομα τῶν ἄλλων. Υπάρχουν, λοιπόν, τόσα εἶδη ατόμων, ὅσα καὶ στοιχεῖα — δηλαδή κάπου ἑκατὸ.

Ἀλλὰ κατὰ τί διαφέρουν; Πρὶν ἀπὸ ἐξήντα ἀκόμη χρόνια, αὐτὸ ἦταν τελείως ἀγνωστο. Οἱ ἐπιστήμονες ἐγνώριζαν μόνο, ὅτι τὰ ἄτομα εἶναι αἰώνια, ἀδιαιρέτα καὶ διαφορετικὰ ἀπὸ τὸ ἕ-

Σωματίδιο αλατιού

να είδος στο άλλο. "Υστερα, διαπίστωσαν σιγά-σιγά, βήμα πρὸς βήμα, με ὁλοένα μεγαλύτερη ἐκπληξι, ὅτι ἡ διαφορά αὐτὴ κρύβει μιὰ θαθεῖα ἐνότητα. Ἡ φύσι ἐδημιούργησε ἀφθονία συνθέτων ὕλων: Τὰ πετρώματα, τὰ λευκώματα, τὰ ὀρυκτά, τὰ σάκχαρα, τὰ ὀσᾶ, ὅλα με ἐκατὸ μόνο εἶδος ἀτόμων. Ἀλλὰ ἡ οἰκονομία τῆς φύσεως εἶναι ἀκόμη θαυότερη. Γιατὶ κάθε ἄτομο ἔχει κι' αὐτὸ με τὴ σειρά του μιὰ κατασκευή πολὺ πιὸ ἀπλῆ.

Μπορεῖ νὰ πῇ κανεῖς ὅτι τὰ ἄτομα ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀθροίσματα θεμελιωδῶν σωματιδίων τριῶν εἰδῶν: Τὸ «πρωτόνιο» καὶ τὸ «ἠλεκτρόνιο», πού ἔχουν ἓνα φορτίο ἠλεκτρισμοῦ, καὶ τὸ «νετρόνιο».

Τὸ πρωτόνιο καὶ τὸ νετρόνιο εἶναι σωματίδια θαρεῖα, πού ἔχουν μάζα 2.000 φορές μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ μάζα τοῦ ἠλεκτρονίου. "Ὅσο γιὰ τὸ ἠλεκτρόνιο, εἶναι τόσο ἐλαφρὸ, πού φαίνεται σὰν νὰ μὴν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἓνα μικροσκοπικὸ φορτίο ἀρνητικοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

"Ἐνα ἄτομο διαφέρει ἀπὸ ἓνα ἄλλο κατὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν στοιχειωδῶν σωματιδίων, πού τὸ ἀποτελοῦν.

Πῶς εἶναι κατασκευασμένο τὸ ἄτομο;

Ὅλα τὰ ἄτομα, ὅποια καὶ νὰ-ναί ἡ φύσι τους, ἔχουν, στὴν

οὐσία, τὴν ἴδια κατασκευή. Στὸ κέντρο, ἓνα βαρὺ «πυρήνα», ὅπου συγκεντρώνονται ὅλα τὰ θαρεῖα σωματίδια τοῦ ἀτόμου. Γύρω ἀπ' αὐτὸν τὸν πυρήνα, τὰ ἐλαφρότερα ἠλεκτρόνια.

Τὰ ἠλεκτρόνια θρῖσκονται σὲ ἀδιάκοπη κίνησι καὶ κρατιοῦνται γύρω στὸν πυρήνα, ὅπως οἱ πλανῆτες γύρω στὸν ἥλιο, ἀλλὰ οἱ τροχιές πού γράφουν εἶναι λιγώτερο σταθερές.

Κάθε ἄτομο χάνει καὶ ξαναποκτᾷ κάθε στιγμή ἠλεκτρόνια, πού κυκλοφοροῦν γύρω του σ' ἓνα ἠλεκτρικὸ ρεῦμα. Καὶ ὅμως στὴν οὐσία μένει ἀμετάβλητο, χωρὶς ἐπιφανειακὲς ἀλλοιώσεις. Αὐτὸ ἐξηγεῖται ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ὁ βαρὺς πυρήνας εἶναι τὸ στερεὸ μέρος καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀτόμου, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ πρωτόνια καὶ νετρόνια στενά δεμένα μεταξύ τους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν σωματιδίων αὐτῶν χαρακτηρίζει κάθε εἶδος ἀτόμου. Τὰ ἄτομα κάθε ἀπλοῦ σώματος περιέχουν ἓνα χαρακτηριστικὸ ἀριθμὸ πρωτονίων. Ὁ πυρήνας τοῦ ὕδρογόνου λόγου χάριν, ἔχει ἓνα πρωτόνιο, ὁ πυρήνας τοῦ ἡλίου δυό, καὶ ἔτσι συνεχίζει, περνώντας ἀπὸ τὸ ἓνα στοιχεῖο στὸ ἄλλο, ὡς τὸ οὐράνιο πού ὁ πυρήνας του περιέχει 92 πρωτόνια. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἔρχονται τὰ νέα στοιχεῖα, πού δημιουργήθηκαν μέσα στὴν ἀτομικὴ στήλη — τὸ ποσειδώνιον, με πυρήνα ἀπὸ 93 πρωτόνια, τὸ πλουτώνιον με 94 καὶ ἄλλα.

Στὸ ἄτομο τοῦ συνηθισμένου ὕδρογόνου, ὁ πυρήνας ἀποτελεῖται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ ἓνα πρωτόνιο. Τὸ θετικὸ φορτίο τοῦ πυρήνος θρῖσκεται σὲ ἰσορροπία με τὸ ἴσο, ἀλλὰ ἀρνητικὸ φορτίο τοῦ ἠλεκτρονίου πού στριφογυρίζει γύρω του. Στὸ ἄτομο τοῦ ἡλίου, ὁ πυρήνας κλείνει μέσα του

δυὸ πρωτόνια καὶ δυὸ νετρόνια δεμένα μαζί. Ἡ ἰσορροπία τοῦ φορτίου τους γίνεται χάρι στὰ δυὸ ἠλεκτρόνια πού περιφέρονται σὲ κάποια ἀπόστασι γύρω ἀπὸ τὸν πυρήνα.

"Ὅσο γιὰ τὸ ἄτομο τοῦ ἐκρηκτικοῦ οὐρανίου, τὸν πυρήνα του ἀποτελοῦν 92 πρωτόνια καὶ 143 νετρόνια καὶ γύρω ἀπ' αὐτὰ στριφογυρίζουν 92 ἠλεκτρόνια κατὰ μέσον ὄρο, τῶν ὁποίων τὸ συνολικὸ ἠλεκτρικὸ φορτίο ἰσορροπεῖ τὸ φορτίο τοῦ πυρήνος.

Τί εἶναι ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια;

Ἀόρατες δυνάμεις συκρατοῦν τὰ συστατικὰ τῶν ἀτόμων. Μιὰ ἠλεκτρικὴ ἔλξι ὑπάρχει, λόγου χάριν, ἀνάμεσα στὸ θετικὸ πυρήνα καὶ στὰ ἀρνητικὰ ἠλεκτρόνια. Ἀλλὰ ἡ δύναμι αὐτὴ εἶναι μετριώτατη σὲ σύγκρισι με τὴ δυναμικὴ ἐνέργεια πού εἶναι συγκεντρωμένη μέσα στὸν ἴδιο τὸν πυρήνα. Γιατὶ ὁ πυρήνας «ξεχειλίζει» ἀπὸ πρωτόνια πού θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπωθοῦνται μεταξύ τους με τεράστιες δυνάμεις, μιὰ καὶ εἶναι ὅλα φορτισμένα με θετικὸ ἠλεκτρισμό. Μιὰ εἰδικὴ συνδετικὴ δύναμι, ἀγνωστὴ σὲ μᾶς, συνενώνει μέσα σὲ κάθε ἄτομο τὰ πρωτόνια καὶ τὰ νετρόνια σ' ἓνα μόνον σταθερὸ πυρήνα.

Ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια εἶναι μιὰ ἐνέργεια πυρηνικὴ. Εἶναι ἡ συνδετικὴ ἐνέργεια πού κρατεῖ συγκεντρωμένα τὰ σωματίδια τοῦ πυρήνος.

Πῶς ἐλευθερώνεται ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια;

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ, τὰ θαρὸτερα εἶδη τῶν ἀτόμων διώχνουν ἓνα μέρος τοῦ πυρήνα τους, χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἐξωτερικὸ αἶ-

τιο. Πρόκειται γιὰ τὰ φύσει ραδιενεργὰ ἄτομα, ὅπως τὸ ράδιο καὶ τὸ οὐράνιο. Ὁ πυρήνας τους δοκιμάζει ν' ἀπλοποιηθῇ αὐτόματα.

Ἀλλὰ μπορούμε νὰ κάνουμε καὶ σκόπιμα ἓνα πυρήνα ἀσταθῆ. Ἀρκεῖ γι' αὐτὸ νὰ τὸν «βομβαρδίσουμε» μ' ἓνα πρωτόνιο ἢ ἓνα νετρόνιο γιὰ νὰ εἰσδύσουμε σ' αὐτόν. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, χρησιμοποιοῦνται πρῶτα τὰ πρωτόνια. Ἡ μέθοδος ὅμως παρουσιάζει μιὰ δυσκολία: Πρέπει νὰ ἐκσφενδονίσουμε τὸ πρωτόνιο με πολὺ μεγάλη δύναμι, γιατί ὁ πυρήνας, φορτισμένος με θετικὸ ἠλεκτρισμὸ ὅπως αὐτό, τὸ ἀπωθεῖ καὶ τὸ κρατεῖ σὲ ἀπόστασι. Ἀντίθετα, τὸ νετρόνιο, μὴ ἔχοντας ἠλεκτρικὸ φορτίο, εἶναι τὸ ἰδεώδες βλήμα, γιατί αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ κατανικήσῃ, στὴν πορεία του, ἀνασταλτικὲς ἠλεκτρικὲς δυνάμεις.

Τὸ νετρόνιο - βλήμα, πού πλήττει ἓνα βαρὺ πυρήνα, μπορεῖ νὰ εἰσχωρήσῃ σ' αὐτόν καὶ νὰ τὸν κἀν ἀσταθῆ. Ὁ κλονισμὸς αὐτὸς ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα τὴ διάσπασι τοῦ πυρήνος πού παίρνει τότε πιὸ σταθερὴ μορφή. Ἀλλάζοντας τὴν κατασκευὴ του, γιὰ νὰ περάσῃ σὲ σταθερώτερη μορφή, ὁ πυρήνας ἀπελευθερώνει ἓνα μέρος τῆς συνδετικῆς του ἐνέργειας.

Πράγμα παράδοξο! Τὴν ἀναδιόργανωσι αὐτὴ τοῦ πυρήνος μπορούμε νὰ τὴν ἐκτιμήσουμε σὲ θάρος. Τὰ διάφορα μέρη τοῦ διεσπαρμένου πυρήνος ζυγίζουν συνολικὰ λιγώτερο ἀπὸ τὸν ἀσταθῆ πυρήνα ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέρχεται. Ἡ ἀπώλεια τῆς μάζας ἀντιστοιχεῖ ἀκριβῶς με τὴν ἐνέργεια πού ἀπελευθερώνεται — ὅπως ἀκριβῶς εἶχε πῇ ὁ Ἀϊνστάιν πρὶν ἀπὸ πενήντα χρόνια.

Τί είναι ἡ διάσπασις;

Ο διαχωρισμός αὐτὸς τῶν ἀτόμων ὠνομάσθηκε «διάσπασις». Ἀλλὰ ἡ μέθοδος τοῦ θυμωθάρδιου με ἕνα-ἕνα νετρόνιο μᾶς ἀπελευθερώνει τὴν ἐνέργεια με τὸ σταγονόμετρο. Γιὰ νὰ γίνη, λοιπόν, ἡ διάσπασις τῶν ἀτόμων πραγματικά ἀποδοτική, πρέπει νὰ ἐρεθῇ τρόπος ὥστε ἡ ἀντίδρασις τῆς ἐπιθυμητῆς διασπάσεως νὰ δώσῃ νετρόνια ποὺ θὰ προκαλοῦν, με τὴ σειρά τους, νέες διασπάσεις. Ἡ πρώτη ἀντίδρασις αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἀνακαλύφθηκε λίγο πρὶν ἀπ' τὸ 1940, σὲ μιὰ ποιικιλία οὐρανίου.

Ἄν ἕνα νετρόνιο εἰσδύσῃ μέσα στὸν πυρῆνα ἑνὸς ἀτόμου τοῦ οὐρανίου αὐτοῦ, τὸν κάνει νὰ ἐκραγῇ καὶ τὸν διαχωρίζει σὲ δύο μέρη σχεδὸν ἴσα, ἐκσφενδονίζοντας ταυτόχρονα μερικά ἀπὸ τὰ νετρόνια ποὺ περιέχει. Ἄν οἱ διασπάσεις τοῦ ὅγκου τῆς ὕλης εἶναι ἄρκετὰ μεγάλες, κάθε νετρόνιο ποὺ διώχνεται ἀπὸ τὸν πυρῆνα ἔχει πολλὲς πιθανότητες νὰ χτυπήσῃ ἐπάνω σ' ἕναν πυρῆνα με τὴ σειρά του καὶ νὰ προκαλέσῃ μιὰ καινούργια ἐκρηξί ποὺ θὰ ἀπελευθερώσῃ κι' ἄλλη ἐνέργεια καὶ ἄλλα νετρόνια. Ἡ ἀντίδρασις συνεχίζεται, λοιπόν, σὲ συνεχῆ «σειρά». Τὰ άτομα τοῦ οὐρανίου, ποὺ χρησιμοποιήθηκαν στὴ θόμβα τῆς Χιροσίμα καὶ τὰ άτομα τοῦ πλουτονίου, ποὺ χρησιμοποιήθηκαν στὴ θόμβα τοῦ Ναγκασάκι, δίνουν ἀλυσιδωτὲς ἀντιδράσεις πολὺ βίαιες.

Εἶναι χρήσιμη ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια στὸν ἄνθρωπο;

Εἶναι, βέβαια, ἀλλὰ λίγοι ἄνθρωποι καταλαβαίνουν με ποιο τρόπο.

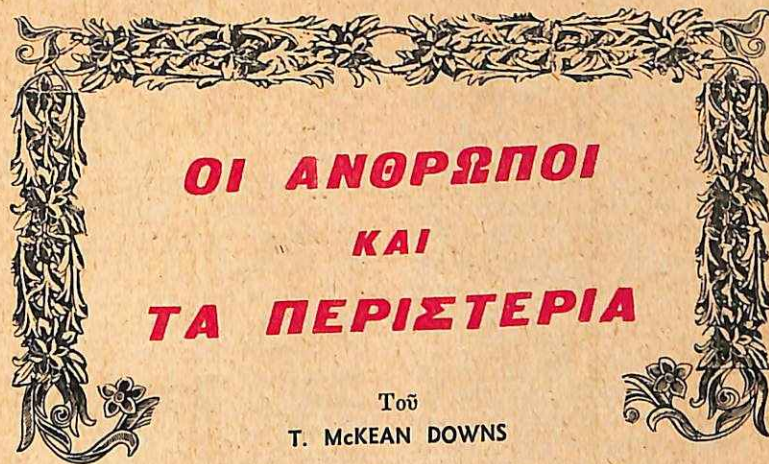
Μιὰ ἀτομικὴ στήλη εἶναι μιὰ ἀστείρευτη πηγὴ νετρονίων καὶ χρησιμοποιεῖ τὰ νετρόνια αὐτὰ γιὰ τὴ μεταστοιχείωσι τοῦ συνηθισμένου οὐρανίου σὲ ἐκρηκτικὸ πλουτώνιο. Ἀλλὰ τὴν μεταβολὴ αὐτὴ τὴ συνοδεύει ἀπελευθέρωσι θερμότητος ποὺ τὴν χρησιμοποιοῦν τώρα σὲ πρακτικὸς σκοπούς. Ὑστερα ἀπὸ λίγο, ἡ θερμότης αὐτὴ θὰ θάλλῃ σὲ λειτουργία ἕνα μοτέρ ἢ θὰ δώσῃ ἡλεκτρισμό.

Ἡ στήλη δὲν ἀποτελεῖ μόνο πηγὴ ἐνεργείας. Τὰ νετρόνια ποὺ περιέχει ἀποτελοῦν κι' αὐτὰ πηγὴ ραδιενεργείας. Γιὰ τὴν ὥρα, οἱ στήλες παράγουν, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, ραδιενεργὸ κοβάλτιο, σίδηρο καὶ ἰώδιο, ποὺ χρησιμεύουν στὴν καταπολέμησι τῶν καρκινωμάτων.

Ὁ μετρητὴς Γκάϊγκερ ἀνιχνεύει τὰ ραδιενεργὰ άτομα καὶ παρακολουθεῖ τὶς ἐλάχιστες κινήσεις τους. Ὅταν ὑπάρχῃ τὸ νέο αὐτὸ μάτι, ἀρκεῖ νὰ θάλλουμε μιὰ ραδιενεργὸ οὐσία μέσα σ' ἕνα φυτὸ ἢ σὲ μιὰ μηχανὴ γιὰ νὰ «ἰδοῦμε» τὴν αὐξήσι ἢ τὴ φθορὰ τῆς καὶ ὅλες τὶς μεταβολές ποὺ παθαίνει. Χάρι στὰ ραδιενεργὰ άτομα, οἱ ἐπιστήμονες μαθαίνουν πῶς ἐπουλάνεται μιὰ πληγὴ, με τί τρέφεται τὸ στάρι, κ. ἄ.

Ὅσο γιὰ τὴ μελλοντικὴ χρῆσι τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, τὸ ζήτημα δὲν ἀφορᾷ μόνο τοὺς ἐπιστήμονες, ἀλλὰ καὶ κάθε πολίτη.

Ὅπως κάθε σημαντικὴ ἀνακάλυψι, ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια κλείνει μέσα τῆς τόσες δυνατότητες εὐτυχίας, ὅσες καὶ καταστροφῆς. Εἶναι τὸ δῶρο τῆς ἐπιστήμης καὶ κάθε ἐπιστήμονας παρακαλεῖ τὸ Θεὸ νὰ εἶναι γιὰ καλὸ. Ἡ εὐχὴ αὐτὴ βγαίνει μέσα ἀπ' ὅλες τὶς καρδιές. Καὶ ἀπὸ μᾶς τοὺς ἰδιοὺς ἐξαρτᾶται ἂν θὰ ἐκπληρωθῇ.

Ἀποκαλύψεις ἑνὸς περιστερόφιλου

Εἶναι ἄνοιξι. Ὅλο τὸ χειμῶνα, τὰ ταξιδιωτικὰ περιστέρια μου δὲν σκοτίστηκαν καθόλου τὸ ἕνα γιὰ τὸ ἄλλο. Ἀλλὰ σήμερα, ὁ περιστερεώνας βουίζει ἀπὸ γουργουρητά. Κάθε μέρα οἱ πτήσεις γίνονται πρὸς κοντινές καὶ δὲν βλέπω πιά, στὴ στέγη μου, νὰ σουλατσάρουν τὰ πουλιά μου. Τὰ περιστέρια διαζόνται νὰ γυρίσουν σπῆσι τους γιὰ ν' ἀρχίσουν μιὰ προσπάθεια πολὺ σοβαρή: Νὰ διαλέξουν τὴ συντροφίσσά τους καὶ νὰ χτίσουν τὴ φωλιά τους.

Στιγμές - στιγμές μοῦ θυμίζουν καταπληκτικὰ τοὺς ἀνθρώπους. Τ' ἀρσενικά, ὅπως καὶ τὰ θηλυκά, παρουσιάζουν τὶς ἴδιες ποιικιλίες στὸν χαρακτήρα με τὰ ἀνθρώπινα ὄντα. Εἶναι ἀπότομα, φιλόνοικα, ὑπομονετικά, πεισματάρικα, καλόβολα. Μερικά εἶναι ἐργατικά καὶ οἰκονόμα, ἄλλα εἰς τεμπέλικά καὶ ἄσωτα. Ἄλλα εἶναι ἄστατα, ἄλλα πιστά. Ἀνάμεσα στὰ νεαρὰ περιστέρια, μερι-

κά δείχνουν μιὰ ἀνησυχητικὴ ὀριμότητα, ἐνῶ ἄλλα εἶναι καθυστερημένα γιὰ τὴν ἡλικία τους.

Ὅταν τὰ περιστέρια ἐνώνονται, ἡ ἐνωσί τους εἶναι παντοτινὴ, γιὰ ὅλη τους τὴ ζωὴ. Μόλις οἱ μέρες ἀρχίζουν νὰ μακραίνουν, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ Φεβρουαρίου, τὰ παλιὰ ζευγάρια ξαναστήνουν τὸ νοικοκυριό τους, ἐνῶ τὰ νέα πουλιὰ ζητοῦν νὰ ζευγαρωθοῦν. Τὰ ἀρσενικά γουργουρίζουν, φουσκώνουν τὸ λαιμὸ τους γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὰ λαμπερά καὶ πολύχρωμα φτερά τους ποὺ ἱριδίζουν στὸν ἥλιο. Περπατᾶνε καμαρωτὰ μ' ἕνα ἡλίθιο ὕψος, ἐνῶ ἡ οὐρά τους σέρνεται στὴ γῆ. Ἀλλὰ τὸ θηλυκὸ δὲν φαίνεται νὰ ἐκτιμᾷ αὐτὲς τὶς ἐπιδείξεις. Μένει τελείως ἀδιάφορο, ἐκτὸς ἂν τὸ ἀρσενικὸ ἐκδηλώσῃ κάπως πρὸς παράφορα τὸ πάθος του. Καὶ τότε ἀκόμη οἱ κοπέλλες εὐχαριστοῦνται νὰ τοὺς καταφέρνουν μερικά

γρήγορα κτυπήματα με τη φτερούγα τους.

Στο βάθος, όμως, το θηλυκό δίνει άσφαλώς περισσότερη προσοχή απ' όση δείχνει στους έραστές, γιατί, με τόν ένα ή με τόν άλλο τρόπο, κάνει την έκλογή του ανάμεσα στους φλογερότερους απ' αυτούς. Όπως οί άνθρωποι, έτσι τα περισσότερία διαλέγουν συχνά συντρόφους που λες πώς δέν τους ταιριάζουν. Συχνά ένα περιστέρι του δρόμου, ένα «κοινό», αλήτικο περιστέρι, χτίζει τη φωλιά του και ζή σε μία κοινωνία σπιτίσιων περιστεριών. Στά μάτια ενός ειδικού, το κοινό περιστέρι είναι ένα πουλί κακοντυμένο, με μεγάλα φτερά, με κοκκαλιάρικο σώμα, χωρίς έμφανισι και κομψότητα. Δέν μπορεί να βρή συντρόφισσα παρὰ με μεγάλη δυσκολία.

Μόλις ζευγαρωθούν τα περιστέρια μοιάζουν με νιόνυμφους, που περνάνε το μήνα του μέλιτος. Πάνε πάντα μαζί - μαζί, σφίγγονται το ένα πάνω στο άλλο, φιλιούνται και χαϊδεύονται με τρόπο πραγματικά σκανδαλιστικό.

Όταν θέλω να φυλάξω τα μικρά, σπάνια αφίνω τα ταξιδιωτικά μου περιστέρια να ζευγαρώνουν όπως τους άρέσει. Είναι προτιμότερο να ζευγαρώνουν πουλιά της ίδιας ράτσας. Άρκει γι' αυτό να τα κλείσετε μαζί σ' ένα καλάθι, άφοι όμως γνωρίσετε το ένα στο άλλο. Άν δέν προηγηθί ή γνωριμία μπορεί να γεννηθί μεταξύ τους μία ανυπερβλήτη άμοιβαία άποστροφή.

Για να κάνω τις συστάσεις, παίρνω από τόν περισσότερώνά όλα τα άλλα πουλιά και αφίνω άντιμέτωπα μέσα στο μεγάλο αυτό χώρο το άρσενικό και το θηλυκό που θέλω να ζευγαρώσω. Τις περισσότερες φορές συνεννο-

ούνται άρκετά γρήγορα και τότε τα κλείνω και τα δυο μέσα στο καλάθι.

Δέν είναι πάντα εύκολο να κανονίζουμε έμεις το ζευγάρισμα. Κάποτε είχα ένα άρσενικό έξαιρετικά ώραίο που μου είχε δώσει θαυμάσια περισσότεράκια. Ένας γνωστός μου με παρεκάλεσε να το δανείσω για μία έποχή. Δέχτηκα.

Ύστερα από λίγους μήνες μου επέστρεψε το περιστέρι μου: Είχε άρνηθί τελείως να παίξη το ρόλο του συζύγου. Του είχαν παρουσιάσει μισή ντουζίνα διαφορετικά θηλυκά, αλλά τα είχε περιφρονήσει όλα. Είχε άπομονωθί στην κούρνια του, ποθώντας με άπελπισία το σπίτι του.

Μου το έστειλαν κουρασμένο, πεινασμένο, πεθαμένο στη δίψα, καταλασπασμένο. Όταν μπήκα στον περισσότερώνά κρατώντας στο χέρι μου το καλάθι του, ή χαρά του ήταν άπερίγραπτη. Γλύστρησε έξω απ' το πανέρι του πριν άκόμα το καλοανοίξω, ώρμησε στην παλιά φωλιά του κι άρχισε να κυνηγά τόν παρείσακτο με άγρια τσιμπήματα. Κατόπιν χαιρέτησε την παλιά του συντρόφισσα με πολλή στοργή και έπειτα ρίχτηκε στο φαί.

☆

Άν και το θηλυκό είναι εκείνο που διαλέγει το σύντροφό του, ή έκλογή της κατοικίας γίνεται από το άρσενικό, με την έγκρισι του θηλυκού. Από τη στιγμή που θα διαλέξουν το μέρος, άρχίζουν να συνεργάζονται για το χτίσιμο της φωλιάς. Το άρσενικό μαζεύει τα υλικά και το θηλυκό τα συναρμολογεί. Μερικά άρσενικά ξέρουν καλύτερα από τα άλλα να τελειώνουν τη δουλειά τους. Φέρνουν μεγαλύτερα φορτία, έ-

νω άλλα άρκοονται σε μερικά άχυρα. Το θηλυκό συμμαζεύει κάθε προσφορά, μεγάλη ή μικρή, με γουργουρητά και με δείγματα στοργής. Το άρσενικό δέν άποθέτει άμέσως το φορτίο του. Βρίσκει την ευκαιρία να εξηγήσει στη συντρόφισσά του όλο τόν κόπο που έκανε για να το βρή και της έκφράζει το θαυμασμό του για την υπέροχη φωλιά που έτοιμάζεται να χτίσει. Έκείνη, πάλι, του εξομολογείται ότι τόν βρίσκει άληθινά άξιαγάπητο.

Λίγες μέρες πριν το θηλυκό γεννήσει, το άρσενικό θασανίζεται από το φόβο ότι το αυγό δέν θα άποτεθί στο κατάλληλο μέρος. Νιώθει δυστυχισμένο κάθε φορά που ή συντρόφισσά του άπομακρύνεται από τη φωλιά και τη θιάζει να ξαναγυρίσει γρήγορα. Είναι ή φάσι της «κηδεμονίας», κατά την έκφρασι τών ειδικών. Μερικά άρσενικά δείχνονται τόσο άνησχα, ώστε μόλις που αφίνουν το θηλυκό να τρώ.

Οί γονείς κρατούν θάρδια στο κλώσσημα τών αυγών τους, σύμφωνα με έντελως καθυστερημένο ώράριο. Το θηλυκό άναλαμβάνει καθήκοντά του κατά το θράδυ και κρατά τ' αυγά ζεστά ως το πρωί. Ο σύζυγος έξασφαλί-

ζει τη ζεστασιά όλη την ημέρα. Άλλά δέν κλωσάει με τόση επιμέλεια όση το θηλυκό και δέν περιφρονεί και τό... φλέρτ για λίγο άν του τύχη ευκαιρία.

Καμμία φορά μέσα σ' έναν περισσότερώνά βρίσκονται ένα ή περισσότερα θηλυκά χωρίς συντρόφους. Τί πειρασμός για τούς παντρεμένους! Ένθουσιαζόμουνά συγχά βλέποντας το ένδιαφέρον που έδειχνε για μία απ' αυτές ένα άρσενικό, όταν τελείωνε ή θάρδια του. Άλλά το άρσενικό δύσκολα, καθώς ξέρουμε, πετυχαίνει τούς σκοπούς του. Η γυναίκα του το έχει υπό επιτήρησι και όταν άρχίζει να θρίσκη ότι το φλέρτ τραβάει μακριά, χυμά σάν κεραυνός στους άπιστους και διορθώνει για καλά την... ξελογιάστρα!

Όταν βγούν από τ' αυγά τα πιτσούνακια, όπως τα μωρά του ανθρώπου, χρειάζονται ειδική διατροφή. Οί γονείς εκκρίνουν τότε αυτό που λέμε «του πουλιού το γάλα», που βγάζουν από τη γούσα τους. Τις πρώτες μέρες, τα μικρά μόλις που άνασηκώνουν το κεφάλι, ίσα-ίσα για να πάρουν την τροφή τους, γρήγορα όμως μεγαλώνουν και δυνάμουν.

Μέσα σε δυο έβδομάδες τα πι-

Οί περισσότεροφιλοι είναι πολλοί σε όλο τόν κόσμο. Σε πολλά έθνη παλαιά και νέα τή διεύθυνσι της άστυνομίας, επιφυλακή από τα Τάγματα άπο τή Στρατιωτικήν. Άλλά ή περισσότεροφία είναι δαπανηρή και γι' αυτό μένει μάλλον περιορισμένη.

Δένε ότι οί ραδιοφωνικοί σταθμοί και οί σταθμοί τηλεόρασης έπηρεάζουν τόν προσανατολισμό τών περιστεριών. Άλλά οί θύελλες, πρσάτουν πολύ μεγαλύτερους κινδύνους. Πραγματικά, οί θύελλες άναγκάζουν τα περιστέρια να κατεβαίνουν στο έδαφος ή ν' άναβαίνουν πολύ ψηλά, πράγμα που τα κινδυνεύει. Έκτός απ' αυτό, άναβαίνουν πολύ ψηλά, πράγμα που τή νύχτα. Περσμένουν να τα ταξιδιωτικά περιστέρια δέν πετάνε τη νύχτα. Περσμένουν να χαράξουν καθισμένα σε μία στέγη ή σ' ένα άλων, όπου πέρτουν συχνά θύματα τών ανθρώπων ή τών άγριων που τα παραμονεύουν.

τσουνάκια έχουν θγάλει φτερά και κουνιούνται λίγο, ενώ ακόμη τα πόδια τους είναι πολύ αδύνατα. Τότε ή μητέρα τους αρχίζει ν' απομακρύνεται απ' αυτά όσο πάει και πιό πολύ. Δεν ασχολείται πια παρά με τα πολύ μικρά και είναι ήδη έτοιμη νά χτίση καινούργια φωλιά. Άλλά ο πατέρας διατηρεί τὸ συναίσθημα τῆς εὐθύνης ἀπέναντι στὰ μεγαλύτερα παιδιά του. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι μικρὴ ὑπόθεσι, γιατί ἔχουν τρομερὴ ὄρεξι.

Όταν τὰ πιτσουνάκια γίνουν τριῶν ἐβδομάδων, ἀρχίζουν νὰ πετᾶνε καὶ νὰ τριγυρίζουν ἔξω ἀπὸ τὴ φωλιά τους. Καμμιὰ φορά τὰ χάνουν καὶ δὲν καταφέρνουν νὰ τὴν ξαναβροῦν. Ἄν μποῦν σὲ ξένη φωλιά, τὴν παθαίνουν ἄσχημα, γιατί ὁ μόνιμος ἰδιοκτήτης τῆς φωλιᾶς δὲν λαβαίνει ὑπ' ὄψι του οὔτε τὴν ἡλικία, οὔτε τίς προθέσεις τοῦ παρείσακτου. Τὸ πιτσουνάκι δὲν ἔχει νὰ περιμένῃ καμμιὰ βοήθεια ἀπὸ τοὺς δικούς του, γιατί τὰ περισσότερὰ σέβονται τὴν κατοικία τοῦ γείτονά τους καὶ ἀποφεύγουν νὰ τὴν καταπατήσουν, ἔστω κι' ἂν πρόκειται γιὰ τὴν ὑπεράσπισι τῶν μικρῶν τους.

Όταν φθάσουν στὶς τέσσαρες

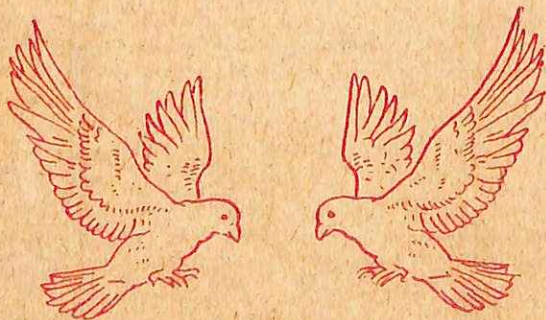
εβδομάδες, τὰ μικρὰ εἶναι ἔτοιμα νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πατρικὴ στέγη μιὰ γιὰ πάντα. Ὁ πατέρας τὰ μαθαίνει νὰ θρίσκουν καὶ νὰ μαζεύουν τὴν τροφή τους. Ἀφοῦ γίνῃ αὐτὴ ἡ διδασκαλία, μποροῦν πια νὰ πετάξουν ἄφοβα μετὰ τὰ δικά τους φτερά.

★

Καλὸ ταξιδιωτικὸ περιστέρι μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ τὸ ἀρσενικὸ καὶ τὸ θηλυκὸ. Ἄλλὰ μόνο τὰ ζευγαρωμένα περιστέρια πρέπει νὰ στέλνονται σὲ μακρινὲς διαδρομές. Τὸ θηλυκὸ καταβάλλει τίς πιὸ ἔντονες προσπάθειες ὅταν κλωσσάει τ' αὐγά του ἢ ὅταν ἔχει νεογέννητα. Τὸ ἀρσενικὸ πάλι πετάει ἐξαιρετικὰ γρήγορα, ὅταν ἔχει νὰ προστάτευση τὴ συντροφισσά του, μιὰ - δυὸ μέρες πρὶν ἀρχίσουν νὰ σκᾶνε τ' αὐγά. Καμμιὰ φορά ὁ περισσεροτρόφος μπορεῖ νὰ προσθέσῃ τὴ ζήλεια στὴν ἀγωνία του. Ἀρκεῖ νὰ κλείσῃ στὴ φωλιά ἕνα ἀρσενικὸ ξένο πρὸς τὸ θηλυκὸ.

Τὰ πουλιὰ ἀξίζουν τὸν κόπο νὰ τὰ μελετήσῃ κανεὶς.

Ξέροντας τὴ συμπεριφορὰ τῶν περιστερῶν μου, μπόρεσα πολλὰς φορὲς νὰ καταλάβω καλὺς τοὺς ἀνθρώπους.

Η ΚΑΡΔΙΑ

Τεχνολογία καλὰ κλῆσι λῆς χειρουργικῆς

Τοῦ

J. RATCLIFF

Ἡ συμφυσιοτομία, δηλαδή ἡ τομὴ τῶν συμφύσεων, ποὺ σὲ περιπτώσει παθολογικῆς καταστάσεως ἐνώνουν τὰ δύο χεῖλη τῆς μιτροειδοῦς, ἀρχισε νὰ ἐφαρμόζεται ἀπὸ πολλοὺς χειρουργούς. Σήμερα ἡ συμφυσιοτομία σώζει χιλιάδες νέους ἀνθρώπους ποὺ ἦταν καταδικασμένοι.

Σ' ὅλο τὸν κόσμον ἡ ὀξεῖα ρευματικὴ ἀρθρίτις ρίχνει κάθε χρόνο στὸ κρεβάτι, ἀνίκανους γιὰ δουλειά, ἑκατομμύρια ἀνθρώπους, τοὺς περισσότερους νέους. Ὡς τὰ τελευταῖα χρόνια, τὰ θύματα τῆς ἀρρώστειας αὐτῆς βλέπαν ἀνίσχυρα τίς δυνάμεις τους νὰ λιγοστεύουν χρόνο μετὸ χρόνο. Ἡ ἀναπνοὴ τους γινόταν ὅλο καὶ πιὸ δύσκολη καὶ ζοῦσαν μετὰ τὴν τρομάρα τῆς ξαφνικῆς αἱμορραγίας. Οἱ γιατροὶ δὲν μπορούσαν νὰ κάνουν τίποτε. Σήμερα, τὰ πράγματα δὲν εἶναι πια ἔτσι: Οἱ γιατροὶ ἀρχισαν νὰ κάνουν μιὰ ἐγχείρησι, γιὰ τὴν ὁποία ἡ χειρουργικὴ πρέπει πραγματικὰ νὰ εἶναι περήφανη.

Παρακολούθησα μιὰ ἀπ' αὐτὲς τίς ἐπεμβάσεις στὸ Νοσοκομεῖο Χάνεμαν τῆς Φιλαδέλφειας. Τόσα χρόνια ἀσχολοῦμαι μετὰ ἱατρικὰ θέματα καὶ ποτὲ δὲν στάθηκα μάρτυρας ἐνὸς τόσο τρομεροῦ δράματος.

Μιὰ μικρὴ γυναικούλα, τρομερὰ ἀδύνατη, ἦταν ξαπλωμένη στὸ χειρουργικὸ τραπέζι, γυρισμένη στὸ δεξιὸ πλευρὸ. Ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἡ κατάστασι τῆς ἐθάραινε καὶ εἶχε καταλήξῃ νὰ μένῃ διαρκῶς στὸ κρεβάτι. Τῆς ἔμεναν ἕνα - δυὸ χρόνια ζωῆς ἀκόμη. Ἄν οἱ καταστραμμένες ἀπὸ τοὺς ρευματισμοὺς θαλθίδες τῆς καρδιάς τῆς διορθώνονταν, ἂν δηλαδή ἡ ἐγχείρησι πετύχαινε, ἡ γυναίκα εἶχε πολλὰς ἐλπίδες νὰ ξαναβρῇ τὴν ὑγεία της.

Οἱ χειρουργοὶ εἶχαν ἤδη κάνει κάτω ἀπ' τὴν μασχάλη μιὰ μεγάλη καμψύλη τομὴ, ποὺ ἔχασκε, ἀπὸ τὸ στήθος ἕως τὴ ράχι. Μιὰ μεταλλικὴ διχάλα συμπιέζε τὴν πέμπτη καὶ τὴν τέταρτη πλευρά καὶ ἀπεκάλυπτε τὴ θωρακικὴ κοιλότητα. Ὁ πνεύμων, λίγο ξεφουσκωτός, εἶχε ἀπωθηθῇ στὸ πλάι καὶ ἡ καρδιὰ φαινόταν νὰ χτυπᾷ ἀργά, ἔτοιμη γιὰ τὴν ἐγχείρησι.

—Κυττάξτε πόσο διωγκωμένη είναι ή καρδιά και ή πνευμονική αρτηρία, είπε ό δόκτωρ Ρόμπερτ Γκλάβερ, πού είχε αναλάβει τό κύριο μέρος τής έγχειρήσεως στην καρδιά. Τέτοιες μεταβολές είναι συνηθισμένες σ' αυτή την άρρώστεια. Κυττάξτε ακόμα σέ πόσο κακή κατάσταση βρίσκεται τό ώτιο. Αυτό θα μάς δυσκολέψη πολύ στην προσπάθειά μας, γιατί από κεί πρέπει νά μπούμε στην καρδιά.

Τά «ώτια» είναι κρεάτινες προεξοχές, όμοιες κάπως μέ τό λειρί τοῦ κοκκόρου, πού βρίσκονται πάνω από τούς δυό κόλπους τής καρδιάς. Τό δεξιό «ώτιο» ξαπλώνεται ως την άορτή και την ξεπερνάει λίγο, ενώ τό άριστερό είναι κολλημένο στην πνευμονική αρτηρία.

Ο χειρουργός έσχισε τόν περικαρδιακό σάκκο, μιá χονδρή μεμβράνη από μυϊκές ίνες πού τυλίγει την καρδιά, και φάνηκε έτσι τό άριστερό «ώτιο».

Όταν ή καρδιά είναι άρρωστη, τό ώτιο είναι συνηθώς γεμάτο από θρόμβους αίματος. Άν οί θρόμβοι αυτοί περάσουν στην κυκλοφορία, υπάρχει κίνδυνος νά φθάσουν ως τόν εγκέφαλο και νά προκαλέσουν άποπληξία. Γι' αυτό ό χειρουργός, μέ πολλή προνοητικότητα, τοποθέτησε στη θάσι τοῦ ωτίου μιá λαβίδα και κατόπιν τό έδεσε σφιχτά σάν σακουλάκι. Τό γρήγορο φράξιμο τής έγχειρητικής πληγής είναι άπαραίτητο στη χειρουργική τής καρδιάς, γιατί, άλλωδως, ύπάρχει κίνδυνος αίμορραγίας.

— Τώρα θα προσπαθήσουμε νά φθάσουμε στη μιτροειδή βαλβίδα, είπε ό χειρουργός.

Η νοσοκόμος τοῦ έτεινε τότε μιá σμίλη μήκους 0,15 μ. Τό εργαλείο αυτό είναι έτσι κατασκευ-

ασμένο, ώστε νά προσαρμόζεται στη μέσα επιφάνεια τοῦ δείκτη τοῦ χεριοῦ, όπου στερεώνεται σφιχτά μ' ένα δεύτερο λαστιχένιο γάντι, τό οποίο ό χειρουργός φορεῖ πάνω από τό συνηθισμένο χειρουργικό γάντι. Ένας μικρός μοχλός τοποθετημένος στη μιá άκρη τοῦ εργαλείου επιτρέπει στό χειριστή νά θάλη σέ ένέργεια τό μικρό μαχαιράκι πού όπλίζει την άλλη άκρη του.

— Η κανονική μιτροειδής βαλβίδα, εξακολούθησε ό χειρουργός, μοιάζει κάπως μέ μίτρα έπισκόπου ή ακόμα περισσότερο μέ τά ανθρώπινα χείλη. Σέ μιá κανονική καρδιά, είναι αρκετά πλατειά ώστε νά χωράνε νά περάσουν άπ' αυτή τρία δάχτυλα. Στην καρδιά πού πάσχει από ρευματική ένδοκαρδίτιδα συχνά είναι φραγμένη από ίστό παχύ και σκληρό, έτσι ώστε τό άνοιγμα δέν ξεπερνάει τή διάμετρο ένός σπέρτου. Η έλάττωσι τής αρτηριακής παροχής μόλις πού επιτρέπει στους άρρώστους, έστω και άν είναι στό κρεβάτι άκίνητοι, νά εξασφαλίσουν και τήν έλάχιστη κυκλοφορία τοῦ αίματος στόν οργανισμό τους. Μ' αυτό τό μαχαιράκι θα σχίσω τόν ίστό, έτσι ώστε νά μεγαλώσω τό άνοιγμα τής βαλβίδας. Έπειδή δέν είναι, βέβαια, δυνατόν νά «ίδοῦμε» μέ τά μάτια μας τί γίνεται στό έσωτερικό τής καρδιάς, θα προσπαθήσουμε νά τό καταλάβουμε ψάχνοντας μέ τό χέρι. Γι' αυτό θ' άνοίξω πρώτα μιá τρύπα, γιά νά περάση τό δάχτυλό μου μέσα στην καρδιά.

Ο χειρουργός έχαραξε την κορυφή τοῦ ωτίου πού ήταν φραγμένη από μιá μάζα μικρούς θρόμβους, καθένas από τούς όποιους ήταν ικανός, μόνος του, νά προκαλέση τό θάνατο. Αφαίρεσε

τούς θρόμβους και, γιά περισσότερη ασφάλεια, εξέσφιξε γιά λίγο τή λαβίδα πού συγκρατούσε τή θάσι τοῦ ωτίου και άφησε νά πεταχτή ένας μικρός πίδακας από αίμα, πού σάρωσε όσους θρόμβους είχαν άπομείνει.

Όλα ήταν τώρα έτοιμα γιά την έγχειρση στη βαλβίδα. Ξεσφίγγοντας και πάλι τή λαβίδα στη θάσι τοῦ ωτίου, ό χειρουργός γλύστησε θιαστικά τό δάχτυλό του, μαζί μέ τό εργαλείο πού ήταν στερεωμένο επάνω του, στό έσωτερικό τής καρδιάς. Ταπωμένη από τό δείκτη ή πληγή δέν μπορούσε νά αίμορραγήσει.

— Τώρα έχω τό δάχτυλό μου επάνω στη μιτροειδή βαλβίδα, έγήγησε ό χειρουργός. Όπως τό φανταζόμασταν είναι σχεδόν τελείως φραγμένη.

Ενώ διηύθυνε μέ τό δάχτυλό του, μέσα στην καρδιά, την κοφτερή λάμα τής σμίλης του, ό χειρουργός μέ τό υπόλοιπο χέρι του κινούσε τό μικρό μοχλό τοῦ εργαλείου. Δυό τομές έφτασαν.

— Η βαλβίδα είναι τώρα άνοιχτή, εξακολούθησε, και λειτουργεί πολύ καλά. Δέν ύπάρχει λόγος νά φοβώμαστε ότι θα ξανακλείση, γιατί οί αδιάκοπες κινήσεις της δέν θα τής τό επιτρέψουν.

Όταν τράβηξε τό δάχτυλό του, ένας μικρός πίδακας από αίμα τινάχτηκε. Μέ επιδεξιότητα, ό χειρουργός έτράβηξε τις άκρες τής κλωστής πού ήταν ραμμένη στό ώτιο και ξανάκλεισε την πληγή. Έβαλε λίγες βελονιές στό περικάρδιο και ή κυρίως καρδιακή έγχειρση τελείωσε. Δέν είχε διαρκέσει ούτε πέντε λεπτά.

Ο δόκτωρ Γκλάβερ βγήκε από την αίθουσα, ενώ οί βοηθοί του ξανάραβαν τό θωρακικό τοίχωμα τής άρρωστης. Η επέμβασι

χρειάστηκε συνολικά μιá ώρα και ένα τέταρτο.

Όταν ή άρρωστη συνήλθε, άνάπνεε όπως δέν είχε άναπνεύσει χρόνια όλόκληρα, παρ' όλο πού είχε τρομερούς πόνους, έξ αιτίας τοῦ τραυματισμοῦ τών ιστών από την έγχειρση. Η καρδιά της θα προσαρμόζοταν σιγά-σιγά στη νέα βαλβίδα. Θα άναλάβαινε βαθμιαία και λίγους μήνες άργότερα θα μπορούσε ν' άφήση τό κρεβάτι και νά ζή όπως όλοι οί άνθρωποι.

☆

Έπειδή δέν θα ήθελα νά έμπεύσω έλπίδες άπατηλές, θεωρώ ύποχρέωσί μου νά τονίσω καθαρά μερικά σημεία.

Από την έγχειρση αυτή δέν μπορούν νά ώφεληθούν τίποτα όσοι έχουν ύψηλή πίεσι ή οί αρτηριοσκληρωτικοί, τών όποιων τά καρδιακά άγγεία έχουν σκληρυνθί.

Η επέμβασι είναι κατάλληλη πρό παντός γιά τούς νέους πού πάσχουν από ρευματική ένδοκαρδίτιδα και πού παρουσιάζουν θλάση τής μιτροειδούς. (Η ρευματική ένδοκαρδίτις μπορεί νά προσβάλη και άλλες καρδιακές βαλβίδες, αλλά συνηθώς άχρηστεύει τή μιτροειδή).

Τό 1925, οί γιατροί Έλλιοτ Κάτλερ, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ, και Κλάντ Μπέκ, τοῦ Γουέστερν Ριζέρβ, είχαν φαντασθή μιá έγχειρητική τεχνική, μέ την όποία θα έμπαιναν στην καρδιά γιά νά κάνουν μόνο μιá μικρή τρύπα στην βαλβίδα. Η επέμβασι αυτή εφαρμόστηκε σέ δέκα άτομα, όλα έτοιμοθάνατα. Τά έννέα πέθαναν στην έγχειρση, ενώ τό δέκατο έζησε, αλλά πολύ λίγο.

Η πρόοδος τής χειρουργικής

τῆς καρδιάς ἔπρεπε νὰ περιμένῃ τὴν ἐξέλιξι τῆς χειρουργικῆς τοῦ θώρακος ποὺ θρῑσκόταν, μέχρι τοῦ 1930, στὰ πρῶτα τῆς θήμα-
τα. Ἀνυπέρβλητες δυσκολίες πα-
ρουσιάζονταν: Ὅταν ἀνοίγε ὁ
θώρακας, οἱ πνεύμονες ἐξάρω-
ναν καὶ ὁ ἄρρωστος πέθαινε. Σὲ
λίγο ἐπέτυχαν νὰ ἀποφύγουν αὐ-
τὸ διοχετεύοντας δευγόνου στοὺς
ζαρωμένους πνεύμονες. Ἰὶ μόνον-
σι παρουσίαζε ἕναν ἄλλο σκόπε-
λο, ποὺ οἱ σουλφαιδεις καὶ ἡ
πενικιλίνη κατάρθωσαν νὰ ὑπερ-
νικήσουν.

☆

Τὸ 1948, ἕνας νέος καὶ ἐξαί-
ρετος ἐπιστῆμων τροποποίησε τὴν
τεχνικὴ ποὺ χρησιμοποιοῦσαν μέ-
χρι τότε οἱ χειρουργοὶ γιὰ νὰ
φθάνουν στὴν ἀποστενωμένη μι-
τροειδῇ θάλβιδα. Ἦταν ὁ δό-
κτωρ Ὁράτιος Σμίθ, τοῦ Ἰα-
τρικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Νοτίου
Καρολίνας. Ἐμπαινε στὴν ἀρι-
στερὴ κοιλιά τῆς καρδιάς δια-
σχίζοντας τὸ τοίχωμά της — δρό-
μος πρὸς ἐπικίνδυνος ἀπὸ κεῖνον
ποὺ ἐφαρμόζουν σήμερα. Ἀλλὰ ὁ
Ὁράτιος Σμίθ ἀγωνιζόταν ὁ ἴ-
διος μὲ τὸ χρόνο γιὰ νὰ τελειο-
ποιήσῃ τὴν τεχνικὴ του, γιατί ἔ-
πασχε κι' ὁ ἴδιος ἀπὸ ρευματικὴ
ἐνδοκαρδίτιδα καὶ ἤξερε ὅτι οἱ
μέρες του ἦταν μετρήμενες, ἂν
δὲν γινόταν ἡ ἐγχείρησις. Ἀπὸ
τοὺς ἑπτὰ ἄρρώστους ποὺ ἐγγεί-
ρησε ὁ ἴδιος, οἱ πέντε ἔζησαν.
Προσπάθησε ταυτόχρονα νὰ δι-
δάξῃ τὴ μέθοδό του σ' ἄλλους
χειρουργούς, ἀλλὰ κανεὶς δὲν θέ-
λησε νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ πάνω στὸν
ἴδιο.

Ἔτσι, ὁ Σμίθ πέθανε ἀπὸ τὴν
ἄρρωστεια ποὺ γιάτρεψε στοὺς
ἄλλους.

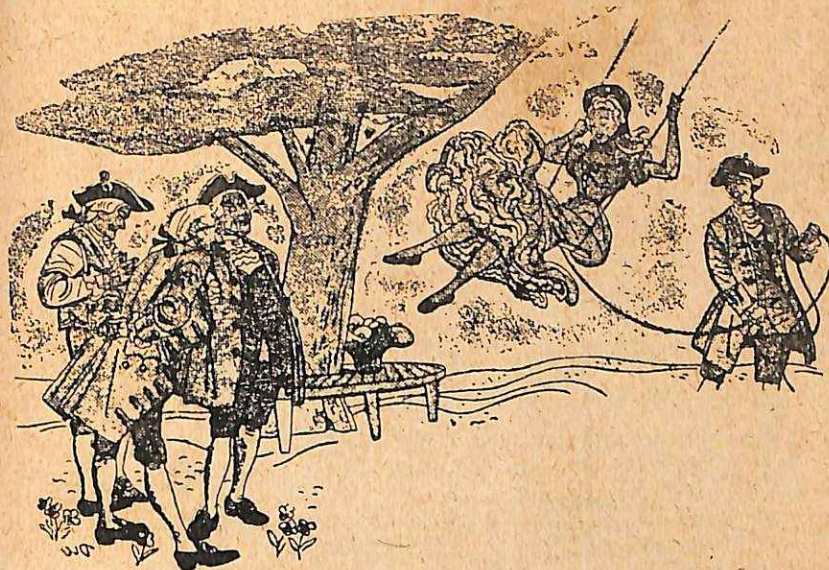
Τὴν ἴδια ἐποχὴ καὶ ἄλλοι χει-
ρουργοὶ προσπάθησαν νὰ τελειο-

ποιήσουν τὴν ἐπέμβασι στὴ μιτρο-
ειδῇ. Πέντε ἄρρωστοι ὑποβλήθη-
καν σὲ ἐγχείρησι στὸ νοσοκομεῖο
Χάνεμαν τῆς Φιλαδέλφειας, τὸ
1948. Οἱ τρεῖς πέθαναν στὴν ἐγ-
χείρησι. Παρ' ὅλη τὴν τρομακτι-
κὴ αὐτὴ θνησιμότητα (60%), οἱ
χειρουργοὶ ἐπέμειναν καί, τὸ
1949, ἐπέτυχαν νὰ τὴν ἐλαττώ-
σουν σὲ 14%. Τὸ 1950, σὲ 91 ἐγ-
χειρήσεις, συνέβησαν ἑπτὰ θάνα-
τοι, δηλαδή ἡ ἐγχειρητικὴ θνη-
σιμότης κατέβηκε στὰ 7,7%. Πέ-
ρυσι, σὲ 264 ἐγχειρήσεις εἶχανε
20 θανάτους, δηλαδή ποσοστὸ ἀ-
κόμη μικρότερο ἀπὸ τοῦ 1950.

Οἱ περισσότεροι ἄρρωστοι ἦταν
σὲ ἡλικία 20—30 ἐτῶν καὶ εἶχαν
φθάσει στὸ τελευταῖο στάδιο τῆς
ἄρρώστειας τους. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐ-
τούς, μεταλλωρύχος, εἶχε φθάσει,
κυριολεκτικά, στὰ τελευταῖα του.
Μετὰ τὴν ἐγχείρησι, ξανάρχισε
τὴ δουλειά του. Μιά γυναίκα 32
χρονῶν ἦταν τόσο ἐξασθενημένη
ποὺ δὲν μποροῦσε ν' ἀνέβῃ οὔτε
δέκα σκαλιά. Σήμερα, κάνει ἐ-
λεύθερα ὅλες τὶς δουλειές τοῦ
σπιτιοῦ.

Οἱ χειρουργοὶ τοῦ Νοσοκομεί-
ου Χάνεμαν κάνουν γύρω στὶς ἐ-
πτὰ ἐγχειρήσεις μιτροειδοῦς τὴν
ἐβδομάδα. Προσπαθοῦν νὰ διδά-
ξουν τὴν τεχνικὴ τους στοὺς συ-
ναδέλφους τους. Μέχρι τώρα, εἴ-
κοσι περίπου Ἀμερικανοὶ χει-
ρουργοὶ κάνουν τὴν ἐπέμβασι αὐ-
τὴ καί, πέρυσι, ὁ δόκτωρ Ο' Νήλ
ἐπέδειξε τὴν ἐγχείρησι στὸ Παρί-
σι καὶ στὸ Λονδίνο.

Ἡ ἐπέμβασι αὐτὴ ποὺ ἐθεωρεῖ-
το, στὴν ἀρχή, σὰν μιὰ ἀπ' τὶς
πιὸ παρακινδυνευμένες ἀπόπει-
ρες τῆς χειρουργικῆς, ἐγινε ἕνα
ἐξαίρετο ὄπλο γιὰ τὴν ἄρρώ-
στεια ποὺ ἔχει τόσα τραγικὰ θύ-
ματα ἀνάμεσα στοὺς νέους.

ΤΑ ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ

Τὰ «μαλακόφια» καὶ τὰ «κρινολίνα»

Τῶν
Ἀγγλῶν ἐνδυματολόγων
C. W. Cunningham καὶ P. Cunningham

Τὰ ἐσώρρουχα ἔπαιξαν, σ' ὅ-
λες τὶς ἐποχές, πολλοὺς καὶ
διάφορους ρόλους. Δυὸ ἀπὸ τοὺς
κυριώτερους ἦταν ὅτι προστά-
τευαν τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ κρύο κι'
ὅτι χρησίμευαν σὰν ὀπλισμὸς γιὰ
τὰ φορέματα. Σὲ κάθε ἐποχή, ἡ
γυναίκα χρησιμοποίησε τὰ «ντεσ-
σοῦ» τῆς γιὰ νὰ υπογραμμίσῃ τὶς
χαριτωμένες καμπυλότητές της,
ποὺ χαρακτηρίζουν τὸ φύλο της,
ἡ καὶ γιὰ νὰ παρουσιάσῃ ψεύτι-
κη καὶ γιὰ νὰ ἀληθινῶν. Ἀπ'
κες στὴ θέσι τῶν ἀληθινῶν. Ἀπ'
τὴν ἄλλη μεριά, οἱ εὐγενεῖς κύ-

ριοὶ φοροῦσαν τὸ πουκάμισο —
ποὺ χρησίμευε γιὰ πολὺ καιρὸ
σὰν ἐσώρρουχο — γιὰ διακριτι-
κὸ σημάδι τῆς τάξεώς τους. Τὸ
λεπτὸ κολλαρισμένο ὕφασμα ποὺ
φαίνονταν κάτω ἀπὸ τὸ κοντὸ ἐ-
φαρμοστὸ σακκάκι τῶν εὐγενῶν,
τὸ «ζαμπῶ», ἀπὸ πλισσαρισμένη
μπατίστα ποὺ ξεγλυστροῦσε, τὸν
18ο αἰῶνα, ἀπὸ τὸ πολὺ ἀνοιχτὸ
γυλέκο τους, ἔδειχναν τὴ διαφο-
ρὰ τῶν «εὐγενῶν» ἀπὸ τοὺς ἀν-
θρώπους τοῦ λαοῦ. Καὶ τὰ ἄσπι-
λα μανικέτια ἔδειχναν καθαρά,

Στις αρχές του 18ου αιώνα, όταν όλες οι γυναίκες ήθελαν να φορούν κορσέ με πραγματικές μπανέλες από φάλαινες και όχι με τις μαλακές σιδερένιες λάμες που χρησιμοποιούσαν προηγουμένως, η Βόρειος Θάλασσα και η Βαλτική κινδύνευαν να ερημωθούν. Οι Νορβηγοί και Όλλανδοί ψαράδες έψαχναν, μάταια, μέσα στην ομίχλη του ωκεανού για να προσφέρουν στη γυναικεία κοκκεταρία το απαραίτητο βοήθημα που γύρευε. Τα μεγάλα κήτη, καταδιωγμένα, είχαν μεταναστεύσει στους πάγους της Αρκτικής και το Παρίσι κινδύνευε να μην έχει μπανέλες!

Στο μαρτυρολόγιο του κορσέ πρέπει να γραφτεί πρώτα -πρώτα το όνομα της Δούκισσας Ντε Μερκαιορ που έσκαψε από το τρομερό σφίξιμο του μπανελόφορου κορσέ της. Της είχαν βγάλει μάλιστα και το σχετικό σατιρικό τραγουδάκι για το πάθημά της:

«Δέν έπαιρνε απ' το σφίξιμο άνασα
Και να πού την εκλείσανε στην κάσα!»

Κατά την Παλινόρθωση, ο κορσές είναι τόσο σφιγμένος που η γυναίκα μοιάζει με σφίγγα. Ο ένδοξος φυσιοδίφης Κυβιέ, ελεεινολογώντας τις κακές πράξεις της μόδας αυτής, είχε βρή ένα τρόπο να δώσει σε μια όμορφη και αδύνατη κυρία να καταλάβει τι κακό είναι ο κορσές. Καθώς της έδειχνε τα λουλούδια της σέρας του, της παρουσίασε, ανάμεσα στ' άλλα, ένα λουλούδι ωραίο, απάνω στην ανθισιά του:

— Αυτό το λουλούδι είναι η εικόνα σας, κυρία μου, της είπε. Τού μοιάζετε χθές και αυτό θα σ'ας μοιάζει αύριο.

Την επομένη, ο φυσιοδίφης περνώντας με τη συντροφιά του μπροστά απ' το ίδιο λουλούδι, την άκουσε να βγάξει μια φωνή εκπληξίας: Το λουλούδι, που ήταν τόσο δροσερό και ωραίο την προηγούμενη μέρα, ήταν μαραμένο και κίτρινο. Χωρίς άλλη έξηγηση, ο Κυβιέ άρξασε να της δείξει ένα σφίχτο επίδεσμο που είχε τυλίξει στη μέση του βλαστού και που ήταν η αιτία της καταστροφής του άνθους.

ότι αυτός που τα φορούσε δεν αναγκαζόταν ποτέ να λερώσει τα χέρια του.

Ένας άλλος ρόλος των έσωρουχών ήταν να προστατεύουν το δέρμα από την επαφή με τα έξωτερικά ρούχα και αντίστροφα τα ρούχα από την επαφή με το δέρμα. Τα πανάκριβα χρυσοποικιλτα ρούχα που φορούσαν οι άρχοντες της Αναγεννήσεως, λόγω χάριν, θα καταστρέφονταν αν έρχονταν συνεχώς σε επαφή με την επιδερμίδα. Δεν είναι παρά δυο αιώνες που η καθαριότητα του σώματος άρχισε να θεωρείται τιμή για τον άνθρωπο. Μέχρι τότε, οι κυρίες και οι ευγενείς, ακόμη και οι πιο άνωτεροι, ήταν γενικά ακάθαρτοι, καμμιά φορά μάλιστα και... ψειρισμέ-

νοι. Κι' αν άρωμάτιζαν με δυατά άρώματα τα έσωρουχά τους, ήταν για να σκεπάσουν μ' αυτά — χωρίς, βέβαια, να το κατορθώνουν και πολύ — μερικές δυσάρεστες μυρωδιές.

Μόλις τον 17ο αιώνα, τα έσωρουχά άρχισαν να παίζουν σημαντικό ρόλο στο σέξ - άππλήλ. Όπως μαρτυρούν τα πορτραίτα της εποχής, οι κομπωοί κύριοι άφιναν να φαίνεται το πουκάμισό τους ανάμεσα στην άκρη του γιλέκου τους και στο επάνω μέρος του παντελονιού. Όσο για τις κυρίες, αυτές φορούσαν πολύ άνοιχτά πουκάμισα που έπεφταν απ' τους ώμους τους και το φόρεμά τους άκόμη έδινε την εντύπωση ότι είναι έτοιμο να γλυστήρησιν από πάνω τους.

Τον 18ο αιώνα, η εμφάνισι των «μαλακώφ» έδωσε στα έσωρουχά έντελώς ιδιαίτερη σημασία. Όχι μόνο γιατί τα μαλακόφια είχαν την τάσι ν' άνασηκώνονται στο πρώτο φύσημα του άέρα ή άκόμα και να γυρίζουν μέχρι τους ώμους, αλλά και γιατί η μόδα τους έδινε τέτοια κατασκευή, ώστε να ταλαντεύονται έλαφρά στο βάδισμα και ν' άφίνον να φαίνεται το μεσοφόρι.

Όπως βλέπουμε σ' ένα νούμερο του γαλλικού «Θεατού» του 1712 (άπό τις χαλκογραφίες της εποχής), το παιγνίδι της κοούιας ήταν την εποχή εκείνη πολύ συνηθισμένο. Η χαριτωμένη αυτή διασκέδασι, που έδειχνε τα μεσοφόρια των κυριών σ' άλλους τους παρευρισκόμενους, παρακίνησε τις ωραίες τη εποχής να στολίσουν τα μεσοφόρια τους.

Το τελευταίο τέταρτο του 18ου αιώνα χαρακτηρίζεται, στην Άγγλία, άπό μια νέα ψυχική κατάστασι, τη «σεμνοτυφία». Ένω μέχρι τότε τα έσωρουχά άποτελούσαν θέμα για χαριεντισμούς, άφινιδίως περιεβλήθησαν με πολλή σεμνοτυφία, μ' ένα πέπλο μυστηρίου. Η σεμνοτυφία αυτή συνέπεσε με την εμφάνισι της νέας θεωρίας περί σωματικής υγιεινής. Θα πίστευε κανείς, ότι το σώμα του ανθρώπου, στολισμένο με νέα λάμψι άπό το ταχτικό πλύσιμο θα άπαλλασσόταν άπό πλύσιμα δεν έγινε. Στις αρχές του 19ου αιώνα, το σώμα εξαφανιζόταν πάντα κάτω άπό άλλεπάλληλα στρώματα έσωρουχών, κρυμμένων με σεμνοτυφία άπό τα άδιάκριτα βλέμματα. Ίσως, τα άφαιμένα πνεύματα να κατάλαβαν ότι η γυμνότης δεν είναι πάντα ωραία.

Η σεμνοτυφία που έξακολουθούσε να επικρατή σε ό,τι άφωρούσε τα έσωρουχά, άνδρικά και γυναικεία, έφτασε ως τη γλώσσα και ώρισμένα μέρη του γυναικείου σώματος όνομάζονται με όνόματα άλλων, περισσότερο σεμνών.

Η μυστικότητα που τα περιέβαλλε έδινε στα γυναικεία έσωρουχά τη γοητεία του μυστηρίου. Δεν πρέπει, λοιπόν, να έκπλαγούμε γιατί η γυναικεία είχε την επιθυμία να πολλαπλασιάση τα νέα αυτά θέλγητρα. Οι γυναίκες άνάπτυσαν κανονικά την κατασκευή των φουστανιών τους μ' ένα πολύπλοκο σύστημα ένισχύσεων σε βάθος, μέχρις ότου τα άπλά μεσοφόρια δεν άρκούσαν πιά να συγκρατούν το σύστημα αυτό. Τότε άκριβώς, το 1851, παρουσιάστηκε το κρινολίνο, έξυπνη έπινοήσι που θύμιζε με το σχήμα του — αλλά και με τις διαστάσεις του — τη Μεγάλη Πυραμίδα. Ταλαντεύοντάς το με το ρυθμό του βάδισματος, άνασηκώνοντάς το για ν' άνεβούν τις σκάλες, οι γυναίκες με το κρινολίνο έδειχναν τις γάμπες τους και τα έσωρουχά τους.

Στα χρόνια που άκολούθησαν το 1860, το λεπτό σώμα ξανάγινε της μόδας, το κρινολίνο έχασε το πλάτος του και ο κορσές ξαναβρήκε την κυριαρχία του. Σ' ένα περιοδικό μόδας του 1866, ο χρονικογράφος, μιλώντας για τους πολύ σφιχτούς κορσέδες, έγραφε: «Το μεγαλύτερο κακό που μπορούν να κάνουν είναι να προκαλέσουν κάπου - κάπου καμμιά συγκοπή».

Το ίδανικό για τις ωραίες δεσποινίδες της εποχής, την ήμερα του γάμου τους, ήταν να έχουν μιá μέση που νά μη ξεπερνά, σε έκταστά, τα χρόνια τους! Τα

ἐσώρρουχα ἐξακολουθοῦσαν νὰ ἀναδεικνύουν τὰ δῶρα τῆς φύσεως καὶ κάποτε, μάλιστα, νὰ τὰ συμπληρώνουν ἢ νὰ τὰ ἀναπληρώνουν.

Μιά κίνησι ὅμως γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ σώματος ἀρχίζε νὰ διαγράφεται. Αὐτὸ μᾶς κάνει νὰ σκεφθοῦμε ὅτι ὁ κόσμος ἀντιλαμβανόταν ὁλοένα καὶ περισσότερο πῶς ἡ γυναίκα μπορούσε νὰ παίξῃ κι' ἄλλους ρόλους, κι' ὄχι μόνο νὰ ἐλκύῃ τοὺς ἄνδρες. Παίρνοντας παράδειγμα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες, δοκίμασε τὰ σπῶρ στὸ ὕπαιθρο, κι' αὐτὸ προκάλεσε τὴ γέννησι μιᾶς καινούργιας μόδας: Τῆς ἐνδυμασίας περιπάτου καὶ τοῦ κουστουμιοῦ τοῦ τένις, πού συμπληρωνόταν ἀπὸ ἐσώρρουχα πρακτικά καὶ ὑγιεινά, ἀλλὰ καθόλου γοητευτικά, ὅπως ἡ φουσκωτὴ κυλόττα ἀπὸ σέρζ καὶ ἡ ἄγαρμπη φοῦστα - κυλόττα. Τέλος, ἡ ἐφεύρεσι ἐνὸς τύπου «γυναικείου» ποδηλάτου, ἔκανε τὴ γυναίκα ἕνα συνηθισμένο δίποδο

καὶ τὴν ἐξεσφενδόνισε, μὲ τὸ κεφάλι μπροστά, στὸν 20ῦ αἰῶνα.

Εὐτυχῶς, ὅμως, τὰ γυναικεῖα ἐσώρρουχα δὲν ὑπακούουν ποτὲ γιὰ πολὺν καιρὸ στὴ φωνὴ τῆς λογικῆς. Τὰ μεσοφόρια πλατύναν καὶ πλισσαρίστηκαν ἀρκετὰ ὡς τὸ 1914. Ἀπὸ τότε ἡ πολυτέλεια τῶν φραμπαλάδων περιωρίστηκε γιὰ λόγους ἀνεξάρτητους ἀπὸ τὴ θέλησι τῶν γυναικῶν.

Ἀπὸ τὸ 1919 τὰ ἐσώρρουχα δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐλαττώνωνται σὲ ἀριθμὸ, σὲ διαστάσεις καὶ σὲ πάχος.

Σήμερα, ἡ γοητεία τῶν ἐσωρούχων διατηρεῖται ἀκόμη χάρις στὴν ἐξαιρετικὴ λεπτότητα τῶν ὕφασμάτων καὶ στὰ ὠραία χρώματά τους. Τὸ ἄσπρο, σύμβολο τῆς ἀγνότητος γιὰ πολὺν καιρὸ, κρίνεται σήμερα κάπως κρύο. Ἡ νέα κοπέλλα δοκιμάζει μοναδικὴ εὐχαρίστησι νὰ σκέπτεται ὅτι κάτω ἀπ' τὴ ρόμπα τῆς δουλειᾶς εἶναι κομψὴ καὶ χαριτωμένη.

Δὲν πρόκειται νὰ σᾶς πληρώσω γι' αὐτὸ τὸ πορτραῖτο, λέει ἡ πλούσια κυρία στὸ ζωγράφο. Εἶμαι σὰν ἵπποπόταμος.

— Κυρία μου, αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ εἶχατε σκεφθῇ προτοῦ ἀποφασίσετε νὰ ποζάρετε, τῆς ἀπαντᾷ ψυχρὰ ὁ καλλιτέχνης.

B. C.

☆

Ενας πρωτοετῆς φοιτητῆς τῆς ἱατρικῆς ἔδινε ἐξετάσεις. Ἀνάμεσα σὲ ἄλλες ἐρωτήσεις εἶχε νὰ ἀπαντήσῃ καὶ σ' αὐτὴν: «Γιὰ τὸ μητρικὸ γάλα εἶναι καλύτερο ἀπὸ τὸ γάλα τῆς ἀγελάδας;»

— Πρῶτον, ἔγραψε, γιὰτὶ εἶναι πιὸ φρέσκο. Δεύτερον, γιὰτὶ εἶναι πιὸ καθαρό. Τρίτον, γιὰτὶ μεταφέρεται ὅπουδῆποτε καὶ εὐκολώτατα καὶ τέταρτον, εἶναι τόσο ὠραία συσκευασμένο.

B. C.

Κ
Ι
Ν
Α

Τῆς
PEARL BUCK

Πρέπει νὰ ξεχάσουμε αὐτὰ πού πιστεύαμε ἕως τώρα σχετικὰ μὲ τὴν Κίνα, λέει ἡ γνωστὴ συγγραφεὺς PEARL BUCK, ἡ ὁποία ἔζησε σ' αὐτὴ τὴ χώρα πολλὰ χρόνια.

Πρὶν ἀρχίσουμε νὰ κρίνουμε τὴν Ἀμερικανικὴ ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλη πολιτικὴ ἀπέναντι τῆς Κίνας πρέπει πρῶτα νὰ κάνουμε ἕνα γερὸ ξεκαθάρισμα μέσα στὸ μυαλό μας. Μὲ κατάπληξι θα δοῦμε πόσα παλιοπράγματα ἔχουν μαζευτῇ ἐκεῖ μέσα σχετικὰ μὲ τοὺς Κινέζους. Παμπάλαια ὁπολείμματα ἀπὸ λανθασμένες πληροφορίες μπερδεύονται ἀκόμη στὴ σκέψι μας καὶ σωριάζονται μαζὺ μὲ τὰ καινούργια στοιχεῖα πού μᾶς δίνουν ὅσοι πῆγαν ἐκεῖ μὲν τελευταῖα στὴν Κίνα, ἐμεῖς δὲν ὅμως πολὺ λίγο. Δὲν εἶναι ἔσως εὐκολο νὰ ξεκαθαρίσουμε τὸ μυαλό μας ὁλοκληρωτικά ἀπὸ τόσων χρόνων ἀντιλήψεις. Ὡστόσο, ὠρισμένα μεγάλα καὶ ἐνοχλητικὰ παραμύθια μποροῦν νὰ ξεριζωθοῦν μιά γιὰ πάντα.

Πρῶτα πρέπει νὰ ξεχάσουμε τὸν μῦθο πῶς τὸ βασικὸ πρόβλημα τῆς Κίνας εἶναι ἡ πείνα. Ὅποιος ἔζησε στὴν Κίνα πρὶν

ἀπὸ τὸν τελευταῖο πόλεμο ξέρεي πῶς παρ' ὅλη τὴν ἀνατροπὴ τῆς κυβερνήσεως καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσι μιᾶς νέας στρατιωτικῆς ἀρχῆς μὲ τὸν στρατηγὸ Τσάνγκ Κάι-Σhek καὶ παρ' ὅλη τὴν συνέχισι τοῦ ἐμφυλίου πολέμου σὲ ὠρισμένες περιοχές, οἱ Κινέζοι ἔτρωγαν πάντα καλὰ καὶ ὅσο ἤθελαν, ὅπως γινόταν ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι πότε-πότε ἡ πείνα ἔκανε τὴν ἐπίσκεψί της. Ὅμως τὴν πείνα δὲν τὴν ἔφερνε ἡ ἔλλειψι τροφίμων ἀλλὰ οἱ πλημύρες ἢ ἡ ξηρασία, πού δὲν εἶναι πάντα δυνατό νὰ προληφθοῦν, εἶναι ὅμως πάντα δύο κακοδαίμονιες τοπικὰ περιορισμένες.

Ἡ Κίνα μὲ τὴν τεράστια ἔκτασί της θὰ μπορούσε νὰ ἀντιμετωπίσῃ εὐκολὰ ἕναν τοπικὸ λιμὸ ἂν εἶχε ἀρκετοὺς δρόμους. Ἡ ἔλλειψι συγκοινωνιῶν ἦταν ἀπὸ καιρὸ τὸ βασικὸ τῆς πρόβλημα. Μοῦ ἔτυχε νὰ διαπιστώσω μόνη μου ὅτι σὲ τέτοιες περιπτώ-

σεις ήταν πιό εύκολο και πιό οικονομικό να έρθει σιτάρι από τις Ήνωμένες Πολιτείες ή τον Καναδά παρά να μεταφερθεί από 300 μίλια μακριά με γαϊδουράκια και ανθρώπους.

Η γη της Κίνας είναι πλούσια και οι Κινέζοι γεωργοί ξέρουν να την καλλιεργούν. Το κυριότερο πρόβλημα της Κίνας δεν είναι περισσότερη τροφή, αλλά περισσότερες αγορές για τα τρόφιμα που μπορούν να βγάλουν οι αγρότες της.

Όποιος ταξίδεψε στην Κίνα θα θυμάται τι όμορφες πού είναι οι αγορές ακόμη και στις πιό απομακρυσμένες πολιτείες. Λαχανικά άφθονα, πεπόνια χίλιων λογίων, κρέας φρέσκο ή αποξηραμένο κατά είκοσι τρόπους, πρωτεΐνες πού δεν υποπευδύμαστε την υπαρκτή τους από φασόλια και μπιζέλια μεταμορφωμένα σε «λαχανικά τυριά», θαλασσινά και ψάρια όλων των ειδών, καρύδια, γλυκά, φρούτα. Και τι όμορφο πού είναι το κινέζικο ψωμί με τις τόσες ποικιλίες του, πότε ψημένο, πότε τηγανισμένο, πότε αχνισμένο, ψωμί σε φραντζόλες, ή σε καρβελάκια, ψωμί παραγεμιστό με κρεατάκια ή με χουρμάδες. Οι Κινέζοι δεν τρώνε μόνο καλά τρώνε με την καρδιά τους.

☆

Κοντά στο μύθο της πεινασμένης Κίνας έχει δημιουργηθεί και ένας άλλος πού λέει ότι η γη της Κίνας ανήκει σε μερικούς μεγάλους κτηματίες και ότι σ' αυτό όφειλεται ή δύναμη του κομμουνιστικού κινήματος. Κι' όμως καμμιά άλλη χώρα, νομίζω, δεν έχει σε ανάλογια τόσο λίγους γαιοκτήμονες όσο η Κίνα. Σπάνιο είναι να βρή κανείς άνθρωπο πού να έχει 500 άκρ. Η κινέζικη φάρμα έχει συνήθως 5 άκρ

και μπορεί να πη κανείς πώς ή γη είναι μάλλον πάρα πολύ μοιρασμένη. Οι γιοι των Κινέζων αγροτών χωρίζουν σε ανάλογα μερίδια τα κτήματα του πατέρα τους. Και αν τα κτήματα δεν μπορούν να τους θρέψουν όλους, όσοι περισσεύουν πίνουν δουλειά στις γειτονικές πόλεις ή νοικιάζουν χωράφια και τα καλλιεργούν για λογαριασμό τους.

Ο μεγάλος αριθμός των κτημάτων θα είναι εμπόδιο για τους κομμουνιστές στην Κίνα. Οι Κινέζοι έχουν πολύ δυνατό το αίσθημα της ιδιοκτησίας, ιδίως όταν πρόκειται για τα οικογενειακά κτήματα.

Και τώρα ας ξεκαθαρίσουμε άλλο ένα μύθο, ότι όλοι οι Κινέζοι της εθνικιστικής παρατάξεως είναι διεφθαρμένοι. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Υπάρχουν πολλοί καλοί, ικανοί και δυνατοί άντρες πού είναι εθνικιστές. Αν δεν μπόρεσαν να επιβληθούν εγκαίρως για να αποτρέψουν την κομμουνιστική επίθεση, τον λόγο πρέπει να τον καταλαβαίνουν καλά οι Αμερικανοί. Ακόμη και τα δικά μας θαυμάσια δημοκρατικά συστήματα δεν αφήνουν πάντα τους καλύτερους να φθάσουν στην εξουσία. Πώς ήταν δυνατόν λοιπόν να γίνη αυτό στην Κίνα, όπου ποτέ δεν άσχυσε πραγματικά ή δημοκρατία;

Η Έθνικιστική Κυβέρνησι έμεινε κυβέρνηση στρατιωτική. Οι πολίτες, όσο ισχυροί κι' αν είναι, δεν μπορούν να επιβληθούν. Πολλοί τίμιοι άνθρωποι ζήτησαν με έπιμονή από τον Πρόεδρο Τσάγκ να τους επιτρέψει να κάνουν ορισμένες απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Αλλά ή θέσι του ήταν αμφίβολη, κερδισμένη με αγώνα και όχι με την εκλογή του λαού και δεν βρήκε ποτέ το

θάρος να αποθέσει το σπαθί και να αναλάβη το πολύ δυσκολότερο έργο της υπηρεσίας του λαού του. Δεν είναι κακός άνθρωπος, κάθε άλλο. Είναι λιτός, δεν αγαπά την πολυτέλεια. Μά έχει πλαστή μαζί με τον πόλεμο. Το μόνο πού ξέρει είναι ο στρατός και σ' αυτόν μόνο έχει εμπιστοσύνη. Κι' ας μη ξεχνάμε πώς δεν είχε ποτέ την ευκαιρία να δη από κοντά μια δημοκρατία. Η αδυναμία των Έθνικιστών δεν είναι ή διαφθορά, αλλά ή κακή ήγηση πού δεν μπόρεσε να κατανοήση το σύγχρονο κόσμο και δημιούργησε μια πνιγνή ατμόσφαιρα πού ευνόει ή διαφθορά.

Μια άλλη αντίληψη μας λέει πώς ή Κίνα έγινε πιά κομμουνιστική. Δεν είμαι από εκείνους πού ξεγελούν τον εαυτό τους με την ιδέα ότι οι ήγέτες των Κινέζων Κομμουνιστών δεν είναι Κομμουνιστές. Είναι και το έδειξαν πολλές φορές.

Όσο οι ήγέτες συναντούν στο τέλος την αποτυχία αν δεν ακολουθήσουν το λαό τους την έπιποχή πού έχουν την αρχή. Η Κίνα πού είναι μια απέραντη χώρα με λαό πού δύσκολα πλάθεται. Δέχτηκαν τους Κομμουνιστές, όχι γιατί αποφάσισαν να άσπασθουν τον Κομμουνισμό, αλλά γιατί έπαψαν να ελπίζουν στο στρατηγό Τσάγκ Κάι-Σέκ.

Οι Κινέζοι είναι οργανωμένοι με χίλιους δυό τρόπους δικούς τους για να αντιδρούν σε ό,τι δεν τους άρέσει. Οι οικογένειες δεν τους άρέσει. Οι μυστιένωννται μεταξύ τους, οι μυστικοί σύνδεσμοι υπάρχουν από χιλιάδες χρόνια, οι δεσμοί της ιδιαιτερής πατρίδας είναι ισχυροί, οι επαγγελματικές αδελφότητες μπορούν να δράσουν αποτελεσματικά.

Η πολιτική πείρα τεσσάρων χιλιάδων ετών δίδαξε τους Κινέζους να είναι πολύ κυνικοί απέναντι σε όλους τους πολιτικούς άρχηγούς. Ο λαός της Κίνας είναι πολύ παλιός για να μπορεί να νιώση έφηβικές συγκινήσεις. Περιμένουν να καταστραφούν οι άρχηγοί μόνοι τους.

Αυτό θα έπρεπε ίσως να το συνδέσω με άλλον ένα μύθο, ότι αφού οι περισσότεροι Κινέζοι είναι αγράμματοι είναι και άμορφωτοι. Η σχέση ανάμεσα στην άγραμματοσύνη και στην άμορφωσιά είναι σχεδόν άνυπαρκτη. Αυτό μου το έδειξαν σαράντα χρόνια ζωής στην Κίνα όπου πολλοί φίλοι μου, παρ' όλο πού ήταν αγράμματοι, ήταν σοφοί και καλλιεργημένοι. Το να ξέρης να διαβάξης αυτό δεν σημαίνει πώς διαβάξεις ούτε πώς σκέπτεσαι. Η φρόνησι είναι το βασικό στοιχείο του πολιτισμού και από φρόνησι οι Κινέζοι έχουν άφθονη.

Τέλος δεν πρέπει να ξεχάσουμε και έναν άλλο μύθο, ότι οι Κινέζοι είναι μυστηριώδεις και ανεξιχνίαστοι. Στην πραγματικότητα είναι ό λιγώτερο μυστηριώδης και άκατανόητος λαός. Είναι τόσο πολύ συνυφασμένοι με τον πολιτισμό και τα έθιμά τους, ώστε όποιος ξένος έρθη σε έπαφή μαζί τους δεν έχει παρά να γνωρίση τον Κινέζικο πολιτισμό. Είναι πολύ πιό εύκολο να καταλάβη κανείς και να προβλέψη τις αντιδράσεις ενός Κινέζου παρά ενός Αμερικανού, γιατί ό Αμερικανός άθεΐται από τον ατομισμό του, ενώ με τον Κινέζο δεν συμβαίνει αυτό. Πολύ συχνά αποτύχαμε στις συνεννοήσεις μας με τους Κινέζους γιατί δεν κάναμε πρώτα τον κόπο να γνωρίσουμε τον πολιτισμό και τα έθιμά τους.

(Από το New York Times Magazine)

Οί ανακρίσεις που κάνουν οι σπιτονοικοκυρές στον υποψήφιο νοική τους φθάνουν συχνά μέχρι έκνευρισμού. Πρέπει να εξακριβωθεί με κάθε λεπτομέρεια η ζωή του υποψηφίου: Πού γεννήθηκε, τι δουλειά κάνει, πόσα παιδιά έχει, αν έχει κότες, γάτα κ.λπ. και άλλοι μόνο αν οι απαντήσεις δεν είναι ικανοποιητικές.

Αυτό το ελάττωμα των νοικοκυράδων δεν είναι καινούργιο — είναι ελάττωμα πολύ παλιό. Ο μακαρίτης ο Νιρβάνας όταν κάποτε υποβλήθηκε στο μαρτύριο μιάς τέτοιας ανακρίσεως και εν τέλει ρωτήθηκε τι δουλειά κάνει, απάντησε:

— Κηλιδοκαθαριστής, κυρά μου, κηλιδοκαθαριστής των άκτινων του ήλιου.

Και η σπιτονοικοκυρά το παρεδέχθη με θαυμασμό.

Κ. Κ.

☆

Σε μια από τις μέρες που επέτρεπε το η είσοδος στον ζωολογικό κήπο του ιπποδρομίου Μεντράνο ο κόσμος που περίμενε να βγάλει εισιτήριο ήταν πάρα πολύς. Ο συνωτισμός κάθε τόσο μεγάλωνε και μαζί και οι φωνές, τα σπρωξίματα και οι καυγάδες. Όταν διεδόθη ότι σε λίγο θα γίνει διανομή του φαγητού στα θηρία, άρχισε σωστή πάλη μπροστά στην θυρίδα. Ένας πιτσιρίκος τότε, που κόντευε να σκάσει στ' αλήθεια, φώναξε:

— Ήσυχάστε, βρέ παιδιά, έτσι που κάνετε θα βγούν τα θηρία να κυτάνε έμας.

Φ. Η. ΚΩΝ.

☆

Σε μια φιλολογική συναναστροφή, στην οποία παρευρίσκτο και ο Μπάμπης Άννινος, ένας νέος απήγγειλε ένα ποίημα ως δικό του, ενώ δεν

ήταν τίποτε άλλο παρά μια αντιγραφή ενός ποιήματος του Λαμαρτίνου. Όσο κανείς δεν μίλησε. Έπειδη όμως και σ' άλλη μετέπειτα συναναστροφή ο νεαρός ποιητής παρευρίσσετο ως έργο του και άλλο ποίημα του Λαμαρτίνου, ο Άννινος δεν βάσταξε και του είπε:

— Τό δεις... έκλαμαρτείν, παιδί μου, ούκ άνδρὸς σοφοῦ.

Βρετὸς Παν. — Πειραιεύς

☆

Μοίρα του ελληνικού στόλου υπό τον ναύαρχον Μιαούλη εξετέλει περιπολίας, οτε συνήντησε μία τουρκική άρμάδα κατά πολύ ισχυροτέραν. Ο Μιαούλης διέταξε τὰ ελληνικά πλοία να ανακόψουν τὸν πλοῦν των καὶ να προσορμισθοῦν εἰς ἀβαθὴ ὁρμίσκον, ὅπου τὰ τουρκικά δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσχωρήσουν. Ο τουρκικὸς στόλος ἀντήλαξε με τὴν ἐλληνικὴν μοῖραν μερικὰς βολὰς καὶ ἀνεχώρησε κατόπιν ἄπρακτος.

Ο Σαχτούρης μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ τουρκικοῦ στόλου, ἐπιβὰς κέμβου, ἐπλησίωσε τὴν ναυαρχίδα τοῦ Μιαούλη, ἐπὶ τῆς ὁποίας καὶ ἀνῆλθε. Εὐρῆκε τὸν Μιαούλη σκυθρωπὸν καὶ με κατεβασμένο τὸ φέσι του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀπεδείκνυνε ὅτι ἦτο πολὺ θυμωμένος.

Ο Σαχτούρης τοῦ ἐξέβησε τὰς μικρὰς ζημίας τοῦ ὑπέστη τὸ πλοῖον του καὶ τὸν ἠρώτησε γιὰ τὶς ζημιὰς τῆς ναυαρχίδος του.

Ὁρωγισμένος ὁ Μιαούλης ἐσηκώθη καὶ προβάλλων τὸν γρόνον του ποδὸς τὴν φεύγουσαν τουρκικὴν ἀομάδα, εἶπε:

— Τὰς κ.....! μοῦ ἔχυσαν τὰ φασόλια μου!

Πράγματι, ἡ ἐχθρική βολὶς ἀνέτρεψε τὸ τσουκάλι εἰς τὸ ὁποῖον ἔβραζε ἡ φασουλάδα του.

Ο μακαρίτης Γιάννης Κονδυλάκης, ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς τοῦ «Πατούχα» καὶ γνωστότερος ὡς χρονογράφος τοῦ «Ἐμπρός» τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς με τὸ ψευδώνυμο «Διαβάτης», δὲταν ἀπεχώρησε ἀπὸ τὴ δημοσιογραφία, κατέβηκε στὴν πατρίδα του τὴν Κρήτη καὶ ἐκεῖ σ' ἓνα καφενεδάκι τῶν Χανίων περνοῦσε τὸν τελευταῖο καιρὸ τοῦ παίζοντας με φίλους συμπατριώτας του καμμιὰ πρέφα.

Μιά μέρα, ποῦ ἔχανε, ξεχάστηκε κατὼς ἀνακάτευε τὰ χαρτιά καὶ ἀργούσε νὰ τὰ μοιράσῃ. Ένας νεαρὸς συμπαίκτης του τότε τὸν παρώτρυνε νὰ μὴν ἀργῇ, λέγοντάς του:

— Έλα, λοιπὸν, μοίρασε μπάρμπα!

Κι' ὁ Κονδυλάκης με ὅλη του τὴν δυσθυμία, γυρίζοντας σ' ἓνα παρακαθήμενὸ του, μουρμούρισε:

— Χάνει κανεὶς τὰ λεφτά του ἐδῶ μέσα, μὰ τοῦλάχιστον... ἀποκτὰ συγγενεῖς!

W.

☆

Ο Μπάμπας Νικόλας, ὁ Βροβάλης, εἶχε τὸ μαγαζὶ του στὴν εἴσοδο τοῦ χωριοῦ.

Μιά μέρα μπαίνει στὸ μαγαζὶ ἓνας ψαράς με τὸ καλάθι του γεμάτο σαρδέλλες.

— Έλα νὰ κάνωμε μιὰ συμφωνία «στὰ στραβά», τοῦ λέει ὁ Μπάμπας Νικόλας. Πόσο θέλεις γιὰ τὶς μισὲς σαρδέλλες;

Ο ψαράς σκέφθηκε λιγάκι καὶ σὰν πονηρὸς ποῦ ἦταν δέχθηκε τὴ συμφωνία, λέγοντας μιὰ τιμὴ ἄρκετὰ τσουχτερή.

— Σύμφωνοι, ἀπαντᾷ ὁ Μπάμπας Νικόλας καὶ ἀφοῦ κάλεσε τοὺς παρισταμένους «γιὰ μάρτυρες» παίρνει ἄ-

πὸ τὸν πάγκο ἓνα μαχαίρι καὶ ἀρχίζει καὶ κόβει τὶς σαρδέλλες εἰς τῇ... ὑφή, λέγοντας εἰς τὸν ψαρά... Τί προτιμᾷς, τὶς οὐρὲς ἢ τὰ κεφάλια;

Δ. Ι. Χ.

☆

Τὸ διηγείτο ἡ γιγιά μου. Ἀκόμη μικρὴ καὶ ἀνύπαντρη, κάποτε πῆγε με τὴν μεγάλη της ἀδελφὴ σὲ ἓνα φιλικὸ σπίτι γιὰ βίζιτα. Όταν ἐγύρισαν, ἄρκετὰ ἀργά — καὶ αὐτὸ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἦταν σοβαρὸ σφάλμα — βρῆκαν τὸν πατέρα τους νὰ τὶς περιμένῃ βλοσυρὸς εἰς τὴν ἐξώπορτα:

— Γιατὶ ἀργήσατε τόσο; τὶς ρώτησε αὐστηρά.

— Ξέρεις, πατέρα, ἀπάντησε ἡ μικρή, ὅλο σηκωνόμαστε νὰ φύγουμε καὶ ὅλο μᾶς ἔλεγαν «καθῆστε».

— Κατάλαβα, βροντοφώνησε ὁ πατέρας, καὶ ἤλθε ἐπὶ τέλους μιὰ στιγμὴ ποῦ σὰς εἶπαν «φύγετε».

Κων. Μακρῆς — Καλλιθέα

☆

Γυρίζοντας ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὴν Ἑλλάδα ὁ Κλεμανσὼ ἐπαινοῦσε τὴν φυσικὴ εὐφυΐα τῶν Ἑλλήνων καὶ ἔδινε ὡς παράδειγμα τὸν διάλογο ποῦ εἶχε με ἓναν μικροσκοπικὸ μοδητὴ ἑνὸς ἐλληνογαλλικοῦ σχολείου:

— Πόσο κάνουν δύο καὶ δύο; τὸν εἶχε ρωτήσει ὁ Κλεμανσὼ, ὁ ἐπίσημος ἐπίσκοπτος τῆς ἡμέρας.

— Ἐξαρτᾶται, κύριε...

— Ἐξαρτᾶται; Πὼς δηλαδὴ;

— Ἄν βάλετε τὸ ἓνα δύο κάτω ἀπὸ τὸ ἄλλο, κάνει τέσσερα, ἐξήγησε ψύχραιμα ὁ μικρός. Ἀλλὰ ἂν βάλετε τὸ ἓνα δύο πλάι ἀπὸ τ' ἄλλο, κάνει εικοσιδύο.

Ε. Κ. Α.

Πριν από 2300 χρόνια

ΕΝΑΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΟΣ

(Από το «London Callings»)

Πριν από λίγο καιρό ένας "Αγγλος Ιστορικός —ό Τζάφρεϋ Χάντσον— αναδιφώντας παλιά ιστορικά κείμενα ξμαθε την ιστορία του Πυθέα και έτσι μας ξδειξε ότι ο "Ελληνας Πυθέας ήταν ο πρώτος ξένος ταξιδιώτης που επισκέφθηκε την "Αγγλία, διέσχισε την Βόρειο Θάλασσα, πήγε στη Νορβηγία και έγραψε ένα βιβλίο με τις εντυπώσεις του.

Ο Πυθέας ζούσε στη Μασσαλία, την αρχαία ελληνική αποικία της Μεσογείου, και δεν ήταν μόνο ναυτικός αλλά και γνωστός επιστήμονας, μαθηματικός και αστρονόμος. Τα βιβλία που έγραψε φαίνεται πως διαβάστηκαν πολύ στην αρχαία εποχή, αλλά κανένα δεν σώθηκε.

Το μεγάλο ταξίδι έγινε γύρω στα 330 π. Χ. Τίποτα δεν εμπόδιζε ένα πλοίο την εποχή εκείνη να

διασχίση τη Μεσόγειο, να περάση το Γιβραλτάρ και να περιπλεύση τις ακτές της Δυτικής Ευρώπης. Έπρεπε όμως να υπήρχαν αρκετά μέσα για να εξοπλιστή ένα πλοίο και ο σκοπός του ταξιδιού έπρεπε να είναι αρκετά έλκυστικός για να θρεθί το πλήρωμα που θα δεχόταν να αντιμετωπίση τις τρικυμίες, τους πειρατές και όλους τους κινδύνους ενός μακροχρόνιου ταξιδιού.

Φαίνεται πως ο Πυθέας θα είχε την οικονομική υποστήριξη από εμπόρους της Μασσαλίας που ήταν πρόθυμοι να ξοδέψουν για να πάρουν πληροφορίες πολύτιμες για τις εμπορικές τους επιχειρήσεις. Δύο σημαντικά είδη έρχονταν στη Μεσόγειο από τις χώρες του ωκεανού, ο κασσίτερος της Κορνούαλης και το ήλεκτρο των χωρών της Βαλτικής και της Βό-

ρειας Θάλασσας. Τα είδη αυτά μεταφέρονταν από τη ξηρά, αλλά οι δρόμοι ανάμεσα στους ποταμούς δεν είχαν ανοίξει και οι πόλεμοι γίνονταν ανάμεσα στις διάφορες φυλές και οι ληστείες δεν σταματούσαν. Γι' αυτό άξιζε πραγματικά να βρεθί ένας θαλάσσιος και ασφαλέστερος δρόμος.

Παρ' όλον τον αποκλεισμό των Καρχηδονίων ο Πυθέας κατόρθωσε να περάση το Γιβραλτάρ και μπήκε στον Βισκαϊκό Κόλπο. Ο Πυθέας αναφέρει το νησί "Υσάν έξω από τα παράλια της Γαλλικής Βρετάνης, όπου —μας λέει— υπήρχε ένας ναός με έννέα ιέρειες που έδινε στους ναυτικούς μαγικά φυλαχτά για τους κινδύνους της Θάλασσας. Μερικοί μελετητές πιστεύουν πως θα ήταν κανένα ιερό της Κελτικής θεάς της σελήνης Κορίντιουεν, που αργότερα ήταν γνωστή στους μύθους με το όνομα Λευκή Νεράιδα.

Ο ταξιδιώτης θα χρειαζόταν κάποια προστασία βέβαια γιατί είχε μπροστά του ταξίδι σε ανοικτή θάλασσα πάνω από 100 μίλια ώσπου να φθάση από την Βρετάνη στην Κορνούαλη. Ένας άλλος δρόμος ήταν να ακολουθήση την Γαλλική ακτή ως το στενό της Μάγχης και την είσοδο της Βόρειας Θάλασσας. Δεν ξέτουμε ποιο δρόμο ακολούθησε στην αρχή ο Πυθέας, αλλά μια και έπρεπε να πάρη πληροφορίες για τον κασσίτερο είναι πιθανόν ότι θα πήγε πρώτα στην Κορνούαλη. "Υστερα ακολούθησε τις νότιες ακτές της Βόρειας Θάλασσας ως τα Φρισιικά νησιά, ίσως και ως τη Δανία, γιατί στα παράλια της έβρισκαν ήλεκτρο.

Σε ένα περίφημο απόσπασμα του βιβλίου του ο Πυθέας περιγράφει την περιοχή της Κορνού-

άλης όπου έβγαζαν τον κασσίτερο. Ο Πυθέας λέει πως οι κάτοικοι της Κορνούαλης ήταν πιο πολιτισμένοι από τους άλλους Βρετανούς γιατί έρχονταν σ' επαφή με τους ηπειρωτικούς λαούς. Λέει ακόμη πως έφερναν τον κασσίτερο τους σ' ένα νησάκι κοντά στην ακτή που το έλεγαν "Ικτίς. Όταν στην άμπατι τα νερά τραβιόνταν, το νησί συνδεόταν με την ακτή με μία λουρίδα γής και από κεί περνούσαν τα κάρρα με το μέταλλο. Αυτό είναι το Σαιντ-Μάικλ Μάουντ κοντά στο Πένζανς.

Υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες ότι ο Πυθέας έκανε το γύρο της Βρετανίας και από το Κάιθνες πήγε στην Θούλη, μία χώρα που απέχει έξι μέρες από τη Βρετανία. Φαίνεται πως έννοει τη Νορβηγία, γιατί μιλεί για ένα παράξενο φαινόμενο, για το ότι ο ήλιος φέγγει τα μεσάνυχτα.

Προχωρώντας βορειότερα από την Κορνούαλη ή περιπλέοντας τα Γερμανικά παράλια της Βόρειας Θάλασσας, ο Πυθέας δεν περίμενε ασφαλώς να βρή είδη που θα είχαν κάποια αξία για έναν έμπορο της Μασσαλίας. Σ' αυτό φαίνεται πως τον έσπρωξε η επιστημονική του περιέργεια. Περισσότερο απ' όλα τον ενδιέφεραν τα προβλήματα του γεωγραφικού πλάτους και ο αστρονόμος "Ιππαρχος αναφέρει μερικές σημειώσεις του Πυθέα για την αύξησι της διάρκειας της ημέρας κατά το καλοκαίρι όσο προχωρεί κανείς βορειότερα. Όλα αυτά μας φαίνονται σήμερα έντελως στοιχειώδη. Ωστόσο οι Έλληνες ήταν οι πρώτοι που υπολόγισαν το μέγεθος της γής και ασχολήθηκαν με το θεωρητικό πρόβλημα του υπολογισμού των γεωγραφικών μοιρών.

ΣΚΩΤΣΕΖΙΚΑ

Φθάνοντας στην 'Αθήνα ένας Σκωτσέζος παραξενεύεται από τα πολλά άδέσποτα σκυλιά και τις άδέσποτες γάτες που είδε στους δρόμους.

- 'Από τί ζούν όλα αυτά τα ζώα; ρώτησε.
- 'Από τα άποφάγια που πετάει ο ένας και ο άλλος.
- 'Α! Γι' αυτό έμεις στην Σκωτία δεν έχουμε άδέσποτα ζώα.

☆

Ο Μάκ Γκίν είχε χτυπήσει το δεξί του χέρι τόσο βαρειά, ώστε το χέρι του έμεινε παράλυτο.

- 'Απελπισμένος πηγαίνει σ' ένα γιατρό στο Λονδίνο.
- Γιατρέ μου, δεν έχω καθόλου λεπτά, του εξήγησε. Μά σάς παρακαλώ, κάντε με καλά.
- 'Εχεις τουλάχιστον κανένα σελλίνι; ρωτάει ο γιατρός.
- 'Ενα και μόνο, κλαύτηκε ο Σκωτσέζος.
- Φέρτο εδώ.

Ο γιατρός πήρε το σελλίνι, έδεσε το άριστερό χέρι του Μάκ σφιχτά, έτσι που να μη μπορεί να το κινήσει και πέταξε το σελλίνι στο πάτωμα. Ο Μάκ άπλωσε το παράλυτο δεξί του χέρι, μάζεψε το σελλίνι και έφυγε ευχαριστώντας τον γιατρό.

☆

Δεν μπόρεσα ακόμη να εξηγήσω γιατί έμεις οι Σκωτσέζοι έχουμε το χάρισμα του χιούμορ, καυχιέται ένας Σκωτσέζος σ' έναν συμπατριώτη του.

- 'Ακριβώς επειδή είναι χάρισμα.

☆

Δεν μπορώ να καταλάβω πώς έγινε αυτή η μεγάλη λίμνη επάνω σ' αυτό το βουνό, ρωτάει ένας περιηγητής στη Σκωτία.

- Και ο οδηγός του του εξηγεί:
- 'Εδώ και 400 χρόνια κάποιος έχασε σ' αυτό το μέρος μια λίρα. Σκάψε ο ένας, σκάψε ο άλλος για να την βρουν, έφυγε το χώμα. 'Όσο για το νερό... το έστειλε δωρεάν ο Θεός.

☆

Υστερα από ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα ο Μάκ Κόρνικ αρχίζει να συνέρχεται και βλέπει τον γιατρό σκυμμένο επάνω του.

- Κουράγιο, του λέει ο γιατρός, όλα θα πάνε καλά.
- Κι' εγώ έτσι λέω, γιατρέ μου. Το αυτοκίνητο ήταν ασφαλισμένο σε καλή εταιρεία.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΠΟΙΟΥ

Του

ANATOLE FRANCE

'Ενα διήγημα που άπετέλεσε τη βάση μιας όπερας του Μασσενέ

Τόν καιρό του Βασιλιά Λουδοβίκου ζούσε στη Γαλλία ένας φτωχός οργανοπαίκτης, Βαρνάβας τον έλεγαν, που πήγαινε από πόλι σε πόλι κι' έπαιζε το όργανο και έκανε γυμνάσματα και θάματα.

Σάν ήταν πανηγύρι, ξάπλωνε στην πλατεία ένα μικρό χαλί καταφαγωμένο, μάζωνε τα παιδιά και τους χασομέρηδες με κάτι νόστιμα λόγια που τ' είχε μαθημένα από κάποιον πολύ γέρο ακροβάτη και τ' επανελάμβανε χωρίς ποτέ ν' αλλάξει πολύ. 'Επαιρνε ξέπαιτα κάτι περιέργες στάσεις και ίσορροπούσε στη μύτη του ένα ντενεκεδένιο πιάτο. Στην αρχή τον κυττούσαν γύρω αδιάφορα.

Όταν όμως με το κεφάλι κάτω πετούσε απάνω με τα πόδια έξη χάλκινες σφαίρες που λάμπανε στον ήλιο, ή όταν γινόταν κουλούρα με τα πόδια στο σβέρκο κι' έπαιζε με δώδεκα μαχαίρια, ο κόσμος θαύμαζε και οι πενταροδεκάρες πέφτανε βροχή στο χαλί.

Όπως όμως όλοι όσοι ζουν από το ταλέντο τους, έτσι κι' ο

Βαρνάβας ζούσε δύσκολα. Κερδίζοντας τον έπιούσιό του με τον ιδρώτα του προσώπου του υπέφερε, παραπάνω από ό,τι του άναλογούσε, τη σφοδρά που χρωστάμε όλοι στο άμάρτημα του πατέρα μας 'Αδάμ.

Και πάλι, δέ μπορούσε να δουλεύη όσο θά ήθελε. Για να δείξη την τέχνη του του χρειαζόνταν, όπως στα δέντρα για να δώσουν άνθη και καρπούς, ή θερμή του ήλιου και το φως της ημέρας. Το χειμώνα δεν ήταν πειά παρά δέντρο γυμνό, νεκρό. Η παγωμένη γη ήταν σκληρή για τον θαυματοποιό. Και σάν τον τζιτζικά, υπόφερε απ' το κρύο και την πείνα. Απονήρευτος, θάσταγε τα θάσνά του υπομονετικά. Δεν είχε ποτέ στοχαστή ούτε την αίτια του πλούτου, ούτε την ανισότητα της τύχης των ανθρώπων. Λογάριαζε πάντα πώς αν ο κόσμος έτούτος είναι κακός ο άλλος θά είναι, χωρίς άλλο, καλός, και η έλπίδα αυτή τον βαστούσε. Δεν μιμόταν τους σχοινοβάτες, τους άπιστους και κλέφτες που έχουν δοσμένη την ψυχή τους στο διάβολο. Δεν θλαστημούσε ποτέ

τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ζοῦσε τίμια, καὶ ἂν καὶ δὲν εἶχε γυναῖκα δὲν ἐπιθυμοῦσε τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον του, γιατί ἡ γυναῖκα εἶναι ἐχθρὸς τοῦ ἀντρὸς ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ Σαμψὼν ποὺ διαβάζουμε στὴ Γραφή. Ἀληθινά, θὰ τοῦ κόστιζε περισσότερο ν' ἀρνηθῇ τὸ ποτήρι παρὰ τίς κοπέλλες, καὶ χωρὶς νὰ εἶναι μέθυσοις τοῦ ἄρεσε νὰ πίνη σὰν ἔνοιωθε διψᾷ. Ἦταν ἀνθρωπος ἀγαθός, θεοφοβούμενος καὶ ἰδιαίτερα ἀφοσιωμένος στὴν Παναγιά.

Κάθε ποὺ ἔμπαινε σὲ μίαν ἐκκλησία γονάτιζε μπρὸς στὴν εἰκόνα τῆς καὶ τῆς ἔλεγε αὐτὴ τὴν προσευχή:

«Κυρά Παναγιά, ἔχε τὴν ἐννοια τῆς ζωῆς μου ὥσπου ν' ἀποφασίσῃ ὁ Θεὸς νὰ πεθάνω, κι' ὅταν πεθάνω, χάρισέ μου τὴν χαρὰ τοῦ Παραδείσου».

☆

Ἐνα θράδου λοιπὸν μιᾶς θροχρῆς ἡμέρας, καθὼς θάδιζε σκυφτὸς καὶ κακομοίρης μὲ τίς σφαῖρες, τὰ μαχαίρια καὶ τὸ χαλὶ κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλη καὶ γύρευε κανέναν ἀχυρῶνα νὰ κοιμηθῇ χωρὶς νὰ φάη, εἶδε ἕναν καλόγερο ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸν ἴδιο δρόμο καὶ τὸν χαιρέτησε εὐγενικά. Περπατοῦσαν μὲ τὸ ἴδιο βῆμα κι' ἄρχισαν νὰ κουβεντιάσουν.

—Σύντροφε, λέει ὁ καλόγερος, γιατί εἶσαι στὰ πράσινα ντυμένος; Μήπως κάνεις τὸν τρελλὸ σὲ καμμιὰ παράστασι;

—Ὅχι, πάτερ μου, ἀπάντησε ὁ Βαρνάβας. Ἐλόγου μου μὲ λὲν Βαρνάβα κι' εἶμαι ὀργανοπαίκτης. Δὲν θὰ ὑπῆρχε μεγαλύτερη τύχη στὸν κόσμῳ ἀπὸ τὸ νὰ τρῶ καὶ κάνεις κάθε μέρα.

—Πρόσεχε τὰ λόγια σου, ἀδελφέ. Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη

τύχη ἀπὸ τὴ μοναχικὴ ζωὴ. Ὑμνοῦμε τὴ δόξα τοῦ Κυρίου, τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἀγίων καὶ ἡ ζωὴ τοῦ μοναχοῦ εἶναι ἕνας ἀτέλειωτος ὕμνος στὸ Θεό.

—Ὁμολογῶ πὼς μίλησα ἀσυλόγηστα. Βέβαια ἡ τύχη σου δὲν μπορεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ τὴ δική μου, ὅσο καὶ νὰ εἶναι δύσκολο νὰ χορεύεις ἰσορροπώντας στὴν ἄκρῃ τῆς μῦτης σου ἕνα ραβδί. Θὰ τὸ ἤθελα, σὰν καὶ σένα, νὰ ἔψελνα κι' ἐγὼ κάθε μέρα τὴ θεία λειτουργία καὶ μάλιστα τῆς Παναγίας, ποὺ τῆς ἔχω ἰδιαίτερη λατρεία, καὶ θὰ παρατοῦσα εὐκολὰ τὴν τέχνη ποὺ μ' ἔχει κάνει ξακουστὸ σ' ἐξακόσιες πολιτείες γύρω, γιὰ νὰ ἀσπαστῶ τὴ μοναχικὴ ζωὴ.

Ὁ καλόγερος συγκινήθηκε μὲ τὴν ἀφέλεια τοῦ Βαρνάβα καὶ ἔνοιωσε πὼς ἦταν ἕνας καλόβουλος ἀνθρωπος ἀπὸ κείνους ποὺ εὐλόγησε ὁ Κύριος καὶ γι' αὐτὸ ἀπάντησε.

—Ἀκουσε Βαρνάβα, ἔλα μαζί μου καὶ θὰ σὲ θάλω στὸ Μοναστήρι ποὺ εἶμαι Ἡγούμενος. Ἐκεῖνος ποὺ ὠδήγησε τὴ Μαρία τὴν Αἰγυπτία στὴν ἔρημο μ' ἔφερε στὸ δρόμο σου γιὰ νὰ σ' ὠδηγήσω στὴν ὁδὸ τῆς σωτηρίας.

Ἔτσι ὁ Βαρνάβας ἔγινε μοναχός. Στὸ Μοναστήρι ποὺ μῆκε, οἱ ἱερωμένοι λάτρευαν ἰδιαίτερα τὴν Παναγία καὶ καθένας τους προσπαθοῦσε νὰ τὴν ὑπηρετῇ μὲ ὅλη τὴ γνῶσι ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ Θεός.

Ὁ Ἡγούμενος ἔφτιαχνε βιβλία σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς σχολαστικῆς φιλοσοφίας γιὰ τίς χάρες τῆς Θεοτόκου.

Ὁ Πάτερ Μαυρίκιος ἀντέγραφε τίς σοφές αὐτὲς σελίδες πᾶν σὲ περγαμνῇ.

Ὁ Πάτερ Ἀλέξανδρος τίς εἰκονογραφοῦσε κι' ἔβλεπε τὴ

Βασίλισσα τοῦ Οὐρανοῦ καθισμένη στὸ Θρόνο τοῦ Σολομῶντος μὲ τέσσερα λιοντάρια στὰ πόδια τῆς νὰ τὴν φυλᾶνε, καὶ γύρω στὸ φωτοστεφανωμένο τῆς κεφάλι νὰ πετᾶνε ἑπτὰ περιστέρους ποὺ εἶναι τὰ ἑπτὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Χάρισμα τοῦ φόβου, τῆς εὐσέβειας, τῆς γνώσεως, τῆς δυνάμεως, τῆς νοουθεσίας, τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς φρονήσεως. Εἶχε καὶ ἕξη παρθένες συνοδοῦς μὲ χρυσὰ μαλλιά: τὴν Μετριοφροσύνη, τὴν Σύνεσι, τὴν Περισυλλογὴ, τὸ Σέβας, τὴν Παρθενία καὶ τὴν Ὑπακοή. Στὰ πόδια τῆς θρῆσκόντουσαν δύο μικρὲς μορφὲς γυμνὲς κι' ὁλόλευκες σὲ ἱκετευτικὴ στάσι. Ἦταν δύο ψυχὲς ποὺ παρακαλοῦσαν γιὰ τὴ σωτηρία τους, ὅχι ἀνώφελα βέβαια, τὴν Παντοδύναμη Δέσποινα. Ὁ Πάτερ Ἀλέξανδρος παράστασε σὲ μίαν ἄλλη σελίδα τὴν Εὐὰ ἀπέναντι στὴ Μαρία ὥστε νὰ μπορῇ κανεὶς νὰ δῇ μὲ μιὰ ματιὰ τὴν ἁμαρτία καὶ τὴ λύτρωσι, τὴν ταπεινωμένη Γυναίκα καὶ τὴν ἐν ὑψίστοις Παρθένο.

Ὁ Πάτερ Μαρόβουδος ἦταν κι' αὐτὸς ἀπὸ τὰ τρυφερώτερα τέκνα τῆς Παναγίας. Λάξευε διαρκῶς εἰκόνες πᾶν στὴν πέτρα κι' εἶχε ἔτσι πάντα γένεια, φρύδια καὶ μαλλιά κάτασπρα ἀπὸ τὴ σκόνῃ, καὶ τὰ μάτια του ἦταν πρησμένα καὶ δάκρυζαν. Ἄν καὶ περασμένοι στὰ χρόνια, ἦταν γεμάτος δύναμι καὶ χαρὰ, καὶ φανερά ἡ Βασίλισσα τοῦ Παραδείσου προστάτευε τὰ γερατειὰ τοῦ τέκνου τῆς. Τὴν εἰκόνιζε καθισμένη μὲ τὸ μέτωπο στεφανωμένο καὶ τὰ πόδια καλυμμένα ἀπὸ τὴ χλαμύδα.

Καὶ ἦταν στὸ Μοναστήρι καὶ ποιητὲς ποὺ γράφανε λατινικὰ σὲ λόγῳ πεζό, ἢ σὲ στίχους νὰ

δοξάσουν τὴ Χάρι τῆς, καὶ ἕνας ποὺ ἔγραφε τὰ θαύματα τῆς Παναγίας σὲ δημοτικὴ μὲ ὁμοιοκατάληκτους στίχους.

☆

Βλέποντας αὐτὴ τὴ λατρευτικὴ μανία τὸν ἔπιανε τὸ παράπονο τὸν Βαρνάβα γιὰ τὴν ἀμάθειά του.

—Συφορά μου, στέναζε καθὼς περπατοῦσε μοναχὸς στὸ μικρὸ χωρὶς ἴσκιον περιβόλι τοῦ Μοναστηρίου, νὰ μὴ μπορῶ κι' ἐγὼ σὰν τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς νὰ δοξάζω καθὼς πρέπει τὴν Παρθένο παρ' ὅλη τὴ λατρεία ποὺ τῆς ἔχω! Ἀξέστος κι' Ἀπαγράμματος δὲν ἔχω, Κυρά Παγαγιά, νὰ σοῦ προσφέρω, οὔτε συγγράμματα, οὔτε ὁμορφες εἰκόνες, οὔτε ἀγάλματα καλοσκολισμένα, οὔτε στίχους! Ἄλλοι μόνό μου! τίποτα δὲν ἔχω!

Ἔτσι κλαιγόταν.

Ἐνα θράδου ποὺ οἱ καλόγεροι περνοῦσαν τὴν ὥρα τους κουβεντιάοντας ἀκουσε ἕνα τους νὰ διηγεῖται τὴν ἱστορία ἐνὸς ἱερωμένου ποὺ δὲν ἤξερε νὰ λή τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ «Χαίρε Μαρία».

Αὐτὸς ὁ ἱερωμένος ἦταν περφορημένος γιὰ τὴν ἀμάθειά του, σὰν ὅμως πέθανε τοῦ θγῆκαν ἀπὸ τὸ στόμα πέντε ρόδα ποὺ παράσταναι τὰ πέντε γράμματα τοῦ ὀνόματος Μαρίας, καὶ ἡ ἀγιωσύνη του ἔγινε ἔτσι ὁλόφανερῃ.

Σὰν ἀκουσε αὐτὴν τὴν ἱστορία ὁ Βαρνάβας θαύμασε τὴν καλωσύνη τῆς Παρθένου, ἀλλὰ ὁ ζήλος του δὲν ἔσβησε. Ἦθελε νὰ βρῇ τὸν τρόπο νὰ δοξάσῃ κι' αὐτὸς τὴν Ἐπουράνιαν Δέσποινα καὶ δὲν εὗρε καὶ στεναχωριόταν κάθε μέρα πρὸς πολὺ, ὥσπου ἕνα πρωὶ ἐξύπνησε καταχαρούμενος. Ἐτρεξε στὴν ἐκκλησία

κι' ἔμεινε ἐκεῖ μόνος του κλεισμένος καμμιάν ὥρα. Ξαναγύρισε πάλι τὸ ἀπόγεμα. Κι' ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή πῆγαινε κάθε μέρα ὅταν ἡ ἐκκλησία ἦταν ἔρημη καὶ περνοῦσε ἐκεῖ τὸν περισσότερο καιρό, καὶ δὲν ἦταν πιά λυπημένος καὶ οὔτε ἀναστέναζε πιά.

Ἡ διαγωγή του αὐτὴ φάνηκε περίεργη στοὺς ἄλλους πού ρωτάγανε γιατί ὁ ἀδελφὸς Βαρνάβας ξεμοναχιαζόταν τόσο συχνά. Ὁ Ἐγούμενος πού ἔχει καθήκον νὰ παρακολουθῇ τὴ διαγωγή τῶν ἱερωμένων του ἀποφάσισε νὰ ἐξιχνιάσῃ τὸ μυστήριον. Καὶ μιὰ μέρα πού ὁ Βαρνάβας εἶχε κλειστή κατὰ τὴ συνήθειά του τὴν ἐκκλησία πῆγε μὲ δύο γερόντους τοῦ Μοναστηριοῦ νὰ παρατηρήσῃ ἀπὸ τὶς χαραμάδες τῆς θύρας τί γινόταν μέσα. Εἶδαν τότε τὸν Βαρνάβα μπρὸς στὴν εἰκόνα τῆς Παρθένου μὲ τὸ κε-

φάλι κάτω καὶ τὰ πόδια ἀπάνω νὰ παίξῃ μὲ τὶς σφαῖρες καὶ τὰ μαχαίρια. Ἔκανε, γιὰ νὰ τιμῇ τὴν Θεοτόκο, τὰ πῶ καλὰ καὶ δύσκολα γυμνάσματά του. Οἱ δύο γέροντες φώναξαν πὼς ἦτον ἱεροσυλία. Ὁ Ἐγούμενος ἤξερε πόσο ἀφελὴς ἦταν ὁ Βαρνάβας, μόνο πού τοῦ φάνηκε πὼς χωρὶς ἄλλο εἶχε χάσει τὰ λογικά του. Ἦταν ἔτοιμοι καὶ οἱ τρεῖς νὰ τὸν θγάλουν μὲ τὴ βία ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ὅταν εἶδαν τὴν Παρθένο νὰ ξεχωρίζῃ ἀπὸ τὴν εἰκόνα τῆς καὶ μὲ μίαν ἄκρη τοῦ γαλάζιου τῆς πέπλου νὰ σκουπίζῃ τὸν ἰδρώτα πού ἔσταζε ἀπὸ τὸ μέτωπο τοῦ δούλου τῆς.

Τότε ὁ Ἐγούμενος ἔπεσε καὶ προσκύνησε καὶ ἔκραξε:

—Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὁψονται!

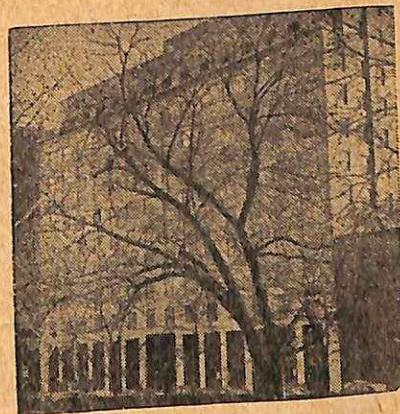
—Ἀμήν! εἶπαν οἱ γέροντες καὶ φίλησαν τὸ χῶμα.

Ο ΚΑΛΟΣ ΠΙΣΤΟΣ

Διαλέγει τὴ θρησκεία του σὰν Μεθοδιστὴς. Ἀγωνίζεται γι' αὐτὴν σὰν Λουθηρανός. Τὴν ἀπλοποιεῖ σὰν Κουάκερος. Τὴν ἐκθειάζει σὰν Ἑβραῖος. Πληρώνει γι' αὐτὴν σὰν Πρεσβυτεριανός. Δουλεῦει γι' αὐτὴν σὰν ὁπαδὸς τοῦ Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας. Τὴν προπαγανδίζει σὰν Καθολικός. Τὴν ζεῖ σὰν Ὁρθόδοξος Χριστιανός. Τὴν χαίρεται ὅπως ὁ Νέγρος.

Ἕνας καινούργιος ὁργανισμὸς

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Τοῦ

EDWIN L. DALE

Ἔχει δανείσει 1.300.000.000 Δολλάρια
σ' ὅλο τὸν κόσμον

Ενας τραπεζίτης χωρὶς «αἰσθηματισμούς» δὲν εἶναι κάτι τὸ καινούργιο. Ἕνας παγκόσμιος ὁργανισμὸς ὅμως χωρὶς «αἰσθηματισμούς», πού κερδίζει δανείζοντας χρήματα σ' ὅλη τὴν ὕφηλιον, εἶναι κάτι ἐντελὲς καινούργιο.

Παρ' ὅλο πού ὁ πολὺς κόσμος ἐλάχιστα γνωρίζει τὴν ὑπαρξίν του, ὁ ὁργανισμὸς αὐτὸς ὑπάρχει καὶ λειτουργεῖ τὴ στιγμή αὐτή. Ἐπὶ κεφαλῇ του ὠρίσκειται Ἕνας τραπεζίτης πού ἡ γενικὴ του ἐμφάνισις δὲν ἐναρμονίζεται κα-

θόλου μὲ τὴν ἑλλειψί του «αἰσθηματισμοῦ».

**Κέρδη 15.000.000
δολλάρια**

Πρόκειται γιὰ ἕνα δραστήριο Ἀμερικανὸ ἀπὸ τὶς Νότιες Πολιτείες, τὸν Ε. Ρ. Μπλάκ, πού πρὶν καταλάβῃ τὴν σημερινή θέσιν τοῦ ἦταν ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Chase National Bank τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὁ ὁργανισμὸς πού διευθύνει σήμερα ὀνομάζεται Διεθνὴς Τράπε-

ζα 'Ανασυγκροτήσεως καὶ 'Αναπτύξεως, ἀλλὰ εἶναι γενικώτερα γνωστὸς ὡς Παγκόσμια Τράπεζα.

Ἡ Τράπεζα ἔχει μοιράσει ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἰδρύσεώς της, μετὰ τὸν πόλεμο, περισσότερα ἀπὸ 1.300.000.000 δολάρια. Περὶ τοῦ 1)3 ἀπὸ τὸ ποσὸ αὐτὸ δόθηκε γιὰ ἔργα ἀνοικοδομήσεως, τὰ ὑπόλοιπα γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν. 'Ανάμεσα σ' αὐτοὺς πού δανείστηκαν εἶναι: Ἡ 'Ισλανδία, ἡ Χιλή, ἡ Αὐστραλία, ἡ Ταϊλάνδη, τὸ Βέλγιο, τὸ 'Ιράν, τὸ 'Ελ. Σαλθαντόρ, ἡ Νοτιοαφρικανικὴ 'Ενωσις, τὸ Πακιστάν. Ἡ Περσία θρискόταν στὸ τελικὸ στάδιο τῶν διαπραγματεύσεων γιὰ τὴ σύναψιν δανείου πού θὰ τῆς ἐπέτρεπε νὰ ξανακινήσῃ τὴν ἐθνικοποιημένη βιομηχανία τῶν περσικῶν πετρελαίων, ὅταν ξαφνικά οἱ διαπραγματεύσεις σταμάτησαν.

Σήμερα οἱ εἰσπράξεις τῆς Τραπεζῆς ἀπὸ τόκους εἶναι μεγαλύτερες ἀπὸ τὰ ἔξοδα πού χρειάζεται γιὰ τὴ λειτουργία της. Τὸ 1951 τὰ κέρδη τῆς τραπεζῆς ἦταν 15.000.000 δολάρια.

Τὸ πρωτότυπο στὴν ὑπόθεσιν αὐτὴ εἶναι ὅτι τὰ κεφάλαια τῆς τραπεζῆς δὲν προέρχονται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖο τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν. Βεβαίως στὴν ἀρχὴ τὸ 'Αμερικανικὸ Θησαυροφυλάκιο καὶ τὰ Θησαυροφυλάκια 40 ἄλλων Κρατῶν διέθεσαν ὠρισμένα κεφάλαια, τὸ 1)3 τῶν σημερινῶν κεφαλαίων τῆς Τραπεζῆς. 'Απὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ὁμως ἄρχισε ἡ πραγματικὴ τραπεζιτικὴ ἐπιχειρήσις. Χάρης στὶς προσπάθειες τῆς Τραπεζῆς πουλήθηκαν στὶς 'Ηνωμένες Πολιτεῖς καὶ στὸ ἐξωτερικόν, κυρίως στὴν 'Αγγλία καὶ 'Ελβετία, μετοχές της, ἀξίας 450.000.000 δολ-

λαρίων. Δὲν πρόκειται δηλαδή γιὰ χρήμα τοῦ φορολογουμένου πολίτου, ἀλλὰ γιὰ τοποθέτησιν πλεοναζόντων κεφαλαίων.

Τὸ «πιστεύω» τοῦ Δ)ντοῦ τῆς Τραπεζῆς

Αν ἀποκλείσῃ κανεὶς τὸν πανικό, μπορεῖ νὰ πῇ ὅτι τὰ χρήματα τῶν μετόχων θρискονται σὲ σίγουρα χέρια. Ὁ Ε. Ρ. Μπλάκ λέει ὅτι τὸ δάνειο πρέπει νὰ ἐπιστρέφεται.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ «πιστεύω» του, εἶπε κάποιος φίλος του. Πιστεύει ὅτι ἡ ὁμολογία εἶναι μιὰ σταθερὰ ὑποχρέωσις πρὸς τὴν ὁποία πρέπει κανεὶς νὰ εἶναι συνεπής.

Τὶς ἀντιλήψεις αὐτὲς τοῦ Μπλάκ τίς κατέκριναν ὠρισμένοι κύκλοι τοῦ Ο.Η.Ε. με τοὺς ὁποίους ἔρχεται σὲ ἐπαφὴ ἡ Τράπεζα. Κατηγοροῦσαν τὴν Τράπεζα ὅτι δὲν συμβάλλει ἀρκετὰ στὴν ἐξύψωσιν τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τῶν καθυστερημένων χωρῶν.

Ὁχι ἐπισφαλὴ δάνεια

Καὶ πάλι ὁ Μπλάκ ἀπαντᾷ μετρεῖς «θέσεις» στὴν κριτικὴ αὐτῇ.

1. Τὸ καταστατικὸ τῆς Τραπεζῆς ἀπλοῦστατα ἀπαγορεύει τὰ ἐπισφαλὴ δάνεια. Τὸ Κράτος πού παίρνει δάνειο πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὅτι μπορεῖ νὰ πληρώσῃ τοὺς τόκους καὶ τὸ κεφάλαιο στὶς προθεσμίες πού ὀρίζει τὸ δάνειο.

2. Σὲ πολλές χώρες ἡ ἐσωτερικὴ ὀργάνωσις καὶ ὁ προγραμματισμὸς δὲν ἔχουν φθάσει σὲ σημείον πού νὰ ἐγκρίνεται ὁ δανεισμὸς γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων. Ἡ Τράπεζα ἰδρύθηκε γιὰ νὰ χρηματοδοτῇ τίς ἀνάγκες σὲ ξένο συνάλλαγμα ἐνὸς ὁποιοδήποτε ἔργου, π. χ. τὰ δολάρια πού χρει-

άζεται μιὰ ξένη χώρα γιὰ ν' ἀγοράσῃ ἠλεκτρικὰ μηχανήματα. Τὰ ὑπόλοιπα κεφάλαια γιὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου πρέπει νὰ προέρχωνται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ χώρα πού ζητᾷ τὸ δάνειο.

3. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ καθυστερημένες χώρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δάνειο, χρειάζονται καὶ ἐπιχορηγήσεις κεφαλαίων. Ἡ Τράπεζα ὁμως δὲν ἰδρύθηκε γιὰ νὰ καλύψῃ τέτοιου εἶδους ἀνάγκες. Σκοπὸς της εἶναι νὰ χορηγῇ ἀσφαλὴ μακροπρόθεσμα δάνεια.

Τὸ δάνειο δὲν τὸ χορηγεῖ ὁ διευθυντὴς προσωπικῶς. Τὴν τελικὴ ἔγκρισιν τὴν παρέχει τὸ 14μελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιον πού δὲν εἶναι τυπικὸ ὄργανον.

Εἰδικοί

Η Τράπεζα δίνει σὲ κράτη, σὲ ἡμικρατικούς ὀργανισμούς ἢ ἀκόμη καὶ σὲ ἰδιωτικὲς ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ κάθε δάνειο μετὰ τὴν ἐγγύησιν τοῦ δανειζομένου Κράτους. Ἐπίσης κάθε δάνειο παρακολουθεῖται ἀπὸ τὴν Τράπεζα, ὥστε τὰ χρήματα νὰ μὴ ξοδεύων-

ται παρὰ γιὰ τὸν σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο δόθηκαν.

Εἰδικοὶ τῆς Τραπεζῆς ἀπὸ 31 χώρες ἔχουν συντάξῃ τὰ σχέδια. Σὲ πολλὰς περιπτώσεις οἱ ἴδιοι αὐτοὶ εἰδικοὶ βοήθησαν στὴν κατάρτισιν τῶν σχεδίων γιὰ διάφορα συγκεκριμένα ἔργα. Σὲ ἄλλες περιπτώσεις ἡ Τράπεζα στέλνει «ἀποστολὰς» σὲ χώρες πού ζητοῦν τὴ βοήθειαν τῆς Τραπεζῆς γιὰ τὴν ἀνασυγκροτῆσιν ὁλόκληρης τῆς οἰκονομίας τους.

Ἐν τῷ μεταξύ τὰ κέρδη πού ἤδη πραγματοποιήσῃ ἡ Τράπεζα ἀπὸ τὰ δάνεια κατατίθενται ὡς ἀποθεματικά.

— Ἴσως κάποια μέρα, λέει ὁ Μπλάκ, ἡ Τράπεζα νὰ ὀρίσῃ μέρισμα πού θὰ βοηθήσῃ στὴν ἐξόφλησιν τῶν ἀρχικῶν κεφαλαίων πού διέθεσαν τὰ διάφορα κρατικὰ Θησαυροφυλάκια γιὰ τὴν ἰδρυσί της.

— Ἡ Παγκόσμια Τράπεζα σημαίνει πολλὰ γιὰ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους σὲ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ συμβάλλει στὴ διατήρησιν τῆς εἰρήνης, λέει ὁ διευθυντὴς της.

Στὴν πιὸ δραματικὴ στιγμὴ τοῦ ἔργου ἕνας κύριος ἄρχισε νὰ σκύβῃ, νὰ ψάχνῃ δεξιὰ, νὰ ψάχνῃ ἀριστερά, τόσο πού ἐνωχλοῦσε φοβερὰ τὴν κυρία πού καθόταν δίπλα του. Στὴν ἀρχὴ ἡ κυρία προσπάθησε νὰ κἀν ὑπομονή, μὰ στὸ τέλος ἀγανάκτησε:

— Μὰ, τί ζητᾷτε, ἐπὶ τέλους, κύριε;

— Μιὰ καραμέλα γάλακτος, κυρία μου.

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Τόση φασαρία γιὰ μιὰ καραμέλα!

— Ναί, δυστυχῶς, κυρία μου. Μέσα στὴν καραμέλα βρίσκεται τὸ δόντι μου.

ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΑ

και η ευημερία του ανθρώπου

Το μυαλό των επιστημόνων δημιουργεί μηχανικά όργανα που ήδη εκπληρώνουν πολύπλοκες λειτουργίες στον βιομηχανικό και επιστημονικό τομέα και οι επιστήμονες ισχυρίζονται ότι τα όργανα αυτά αποτελούν τον πυρήνα του αύριανου αιώνα του αυτόματου.

Από την εποχή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου κατασκευάστηκαν πολλά και κατασκευάζονται ακόμη περισσότερα αυτόματα ηλεκτρονικά μηχανήματα και κάθε ένα απ' αυτά κατορθώνει κάτι που άλλοτε θεωρείτο ακατόρθωτο από τον άνθρωπο ή τη μηχανή. Σήμερα υπάρχουν χίλια περίπου τέτοια αυτόματα ή «ηλεκτρονικοί έγκεφαλοι», όπως τους λένε, που χρησιμοποιούνται από την αμερικανική βιομηχανία.

Τά θαυματοργικά αυτά όργανα είναι ως επί το πλείστον πολύ ά-

πλά στην εμφάνισί τους. Συνήθως βρίσκονται μέσα σ' ένα κοινό τετράγωνο κιβώτιο που περιέχει χιλιάδες μέτρα σύρμα και χιλιάδες λυχνίες. Η ονομασία τους δεν είναι παρά ένας συνδυασμός από τα αρχικά λέξεων που υποδηλώνουν τις εργασίες που κάνει το μηχανήμα.

Οι τεράστιες δυνατότητες εξοικονομήσεως χρόνου που έχουν οι μηχανές αυτές χρησιμοποιούνται σήμερα για την ένιςχυσι της άμυνας του ελεύθερου κόσμου. Οι επιστήμονες όμως προβλέπουν ότι σε 50-100 χρόνια ο ηλεκτρονικός εργάτης θα εξασφαλίσει στον κόσμο υψηλότερο βιοτικό επίπεδο.

Ο «ηλεκτρονικός έγκεφαλος» μπορεί να ταξινομήσει μια βιβλιοθήκη, της οποίας οι τόμοι έχουν μικροφωτογραφηθεί, με ρυθμό 120.000 μικροφωτογραφίες το λε-

πτό ή να συντάξει το μισθοδοτικό πίνακα ενός εργοστασίου ή τον τηλεφωνικό κατάλογο μιας ολόκληρης πόλης.

Το Αμερικανικό Πολεμικό Ναυτικό χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό «πηδαλιούχο» που κρατάει ένα αεροπλανοφόρο στη σωστή πορεία πάντοτε, ενώ συγχρόνως υπολογίζει την επίδρασι του ανέμου και του θαλασσίου ρεύματος. Ο «πηδαλιούχος» μπορεί να πάρη διαταγές που του μεταβιβάζονται από μια ραδιοφωνική συσκευή, εγκαταστημένη στη γέφυρα.

☆

Ο Αυτόματος Υπολογιστής Στάνταρντ Ουέστερν κάνει θαύματα υπολογιστικά. Μπορεί να λύση συγχρόνως 150 άλγεβρικές εξισώσεις, κάνοντας 4.000.000 αριθμητικές πράξεις σε 4 ώρες.

Ένα νέο ηλεκτρονικό όργανο που του δόθηκε το όνομα «Reac» κάνει όλους τους υπολογισμούς ενός λογαριθμικού πίνακος με απόλυτη ακρίβεια. Το όργανο αυτό κατασκευάστηκε κατ' απομίμησην του σκοπευτικού μηχανήματος των αντιαεροπορικών πυροβόλων του Παγκοσμίου Πολέμου.

Σήμερα το «Reac» χρησιμοποιείται για έρευνες στον τομέα των κατευθυνόμενων βλημάτων, ο εφευρέτης του όμως υποστηρίζει ότι είναι ο πρόδρομος του αύριανου ρομπότ.

Οι καταπληκτικές δυνατότητες των ηλεκτρονικών μηχανημάτων κάνουν ωρισμένους ανθρώπους να βλέπουν με άμφιβολία το μέλλον. Οι επιστήμονες πιστεύουν πως θα εξασφαλίσουν στον κόσμο καλύτερη ζωή από ό,τι μπορούσε ποτέ να φαντασθή κανείς.

ΤΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΟ ΤΟΥ ΠΛΑΣΜΑΤΟΣ

Στις αρχές του 1940 δυο νέοι Σουηδοί επιστήμονες, ο δόκτωρ Άντερς Γκρένβαλ και ο δόκτωρ Μπιέρν Ίγκελμαν, κάνοντας πειράματα στο Ίνστιτούτο Φυσικοχημείας της Ουψάλας υπό την εποπτεία του Άρνε Τι-ζέλιους (Βραβείο Νόμπελ), ανακάλυψαν τυχαία τη σύνθεσι της δεξτράνης, μιας άγνωστης ακόμα ουσίας που αποτελείται από αλυσιν μορίων γλυκόζης.

Εξετάζοντας την ουσία αυτή πιο προσεχτικά, οι δυο επιστήμονες κατάλαβαν γρήγορα ότι βρίσκονταν στο δρόμο για την

λύσι ενός από τα σπουδαιότερα προβλήματα της σύγχρονης ιατρικής — του τρόπου εύρεσεως και παραγωγής φθηνού υποκαταστάτου του πλάσματος του αίματος. Πραγματικά, την απάντησι στο πρόβλημα αυτό αναζητούσαν οι επιστήμονες από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν τα «σόκ», που δημιουργούσε η μεγάλη απώλεια υγρών ύστερα από σοβαρό τραύμα και ιδίως ύστερα από σοβαρό έγκαυμα, αρχισαν να εξετάζονται από τη σύγχρονη χειρουργική.

Μέχρι σήμερα, μόνο το πλά-

σμα του αίματος μπορούσε να αντιδράση στις περιπτώσεις αυτές. Ἀλλεπάλληλα πειράματα έγιναν με διαλύματα κοινού αλάτιου, ζελατίνας, συνθετικῶν ρητινῶν καὶ ἄλλων οὐσιῶν μετὰ μέγαν ἀριθμὸν μοριακῶν ἀτόμων, ἀλλὰ ὅλα ἀποδείχτηκαν ἀνίσχυρα. Εἴτε ἔμεναν ἀποθηκευμένα στὰ ὄργανα ἢ ἔβγαιναν ἀμέσως ἀπ' τὸν ὀργανισμό.

Παράγωγο τῆς ζάχαρης

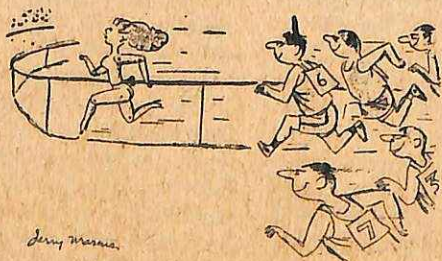
Ἡ δεξτράνη εἶχε ὀρισμένα χαρακτηριστικὰ ποὺ δικαιολογοῦσαν μεγαλύτερες ἐρευνες. Προερχόμενη ἀπὸ τὴ ζάχαρη, εἶχε στενὴν χημικὴν σχέσιν μετὰ τὸ γλυκογόνον τοῦ ἥπατος καὶ τῶν μυῶν. Δὲν προξενοῦσε θλάβη στοὺς ἱστοὺς καὶ τὰ ὄργανα καὶ μιὰ κανονικὴ δόσις τῆς ἀποβαλλόταν ἀπὸ τὸν ὀργανισμό σὲ διάστημα τεσσάρων ἢ πέντε ἡμερῶν. Ἐξαντλητικὲς κλινικὲς δοκιμὲς έγιναν σὲ μεγάλα σουηδικὰ νοσοκομεῖα. Οἱ δυὸ ἐπιστήμονες ὑπέγραψαν συμβόλαιον μετὰ τὴν «Φαρμακία», ἔναν ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους φαρμακευτικοὺς οἴκους τῆς Σουηδίας.

ας, γιὰ τὴν ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευσιν τοῦ νέου προϊόντος καὶ, τὸ 1947, ἡ δεξτράνη μπήκε στὴν ἀγορὰ μετὰ τὸ ὄνομα Μακροντέξ.

Φθινὴ καὶ εὐπροσάρμοστη στὶς καιρικὲς συνθήκες

Ἡ χειρουργικὴ θὰ ἔχη πάντοτε ἀνάγκη ἀπὸ φυσιολογικὸ αἷμα καὶ πλάσμα γιὰ μεταγγίσεις. Ἀλλὰ οἱ ποσότητες ποὺ ὑπάρχουν εἶναι λίγες σὲ καιρὸ εἰρήνης, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες ποὺ έγιναν ἀπὸ τὶς τράπεζες αἵματος καὶ τοὺς ὀργανισμοὺς αἱμοδοτῶν. Ἡ ἀποθήκευσις ἐπίσης γιὰ περιπτώσεις ἀμεσης ἀνάγκης παρουσιάζει πολλὰ προβλήματα. Ἡ μεγάλη σημασία τῆς δεξτράνης ἔγκειται στὸ γεγονὸς ὅτι — ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κλινικὴ προσαρμογὴ τῆς — μπορεῖ νὰ παραχθῇ σὲ μεγάλη κλίμακα, σὲ λογικὴ τιμὴ καὶ ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἀντέχει σὲ μεγάλες μεταβολὰς τῆς θερμοκρασίας καὶ μπορεῖ νὰ ἀποθηκεύεται γιὰ ἀόριστο χρονικὸ διάστημα.

ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΕΝΗ ΠΡΟΠΟΝΗΣΙΣ

Jimmy M. Harris

Τὸ «Ἰντάμπα» τοῦ Λονδίνου

Τοῦ

Λόρδου ROWALLAN
Ἀρχιεπισκόπου τῆς Βρεταννικῆς Κοινοπολιτείας

3.500 πρόσκοποι θὰ συγκεντρωθοῦν τὸν Ἰούλιο
στὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα

Ἀπὸ τὶς 15 ὡς τὶς 24 Ἰουλίου στὸ Γκίλουελ Πάρκ, κοντὰ στὸ Λονδίνο, θὰ γίνῃ τὸ πρῶτο παγκόσμιο προσκοπικὸ Ἰντάμπα ποὺ θὰ τὸ παρακολουθήσουν τριπλοὺς χιλιάδες στελέχη τοῦ προσκοπισμοῦ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον. «Ἰντάμπα» σημαίνει στὴ γλῶσσά τῶν Ἰθαγενῶν τοῦ Ματαμπέλ τῆς Νότιας Ρωδεσίας «συγκέντρωσι τῶν γεροντότερων τῆς φυλῆς». Ὁ λόγος ποὺ ἀποφασίστηκε νὰ γίνῃ ἡ συγκέντρωσι αὐτὴ εἶναι ὅτι στὰ Τζαμπορὶ τῶν προσκόπων οἱ ἀρχηγοὶ τοὺς δὲν ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ συναντῶνται καὶ νὰ συζητοῦν ἀρκετά.

Στὸ Ἰντάμπα τοῦ Λονδίνου δὲν θὰ ὑπάρχῃ καμμιά ἐπισήμοτης. Σκοπὸς τῆς συγκέντρωσεως εἶναι νὰ συζητηθοῦν τὰ προσκοπικὰ ζητήματα ἀνεπίσημα καὶ ὅχι νὰ γίνῃ συνέδριο. Τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν προσκόπων θὰ ἀπασχολήσουν θέματα σχετικὰ μετὰ τὴν ἐνότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν ποικιλίαν τοῦ προσκοπισμοῦ καὶ τὶς μεθόδους

μετὰ τὶς ὁποῖες ἀναπτύσσεται στὰ παιδιὰ τὸ αἶσθημα τῆς εὐθύνης καὶ τῆς προσαρμογῆς στὶς ποικίλες φάσεις τῆς ζωῆς.

Οἱ μεγάλοι κίνδυνοι τῆς δημοκρατίας σήμερον εἶναι ὁ ἐγωισμός, ὁ φόβος τῆς εὐθύνης καὶ ἡ ἑλλειψὶς θάρρους. Ἡ ζωὴ στὶς ὁμάδες τῶν προσκόπων μετὰ τὰ καθήκοντα καὶ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς βοηθείας τὸ παιδί, ἀπὸ τότε ποὺ εἶναι μικρὸ Λυκόπουλο, νὰ στρέψῃ τὴν σκέψιν τοῦ στοὺς ἄλλους καὶ ἔτσι νὰ συνηθίσῃ ἀπὸ μικρὸ στὴν ἀλληλεγγύην.

Στὶς διεθνεῖς συγκεντρώσεις τῶν προσκόπων νέοι καὶ παιδιὰ ἔρχονται νὰ γνωριστοῦν μεταξὺ τους, ὑπερήφανοι γιὰ τὴν χώρα τοὺς καὶ γεμάτοι ἐμπιστοσύνη γιὰ τὸ μέλλον. Μετὰ τὸ πνεῦμα αὐτὸ κάθε χρόνο χιλιάδες νέοι ὁλῶν τῶν χωρῶν μαθαίνουν νὰ κατανόουν ὅτι ἕνας τὸν ἄλλο. Τὸ «Ἰντάμπα» τοῦ Λονδίνου θὰ προσφέρῃ μιὰ μεγάλη ὑπηρεσίαν στὸ ἰσπανικὸ τῶν ἐλεύθερων λαῶν.

Ἡ χώρα τοῦ Πανός

Τοῦ

JOHN LEATHAM

Ημακρινή μουσική τοῦ «ἀπα-
λοῦ παραπονιάρικου αὐλοῦ»
ἀνήκει τόσο δίκαια στοὺς λόφους
καὶ στὶς λαγκαδιές τῆς Ἑλλά-
δας, ὅσο τὸ μέλι στὶς κυμέλες.
Ἀπὸ τότε ποὺ οἱ τσοπάνηδες βό-
σκουν τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια
τοὺς οἱ αὐλοὶ τοῦ Πανός γεμί-
ζουν ἀδιάκοπα τοὺς ἀνοιχτοὺς
χώρους τῆς Ἑλλάδας μὲ ποιμενι-
κὲς μελωδίες, μὲ πολεμικὴ μου-
σική, μὲ τοὺς μονότονους ρυθμοὺς
ἐκφραστικῶν χορῶν.

Σὲ μιὰ χώρα ὅπου ὁ χρόνος
μετρίεται μὲ τὶς ἐποχές, οἱ συνή-
θειες τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀλλά-
ζουν καὶ τὸ κάθε τί ποὺ κάνει
ξεκινᾷ φυσικά ἀπὸ τὸν χαρα-
κτῆρα καὶ τὸ περιβάλλον του. Ἔ-
τσι, ὁ ξένος ποὺ ἔρχεται στὴ χώ-
ρα αὐτὴ γιὰ νὰ νοιώσῃ τὴν ψυ-
χὴ καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ Ἑλληνισ-
μοῦ, εἶναι πιθανώτερο νὰ γοη-
τευθῇ παρὰ νὰ ἐκπλαγῇ μὲ τὶς

ἀνακαλύψεις ποὺ θὰ κάμῃ. Παύει
πιὰ νὰ καταπλήσσεται μὲ τὴν ξα-
φνικὴ ἀλλαγὴ τοῦ τοπίου ἢ μὲ
τὶς συναρπαστικὲς νότες κάποιας
τσοπάνικης φλογέρας, ποὺ τὸν
κρατᾷ σκλαβωμένο καθὼς
σκαρφαλώνει στὰ πέτρινα μονο-
πάτια τοῦ βουνοῦ ἢ προσπαθεῖ ν'
ἀνοίξῃ δρόμο ἀνάμεσα στοὺς
στριμμένους κορμούς ἑνὸς παλι-
οῦ ἐλαιώνα.

Ὁ τριχωτὸς τραγοπόδαρος
Πάν, ποὺ οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες
ποιμένες τὸν ἔκαναν θεό τους,
ἐρωτεύτηκε κάποτε μιὰ ὁμορφὴ
ποταμίσιαν νύμφη τῆς Ἀρκαδίας,
τὴν Σύριγγα. Ἀλλὰ ἡ νύμφη ἀρ-
νήθηκε τὸν ἔρωτά του καὶ γιὰ νὰ
μπορέσῃ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν πο-
λιορκίαν του, ζήτησε ἀπὸ τοὺς θε-
οὺς νὰ τὴν μεταβάλουν σὲ καλά-
μι. Τῆς ἔγινε τὸ χατήρι καὶ ὁ
θεὸς Πάν ἔφτιαξε ἕνα αὐλὸ ἀπὸ
ἑφτά καλάμια, ἀπὸ κεῖνα στὰ ὁ-

ποῖα εἶχε μεταμορφωθῇ ἡ ἀγα-
πημένη του καὶ θάφτισε τὸ μου-
σικὸ αὐτὸ ὄργανο σύριγγα, πρὸς
τιμὴν τῆς.

Ὁ θρύλος αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἑλ-
ληνικὴ μυθολογία δίνει τὴν ἀπάν-
τησι στὴν ἐρώτησι ἑνὸς Ἀγγλοῦ
ποιητῆ:

«Τὶ νὰ κάνῃ, ἄραγε, ὁ μέγας
θεὸς Πάν, ἀνάμεσα στὰ καλάμια,
πλάϊ στὸν ποταμό;»

Νὰ τολμήσω νὰ πῶ πῶς μπορῶ
νὰ τὸν ἰδῶ νὰ μετράῃ μὲ τὰ μο-
χθηρὰ του μάτια τὸ μακρὸς τῶν
καλαμιῶν ποὺ θὰ κόψῃ καὶ θὰ
δέσῃ τὸ ἕνα μαζὶ μὲ τ' ἄλλο, γιὰ
νὰ φτιάξῃ τὸν πρῶτο αὐλὸ;

☆

Μιὰ γενναριάτικη μέρα ἔβρε-
θηκα στὴν Ἀνατολικὴ Πελο-
πόννησο. Τὸ μονοπάτι ποὺ κατέ-
βαινα πῆγαινε ἀπὸ τὴν ὄρεινὴ ἐν-
δοχώρα τῆς Μονεμβασίας πρὸς
τὸ Αἰγαῖο. Σ' ἕνα σημεῖο ἦταν
μιὰ ἀπότομη στροφή στὴν κατη-
φοριὰ καὶ οἱ λόφοι ἀνοίγανε σὰν
τοὺς πλῆθος ποὺ παραμερίζει. Μα-
τὸ πλῆθος ποὺ παραμερίζει. Μα-
κρὰ κάτω, μιὰ χιλιάδα νερά
πρόβαλαν ἀπὸ τὰ γαλανὰ νερά
τοῦ Αἰγαίου καὶ θόρυβοι σὰν μι-
σοπνιγμένοι στεναγμοὶ ἀκούστη-
καν ἀπὸ τὴ μακρινὴ παραλία.
Πάνω ἀπὸ τὸ μουρμουρητὸ αὐτό,
ἄκουσα ἀδύναμες μαγικὲς νότες
καὶ προσπάθησα νὰ βρῶ ἀπὸ ποῦ
ἔρχονταν. Ἀλλὰ ἦταν σὰν νὰ ζη-
τοῦσα μιὰ σκιά μέσα στὸ σκο-
τάδι...

Προχώρησα προσεχτικὰ, γιὰτὶ
φοβόμουν μήπως σταματήσω τὴ
μουσικὴ ποὺ δὲν μποροῦσα νὰ ἀ-
νακαλύψω. Ὑστερὰ ἀπὸ μισὸ λε-
πτὸ τὸ μάτι μου ἄρπαξε μιὰ ἀν-
θρώπινη κορμοστασιά, πενήντα
μέτρα πρὸ πέρα καὶ μ' ὄλο ποὺ
εἶδα μονάχα μιὰ γυρτὴ ράχι πᾶ-
νω ἀπὸ ἕνα θρόνο, στὴν ἄκρη
ἑνὸς ἑξέφωτου, κατάλαβα ἀπὸ

ποῦ ἔρχονταν ἡ φευγαλέα μελω-
δία.

Γύρω ἀπὸ τὸν σκυφτὸ αὐλητὴ
ἦταν τὰ πρόβατα τοῦ κοπαδιοῦ
του καὶ καθὼς ἀνεβοκατέβαζαν
βόσκοντας τὰ κεφάλια τους, τὰ
σιδερένια κουδούνια τοὺς ἀνάδι-
ναν βαρεῖς, καθαροὺς ἤχους σὲ
μιὰ παρόξενη ἀντίθεσι μὲ τὶς ἀ-
παλὲς ξύλινες νότες τῆς φλογέ-
ρας.

Κοντοστάθηκα γιὰ πολλὴ ὥ-
ρα μαγεμένος ἀπὸ τὴ μουσικὴ.
Ἡ φλογέρα σταματοῦσε κάθε τό-
σο κι' ὁ αὐλητὴς τραγουδοῦσε
μιὰ στροφή μὲ ἀλλόκοτη καὶ μά-
λιστα παράτονη φωνή. Σὰν τὴ
μουσικὴ ποὺ ἔπαιζε, τὸ τραγου-
δι ἦταν γεμάτο ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς
ζωῆς. Καὶ τὸ τραγοῦδι καὶ ἡ
μουσικὴ ταιριάζανε μὲ τὴν ὥρα
καὶ τὸ τοπίο, βγαλμένα ἀπὸ τὰ
σπλάχνα τῶν ἑλληνικῶν βουνῶν
ποὺ εἶχαν ἀκούσει καὶ εἶχαν ἀν-
τιλαλήσει τοὺς αὐλοὺς τῶν ποιμέ-
νων ἀπὸ τότε ποὺ ἀνθρώπινο πό-
δι τὰ πρωτοπάτησε.

Τότε ποὺ εἶχε καθῆσει στὸ θρό-
νο ὁ τσοπάνης ἐσκόπευε, ὅπως
δὴποτε, νὰ ξεκουρασθῇ λιγάκι,
ἀλλὰ, ἀφοῦ ἀκούμπησε χάμω
τὸ δισάκι καὶ τὴν ἀγκλίτσα
του, μὲ τὸν νοῦ καὶ τὰ χέρια ἐ-
λεύθερα πιά, τὰ δάχτυλά του ἀγ-
γιξαν πάνω στὸ λεῖο ξύλο τῆς
φλογέρας του.

Τὰ τραγοῦδια ποὺ ἔπαιζε ἔ-
χουν μιγνύει γενεὲς γενεῶν ἀ-
πὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Πάν ἔφτια-
ξε τὸν αὐλὸ του. Ἐκφράζουν
τὰ πρὶν εὐγενικὰ συναισθήμα-
τα τοῦ ἀπλοῦ ἀνθρώπου καὶ
τὸν συντροφεύουν στὴν μοναξιά
του ὅταν δὲν ἔχει νὰ κουβεντιά-
σῃ παρὰ μὲ τὰ βουνὰ καὶ τὴν
ψυχὴ του.

Ὅταν ἕνας σκύλος γαύγισε
καὶ ὤρμησε ἀγριεμένος ἀπάνω

Στὰ "Αγραφα.

μου, ή φλογέρα σταμάτησε. Κυτάζοντας γύρω-γύρω ό τσοπάνης κάλεσε με άγρια φωνή τó σκύλο του, σκούπισε τὰ χείλη του και με φώναξε κοντά του. Χαιρετιστήκαμε και καθίσαμε κάτω. Μιλήσαμε για τὰ νέα του βουνού και μοιραστήκαμε τó φαί που κρατούσε ό καθένας μας.

Θά ζύγωνε τó μεσημέρι όταν συναντηθήκαμε και ήταν ή ώρα που ό αὐλητής έπρεπε ν' αφήσει τή φλογέρα του. Τούλάχιστο δέν έπαιξε όσο είμασταν μαζί. Τώρα άναρωτιέμαι αν ό τσοπάνης εκείνος ήξερε τὰ λόγια του γιδοβοσκού σ' ένα από τὰ χαριτωμένα ειδύλλια του Θεοκρίτου. Μιλώντας στο Θύροη, τόν μάλλωσε για τήν άνόητη συμβουλή του.

— Ναι, βοσκέ, αυτό δέν γίνεται. Δέν μπορούμε νά παίζουμε

τόν αὐλό τó μεσημέρι. Τόν Πάνα πρέπει νά τόν φοβόμαστε γιατί αὐτή τήν ώρα πάει νά ξεκουραστή άποκαμωμένος από τó κυνήγι — και θυμώνει εύκολα.

Μπρός στο φόβο, λοιπόν, τής όργης του, ό βοσκός σταμάτησε τόν αὐλό του, όσο ό Πάν και μόταν.

☆

Σήμερα ή φλογέρα τών Έλλήνων βοσκών είναι ένα μονό, ή σπάνια διπλό καλάμι, όμοιο με τὰ διπλά καλάμια που άπεικονίζονται σε άρχαία άγγεία. Τόσο ή μονή, όσο και ή διπλή φλογέρα κατάγονται από τόν έφτάδιπλο αὐλό που έφτιαξε, όπως είδαμε, ό Πάν από τή μεταμορφωμένη ποταμίσια νύμφη Σύριγγα.

Έκτός από τó καλάμι, οι Έλληνες βοσκοί φτιάχνουν φλογέ-

ρες από διάφορα άλλα υλικά. Άνάμεσα σ' αὐτὰ πατροπαράδοτα είναι ή καρυδιά, ή καστανιά και ή μηλιά, μεταλλικοί σωλήνες και ακόμα οι κάννες από παλιά τουφέκια. Άλλά τó καλύτερο υλικό από όλα είναι τó κόκκαλο.

Έδω και λίγα χρόνια οι τσοπάνηδες τής Ρούμελης διατηρούσαν ακόμα ένα παλιό ειδωλολατρικό έθιμο στην κατασκευή τής πολύτιμης και άφθαρτης φλογέρας. Για τούς πιο εξαστερους και πλούσιους τόνους, ό τσοπάνης φτιάχνει τή φλογέρα του από τó κόκκαλο τής φτερούγας του όρνιου. Άλλά αὐτή ή δουλειά χρειάζοταν πάντα μεγάλη διαδικασία. Η πρώτη και πιο δύσκολη δουλειά του τσοπάνη ήταν νά πιάσει τó πελώριο άγριο πουλί. Όταν τó κατάρθωνε, τó μαδοῦσε και τó παράχωνε στη γή όπου τὰ κόκκαλά του νά καθαριστούν τελείως από τίς σάρκες. Ύστερα έχωνε τó σκελετό και πήγαινε τὰ πολύτιμα κόκκαλα τής φτερούγας σ' ένα παρεκκλήσι, όπου έμεναν κάτω από τήν Άγία Τράπεζα όπου νά γίνουν από πάνω τους σαράντα λειτουργίες. Τό ίδιο γινόταν και σύμφωνα με τήν ειδωλολατρική παράδοση. Κατόπιν γινόταν ή πιο λεπτή και κοπιαστική δουλειά — άνοίγονταν οι έξι τρύπες για τὰ δάχτυλα. Τέλος, με τó ίδιο πυρωμένο σίδερο έγινε τó στόλισμα τής φλογέρας. Τώρα πιά ό βοσκός είχε τήν ωραιότερη φλογέρα, άφιερωμένη στο Θεό του. Η μουσική της θά γοήτευε τ' αὐτιά αὐτῶν που θά τήν άκουγαν και θά γέμιζε τὰ βουνά και τίς άδειες ώρες με παράξενες γοητευτικές μελωδίες.

Μαζί με τούς άληθινά βουκολικούς ή ποιμενικούς σκοπούς που παίζει, ό τσοπάνης τραγου-

δάει λυρικά και έρωτικά τραγούδια, που ή μουσική τους είναι συχνά παραλλαγή ένός πατροπαράδοτου θέματος. Τὰ ίδια αὐτὰ τὰ τραγούδια ήταν πιθανότατα στὰ χείλη τών προπάππων του. Ό τσοπάνης στην Έλλάδα είχε πάντα στη διάθεσί του ένα πλούσιο άπόθεμα από μουσική και τραγούδια και ή ιδιοφυΐα του άγράφματου ανθρώπου και ή άνάγκη του νά μαθαίνει από μνήμης, στάθηκαν ή αίτία που έξησαν τόσα χρόνια οι παλιές μελωδίες και τὰ τραγούδια.

Κι' ώστόσο, παρά μιὰ τόσο πλούσια κληρονομιά, κάθε τσοπάνης αὐλητής ένθουσιάζεται νά δημιουργή ποικιλίες από τήν πατροπαράδοτη μουσική και νά τραγουδά τραγούδια δικής του έμπνεύσεως. Για τó λόγο αὐτό και μόνο ύπάρχει μιὰ τόσο μεγάλη τοπική ποικιλία μουσικής σ' όλη τή χώρα, μόλο που μερικοί συμβατικοί ρυθμοί και θέματα άναγνωρίζονται σαν στοιχεία σ' όλη αὐτή τήν ποικιλία.

Τὰ πολεμικά κατορθώματα τών κλεφτών, τών πολεμιστών τών βουνών, στόν αδιάκοπο άγώνα τους κατά τών Τούρκων που κρατούσαν ύποδουλωμένη τήν Έλλάδα τέσσερεις ολόκληρους αιώνες, ένέπνευσαν πολλά από τὰ τραγούδια που άκούγονται ακόμα στην Έλλάδα.

Έκτός από τίς λυρικές ή βουκολικές, ή πολεμικές (κλέφτικες) μελωδίες, ό αὐλητής παίζει τούς ρυθμούς τών παλιών χορών του έλληνικού λαού. Άραγε ό Πάν νά έπαιξε τόν αὐλό του καθώς οι Σάτυροι χορεύανε γύρω του; Αυτό ίσως δέν θά τó μάθουμε ποτέ, ώστόσο ή φαντασία μας δέν διστάζει νά τó παραδεχτή.

Και σήμερα κάθε φορά που

πίσκοπο ότι το εύρημά του ήταν άσφαλως από τα πιο σημαντικά βιβλικά κείμενα που ανακαλύφθηκαν τα τελευταία χίλια χρόνια. Κι' έτσι μιά μέρα ο αρχιεπίσκοπος αποφάσισε να διασχίση τον Ατλαντικό και να δείξη τις πολύτιμες περγαμνές του στους σοφούς του Ινστιτούτου Ανατολικών Σπουδών του Σικάγου. Εκεί οι περγαμνές εξετάσθηκαν με μιά επιστημονική μέθοδο που εφαρμόζόταν για πρώτη φορά στην αρχαιολογία.

Οι ειδικοί της πυρηνικής φυσικής του Πανεπιστημίου του Σικάγου ανακάλυψαν πραγματικά μιά μέθοδο που μάς επιτρέπει να υπολογίζουμε την ηλικία των παλαιών φυτικών ή ζωικών λειψάνων από την ένταση της ραδιενεργού ακτινοβολίας που εκπέμπουν. Η τεχνική αυτή μέθοδος που οφείλεται στον χημικό Ουίλλαρντ Λίμπυ και τους συνεργάτες του, ώνομάστηκε «ατομικό ήμερολόγιο».

Ο Λίμπυ ανακάλυψε πώς οι κοσμικές ακτίνες που έρχονται από το διαπλανητικό διάστημα και βομβαρδίζουν συνεχώς τον πλανήτη μας, μπορούν να επηρεάσουν τον πυρήνα των ατόμων του αζώτου που υπάρχουν στον αέρα και να αποδώσουν ραδιενεργό άνθρακα —14. «Οι άνθρωποι πάνω στη γη — ζωο ή φυτο — απορροφά τον άνθρακα —14 που μένει μέσα στην ύλη και μετά τον θάνατο. Έχοντας ύψι μας ότι η ραδιενέργεια του άνθρακος —14 περιορίζεται στο μισό όταν περάσουν 5.600 χρόνια, μπορούμε να υπολογίσουμε την πιθανή ηλικία οίουδήποτε ζωικού ή φυτικού λειψάνου μετρώντας τον βαθμό ραδιενεργείας του άνθρακος —14 που περιέχει.

Ο καθορισμός της ηλικίας του

Βιβλίου του Ήσαϊα δεν ήταν για τον Λίμπυ παρά μιά δουλειά όπως όλες οι άλλες. Είχε ήδη καθορίσει κατά προσέγγιση την ηλικία διαφόρων παλαιών αντικειμένων. Ένα κομμάτι ξυλοκάθουνο από το Στόνχεντζ ήταν 3800 έτων, μιά φούχτα σάρι που βρέθηκε σε κάτι ανασκαφές της Αιγύπτου ήταν 6300 έτων, ένα άπανθρακωμένο κόκκαλο από κάποιο προϊστορικό σπίτι ήταν 11.100 έτων. Και σε κάθε περίπτωση ο Λίμπυ έκανε έλεγχο των υπολογισμών του συγκρίνοντας τους αριθμούς του με τους αριθμούς που έδιναν οι αρχαιολόγοι σύμφωνα με τις μεθόδους της δικής τους επιστήμης.

Ο Λίμπυ έκαψε ένα κομμάτι από το λινό που τύλιγε τις περγαμνές σε καθαρό οξυγόνο και ύστερα, από το διοξείδιο του άνθρακος που πήρε με την καύση, έβγαλε καθαρό άνθρακα. Τέλος εισήγαγε μιά ώρισμένη ποσότητα αυτού του άνθρακος σε έναν μετρητή Γκάιγκερ για να μετρήση τον βαθμό ραδιενεργείας του άνθρακος —14 που περιέχει. Με την μέθοδο αυτή καθώρισε σε ποιά εποχή είχε σχηματιστεί με την επίδραση των κοσμικών ακτίνων ο άνθραξ —14.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Λίμπυ, οι περγαμνές της Νεκρής Θάλασσας τυλίχθηκαν σε ύφασμα φτιαγμένο από λινάρι που θερίστηκε εδώ και χίλια έννιακόσια χρόνια περίπου.

Συγχρόνως ο σοφός χημικός τόνισε ότι σε τέτοιους υπολογισμούς πρέπει πάντα να μένη ένα περιθώριο ενός ή δυο αιώων.

Ο καθορισμός της ηλικίας των χειρογράφων της Νεκρής Θάλασσας έχει μοναδική σημασία για τους έρμηνευτές των κειμέ-

νων, γιατί χάρι σ' αυτόν μπορούν να διαπιστώσουν την ύπαρξη βιβλικών κειμένων στην τόσο μακρινή εκείνη εποχή. Και έχουν πολλούς λόγους να πιστεύουν ότι το Βιβλίο του Ήσαϊα σε έβραϊκή γλώσσα, σχεδόν όμοια με το κείμενο που υπάρχει σήμερα, ήταν γνωστό από τα χρόνια του Χριστού ή λίγο αργότερα.

Την εποχή της έπεξεργασίας των κειμένων της σημερινής Βίβλου τα πιο παλιά έβραϊκά χειρόγραφα (έκτός από ώρισμένα κομμάτια) χρονολογούνται μόνο από τον 8ο ή 9ο αιώνα μ. Χ. Ήταν αντίγραφα κειμένων, πολλά

από τα όποια είχαν γραφή σε πολύ παλιότερα χρόνια.

Είναι φυσικό λοιπόν να έχουμε μεγαλύτερη έμπιστοσύνη στα σύγχρονα κείμενα της Βίβλου όταν βλέπουμε ότι συμφωνούν με τις αρχαίες περγαμνές που ανακαλύφθηκαν κοντά στην Βηθλεέμ από τους Άραβες βοσκούς.

Ξέρουμε τώρα ότι οι περγαμνές μπορούν να διατηρηθούν ανέπαφες αιώνες ολόκληρους μέσα στη χλιαρή ατμόσφαιρα και την ξηρασία των σπηλαίων. Και μπορούμε να ελπίζουμε πώς μιά μέρα οι αρχαιολόγοι θα ανακαλύψουν και άλλους θησαυρούς σε άλλες σπηλιές του πλανήτη μας.

— «Αν περίμενα να βελτιωθούν τα οικονομικά μας, θα φορούσα ακόμη το νυφικό μου!

Γιὰ νά αλγουτίσετε τὸ λεξιλόγιό σας

Δέν εἶναι πάντα εὐκόλο νά γνωρίζουμε κατὰ θάθος τὴ σημασία λέξεων πού μεταχειριζόμαστε στὴν καθημερινή μας ὁμιλία ἢ διαβάζουμε σὲ βιβλία κι' ἐφημερίδες. Συνεπὸς οὐ μαστε θέβαια καλὰ μεταξὺ μας καὶ καταλαβαίνομε τὸ περιεχόμενον τῶν ἐντύπων, μᾶς ξεφεύγει ὅμως ἡ κυριολεξία. Πολλὰ φορὲς μάλιστα ἀνάλογα μὲ τὸ βαθμὸ τῆς μόρφωσής μας συμβαίνει νά χρησιμοποιοῦμε ἄλλη ἀντ' ἄλλης. Στὴν σελίδα αὕτῃ ἡ μάθησις συνδυάζεται μὲ τὸ παίγνιδι.

Γιὰ κάθε μιὰ ἀπὸ τίς παρακάτω λέξεις διαλέξετε ἀνάμεσα στοὺς 4 ὁρισμοὺς ἐκείνων πού νομίζετε ὅτι ἀποδίδει τὴν ἀκριβῆ σημασία της. Τίς ἀπαντήσεις μας θὰ τίς θρῆτε στὴ σελίδα 132.

1) ΑΒΑΡΙΑ — Α: Βλάβη πλοίου. Β: Ζημιὰ τοῦ φορτίου πλοίου. Γ: Ρίξιμο φορτίου πλοίου στὴ θάλασσα. Δ: Ζημιὰ.

2) ΑΒΕΛΤΗΡΙΑ — Α: Βλακεία. Β: Ἀνοησία. Γ: Νωθρότητα. Δ: Ἀδιαφορία.

3) ΒΟΥΛΕΥΜΑ — Α: Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ δίκῃ. Β: Παραπομπὴ σὲ δίκῃ. Γ: Ἀθῶσις. Δ: Ἀπόφασις.

4) ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΤΗΡΙΑ — Α: Ταυτότητα. Β: Ἐπισκεπτήριο. Γ: Διοριστήριο ἔγγραφο διπλωμάτη. Δ: Εἰδοποιητήριο

καινούργιου διπλωμάτη.

5) ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ — Α: Ἐξουσία. Β: Κυριαρχία. Γ: Κράτος. Δ: Ἀνώτατο δικαστήριο.

6) ΚΑΛΕΝΔΑΙ — Α: Λατινικὸ ἡμερολόγιο. Β: Κάλαντα. Γ: Τὸ ἑλληνικὸ ἡμερολόγιο. Δ: Οἱ πρῶτες μέρες τῶν Ρωμαϊκῶν μηνῶν.

7) ΚΛΑΣΣΙΚΟΣ — Α: Ὑποδειγματικὸς. Β: Πού ἀναφέρεται στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Γ: Πού εἶναι γραμμένος σὲ ἀρχαία νεκρὴ γλῶσσα. Δ: Πού ἀντιπροσωπεύει τὴν πνευματικὴ ἢ καλλιτεχνικὴ παραγωγὴ ἐνὸς ἔθνους.

8) ΛΙΒΕΛΛΟΣ — Α: Ὑβριστικὸ βιβλίο. Β: Ἔντομον. Γ: Καταγγελία. Δ: Προσβολή.

9) ΛΟΙΣΘΙΑ — Α: Θάνατος. Β: Ρόγχος. Γ: Δύσπνοια. Δ: Τελευταία.

10) ΛΟΓΙΟΣ — Α: Ἐπιστήμων. Β: Ἀνθρώπος τῶν γραμμάτων. Γ: Εὐγλωττος. Δ: Λογοτέχνης.

11) ΝΕΥΡΟΣΠΑΣΤΟ — Α: Νευρικός. Β: Ἀνδρείκελο. Γ: Ἀβουλος. Δ: Ἀνθρώπος χωρὶς ἐνεργητικότητα.

12) ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ — Α: Ἀναγέννησις. Β: Ἀπελευθέρωσις. Γ: Ἀνεξαρτησία. Δ: Ἐπανάστασις.

(Λύσεις στὴ σελίδα 132)

Χουίτ

ΠΟΙΟΣ ΔΙΑΒΑΖΕΙ ΤΗΝ «ΕΚΛΟΓΗ» ;

Ἡ μητέρα, ὁ πατέρας, ὁ γιὸς καὶ ἡ κόρη κάθονται γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Οἱ «τρεῖς» διαβάζουν, ὁ «ένας» γράφει.

Ὁ γιὸς κάθεται ἀριστερὰ ἀπὸ τὴν μητέρα.

Ἡ κόρη πού διαβάζει, κάθεται δεξιὰ ἀπὸ τὸ πρόσωπο πού διαβάζει

ἐφημερίδες. Τὸ πρόσωπο πού γράφει κάθεται ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς δύο, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ένας διαβάζει τὴν «Ἐκλογὴ» ὁ ἄλλος τίς ἐφημερίδες. Ἐνας ἀπὸ τοὺς τέσσερες πού κάθεται, ἀπέναντι ἀπὸ τὴν μητέρα δὲν διαβάζει τὸ βιβλίο.

Ποῖος διαβάζει τότε τὴν «Ἐκλογὴ»;

ΠΟΣΟ ΑΝΕΒΗΚΕ Η ΣΚΑΛΑ ;

Ἐνα ἀλιευτικὸ βρίσκεται σ' ἕνα λιμάνι. Στὸ ἕνα τοῦ πλάϊ βρίσκεται μιὰ σχοινένια σκάλα, τῆς ὁποίας ἡ μιὰ ἄκρη μόλις ἀγγίζει τὸ νερό. Τὰ σκαλοπάτια ἀπέχουν τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ

ἄλλο 30 πόντους. Ἡ παλέρροια ἀνέβηκε τὸ νερό 8 πόντους τὴν ὥρα. Ὑστερα ἀπὸ 6 ὥρες πόσα σκαλοπάτια θὰ ἔχη καλύψει τὸ νερό;

ΞΕΡΕΤΕ;

1) Πῶς ὀνομάζεται τὸ ὄργανον μετρήσεως τῆς πιέσεως ὑγρῶν;

- α) Ταχύμετρον;
- β) Μανόμετρον;
- γ) Μικρόμετρον;
- δ) Στροφόμετρον;

2) Τί εἶναι ἡ λέξις «κάλτσα»;

- α) Ἑλληνική;
- β) Ἰσπανική;
- γ) Ἱταλική;
- δ) Γαλλική;

3) Ποίος λέξεως ὁπαδὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος πιστεύει ὅτι τὸ «σύμπαν» εἶναι ἡ θεότης;

- α) Πανθεϊσμός;

- β) Μονοθεϊσμός;
- γ) Πολυθεϊσμός;
- δ) Ἀθεϊσμός;

4) Τί εἶναι ἡ λέξις «μαντήλι»;

- α) Ἑλληνική;
- β) Ἰσπανική;
- γ) Λατινική;
- δ) Τουρκική;

5) Πῶς ὀνομάζεται ἡ ἐντὸς τοῦ στομάχου, ἀναγκαία διὰ τὴν χώνευσιν τῶν τροφῶν, οὐσία;

- α) Τοξίνη;
- β) Φιμπρίνη;
- γ) Πλεψίνη;
- δ) Λαξίνη;

(Λύσεις στὴ σελίδα 132)

ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ;

Επαναλαμβάνουμε την πρωτότυπη αυτή πνευματική άσκηση, που είναι μία διδακτική απασχόληση, αλλά συγχρόνως και διασκεδαστική, όχι μόνο για ένα, αλλά για πολλά άτομα.

Όπως βλέπετε παρακάτω, πρέπει να συμπληρωθούν οι άστερισκοί από τις έξι λέξεις με γράμματα, έτσι ώστε να σχηματισθούν έξι άρτιες λέξεις.

Οι πιθανότερες σχηματισμού λέξεων είναι σχεδόν σε κάθε λέξη πολλές. Εκείνο που επιδιώκει η άσκηση αυτή είναι ο σχηματισμός λέξεων που δίνουν όσο το δυνατόν περισσότερους βαθμούς.

Βάσι για τη βαθμολογία θα χρησιμοποιήσετε το αλφάβητό μας, όπως το βλέπετε παρακάτω. Σε κάθε γράμμα αντιστοιχούν τόσοι βαθμοί, όσοι αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Βαθμολογούνται φυσικά μόνο τα γράμματα που λείπουν από τις λέξεις. Επιτρέπεται όμως μόνο η χρησιμοποίησης άρτιων λέξεων, ουσιαστικών, κυρίων ονομάτων.

Μετοχές, ρήματα, επίρρηματα, αντωνυμίες, πληθυντικοί, γενικές, δοτικές κ.λ.π. δεν επιτρέπονται.

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ

1 7 6 5 2 10 8 10 7 2 6 4

Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

8 9 4 3 9 3 5 8 8 9 10 10

Βαθμολογία :

1.	Π	*	Ρ	*	Ο	*	*	Ι	*	=	
2.	*	*	*	Ι	Δ	*	Τ	*	Σ	=	
3.	*	Α	*	Ο	*	Ο	*	*	Σ	=	
4.	*	Α	*	*	*	Α	*	Ο	Σ	=	
5.	Κ	Α	*	Ο	*	*	*	Α	*	=	
6.	*	*	*	Σ	Α	*	*	Ο	Σ	=	

Σύνολο βαθμολογίας :

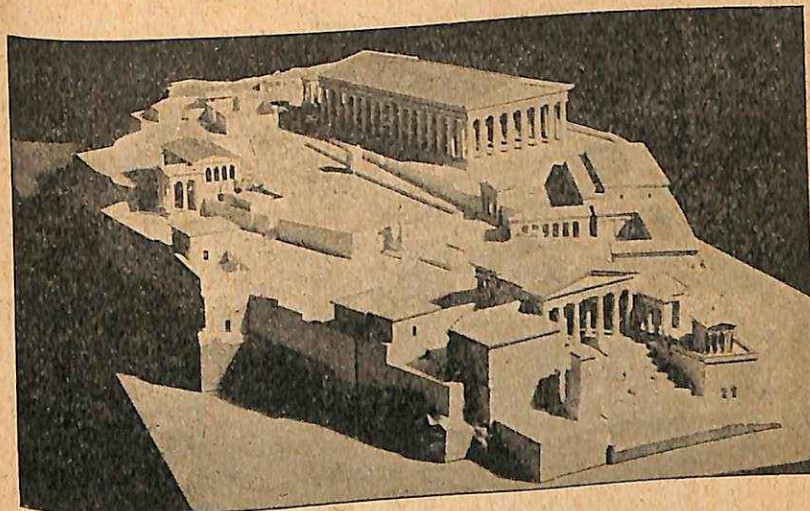
Όλες οι λέξεις έχουν έννεα γράμματα ή κάθε μία. Πέντε λείπουν δηλαδή από κάθε λέξη. Π.χ. Ας πάρουμε την πρώτη λέξη για συμπλήρωση. Πάμπολλες λέξεις σχηματίζονται εδώ! Εάν τώρα τοποθετήσετε τα γράμματα Ε-Ι-Δ-Ε-Α, θα σχηματίσετε τη λέξη : ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ. Τα γράμματα Ε,Ι,Δ,Ε,Α δίνουν, σύμφωνα με τους βαθμούς που έχει κάθε γράμμα στον παραπάνω πίνακα : $2+7+5+2+1 = 17$ βαθμούς. Εάν όμως τοποθετήσετε τη λέξη ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ, θα επιτύχετε 21 βαθμούς. Υπάρχουν όμως λέξεις που υπερβαίνουν τους 40 βαθμούς!

Εάν τώρα βρήτε για σύνολο παραπάνω από 220 βαθμούς, θα είσθε άξιοι συγχαρητηρίων. Στη σελίδα των λύσεών μας θα βρείτε ένα παράδειγμά μας με αξιόλογη βαθμολογία.

Ι. Χ.

(Λύσις στη σελίδα 132)

Για να γνωρίσουμε τους θησαυρούς μας

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Από το βιβλίο του Π. Κόλλα, «Ένας Σύντομος για την 'Ακρόπολη»

Χιλιάδες χρόνια ο κόσμος θαυμάζει την 'Ακρόπολη των 'Αθηνών. Όσοι την ξέρουν από μακριά ονειροπολούν να την δουν. Ποσοι όμως από κείνους που βρίσκονται κοντά της την ξέρουν. Ποσοι 'Αθηναίοι θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην 'Ακρόπολη έναν ξένο ή έστω να δουν για λογαριασμό τους τα αξιοσημεία που βρίσκονται σ' αυτήν;

Η «Εκλογή» δημοσιεύει αυτόν τον σύντομο οδηγό, με την ελπίδα ότι προσφέρει στους αναγνώστες της κάτι χρήσιμο. Ως βάση χρησιμοποίησε το βιβλίο του κ. Περικλή Κόλλα : «Ένας Σύντομος για την 'Ακρόπολη», εκδ. Κ. Κακουλίδη. Το βιβλίο αυτό εξέδωσε με ατομική πρωτοβουλία και είναι πραγματικά διαφωτιστικό για κάθε άνθρωπο που θέλει να γνωρίσει την 'Ακρόπολη. Η αγγλική του έκδοση είναι ο καλύτερος οδηγός για τον ξένο.

Οι φωτογραφίες (έντος και εκτός κειμένου) είναι του κ. Δ. Χαρισιάδη. Η γνήνη αναπαράστασις είναι έργο του αρχαιολόγου Γεώργιου Φίλιππ Στήβενς.

1 Η σημερινή είσοδος της 'Ακροπόλεως, ή Πύλη Μπελέ, από το δ-νομα του Γάλλου αρχαιολόγου που την ανέσκαψε, χτίστηκε τον 4ο περίπου αιώνα μ. Χ., δηλαδή στους Ρωμαίους χρόνους, με ύλη

κα παρμένα από άλλα χτίρια. Ἡ ἀρχική ἑλληνική εἴσοδος ἦταν στὸν ἀριθμὸ 3.

2 Τμῆμα μνημειώδους σκάλας, χτισμένης ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους στὸν 1ο περίπου αἰῶνα μ. Χ. Μερικὰ ἴχνη τῆς εἶναι ἀκόμα δρατὰ. Τὰ σκαλοπάτια ὡδηγοῦσαν ἀπὸ τὴν Πύλη Μπελέ ως τὰ Προπύλαια (ἀριθ. 8). Στὴ μέση τοῦ πάνω μέρους τῆς σκάλας ἀνέβαινε ἓνα ἰδιαιτέρη πέρασμα γιὰ τὰ ζῶα ποὺ προορίζονταν γιὰ θυσία. Τὰ σκαλοπάτια ποὺ ὑπάρχουν δεξιά εἶναι σύγχρονης κατασκευῆς (1850).

3 Γενικά θεωρεῖται ὅτι ἐδῶ ὑπῆρξε ἡ ἀρχαία κυρία εἴσοδος. Σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴν ἀποψὶ, ὁ δρόμος, ἀφοῦ περνοῦσε ἀπὸ τὸν ἀρ. 3, ἀνέβαινε μὲ τεθλασμένη γραμμὴ, χωρὶς σκαλοπάτια, μὲ τρόπο ποὺ νὰ μποροῦν ἀπὸ κεῖ νὰ ὡδηγοῦνται ζῶα.

4 Βάθρο πάνω στὸ ὁποῖο θρῖσκόταν τὸ χάλκινο τέθριππο τοῦ Ρωμαίου στρατηγοῦ Ἀγρίππα (γαμπροῦ τοῦ αὐτοκράτορα Αὐγούστου). Τὸ βάθρο εἶναι παλιότερο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Αὐγούστου. Χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 174 π. Χ. περίπου.

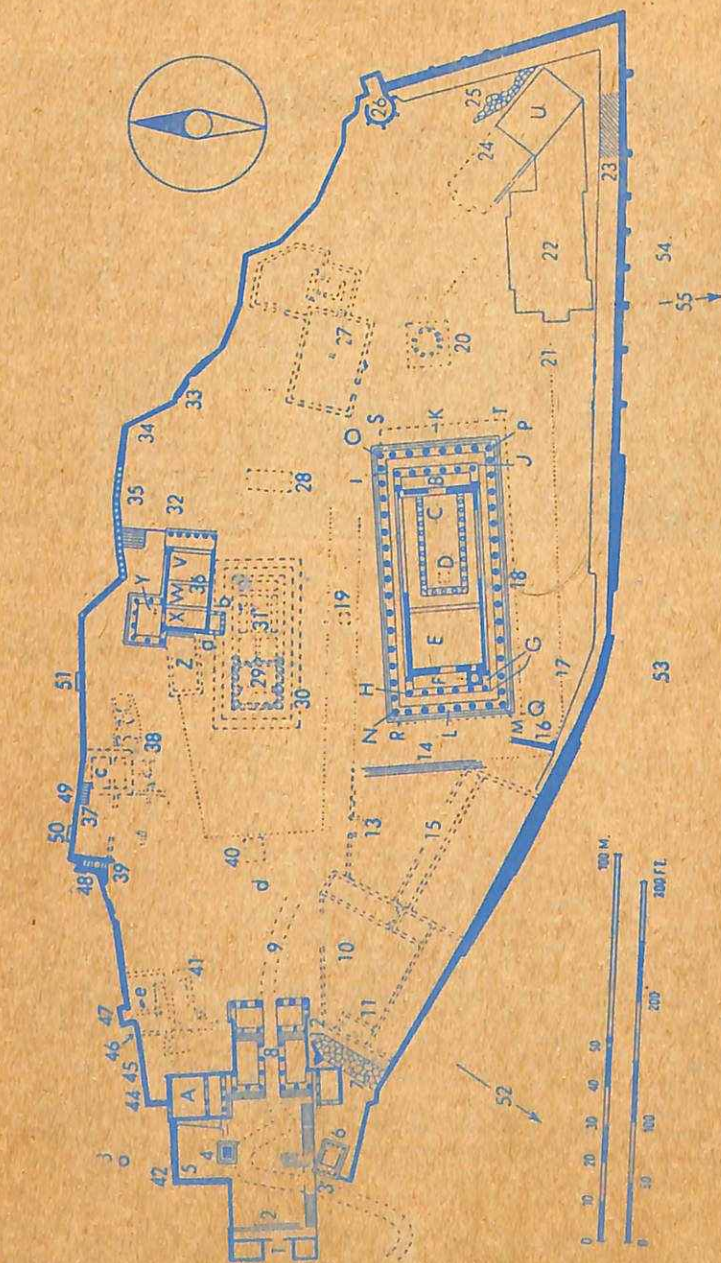
5 Σκαλοπάτια μιᾶς μεσαιωνικῆς σκάλας ποὺ ὡδηγοῦσε στὴ θύρῃ τῆς Κλεψύδρας (ἀριθ. 43). Ὁ προμαχῶνας μέσα στὸν ὁποῖο εἶναι χτισμένα εἶναι τοῦ 5ου αἰῶνα π. Χ.

6 Ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς Νίκης, ἰωνικοῦ ρυθμοῦ, ἀφιερωμένος στὴν Ἀθηνᾶ σὰν προσωποποίησιν τῆς νίκης. Στὸν ναὸ αὐτὸ φαίνεται πὼς ἐργάστηκε ὁ Καλλικράτης, ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀρχιτέκτονες τοῦ Παρθενῶνα. Τὸ ἔργο τέλειωσε τὸ 420 π. Χ. περίπου. Τὰ ἀνάγλυφα τῆς θενῶνα. Τὸ ἔργο τέλειωσε τὸ 420 π. Χ. περίπου. Τὰ ἀνάγλυφα τῆς ζωφύρου τοῦ ναοῦ παρίσταναν, στὴν ἀνατολικὴ πλευρά, συνέλευσι θεῶν καὶ στίς ἄλλες πλευρές, μάχες. Στὶς τρεῖς πλευρές τοῦ πύρθου, ποὺ πάνω του στέκεται ὁ ναός, ὑπῆρχε ἓνα μαρμάρινο στηθαῖο μὲ ὥραϊα γλυπτὰ. Μερικὰ θρῖσκονται τώρα στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀκροπόλεως (ἀριθ. 22).

7 Τμῆμα τοῦ τείχους ποὺ περιέζωνε τὴν Ἀκρόπολιν στοὺς προϊστορικοὺς χρόνους (2η χιλιετηρίδα π. Χ.). Τὸ ἐμβαδὸν τῆς προϊστορικῆς Ἀκροπόλεως ἦταν σημαντικὰ πρὸ περιορισμένο ἀπὸ τὸ σημερινό.

Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ τεῖχη (βλ. ἐπίσης ἀριθ. 17 καὶ 25) ἀπεδίδοντο στοὺς Πελασγοὺς, ἀν καὶ τὸ ὄνομα τῶν Πελασγῶν συνδεόταν συνηθέστερα μὲ τὸ ἐξωτερικὸ προϊστορικὸ τεῖχος ποὺ ὀνομαζόταν Πελασγικόν.

8 Τὰ Προπύλαια, ἡ κυρία πύλη τῆς Ἀκροπόλεως. Οἱ ἐξωτερικοὶ κίονες εἶναι δωρικοῦ ρυθμοῦ καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ ἰωνικοῦ. Ὁ δρόμος ποὺ ὡδηγεῖ ἀπὸ τὴ μέση τοῦ κτιρίου ἦταν αὐτὸς ποὺ ἀκολουθοῦσε τὴ πομπὴ τῶν Παναθηναίων καὶ τὰ ζῶα. Γι' αὐτὸ καὶ σ' ὅλο τὸ μήκος τοῦ ὁ δρόμος αὐτὸς δὲν εἶχε ψηλὰ σκαλοπάτια· εἶχε ὅμως σὲ πολλὰ μέρη ὀριζόντιες σκαλιστὲς ραβδώσεις, ὥστε τὸ πάτημα νὰ εἶναι πρὸ σταθερό. Τὰ Προπύλαια κτίστηκαν ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα Μνησικλῆ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Παρθενῶνα. Οἱ ἐργασίες ἀρ-

Οἱ ἀριθμοὶ τοῦ κειμένου ἀντιστοιχοῦν μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ ἀνωτέρω σχεδιαγράμματος

χισαν στα 437 π. Χ. και είχαν ουσιαστικά τελειώσει στα 432. Το Α είναι η Πινακοθήκη, όπου ήταν εκτεθειμένα έργα μεγάλων ζωγράφων. Πολυάριθμα αγάλματα Θεών και ήρώων ήταν στημένα μέσα και έξω από τα Προπύλαια.

Τα Προπύλαια παρουσίαζαν επί Φραγκοκρατίας και Τουρκοκρατίας έντελως διαφορετική όψη. Χρησίμευαν κοντά στ' άλλα και για κατοικία των ξένων δεσποτών και είχαν την εξωτερική εμφάνιση ενός δυτικού ανακτόρου με επάλξεις και πολέμισταρες. Ένας χοντρός τοίχος είχε χτιστή ανάμεσα στους εξωτερικούς κίονες. Στο νότιο διαμέρισμα, όπου είχε χτιστή ένας ψηλός πύργος, φαίνονται ακόμα στο τοίχωμα τρύπες για τη στήριξη μεσαιωνικών πατωμάτων, όπως και στ' άλλα μέρη του εσωτερικού των Προπυλαίων. Τα βαθειά ακανόνιστα σκαλίσματα στους μαρμάρινους τοίχους (έδώ όπως και σ' άλλα μέρη της Ακροπόλεως) έγιναν σε μετακλασσικές εποχές από ανθρώπους που αφαιρούσαν τους μετάλλινους αρμούς που δένανε τα μάρμαρα. 'Επί Τουρκοκρατίας η έκρηξη μιάς πυριτιδαποθήκης μέσα στα Προπύλαια, από κεραυνό, επέφερε μεγάλη καταστροφή στο κτίριο.

9 "Ιχνη του δρόμου που ακολουθούσαν οι πομπές και πιθανόν οι πολλοί επισκέπτες της Ακροπόλεως. Χιλιάδες αγάλματα και μνημεία στόλιζαν ιδιαίτερα το δρόμο αυτό, καθώς και αναθηματικές και αναμνηστικές στήλες. Οι πολυάριθμοι κανονικοί λάκκοι στο θράχχο του εδάφους είναι θεμέλια για βάσεις διαφόρων μνημείων.

10 Χώρος αφιερωμένος στη Βραυρωνία Αρτεμη (Βραυρών ήταν περιοχή της ανατολικής ακτής της Αττικής Ν.Α. του Υμηττού). Την Αρτεμη αυτή τη λάτρευαν ιδιαίτερα τα κορίτσια πριν από το γάμο τους και οι μητέρες μετά τον τοκετό.

11 Τέσσερα μεγάλα ορθογώνια κομμάτια από μάρμαρο που ανήκαν στη θάσι ενός πελώριου αναθήματος που παρίστανε το Δούρειο Ίππο (από το γνωστό έπεισόδιο της Οδύσσειας), έργο του γλύπτη Στρογγυλίωνα (τέλος του 5ου αιώνα π. Χ.).

12 Τμήμα του Προπύλου, του 6ου π. Χ. αιώνας. Από την πύλη αυτή μπήκαν οι Πέρσες και κατάστρεψαν την Ακρόπολη στα 480 π. Χ.

13 Ο αρχαίος επισκέπτης, αφού περνούσε από αυτή την είσοδο, είχε για πρώτη φορά μια ολοκληρωμένη θέα του Παρθενώνα, γιατί όπου να φτάση στο σημείο αυτό, ο ναός ήταν κρυμμένος από τα κτίρια που βρίσκονταν δεξιά του. Προσπαθώντας να ξαναζωντανέψουμε με τη φαντασία μας αυτή την εικόνα που είχε ο επισκέπτης μπροστά του, πρέπει νάχουμε στο νοῦ μας ότι ο Παρθενώνας, όπως και οι άλλοι ναοί και τα μνημεία, ήταν όλα χρωματισμένα με ζωηρά και αρμονικά χρώματα που το χρύσωμα τα έκανε ακόμα λαμπρότερα.

14 Αυτά τα σκαλοπάτια οδηγούσαν στην εξέδρα γύρω στον Παρθενώνα και με το πέρασμα του χρόνου στηρίχτηκαν πάνω σ' αυτά αγάλματα και στήλες, που τα ίχνη τους είναι ακόμα ορατά.

15 Λιγοστά υπολείμματα ενός κτιρίου (που συνήθως αναγνωρίζεται πως ήταν η λεγομένη Χαλκοθήκη), και που μέσα φύλαγαν κάθε είδους αντικείμενα, τα περισσότερα χάλκινα.

16 Βαθύ άνοιγμα μέσα στο οποίο μπορεί να δη κανείς τείχη κτισμένα για να βαστάξουν την εξέδρα του «Παλαιότερου (μαρμαρίνου) Παρθενώνα».

17 "Άλλο βαθύ άνοιγμα, που μέσα φαίνεται ένα τείχος, που κτίστηκε το 507 π. Χ. περίπου για να στηρίξη μια εξέδρα κατά μήκος της νότιας πλευράς του «Αρχαιότατου (πώρινου) Παρθενώνα». Το τείχος αυτό χρησίμεψε για θεμέλιο του τείχους που άργότερα στηρίζε μια εξέδρα κατά μήκος της νότιας πλευράς του Παρθενώνα του Περικλή.

18 Ο Παρθενώνας, ναός δωρικός ρυθμού, αφιερωμένος στην Αθηνά. Ήταν κτισμένος από πεντελίκιο μάρμαρο. Η οικοδομική εργασία διήρκεσε δεκαπέντε χρόνια (447-432 π. Χ.). Ο Ί-κτινος και ο Καλλικράτης ήταν οι αρχιτέκτονες. Ο Φειδίας διθύθυκε και εν μέρει εκτέλεσε τα γλυπτά έργα του κτιρίου. Β=δ Πρόναος, δηλαδή η στοά της εισόδου. C=δ σηκός του ναού, που ονομάζονταν «εκατόμπεδος νέος», (δηλαδή ο ναός μήκους 100 Αττικών ποδών). Στο σημείο D, όπου υπάρχει ένα ορθογώνιο άνοιγμα και διαφορετικό ύψος στο δάπεδο, ήταν στημένο το κολοσσιαίο χρυσεοδάφνινο άγαλμα της Αθηνάς Παρθένας, απ' όπου κατά τον 4ο αιώνα π. Χ. αιώνα πήρε τ'ονομά του ο ναός ολόκληρος. Στο E φυλαγόταν ο θησαυρός του ναού και τα χρήματα του δημοσίου. Πιθανόν στο F οι παρθένες των Αθηνών να έτοιμαζαν τα διάφορα στολίσματα για το άγαλμα. G (στικτή γραμμή) = δ, τι μένει από έναν τούρικο μινωρέ. Στο πάνω μέρος του τοίχου CHIG (ζωφόρος) ήταν άβαθι ανάγλυφα που παρίσταναν την πομπή των Παναθηναίων. Μερικά απ' αυτά είναι ακόμα στη θέσι τους, στο CH. Παριστάνουν νέους που έτοιμάζονται για την πομπή και άλλους που έχουν κιόλας ξεκινήσει. Το σύμπλεγμα των αγαλμάτων μέσα στο αέτωμα K παρίστανε τη γέννησι της Αθηνάς.

Το σύμπλεγμα του αετώματος L παρίστανε την αντιμαχία της Αθηνάς και του Ποσειδώνα για την κατοχή της Αττικής.

Στη φιλονεμία αυτή ο Ποσειδώνας, ο Θεός της θάλασσας, χτύπησε με δύναμη την τριανά του στο έδαφος και ανάβρουσε τότε από τη γη αφθονο θαλασσινό νερό. Αυτό συμβόλιζε την κυριαρχία της θάλασσας που ο Θεός πρόσφερε στους Αθηναίους. Το δώρο της Αθηνάς ήταν το δέντρο της ελιάς και μ' αυτήν κέρδισε τον αγώνα.

Στις μετόπες στο MNORM ήταν εκτοπα ανάγλυφα που παρίσταναν μυθολογικούς αγώνες κ.τ.λ. Μερικές από τις μετόπες είναι ακόμα στη θέσι τους.

Πολλές από τις φαινόμενικά εύθετες γραμμές του Παρθενώνα έχουν μια απαλή καμπυλότητα. Αυτή που φαίνεται πιο εύκολα είναι η καμπύλη των σκαλοπατιών κάτω από τους κίονες και φαίνεται καθαρά αν πάη κανείς σε

μιὰ ἀπὸ τὶς γωνίες τοῦ ναοῦ καὶ κυττάξη κατὰ μῆκος ἑνὸς ἀπ' αὐτά. Οἱ κινεῖς γέροντες ἐλαφρότητα πρὸς τὰ μέσα. Αὐτὲς καὶ ἄλλες λεπτότητες προσδίδουν ἀπαράμιλλη χάρη στὸ ναό.

Πάνω στὸν Παρθενώνα μπορούμε νὰ δοῦμε ἀκόμα ἴχνη πού μᾶς μιλάνε γιὰ τὴν ἱστορία του. Στὸ ἐπιστύλιο, κάτω ἀπὸ τὰ ἀετώματα (ἰδιαίτερα κάτω ἀπὸ τὸ ἀνατολικὸ) καὶ σὲ κανονικὲς ἀποστάσεις, φαίνονται ἀκόμα οἱ τρύπες πού ἔγιναν ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κρέμασε ἀσπίδες πρὸς τιμὴν τῆς Ἀθηνᾶς μετὰ τὴ μάχη τοῦ Γρανικοῦ. Στὸ ἀνατολικὸ ἐπιστύλιο κατὰ συμπλέγματα ἀπὸ μικρὲς τρύπες εἶναι τὰ ἴχνη χάλκινης ἐπιγραφῆς πρὸς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορα Νέρωνα. Οἱ Βυζαντινοὶ μετέτρεψαν τὸ ναὸ σὲ ἐκκλησία τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας καὶ ἀργότερα τῆς Θεοτόκου. Οἱ δυὸ πλάγιες πόρτες πού βλέπουμε σήμερον στὸ θόρειο καὶ νότιο τοῖχο τοῦ «Β», χρονολογοῦνται ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐκκλησίας. Ἐπίσης οἱ μεσαιωνικοὶ χτίστες ἔχτισαν ἕναν τοῖχο μετὰ τῶν ἐξωτερικῶν κίωνων τοῦ ναοῦ. Ἰχνη ἀπὸ χριστιανικὲς τοιχογραφίες σώζονται στὸν δυτικὸ τοῖχο τοῦ Ε. Ἐπὶ Φράγκων ὁ Παρθενώνας ἔγινε Καθολικὴ ἐκκλησία πού οἱ Τούρκοι μετέτρεψαν σὲ τζαμί μὲ τὸ μινარὲ πού ἀναφέραμε παραπάνω. Στὰ 1687, ὅταν οἱ Βενετσιάνοι ὑπὸ τὸν Μοροζίνι πολιορκοῦσαν τὴν Ἀθήνα, μιὰ δόβιδα πού ἔπεσε στὸν Παρθενώνα μετέβαλε σὲ θλίβερά ἐρείπια τὸ ἀριστούργημα τοῦ Ἰκτίνου. Ἀργότερα οἱ Τούρκοι ἔχτισαν στὴ μέση τοῦ ἐρειπωμένου ναοῦ ἕνα μικρότερο τζαμί.

Ἄς σημειωθῇ ὅτι στὴν ἐποχὴ ἐκείνῃ ὁ περιόλος τῆς Ἀκροπόλεως ἦταν σκεπασμένος μὲ μικρὰ κτίρια κάθε λογῆς καὶ παρουσίαζε τὴν ὄψιν τούρκικου χωριοῦ.

Ἡ ἀναστήλωση τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῶν πεσμένων κίωνων μπόρεσε ν' ἀποτελειωθῇ ἐπιτυχῶς τὸ 1930 χάρις στὴ γενναία συνδρομὴ Βορειαμερικανῶν θαυμαστῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας.

Τὸ θεμέλιο QRSTQ, κτισμένο ἀπὸ πῶρο (ἀσβεστόλιθο δηλαδή ἀπὸ τὴν Ἀκτὴ τοῦ Πειραιᾶ), εἶχε ἀρχικὰ κτιστὴ γιὰ ἕναν πώρινο ναό, τὸν «Ἀρχαιότατο Παρθενώνα», μακρύτερο καὶ στενότερο ἀπ' αὐτὸν πού βλέπουμε σήμερα. Τὸ σχέδιο τροποποιήθηκε, ἴσως μετὰ τὴ νίκη τοῦ Μαραθῶνα (490 π. Χ.), καὶ ἀποφασίστηκε ἡ κατασκευὴ ἑνὸς νέου, κάπως μικρότερου ναοῦ, μὲ μαρμάρινους κίονες. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς ναὸς εἶναι γνωστὸς ὡς ὁ «Παλαιότερος Παρθενώνας». Κάηκε ἀπὸ τοὺς Πέρσες στὰ 480 π. Χ., πρὶν τελειώσῃ.

Στὴ θόρεια πλευρά, μετὰ ἀριθ. 19 καὶ ψηφίου Ι τοῦ ἀριθ. 18, ὑπάρχουν πέντε ἀρχαῖες δεξαμενές, σκαμμένες στὸ θράχο, πού μάζεσαν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς.

19 Ἐδῶ εἶναι τὸ μέρος (τώρα κλεισμένο σὲ κάγκελα), ὅπου ὑπῆρχε τὸ ἀγαλμα τῆς Θεᾶς Γῆς Καρποφόρου, συζύγου τοῦ Οὐρανοῦ καὶ μητέρας τῶν πρώτων Θεῶν.

20 Ἡ θάσι ἑνὸς μικροῦ κυκλικοῦ ναοῦ τῆς Ρώμης καὶ τοῦ αὐτοκράτορα Αὐγούστου, ἰωνικοῦ ρυθμοῦ, μὲ ἑννέα κίονες, πού κτίστηκε στὰ 25 π. Χ. περίπου.

21 Μαρμάρيني σπόνδυλοι τοῦ ἀτέλειωτου «Παλαιότερου Παρθενώνα».

22 Τὸ Μουσεῖο τῆς Ἀκροπόλεως. Περιέχει ἀποκλειστικὰ εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν πού ἔγιναν πάνω στὴν Ἀκρόπολη.

23 Χαρακτηριστικὸ τμήμα τείχους τῆς Ἀκροπόλεως. Διακρίνονται, ἀπὸ μέσα πρὸς τὰ ἔξω, τὸ τεῖχος τοῦ 5ου αἰ. π. Χ. καὶ τὰ ἐν μέρει μεσαιωνικὰ καὶ σύγχρονα.

24 Σ' αὐτὴ τὴ θέσι λαξεύματα στὸ θράχο καὶ θεμέλιοι τοῖχοι μαρτυροῦν τὴν ὑπάρξει τεμένους (ιεροῦ χώρου μὲ περίβολο), πιθανῶς τοῦ ἥρωα Πανδίωνα, θρυλικοῦ Βασιλιᾶ τῆς Ἀθηνᾶς.

25 Τμήμα τοῦ προϊστορικοῦ τείχους πού περιέζωνε τὴν Ἀκρόπολη (ὁμοίου μὲ τοῦ ἀριθ. 7).

26 Παρατηρητήριον γιὰ τὴ θέα, κτισμένο ἀπὸ τὴ Βασίλισσα Ἀμαλία κατὰ τὸ πρῶτο ἡμῖς τοῦ 19ου αἰῶνα, πάνω στὴ θέσι ἑνὸς τούρκικου πύργου.

27 Αὐτὸ εἶναι τὸ ψηλότερο σημεῖο τοῦ θράχου τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐδῶ ἦταν πιθανώτατα τὸ τέμενος τοῦ Διὸς Πολιέως (φύλακα τῆς πόλης), ὅπου ὁ Θεὸς εἶχε τὸ ὄνομα του.

28 Ἕνα λάξευμα τοῦ θράχου πού δείχνει τὴ θέσι ὅπου ἦταν στήμένος ὁ μεγάλος ὄμβρος τῆς Ἀθηνᾶς.

29 Τὰ θεμέλια ἀπὸ γαλάζιο ἀσβεστόλιθο, βαλμένον ἀπ' τὸ λόφο τῆς Ἀκροπόλεως, ἀνέκουν σ' αὐτὸ πού θεωρεῖται ὅτι ἦταν τὸ πρῶτο Ἐκατόμπεδο. Ὁ ναὸς εἶχε κτιστὴ περὶ τὰ 570 π. Χ., ἀφιερωμένος στὴν Ἀθηνᾶ Πολιάδα (Προστάτρια τῆς πόλης).

30 Θεμέλια ἀπὸ ὑπέρυθρη πέτρα τοῦ Καρᾶ (ἕνα λατομεῖο στοὺς πρόποδες τοῦ Ὑμηττοῦ) μᾶς κιονοστοιχίας γύρω στὸ λεγόμενο Ἐκατόμπεδο. Ἡ κιονοστοιχία αὐτὴ ἦταν δωρικοῦ ρυθμοῦ, ἀπὸ μενο Ἐκατόμπεδο. Ἡ κιονοστοιχία αὐτὴ ἦταν ἀετώματα καὶ στίς μετόπες. Ἡ πεπῶρ μὲ μαρμάρινα γλυπτὰ ἀπὸ τὸ ναὸ αὐτὴ καὶ τὰ γλυπτὰ τῆς εἰρίστας (κιονοστοιχία γύρω στὸ ναὸ) αὐτὴ καὶ τὰ γλυπτὰ τῆς εἰρίστας πιθανώτατα τῆς ἐποχῆς τοῦ Πεισιστράτου.

31 Τὰ δυὸ πώρινα κομμάτια, κλεισμένα σὲ κάγκελα, εἶναι θάσεις κίωνων, πιθανόν ἀπὸ ξύλο, ἑνὸς κτιρίου τῆς 2ης ἢ τῆς ἀρχῆς τῆς 1ης χιλιετηρίδας π. Χ.

32 Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ὑπάρχουν ἴχνη (τώρα σκεπασμένα) ἀπὸ προϊστορικὰ κτίρια, πιθανόν ἑνὸς βασιλικοῦ ἀνακτόρου τῆς 2ης χιλιετηρίδας π. Χ. Σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ (ἀριθ. 31, 32, 36, 38), ἀνακαλύφθηκαν οἱ ἀρχαιότερες κατοικίες καὶ τόποι λατρείας ὅταν ἔγιναν οἱ ἀνασκαφές τῆς Ἀκροπόλεως, 1885–1890.

33 Πέντε κιονόκρανα καὶ μερικοὶ πώρινοι σπόνδυλοι κίωνων ἀπὸ τὴν περίστασι τοῦ Ἐκατόμπεδου (ἀριθ. 30) φαίνονται ἐδῶ κτισμένα μέσα στὸ τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως.

34 Προϊστορικὴ εἴσοδος τῆς Ἀκροπόλεως.

45 Σπηλιά αφιερωμένη στον Ἀπόλλωνα ὑπ' Ἀκραις (κάτω ἀπ' τὶς ψηλές πέτρες) μὲ κόγχες γιὰ ἀναθηματικές πινακίδες στὰ ἐσωτερικά τοιχώματα.

46 Σπηλιά, πιθανὸν αφιερωμένη στον Δία.

47 Ἡ σπηλιά τοῦ Πανός (Θεοῦ τῆς ἀγροτικῆς καὶ φυσικῆς ζωῆς ἐν γένει) μὲ δύο εἰσόδους.

48 & 49 Δύο εἰσοδοὶ ἐνὸς φυσικοῦ διαδρόμου μέσα στὸ θράχο, κάτω ἀπὸ τὸ τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως. Κοντὰ στὴν εἴσοδο ἀρ. 49, μιὰ σκάλα κατέβαινε στὸ προϊστορικό πηγάδι ποὺ ἀναφέρθηκε στὸν ἀρ. 37.

50 & 51 Κομμάτια ἀπὸ τὸν θριγκὸ τοῦ Ἑκατομπέδου, χτισμένα μέσα στὴν ἐξωτερικὴ ὄψη τοῦ τείχους.

52 Τὸ Ὁδεῖο τοῦ Ἡρώδη τοῦ Ἀττικοῦ, περίφημου εὐεργέτη τῆς Ἑλλάδας, χτισμένο στὴ μνήμη τῆς συζύγου του Ρηγίλλης ποὺ πέθανε τὸ 161 μ. Χ.

53 Τὸ Ἀσκληπιεῖο, τέμενος αφιερωμένο στὸ θεὸ τῆς Ὑγείας Ἀσκληπιό. Ἐδῶ ἔρχονταν οἱ ἀσθενεῖς γιὰ νὰ θεραπευτοῦν.

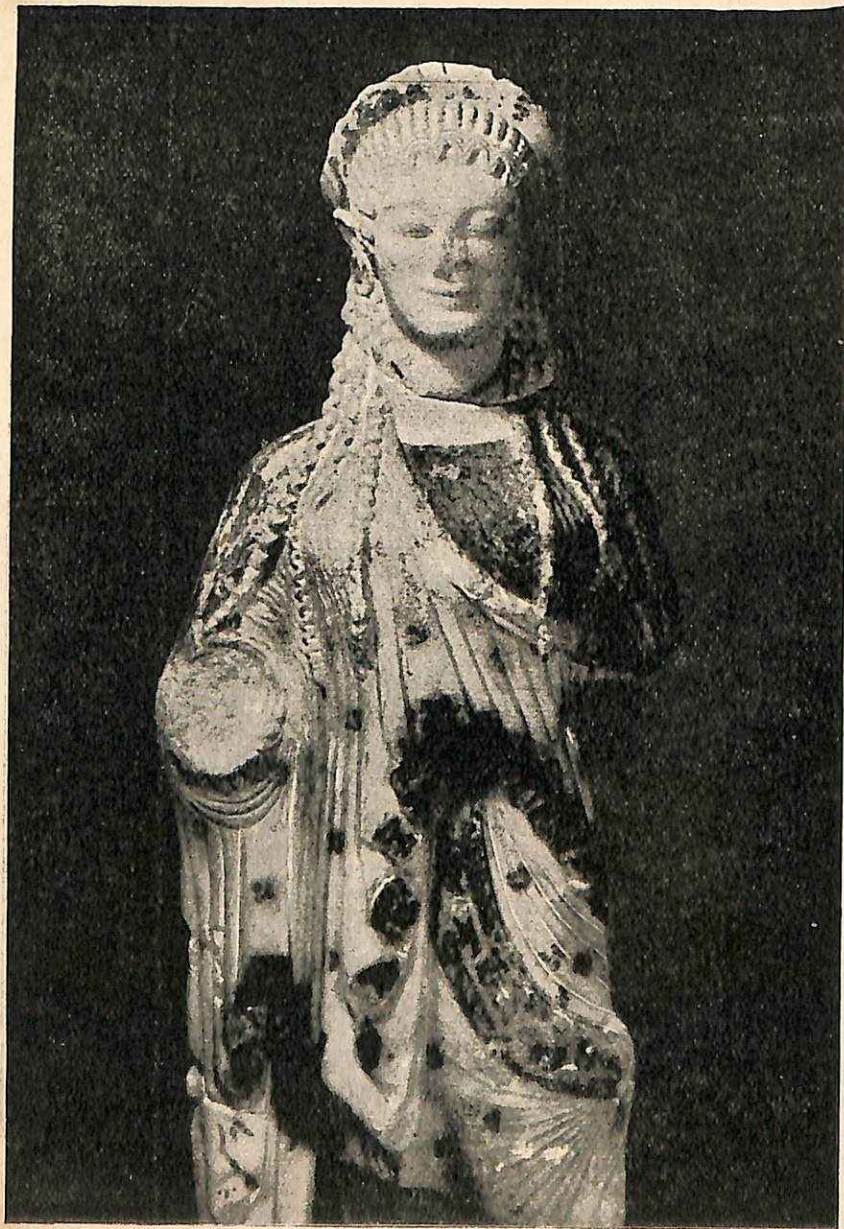
54 Μιὰ σπηλιά (σήμερα ἐκκλησιάκι), ποὺ ἡ ἀρχικὴ τῆς χρῆση εἶναι ἀγνωστὴ. Τὸ ἐξωτερικὸ τῆς μετετράπη σὲ μνημεῖο τὸ 319 π. Χ. ἀπὸ τὸν Θράσυλλο, γιὰ ἀναμνηστικὸ τῆς νίκης του σ' ἓνα μουσικὸ διαγωνισμό στὸ θέατρο τοῦ Διονύσου (ἀριθ. 55). Οἱ δύο κίονες ποὺ ὑπάρχουν πάνω ἀπὸ τὴ σπηλιά εἶναι ρωμαϊκῶν χρόνων.

55 Τὸ Θέατρο τοῦ Διονύσου. Οἱ ἀνασκαφές ἔδειξαν ὅτι ἀρχίζοντας ἀπὸ παλαιότερους χρόνους, διάφορα θέατρα ὑπῆρξαν διαδοχικὰ στὴ θέση αὐτή. Τὰ πέτρινα καθίσματα χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸν 4ον αἰῶνα μ. Χ. Τὸ χτίριο τῆς σκηνῆς τροποποιήθηκε κάμποσες φορές, τὴν τελευταία φορὰ στὸν 4ον αἰ. μ. Χ. Χωροῦσε περίπου 15.000 καθιστοὺς θεατές. Ἐδῶ παίζονταν τὰ ἔργα τῶν μεγάλων δραματικῶν συγγραφέων τῆς ἀρχαίας Ἀθήνας.

Αὐτὸ τὸ κτίριο συνδέεται μὲ τὸ Ὁδεῖο (ἀριθ. 52) μὲ τὰ ὑπολείμματα μιᾶς μακρᾶς στοᾶς χτισμένης ἀπὸ τὸ βασιλεῖα Εὐμένη Β' τῆς Περγάμου (2ον αἰ. π. Χ.). Αὐτὴ ἡ στοὰ ἦταν τόπος συναθροίσεως καὶ καταφύγιο τῶν θεατῶν ὅταν ἔβρεχε.

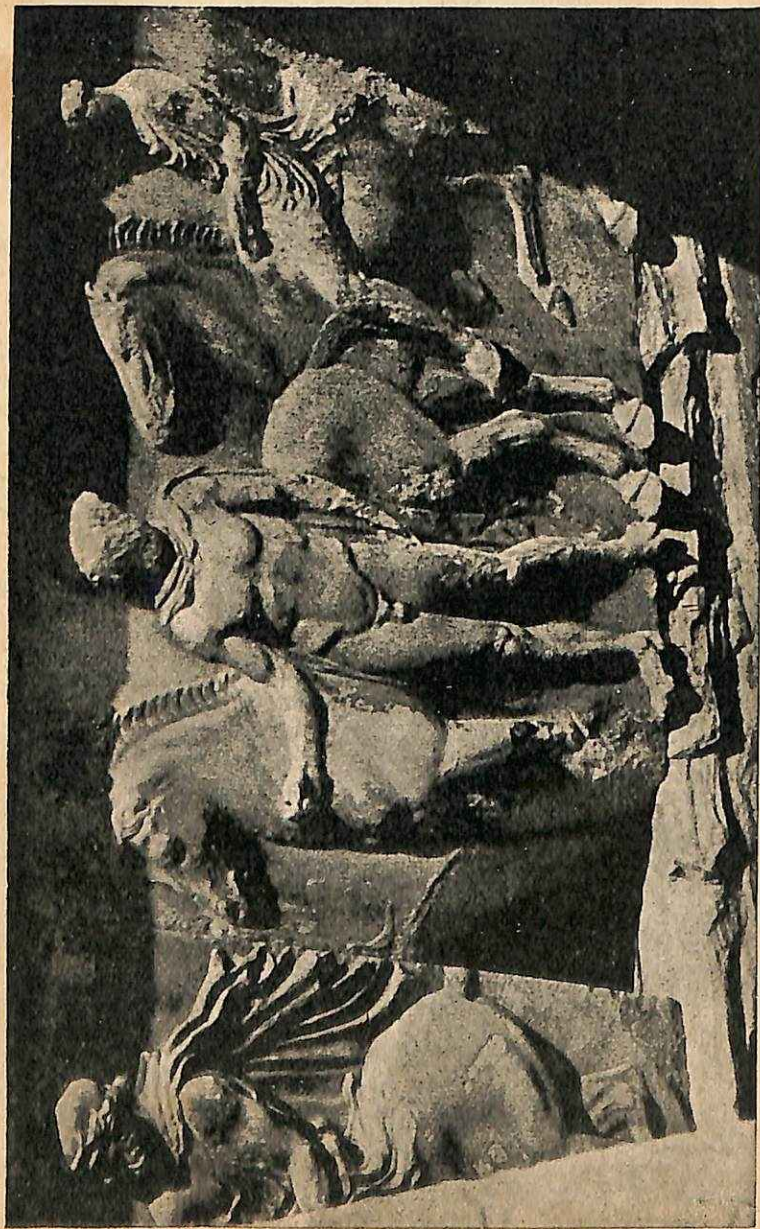
Ὁ Παρθενώνας καὶ τὸ Ἐρέχθειο ὅπως φαίνονται ἀπὸ τὸν λόφο τῶν Μουσῶν

«Κόρη» ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη, μὲ τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς χαμόγελο

Ἡ Νοτιοδυτικὴ γωνία τῆς προστάσεως τῶν Καρυατίδων τοῦ Ἐρεχθείου.

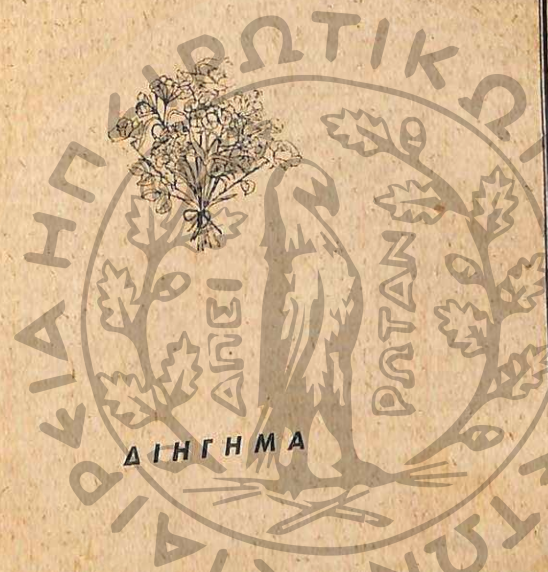

Τμήμα τῆς δοτικῆς ζωφόρου τοῦ Παρθενῶνος

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Τοῦ

SOMERSET MAUGHAM

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Διήγημα

Του
SOMERSET MAUGHAM

“Όσο κι’ αν προσπαθούμε να την προλάβουμε, η ζωή παίζει το παιχνίδι της και μας κοροϊδεύει.

Πριν πάη στο σπίτι του, ο Χένρυ Γκάρνερ συνήθιζε πολλές φορές, το απόγευμα, φεύγοντας από το γραφείο του στο Σίτυ, να περνά από τη λέσχη του και να παίξει ένα μπρίτζ. Ήταν ευχάριστο να παίξης μαζί του. Ήξερε καλά το παιχνίδι και ήσουν πάντα βέβαιος ότι θα έκανε το καλύτερο παίξιμο που του επέτρεπαν τα χαρτιά του. “Αν έχανε το παιχνίδι δεν έχανε ποτέ το κέφι του κι’ αν κέρδιζε, απέδιδε την επιτυχία περισσότερο στην τύχη παρά στην τέχνη του. Ήταν άνεκτικός. Καί αν ο σύντροφός του έκανε κανένα λάθος, μπορούσε να είναι βέβαιος ότι θα εύρισκε τρόπο να τον δικαιολογήσει. Γιαυτό εκείνη τη φορά ήταν έκπληκτικό ότι με άδικαιολόγητη δξύτητα έκανε παρατηρήσεις στο σύντροφό του για το παίξιμό του. “Ακόμη πιο καταπληκτικό ήταν ότι και ο ίδιος έκανε ένα λάθος. Ποτέ δεν μπορούσε κανείς να φανταστεί ότι ήταν δυνατόν να το κάνει αυτός. Καί όχι μόνο αυτό, αλλά τὸ θράδυ εκείνο, επέμενε, αντίθετα από

κάθε λογική, να υποστηρίξει ότι έπαιξε σωστά. “Ωστόσο οι άλλοι ήταν παλιοί του φίλοι και κανείς τους δεν πήρε στα σοβαρά την κακοκεφιά του. “Ο Χένρυ Γκάρνερ ήταν χρηματιστής, συνεταίρος σε ένα γραφείο με εξαιρετη φήμη. Κάποιος από τους φίλους σκέφτηκε πώς ίσως τίποτε μετοχές για τις οποίες ο Γκάρνερ θα ενδιαφερόταν δεν θα πήγαν καλά εκείνη την ημέρα.

—Πώς πήγε η αγορά σήμερα; Τὸν ρώτησε.

—Σπουδαία! “Ακόμη και οι καφετζήδες κερδίζουν.

Ήταν φανερό πώς οι μετοχές και οι όμολογίες δεν είχαν καμιά σχέση με τὸν έκευρισμό του Χένρυ Γκάρνερ· και όμως κάτι έφταιγε· κι’ αυτό ήταν επίσης φανερό. Ήταν ένας πρόσχαρος τύπος με λαμπρή υγεία, άφθονα χρήματα, αγαπημένος με τη γυναίκα του και άφοσιωμένος στα παιδιά του. Κατά κανόνα ήταν στά κέφια του και γελούσε εύκολα για κάθε άνοησία που έλεγαν όταν έπαιζαν. Σήμερα όμως καθόταν στενοχωρημένος και

άμιλητος. Τα φρύδια του ήταν ξαρωμένα και η έκφρασή του πικρόχολη. Για να χαλαρώση την ατμόσφαιρα, ένας από τη συντροφιά έφερε τη συζήτηση σ’ ένα θέμα που όλοι ήξεραν πώς του άρεσε πολύ να τὸ συζητή.

—Τι γίνεται ο γυιός σου, Χένρυ; Είδα τα κατάφερε μιά χαρά στο τένις.

Τα φρύδια του Χένρυ Γκάρνερ σμίξανε άκόμη περισσότερο.

—Δεν πέτυχε τίποτα περισσότερο απ’ ό,τι περίμενα.

—Πότε γυρίζει από τὸ Μόντε Κάρλο;

—Γύρισε χθές τὸ θράδυ.

—Πέρασε καλά;

—Υποθέτω. “Εκείνο που ξέρω είναι ότι έκανε τὸ διαβόλου τις άνοησίες.

—Μπά;

—Θά προτιμούσα να μὴ σὰς μιλήσω γιαυτό, αν δεν σὰς πειράζει.

Οι άλλοι τρεις τὸν κύτταξαν με περιέργεια. Τὸ παιχνίδι προμηχωρούσε με θαρεία σιωπή. “Ο Γκάρνερ πήρε την άγορά και όταν έπαιξε, έχασε τρεις μπάζες, αλλά δεν άκούστηκε ούτε λέξη.

“Αρχισε άλλο ράμπερ και στὸ δεύτερο παιχνίδι ο Γκάρνερ δεν έρριξε τὸ χρώμα που ήταν κάτω.

—Δεν έχεις; τὸν ρώτησε ο σύντροφός του.

“Ο έκευρισμός του Γκάρνερ ήταν τέτοιος πὸν ούτε καν άπήντησε και όταν στὸ τέλος φάνηκε ότι είχε από τὸ χρώμα εκείνο, πράγμα που τὸν στοίχισε τὸ παιχνίδι, φυσικά κανείς δεν περίμενε ότι ο σύντροφός του θά άφινε άσχολίαστη την άπροσεξία του.

—Τι διαβόλο έχεις πάθει, Χένρυ; εἶπε. Παίζεις σαν άρχάριος.

“Ο Γκάρνερ στενοχωρήθηκε. Δὲν τὸν ένοιαζε πὸν έχασε ο ίδιος ένα μεγάλο ράμπερ, όσο πὸν ή

άπροσεξία του ήταν αἰτία να χάση και ο σύντροφός του. Συγκεντρώθηκε.

—Καλύτερα να μὴν παίξω άλλο. Νόμιζα ότι παίζοντας θά ήρεμοῦσα, αλλά είναι γεγονός πὸν δεν μπορώ να συγκεντρωθῶ στὸ παιχνίδι. Για να πῶ την αλήθεια, έχω διαβολεμένη κακοκεφιά.

Οι άλλοι τρεις ξέσπασαν σε γέλια.

—Δὲν είναι άνάγκη φίλε μου να μὰς τὸ πῆς αυτό. Εἶναι όλοφάνερο.

—“Ε λοιπὸν θάζω στοίχημα ότι αν σὰς συνέβαινε αυτό πὸν μὸν συμβαίνει έμένα θά είσαστε και σεις σε κακό χάλι. Βρίσκομαι σε πολὺ δυσάρεστη θέση και αν κανείς σας μπορεί να μὸν δώση μιά συμβουλή θά τὸν χρωστῶ εύγνωμοσύνη.

—Πάμε να πιούμε κάτι και μὰς τὰ λες όλα. “Αν ένας στρατηγός, ένας ανώτατος υπάλληλος τὸν Υπουργείου “Εσωτερικῶν και ένας διάσημος χειρὸνργος δὲν είναι σε θέση να σου πὸν πὸν πὸν χειριστῆς μιά κατάσταση, τότε κανείς δὲν μπορεί.

“Ο στρατηγός σηκώθηκε και χτύπησε τὸ κουδούνι νάρθη τὸ γκαρσόνι.

—Πρόκειται γιαυτό τὸ παλιό παιδο τὸ γυιό μου, εἶπε ο Γκάρνερ.

Παρήγγειλαν και τὸς έφεραν ποτά. Καί αὐτὴ είναι η ἱστορία πὸν τὸς διηγῆθηκε ο Χένρυ Γκάρνερ.

★

Τὸ παιδί για τὸ όποιο μίλησε ήταν ο μοναχογυιός του. Τὸν έλεγαν Νικόλα, αλλά τὸν φώναζαν φυσικά Νίκι. Ήταν δεκαοχτώ χρονῶν. “Εκτός απ’ αὐτὸν ο Γκάρνερ εἶχε και δυὸ κόρες, τὴ μιά δεκαέξη και την άλλη δώδεκα

χρονῶν, ἀλλὰ ὅσοι καὶ ἂν φαινόταν παράλογο, γιατί γενικῶς ὑποτίθεται ὅτι ὁ πατέρας ἔχει μεγαλύτερη ἀδυναμία στὰ κορίτσια του, καὶ μ' ὅλο πὺ ἔκανε ὅ,τι μπορούσε γιὰ νὰ μὴ φαίνεται ἡ προτίμησί του αὐτῇ, δὲν ὑπῆρχε καμμιά ἀμφιβολία ὅτι τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἀφοσιώσεώς του ὁ Χένρυ Γκάρνερ τὸ διέθετε γιὰ τὸ γιοῦ του. Ἦταν καλὸς κι' εὐγενικὸς μὲ τις κόρες του καὶ τοὺς χάριζε ὥραία δῶρα στὰ γενέθλιά τους καὶ τὰ Χριστούγεννα. Ἀλλὰ μὲ τὸν Νίκι ἦταν ἄλλο πρᾶγμα. Δὲν ἔβγαζε τὰ μάτια του ἀπὸ πάνω του. Δὲν μπορούσε νὰ τὸν κατηγορήσῃ κανεὶς γι' αὐτό, γιατί ὁ Νίκι ἦταν παιδί πὺ ὁποιοσδήποτε πατέρας θὰ ἦταν ὑπερήφανος ἂν τὸ εἶχε. Ἦταν ψηλός, λεπτὸς ἀλλὰ γεροδεμένος μὲ φαρδεῖς ὤμους καὶ λεπτή μέση, ἴσιος σὰν λαμπάδα· εἶχε ἓνα ὠραῖο κεφάλι καὶ καστανὰ κυματιστὰ μαλλιά, μπλὲ μάτια μὲ σκούρα μακριὰ ματωσίνορα καὶ ἡλιοκαμμένο δέρμα. Δὲν ἦταν ντροπαλός, ἀλλὰ εἶχε μιὰ σεμνότητα στὸ φέρσιμό του πὺ σὲ τραβοῦσε. Στις κοινωνικὲς του συναναστροφές ἔδειχνε ἄνεσι, εὐγένεια καὶ ἥρεμη εὐθυμία. Ἦταν παιδί ἀπὸ καλοὺς γονεῖς, γερούς καὶ εὐπρέπεις, ἀνατράφηκε καλὰ σὲ καλὸ σπίτι, φοίτησε σὲ καλὸ σχολεῖο καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ δημιουργηθῇ μιὰ σπάνια ράτσα. Αἰσθανόταν κανεὶς ὅτι ὁ νέος αὐτὸς θὰ ἦταν τίμιος, ἀνοιχτός καὶ ἐνάρκτος. Ποτέ δὲν στενοχώρησε τοὺς γονεῖς του. Σὰν παιδί λίγες φορές ἔτυχε ν' ἀρρωστήσῃ καὶ ποτέ δὲν ἔκανε σαχλαμάρες. Ἀργότερα ὅμως ἔκανε κάθε τι πὺ θὰ περίμενε κανεὶς ἀπ' αὐτόν. Ἀπὸ δεκαεσσάρων χρόνων ὁ Νίκι ἔδειξε πὺς εἶχε ἐξαιρετικὸ ταλέντο στὸ τέν-

νις. Τὸ τέννις ἦταν σπὸρ πὺ ὄχι μόνο ἀγαποῦσε, ἀλλὰ πὺς ἔπαιζε πολὺ καλὰ καὶ ὁ πατέρας του. Γιαὐτὸ ὅταν ὁ γιοῦς του ἔδειξε πὺς εἶχε κλίσιν σ' αὐτό, ὁ πατέρας του τοῦ καλλιέργησε τὸ τάλεντό του. Στις διακοπὲς τοῦ εἶχε τὸν καλύτερο δάσκαλο καὶ στὰ δεκαῖξι του εἶχε κερδίσει σὲ ἀρκετοὺς ἀγῶνες μὲ παιδιὰ τῆς ἡλικίας του. Νικοῦσε μὲ τόση εὐκολία τὸν πατέρα του, ὥστε μόνο ἡ πατρικὴ στοργὴ δὲν ἀφῆνε τὸν παλιὸ τεννιστὴ νὰ θυμῶσῃ. Σὲ ἡλικία δεκαοχτῶ χρόνων ὁ Νίκι πῆγε στὸ Καϊμπριτζ καὶ ὁ Χένρυ Γκάρνερ ἄρχισε νὰ τρέφῃ τὴ φιλοδοξία ὅτι πρὶν τελειώσῃ τὸ πανεπιστήμιο αὐτὸ ὁ γιοῦς του θὰ ἔπαιζε μὲ τὰ χρώματα τοῦ Καϊμπριτζ. Ὁ Νίκι εἶχε ὅλα τὰ προσόντα γιὰ νὰ γίνῃ καλὸς παίκτης. Ψηλός, χέρι μακρὺ καὶ εὐκίνητο, σθέλτος. Ἀπὸ ἐνστικτὸ καταλάβαινε τὴ διεύθυνσιν πὺ θ' ἀκολουθοῦσε ἡ μπάλλα καὶ χωρὶς δυσκολία θρискόταν πάντα στὴ σωστὴ θέσιν. Τὸ καρφί του ἦταν θάνατος. Εἶχε κάποια ἀδυναμία στὸ βολὲ καὶ τὰ ἀνάποδα κτυπήματα, ἀλλὰ ὅλο τὸ καλοκαίρι πρὶν πάη στὸ Καϊμπριτζ, ὁ Χένρυ Γκάρνερ τὸν ἔβαζε νὰ ἀσκήτῃ γιὰ νὰ διορθώσῃ τις ἀδυναμίες του αὐτές. Ἀπώτερη φιλοδοξία τοῦ πατέρα, ἂν καὶ ποτέ δὲν τὴν ἐξωμολογήθηκε στὸ γιοῦ του, ἦταν νὰ τὸν δῇ νὰ παίξῃ στὸ Οὐίμπλετον· ἴσως κάποια μέρα νὰ ἀνέθεταν στὸ γιοῦ του νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἀγγλία στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὸ κύπελλο Νταϊβίς.

Σὰν τακτικὸς θαμὼν τοῦ Οὐίμπλετον ὁ Χένρυ Γκάρνερ εἶχε πολλοὺς φίλους στὸν κόμο τοῦ τέννις καὶ ἓνα θράδυ θρέθηκε, σ' ἓνα γεῦμα, νὰ κάθεται δίπλα σὲ ἓνα ἀπ' αὐτοὺς, κάποιον Συνταγματάρχη Μπράμπαζον. Σιγὰ

σιγὰ ἦρθε κουβέντα γιὰ τὸν Νίκι καὶ γιὰ τις πιθανότητες πὺς εἶχε νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸ πανεπιστήμιο του στὴν ἐπόμενη σαιζόν.

—Γιατὶ δὲν τὸν ἀφίνετε νὰ πάη στὸ Μόντε Κάρλο καὶ νὰ παίξῃ ἐκεῖ στοὺς ἀνοιξιάτικους ἀγῶνες; Εἶπε ὁ Συνταγματάρχης.

—Ὡ, μὰ δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἀρκετὰ καλός. Δὲν ἔχει κλείσει ἀκόμη τὰ δεκαεννέα, μόλις τὸν περασμένο Ὀκτώβριο πῆγε στὸ Καϊμπριτζ· δὲν ἔχει καμμιά πιθανότητα μὲ ἀντιπάλους ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἄσους.

—Φυσικὰ ὁ ὦστιν καὶ ὁ φὸν Κράμμ θὰ τὸν νικήσουν, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ κερδίσῃ μιὰ-δυὸ νίκες. Δὲν ἀντιμετώπισε ὡς τώρα πρῶτης τάξεως παίκτες καὶ αὐτὸ θὰ εἶναι ἐξαιρετικὴ εὐκαιρία νὰ μάθῃ. Ἀπὸ κεῖ θὰ διδαχθῇ πολὺ περισσότερα παρὰ ὅσα στοὺς μικροὺς ἀγῶνες γιὰ τοὺς ὁποῖους τὸν προορίζετε.

—Δὲν θάθελα νὰ τὸ σκεφτῶ αὐτό. Δὲν θέλω ν' ἀφίσῃ τὸ Καϊμπριτζ στὴ μέση τοῦ ἐξάμηνου. Πάντοτε τοῦ τόνιζα ὅτι τὸ τέννις δὲν εἶναι παρὰ ἓνα παιχνίδι πὺ δὲν πρέπει νὰ παρεμβάλλεται στὴ δουλειά του.

Ὁ Συνταγματάρχης Μπράμπαζον ρώτησε πότε τελειώνει τὸ ἐξάμηνο.

—Αὐτὸ εἶμαι βέβαιος πὺς τὰ κτοποιεῖται. Θὰ χρειασθῇ νὰ κόψῃ τρεῖς μέρες. Βλέπετε δυὸ ἀπὸ τοὺς παίκτες στοὺς ὁποῖους ὑπολογίζαμε δῆλωσαν πὺς δὲν μποροῦν νὰ μετᾶσχουν καὶ θρискόμαστε σὲ δύσκολη θέσιν. Θέλουμε νὰ στεῖλουμε ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερη ὁμάδα. Οἱ Γερμανοὶ στέλνουν τοὺς καλύτερους παίκτες τους. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ Ἀμερικανοί.

—Δὲν γίνεται τίποτα. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ὁ Νίκι δὲν εἶναι ἀρκετὰ καλός καὶ δεύτερον, δὲν μ' ἐνθου-

σιάζει ἡ ἰδέα νὰ στείλῃ ἓνα παιδί σὰν κι' αὐτὸν στὸ Μόντε Κάρλο χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς νὰ τὸν προσέχῃ. Ἄν μπορούσα νὰ πάω μαζί ὁ ἴδιος ἴσως νὰ τὸ σκεπτόμουν, ἀλλὰ τώρα ἀποκλείεται.

—Θὰ εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖ. Πηγαίνω σὰν ἀρχηγὸς τῆς Ἀγγλικῆς ὁμάδος. Θὰ τὸν προσέχω ἐγὼ.

—Θὰ ἔχετε τις ἀσχολίες σας καὶ ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀναθέσω μιὰ τέτοια εὐθύνη. Ποτέ στὴ ζωὴ του δὲν πῆγε στὸ ἐξωτερικὸ καὶ γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, δὲν ἄρχω οὔτε λεπτό ἡσυχία ὅσο θὰ λείπει.

Ἐκεῖ σταμάτησαν καὶ ὁ Χένρυ Γκάρνερ γύρισε στὸ σπίτι του. Τόσο τὸν εἶχε κολακεύσει ἡ πρότασι τοῦ Συνταγματάρχου Μπράμπαζον ὥστε δὲν κρατήθηκε καὶ τὸ εἶπε στὴ γυναῖκα του.

—Γιὰ φαντάσου νὰ θεωρῇ τὸν Νίκι τόσο καλόν. Μοῦ εἶπε ὅτι τὸν εἶδε νὰ παίξῃ καὶ ὅτι τὸ στυλ του ἦταν ἐξαιρετό. Τὸ μόνο πὺς χρειάζεται εἶναι περισσότερη ἐξάσκηση γιὰ νὰ πάρῃ μέρος. Θὰ δοῦμε τὸ παιδί νὰ παίξῃ στοὺς ἡμιτελικούς τοῦ Οὐίμπλετον, γυναῖκα.

Μὲ ἔκπληξι πρόσεξε ὅτι ἡ γυναῖκα του δὲν ἔφερε καὶ μεγάλες ἀντιρρήσεις στὴν ἰδέα.

—Στὸ κάτω-κάτω, ὁ Νίκι εἶναι δεκαοχτῶ χρόνων. Ποτέ του δὲν ἔκανε τίποτε στραβὸ· δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ υποθέσωμε ὅτι θ' ἀρχίσῃ τώρα νὰ κάνῃ τὰ στραβά.

—Μὰ τί ρόλο μποροῦν νὰ παίξουν λίγες μέρες; Εἶναι ντροπὴ νὰ τὸν ἐμποδίσωμε ἀπὸ μιὰ τέτοια τύχη. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ πηδῇ ἀπὸ χαρὰ ὅταν τὸ ἀκούσει.

—Δὲν πρόκειται νὰ τοῦ πῶ τίποτα. Δὲν τὸν ἔστειλα στὸ Καϊμπριτζ γιὰ νὰ παίξῃ τέννις. Εἶναι

πολύ νέος για να πάη μόνος του στο Μόντε Κάρλο.

—Είπες πώς δεν έχει ελπίδα να κερδίσει με τους άσσους αυτούς, δεν μπορείς όμως να είσαι θέσιος.

—Ο Χένρυ Γκάρνερ κούνησε ελαφρά το κεφάλι. Γυρίζοντας από το γεύμα στο σπίτι, μέσα στο αυτοκίνητο σκεπτόταν ότι η υγεία του —Ωστιν δεν ήταν πολύ καλή και ότι ο Φόν Κράμμ ήταν με τις μέρες του. —Ας υποθέσουμε πώς, έτσι, κουθέντα να γίνεται, πώς ο Νίκι έχει λίγη τύχη —τότε δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα τον διάλεγαν για να εκπροσωπήσει το Καίμπριτζ. Μά φυσικά όλα αυτά ήταν άνοητα.

—Δεν γίνεται τίποτε αγαπητή μου. Έγώ αποφάσισα και δεν πρόκειται ν' αλλάξω γνώμη.

—Η κ. Γκάρνερ δεν απάντησε. Την άλλη μέρα όμως έγραψε στον Νίκι όσα συνέβηκαν και του έλεγε τι θα έκανε ή ίδια στη θέση του αν έπιθυμούσε να έχει τη συγκατάθεση του πατέρα του. Σε μία-δυο μέρες ο Χένρυ Γκάρνερ έλαβε γράμμα από το γιοί του. Είχε πάει στους καθηγητές και τον Πρύτανη του πανεπιστημίου που έτυχε να είναι γνωστός του Συνταγματάρχη Μπράμπαζον και όλοι συμφωνούσαν ότι δεν πείραζε να φύγει λίγες μέρες πριν τελειώσει το εξάμηνο. —Η κ. Γκάρνερ παρακολουθούσε τον άνδρα της που διάβαζε το γράμμα στο τραπέζι. Δεν έδειχνε καμμία ανησυχία από το συνοφύρισμα του άντρός της. —Όταν τελείωσε της έδωσε το γράμμα.

—Δεν καταλαβαίνω γιατί θεωρήσεις αναγκαίο να πής στον Νίκι κάτι που σου είπα έμπιστευτικά. Δεν είναι σωστό. Τώρα τον έχεις ξεσηκώσει.

—Λυπούμαι πολύ. Νόμιζα πώς

θα τον ευχαριστούσε να μάθαινε ότι ο Συνταγματάρχης Μπράμπαζον είχε τόσο σπουδαία ιδέα γι' αυτόν. Δεν θέλω γιατί πρέπει κανείς ν' αναγγέλλει μόνον τα δυσάρεστα. Φυσικά του τόνισα ότι δεν γεννᾶται ζήτημα γι' αυτόν να πάη.

—Μ' έβαλες σε δύσκολη θέση. —Αν υπάρχει κάτι που συχαίνουμε είναι να με θεωρή τὸ παιδί σαν τύραννο.

—Μά δεν θα τὸ κάνη ποτέ αυτό. —Ίσως να θεωρήσει ότι δεν λογικεύσαι, είμαι θέσαιο όμως ότι θα καταλάβη πώς αυτό γίνεται μόνο για τὸ καλό του.

—Ας τὸ καλὸ, εἶπε ὁ Χένρυ Γκάρνερ.

—Η γυναίκα του γελοῦσε εύκολα. —Ήξερε πώς η μάχη είχε κερδηθῇ. Μά τι εύκολο είναι τέλος πάντων να κάνης τούς άντρες να κάνουν, τι θέλεις. Για να σώση τὰ προσχήματα ὁ Χένρυ Γκάρνερ έκανε για σαρανταοχτὼ ἀκόμη ώρες τὸν δύσκολο, ἀλλὰ τελικά υποχώρησε. Μετὰ δεκαπέντε μέρες ὁ Νίκι ἦρθε στο Λονδίνο. Την ἄλλη μέρα θάφευε για τὸ Μόντε Κάρλο και μετὰ τὸ δείπνο, όταν η κ. Γκάρνερ και η μεγαλύτερη κόρη τους τούς ἄφισαν μόνους, ὁ Χένρυ έδωσε στο γιοί του μερικές συμβουλές.

—Αισθάνομαι κάποια ανησυχία που σ' ἀφίνω να πάς, στην ηλικία σου, σ' ένα μέρος σαν τὸ Μόντε Κάρλο, σχεδὸν μόνος σου.

Και πρόσθεσε:

—Ας είναι όμως τὸ μόνο που μπορῶ να κάνω είναι να ἐλπίζω πὸς θα είσαι λογικός. Δεν θέλω να παραστήσω τὸν αὐστηρὸ πατέρα, ἀλλὰ υπάρχουν τρία πράγματα στα ὁποία θέλω να σε κατastήσω προσεχτικό: Τὸ ένα είναι τὰ τυχερά παιχνίδια. Μὴν παίξεις. Τὸ δεύτερο είναι τὰ δανει-

κά. Μὴ δανειζης. Τὸ τρίτο είναι οἱ γυναίκες. Μὴν ἀνακατευτῇς με γυναίκες. —Αν ἐφαρμόσης αὐτὰ τὰ τρία δὲν πρόκειται να πάθης τίποτε τὸ σοβαρό. —Ωστε να τὰ θυμάσαι καλά.

—Εν τάξει πατέρα, εἶπε ὁ Νίκι χαμογελώντας.

—Αὐτὰ εἶχα να σου πῶ. Ξέρω ἄρκετὰ καλὰ τὸν κόσμο και πιστεψέ με, ἡ συμβουλή που σου δίνω είναι σωστή.

—Σοὺ υπόσχομαι να μὴν τὴν ξεχάσω.

☆

—Ο Νίκι δὲν νίκησε οὔτε τὸν Ψωστιν οὔτε τὸν Φόν Κράμμ στο Μόντε Κάρλο, ἀλλὰ έκανε πολὺ καλὴ ἐμφάνισι. Κέρδισε μιὰ ἀπροσδόκητη νίκη ἀπὸ ἕναν Ἰσπανὸ και πέτυχε ἕνα ἀνέλιστο σκόρ στο παιχνίδι του με ἕναν Αὐστριακὸ. Στὸ μικτὸ διπλὸ ἔφτασε στὰ ἡμιτελικά. Με τὸ συμπαθητικὸ του ὕφος τούς κατέκτησε ὅλους και γενικὰ πέρασε πολὺ καλά. —Όλοι παραδέχτηκαν ὅτι ὁ Νίκι θὰ γινόταν πρώτης τάξεως παίκτης. Οἱ ἀγῶνες τελείωσαν και τὴν ἐπομένη ἐπρόκειτο να πάρη τὸ ἀεροπλάνο για να γυρίσῃ στο Λονδίνο. —Επειδὴ ἤθελε να είναι σὲ φόρμα ὁ Νίκι εἶχε ζήσει πολὺ προσεκτικὰ: κάπνιζε λίγο, δὲν ἔπινε καθόλου, κοιμόταν νωρίς. Τὴν τελευταία βραδιὰ ὅμως σκέφτηκε να δῇ λίγο τὴ ζωὴ τοῦ Μόντε Κάρλο για τὴν ὁποία εἶχε ἀκούσει τόσα και τόσα. Δόθηκε ἕνα ἐπίσημο γεύμα για τούς παίκτες και μετὰ, μαζί με ἄλλους, πῆγαν στο Σπόρτιγκ Κλάμπ. Πρώτη φορά πῆγαινε ἐκεῖ. Τὸ Μόντε Κάρλο ἦταν γεμάτο. —Ο Νίκι ποτὲ πρὶν δὲν εἶχε δεῖ ρουλέτα ἐκτός στὸν κινηματογράφο. Στάθηκε κατάπληκτος στο πρῶτο τραπέζι. Οἱ διάφορες μάρκες, μικρὲς και μεγάλες, ἦταν σκορπι-

σμένες ἐπάνω στὴν πράσινη τσόχα. —Ο γκρουπιέρης γύρισε τὸ δίσκο και μ' ἕνα περιεργὸ κόλπο, ἔρριξε μέσα τὴ λευκὴ μπαλλίτσα. —Υστερα ἀπὸ λίγα δευτερόλεπτα ποὺ φάνηκαν αἰῶνας ἡ μπαλλίτσα σταμάτησε και ἕνας ἄλλος γκρουπιέρης με ψυχρὸ και ἀδιάφορο ὕφος μάζευε τὲς μάρκες ἐκείνων.

—Ο Νίκι θρέθηκε στὴν αἰθουσα ποὺ ἔπαιζαν τὸ τράντ ε καράντ, ἀλλὰ δὲν μπορούσε να καταλάβη περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Τὸ παιχνίδι τοῦ φάνηκε κουτό. Σε μιὰ ἄλλῃ αἰθουσα εἶδε κόσμο μαζεμένον και πῆγε κι' αὐτός. Παίζοταν μπακαράς. —Εκείνοι που παίζανε χωρίζονταν ἀπὸ τούς ἄλλους μ' ἕνα μπρούντζινο κάγκελο. —Ο Νίκι βρῆκε τὸ θέαμα ἐξαιρετικὸ. —Ενας γνωστός του τὸν πλησίασε.

—Κερδίσατε τίποτε; Τὸν ρώτησε.

—Δὲν παίζω.

—Καλὰ κάνετε. Είναι παλιό παιχνίδι. Πᾶμε να πάρωμε ἕνα ποτό;

—Πᾶμε.

Καθὼς ἔπιναν τὸ ποτό τους, ὁ Νίκι εἶπε στο φίλο του ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη φορά που ἔμπαινε στο καζίνο.

—Ε μὰ τότε πρέπει να κάνετε ἕνα μικρὸ παιχνίδι πρὶν φύγετε. Είναι βλακεία να φύγης ἀπ' τὸ Μόντε Κάρλο χωρὶς να δοκιμάσης τὴν τύχη σου. Στὸ κάτω-κάτω, δὲν θὰ πάθης και τίποτα ἀν χάσης ἑκατὸ φράγκα.

—Όχι φυσικά, ἀλλὰ ὁ πατέρας μου δὲν ἦταν και τόσο ἐνθουσιασμένος με τὴν ιδέα ὅτι θὰ ἐρχόμουν ἐδῶ γενικὰ και εἰδικὰ με συμβούλεψε να μὴν παίξω.

—Όταν ὅμως ὁ Νίκι ἄφισε τὸ φίλο του, ξαναγύρισε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα τραπέζια. Κάθισε λίγο και παρακολούθησε τὸν γκρουπιέρη να μαζεύη με τὸ φτυάρι τὰ

χρήματα εκείνων που έχαναν και να σπρώχνει στους κερδισμένους τα χρήματα που κέρδισαν. Ήταν αδύνατο να άρνηθής κανείς πως ήταν ενδιαφέρον. Ο φίλος του είχε δίκαιο· πραγματικά θάταν ανόητο να φύγει από το Μόντε Κάρλο χωρίς ν' αφήσει έστω και μια φορά κάτι στο τραπέζι. Θάταν ένα πείραμα και στην ηλικία του πρέπει να τὰ δοκιμάζει κανείς όλα για ν' αποκτήσει πείρα. Θυμήθηκε ότι στον πατέρα του υποσχέθηκε ότι δεν θά παίξει, αλλά ότι δεν θά ξεχάσει τη συμβουλή του. Δεν ήταν το ίδιο πράγμα. Πήρε εκατό φράγκα από την τσέπη του και, ντροπαλά, διστακτικά τὰ έβαλε στον άριθμό δεκαοχτώ. Διάλεξε τον άριθμό γιατί τόσα ήταν τὰ χρόνια του. Με τρομερό καρδιοχτύπι είδε το δίσκο να γυρίζει, τη μικρή λευκή μπαλίτσα να σβουρίζη σαν μικρό δαιμονισμένο ζωντανό, τη ρόδα να γυρίζει σιγώτερα, τη μικρή λευκή μπάλλα να διστάζει, να φαίνεται έτοιμη να σταματήσει, να ξαναρχίζει πάλι. Ο Νίκι έτριβε τὰ μάτια του και δεν μπορούσε να πιστέψει όταν είδε ότι η μπαλίτσα στάθηκε στο δεκαοχτώ. Ο γκρουπιέρης έσπρωξε μπροστά του ένα σωρό από μάρκες και ο Νίκι τις μάζεψε με τρεμάμενα χέρια. Φαινόταν να είναι πολλά λεπτά. Είχε πάθει τέτοια σύγχυση που δεν σκέφτηκε να ποντάρει ξανά στον επόμενο γύρο: Πραγματικά δεν είχε ύπ' όψι του να παίξει άλλο, μια φορά έφτανε. Γιαυτό έμεινε έκπληκτος όταν ξανάρθε το δεκαοχτώ. Μόνο μια μάρκα υπήρχε στο δεκαοχτώ.

—Σε καλό σου παιδί μου, ξανακέρδισες, είπε κάποιος που καθόταν δίπλα του.

—Εγώ; Μά δεν είχα ποντάρει τίποτα.

—Πώς, είχες ποντάρει το άρχικό ποσό. Το άφίνουν πάντα έκτός αν το ζητήσεις πίσω. Δεν το ξέρατε αυτό;

—Άλλος σωρός μάρκες σπρώχτηκε μπροστά του. Το κεφάλι του Νίκι γύριζε. Μέτρησε τὰ κέρδη του: έπτά χιλιάδες φράγκα. Γυρίζοντας συνήντησε το θλέμμα μιας γυναίκας που καθόταν δίπλα του. Χαμογέλασε.

—Έχετε τύχη, του είπε.

Μιλούσε Άγγλικά, αλλά με ξενική προφορά.

—Μόλις μπορώ να το πιστέψω. Είναι η πρώτη φορά που παίζω.

—Αυτό τὰ έξηγει όλα. Δανείστε μου χίλια φράγκα, γιατί έχασα ό,τι είχα και δεν είχα. Θά σάς τὰ έπιστρέψω σε μισή ώρα.

—Έν τάξει.

Πήρε απ' τον σωρό του μια μεγάλη κόκκινη μάρκα και μ' ένα ευχαριστώ εξαφανίστηκε. Αυτός που είχε μιλήσει πριν στο Νίκι μουρμούρισε.

—Δεν τὰ ξαναθλέπεις αυτά.

Ο Νίκι τὰ είχε χαμένα. Ο πατέρας του του είχε τονίσει ιδιαίτερα να μη δανείση χρήματα. Τι θλακε.α έκανε! Να δανείσης μάλιστα σε άνθρωπο που ποτέ δεν είδες στη ζωή σου. Σκέφτηκε έν τούτοις πως δεν είχε και μεγάλη σημασία. Του έμειναν έξη χιλιάδες. Θά ξαναδοκίμαζε μια δυο φορές την τύχη του και αν δεν κέρδιζε θά έφευγε. Έβαλε μια μάρκα στο δεκαέξη, όσα ήταν τὰ χρόνια της μεγάλης αδελφής του, αλλά δεν κέρδισε. Ύστερα ποντάρισε στο δώδεκα για τὰ χρόνια της μικρής του αδελφής, αλλά ούτε και εκεί κέρδισε. Δοκίμασε μερικά άλλα νούμερα, και σε μισή ώρα ύστερα από διάφορα άνεθοκατεβάσματα θρέθηκε με τόσες μάρκες που μόλις και μετά θίας χωρούσαν στις τσέπες του.

Αποφάσισε να φύγει. Πήγε στο ταμείο εξαργύρωσε τις μάρκες και του έδωσαν είκοσι χαρτονομίσματα των χιλίων φράγκων. Ποτέ πριν στη ζωή του δεν είχε τόσα χρήματα. Τὰ έβαλε στην τσέπη του και γύριζε για να φύγει όταν η γυναίκα που του είχε ζητήσει τὰ χίλια φράγκα τον φώναξε.

—Σας ψάχνω παντού, είπε. Φοβήθηκα μήπως φύγατε. Είχα μια άνησυχία, σκεπτόμουνα τι ιδέα θά σχηματίζατε για μένα. Πάρτε τὰ χίλια φράγκα σας και ευχαριστώ πολύ για το δάνειο.

Ο Νίκι κατακόκκινος, την κύταζε με κατάπληξη. Πόσο την παρηξήγησε! Ο πατέρας του του πε να μην παίξει· αυτός έπαιξε και κέρδισε είκοσι χιλιάδες φράγκα. Ο πατέρας του του είπε ακόμη να μη δανείση σε κανέναν χρήματα· αυτός έδάνεισε σε μια έντελως άγνωστή του και αυτή του τὰ έπέστρεψε. Φαίνεται ότι δεν ήταν τόσο άφελής όσο τον νόμιζε ο πατέρας του. Το ένστικτό του του έλεγε πως μπορούσε να της δανείση τὰ λεπτά χωρίς κίνδυνο και να, θλέπετε το ένστικτό του θγήκε σωστό. Ήταν όμως τόση η έκπληξή του που η μικρή κυρία έβαλε τὰ γέλια.

—Τι σάς συμβαίνει; τον ρώτησε.

—Για να είμαι ειλικρινής ποτέ δεν περίμενα να ξαναδω τὰ λεπτά.

—Μά για τι με περάσατε; Για καμμία...

Ο Νίκι κοκκίνισε ως τις ρίζες των μαλλιών του.

—Μά όχι, φυσικά.

—Μοιάζω για τέτοια;

—Ούτε κατ' ιδέαν.

Ήταν ντυμένη πολύ απλά, είχε ένα νόστιμο προσωπάκι, λίγο μακιγιαρισμένη. Ο Νίκι την έκα-

νε γύρω στα 22 ή 23. Του χαμογέλασε.

—Ο άντρας μου είναι στο Μαρκό και με έστειλε έδω για λίγες μέρες γιατί νομίζει ότι η αλλαγή θά μου κάνει καλό.

—Έφευγα τώρα, είπε ο Νίκι μη έχοντας τι άλλο να πη.

—Από τώρα!

—Νά, ξέρετε πρέπει να σηκωθώ νωρίς αύριο. Γυρίζω στο Λονδίνο.

—Μά βέβαια. Οί άγωνες τελείωσαν σήμερα, δεν είναι έτσι; Ξέρετε σάς είδα να παίζετε δυο-τρεις φορές.

—Αλήθεια;

—Έχετε ώραίο στύλ. Και ήσαστε πολύ γλυκός με τὰ σόρτ σας.

Ο Νίκι δεν ήταν κανέναν κρύος νεαρός, αλλά του πέρασε η σκέψη ότι ίσως δανείστηκε αυτή τὰ χρήματα για να γνωριστή μαζι του.

—Πήγατε ποτέ στο Νικερμτοκερ; τον ρώτησε.

—Όχι δεν πήγα ποτέ.

—Ω μά δεν πρέπει να φύγετε απ' το Μόντε Κάρλο χωρίς να πάτε εκεί. Δεν έρχεστε να χορέψουμε λίγο; Για να είμαι ειλικρινής πεθαίνω της πείνας.

Ο Νίκι θυμήθηκε τη συμβουλή του πατέρα του. Μην ανακατευτής με γυναίκες. Άλλά έδω τὰ πράγματα ήταν διαφορετικά. Έφτανε μια ματιά στη νόστιμη μικρή αυτή γυναίκα για να καταλάβεις ότι ήταν παραπάνω από εύπρεπής. Ο άντρας της ήταν δημόσιος υπάλληλος. Οί γονείς του είχαν φίλους δημοσίους υπαλλήλους που έρχόντουσαν στο σπίτι με τις γυναίκες τους. Η άλλη θεια είναι πως οί γυναίκες τους δεν ήταν ούτε τόσο νέες ούτε τόσο νόστιμες όπως αυτή έδω, αλλά και αυτή έδειχνε το ίδιο κυ-

ρία μ' ἐκείνες. Καί με τίς εἴκοσι χιλιάδες φράγκα πού εἶχε κερδίσει ἔκρινε πῶς μποροῦσε νά διασκεδάσῃ λίγο.

—Πολύ θά ἤθελα νά βγοῦμε μαζί, τῆς εἶπε, ἀλλά δέν θά με παρεξηγήσετε πού δέν θά μπορέσω νά κάτσω πολύ ἀργά. Ξέρετε εἰδοποιῆσα στο ἑξοδοχεῖο μου νά με ξυπνήσουν στίς ἑπτά.

—Φεύγουμε ὅποτε θελήσετε.

Ὁ Νίκι ὀρῆκε πῶς στο Νίκερ-μποκερ ἦταν πολύ εὐχάριστα. Ἐφαγε μέ ὄρεξι. Ἦπιαν μιά μποτίλλα σαμπάνια. Χόρειψαν καί ἡ μικρή κυρία τοῦ εἶπε πῶς χόρευε ὠραία. Ἀκουμποῦσε τὸ μάγουλό της στο δικό του καί ὅταν συναντήθηκαν οἱ ματιές τους, τοῦ χαμογέλασε μέ τρόπο πού ἡ καρδιά του χτύπησε. Μιά ἀραπίνη τραγουδοῦσε μέ θαθεῖα αἰσθηματικὴ φωνή. Ἡ πίστα ἦταν γεμάτη.

—Σᾶς εἶπαν ποτέ ὅτι εἴσαστε πολύ νόστιμος; ρώτησε.

—Δέν πιστεύω, γέλασε. Βρὲ σκέφτηκε, φαίνεται πῶς τῆς ἀρέσω.

Ὁ Νίκι δέν ἦταν τόσο ἀνόητος ὥστε νά μὴν ξέρη ὅτι ἄρεσε σὲ πολλὰς γυναῖκες καί ὅταν τοῦ εἶπε ἐκεῖνα τὰ λόγια τὴν ἔσφιξε περισσότερο.

—Μοῦ φαίνεται πῶς δὲ θά ἦταν σωστὸ νά σᾶς φιλοῦσα μέσα σὲ τόσο κόσμο, τῆς εἶπε.

—Θά σχημάτιζαν πολύ κακὴ ἰδέα γιὰ μένα.

Ἦταν ἥδη ἀργά καί ὁ Νίκι εἶπε πῶς ἔπρεπε πιά νά πηγαίνει.

—Θά πηγαίνω κι' ἐγώ, εἶπε ἐκείνη. Πηγαίνοντας μέ ἀφίνετε στο ἑξοδοχεῖο μου.

Ὁ Νίκι πλήρωσε τὸ λογαριασμό. Τοῦ ἔκανε ἐντύπωσι πόσο ἀκριβὰ ἦταν, ἀλλά μὲ τόσο χρήματα στὴν τσέπη του δέν τὸν ἐνδιέφερε καί πολύ καί φώναξε ξανά ταξί. Ἐγείρε πρὸς τ' ἀπάνω

της καί τὴ φίλησε. Φάνηκε νά τῆς ἀρέσει.

Ἡ ἀλήθεια ἦταν πῶς ἦταν παντρεμένη, ἀλλὰ ὁ ἀντρας τῆς ἦταν στο Μαρόκο. Ἐπίσης ἦταν ἀλήθεια ὅτι ὁ πατέρας του τοῦ εἶχε πεί νά μὴν ἀνακατευτῇ με γυναῖκες, ἀλλὰ σκέφτηκε πάλι πῶς δέν τοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι δέν θ' ἀνακατευτῇ, ἀλλὰ ὅτι δὲ θά ξεχάσῃ τὴ συμβουλὴ του. Καί πραγματικά δέν τὴν ἐξέχασε οὔτε λεπτό. Οἱ περιστάσεις ὅμως ἀλλάζουν τὴν κατάστασι. Ἦταν ἕνα μικρὸ γλυκὸ πλάσμα. Τοῦ φαίνονταν ἀνόητο ν' ἀφήσῃ νά τοῦ ξεφύγῃ μιά περιπέτεια, τὴ στιγμὴ πού ὅλα φαίνονταν νά τὸν σπρώχνουν σ' αὐτήν. Ὅταν ἔφτασαν στο ἑξοδοχεῖο πλήρωσε τὸ ταξί.

—Θά πάω περπατώντας, εἶπε.

—Ἐλα ἐπάνω, τοῦ εἶπε. Θά ἤθελα νά σοῦ δείξω τὴ φωτογραφία τοῦ μικροῦ μου γιου.

—Ἐχετε γιό; εἶπε ἑκπληκτος.

Ἀνέβηκε. Δέν εἶχε καμμιά ἀπολύτως ὄρεξι νά δῇ τὴ φωτογραφία τοῦ μικροῦ, ἀλλὰ τὸ θεώρησε εὐγενικὸ νά προσποιηθῇ ὅτι ἤθελε νά τὴν δῇ. Φοβόταν ὅτι ἔκανε ἀνοησία. Σκέφτηκε ὅτι τὸν φώναξε νά τοῦ δείξῃ τὴ φωτογραφία μὲ σκοπὸ νά τοῦ δώσῃ με καλὸ τρόπο νά καταλάβῃ ὅτι ἔκανε λάθος. Τῆς εἶχε πεί πῶς ἦταν δεκαοχτὼ χρονῶν.

—Θά νομίζῃ πῶς εἶμαι παιδί.

Ἀρχισε νά σκέπτεται ὅτι καλύτερα θά ἦταν νά μὴν εἶχε ξοδέψῃ ὅλα αὐτὰ τὰ λεπτὰ.

Ἀλλὰ δέν τοῦ ἔδιδε τὴ φωτογραφία τοῦ μικροῦ τῆς γυιῦ. Δέν τοῦ ἔδειξε καμμιά φωτογραφία.

Γιὰ μιά στιγμὴ πέρασε πάλι ἀπ' τὸ μυαλὸ τοῦ Νίκι ἡ συμβουλὴ τοῦ πατέρα του καί ὕστερα τὴν ἐξέχασε.

☆

Ὁ Νίκι κοιμόταν πάντα ἐλα-

φρά καί ξυπνοῦσε με τὸν ἐλάχιστο θόρυβο. Μετὰ δυὸ - τρεῖς ὥρες ξύπνησε καί γιὰ μιά στιγμὴ δέν μποροῦσε νά θυμηθῇ πού βρισκόταν. Τὸ δωμάτιο δέν ἦταν ἐντελῶς σκοτεινόν, γιὰτὶ ἡ πόρτα πρὸς τὸ μπάνιο εἶχε τζάμι καί τὸ φῶς μέσα εἶχε μείνει ἀναμμένο. Ξαφνικὰ ἀντελήφθη κάποιον νά κινῆται μέσα στο δωμάτιο. Τότε θυμήθηκε. Εἶδε τὴ μικρὴ του φίλη καί ἐτοιμαζόταν νά τῆς μιλήσῃ ὅταν κάτι στο φέρετρό της τὸν σταμάτησε. Σταμάτησε μιά - δυὸ φορές καί κύτταξε κατὰ τὸ κρεβάτι. Προσπαθοῦσε νά μαντέψῃ τί ἤθελε. Τὸ ἴδε σύντομα. Τὴν εἶδε νά προχωρῇ πρὸς τὴν καρέκλα πού εἶχε ἀφίσει τὰ ρούχα του καί νά γυρίσῃ γιὰ μιά φορά ἀκόμη πρὸς τὸ μέρος πού ἦταν αὐτός. Ἡ σιωπὴ ἦταν τόσο ἀπόλυτη πού ὁ Νίκι νόμιζε πῶς θ' ἀκουγόταν ἡ καρδιά του πού κτυποῦσε. Ὑστερα, πολὺ σιγά, πολὺ ἥσυχχα, σήκωσε τὸ σακκάκι του, ἔβαλε τὸ χέρι της στὴν ἐσωτερικὴ τσέπη καί τράβηξε ἔξω ὅλα τὰ ὠραία ἐκεῖνα χαρτονομίσματα τῶν χιλίων φράγκων πού ὁ Νίκι ἦταν τόσο ὑπερήφανος πού κέρδιε. Ξανάβαλε τὸ σακκάκι στὴν καρέκλα καί ἔβαλε μερικά ἄλλα ρούχα ἀπὸ πάνω ὥστε νά φαίνεται ὅτι δέν τὰ πείραξε κανεὶς καί, με τὸ μάτσο τὰ χαρτονομίσματα στο χέρι, ἔμεινε γιὰ λίγο διάστημα ἀκίνητη. Ὁ Νίκι κρατήθηκε νά μὴν πηδῇ καί νά τὴν ἀρπάξῃ. Ἐν μέρει ἦταν καί ἡ ἑκπληξί πού τὸν συνεκράτησε καί ἐν μέρει ὅτι ἦταν σὲ ἕννο ἑξοδοχεῖο, σὲ ἕννο τόπο καί ἀν ἔκανε φασαρία δέν ἤξερε τί μποροῦσε νά συμβῇ. Ἐκείνη κύτταξε πρὸς τὸ μέρος του. Τὰ μάτια του ἦταν μισόκλειστα καί ἦταν σίγουρος ὅτι τὸν νόμιζε κοιμισμένο. Μέσα στὴ σιωπὴ ἀκούγονταν ἡ ἀ-

ναπνοή του. Ὅταν βεβαιώθηκε ὅτι οἱ κινήσεις της δέν τὸν εἶχαν ξυπνήσει, προχώρησε με ἄπειρες προφυλάξεις, πρὸς τὸ παράθυρο. Κοντὰ στο παράθυρο, σ' ἕνα τραπεζὶ ἦταν μιά γλάστρα μ' ἕνα φυτό. Φαίνεται πῶς τὸ φυτὸ με τὴ ρίζα του ἦταν πολὺ χαλαρὸ μέσα στὴ γλάστρα γιὰτὶ τὸ σήκωσε πιάνοντας το ἀπὸ τὸ κλωνί του. Ἐβαλε τὰ χαρτονομίσματα μέσα στὴ γλάστρα καί ξανάβαλε ἀπὸ πάνω τὸ φυτὸ. Ἦταν περίφημη κρυψώνα. Πατήκωσε ἀπὸ πάνω τὸ χῶμα με τὰ δάχτυλά της καί σιγά - σιγά με προσοχὴ γιὰ νά μὴν κἀνῃ καί τὸν ἐλάχιστο θόρυβο, ξαναγύρισε καί χώθηκε στο κρεβάτι.

Ὁ Νίκι ἀνέπνευσε θαθεῖα.

—Ἀκοῦς ἐκεῖ! Αὐτὴ καί τὸ παιδάκι καί ὁ ἀντρας στο Μαρόκο. Μωρὲ μιά κλέφτρα εἶναι. Μὲ πέρασε γιὰ βλάκα. Ἄν νομίζει πῶς θά περάσῃ αὐτό. ἔτσι εἶναι πολὺ γελασμένη.

Εἶχε ἥδη σκεφθῇ τί θάκανε με τὰ χρήματα πού εἶχε κερδίσει τόσο ἔξυπνα. Καιρὸ τώρα ἤθελε νάχη ἕνα δικό του αὐτοκίνητο καί θεωροῦσε πῶς ὁ πατέρας του ἔπρεπε νά τοῦ πάρῃ ἕνα. Στὸ κάτω κάτω, δέν μπορεῖ ἕνας νέος στὴν ἡλικία του νά πηγαίνει ὅλο με τὸ λεωφορεῖο. Μὲ εἴκοσι χιλιάδες φράγκα, σχεδὸν διακόσιες λίρες θά μποροῦσε ν' ἀγοράσῃ ἕνα αὐτοκίνητο, δεῦτερο χέρι, καί νά δώσῃ κι' ἕνα μάθημα στον πατέρα του. Ὅπως ὀδήγησε εἶχε ἀπόφασι νά πάρῃ τὰ λεπτὰ του πίσω, ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη δέν ἤξερε ἀκριβῶς τὸν τρόπο. Δέν τοῦ ἄρεσε ἡ ἰδέα νά κἀνῃ τὸν ἄγγριο, ἕνας ξένος αὐτός, σ' ἕνα ἑξοδοχεῖο ξένο. Ἴσως τὸ παληογύναικο αὐτὸ νά εἶχε φίλους μέσα στο ἑξοδοχεῖο. Καί νά παλέψῃ ἀντρίκια δέν τὸν

ένοιαζε, αλλά θά ήταν μεγάλη άνοησία νά θρεθθί με κανένα περιστροφικό γυρισμένο έπάνω του. Σκέφθηκε έπίσης, άρκετά λογικά, ότι δέν μπορούσε ν' άποδείξει ότι τά λεπτά ήταν δικά του. "Αν γινότανε φασαρία κι' αύτή ώρκιζότανε πώς ήταν δικά της, εύκολα θά μπορούσε νά θρεθθί σέ κανένα κρατητήριο τής άστυνομίας. Πραγματικά δέν ήξερε τί νά κάνη. Τή στιγμή αύτή πάντως ήξερε άπ' τήν κανονική άναπνοή της ότι κοιμότανε. Θάπρεπε ν' άποκοιμήθηκε ήσυχη γιατί κατάφερε ώραία τή δουλειά της. "Ο Νίκι ήταν έξω φρενών με τή σκέψη ότι αύτή κοιμότανε μία χάρά ένώ αύτός καθόταν άυπνος και άνήσυχος. Ξαφνικά του ήρθε μία ιδέα. "Ήταν τόσο καλή ή ιδέα του ώστε έβαλε όλη του τή δύναμη γιά νά μήν πηδήξει στο κρεβάτι. Αύτή του έκλεψε τά λεπτά του. Λοιπόν θά τής τάκλεβε κι' αύτός και θά ήταν πάτσι. "Αποφάσισε νά περιμένη ώπου ή άπαίσιος αύτή γυναίκα νά κοιμηθθί γιά καλά. Περίμενε γιά κάμποση ώρα. Αύτή δέν είχε κουνηθθί. "Η άναπνοή της ήταν κανονική σάν μικρού παιδιού.

Σιγά, σιγά τότε, σταματώντας ύστερα άπό κάθε κίνησι, έντελώς σιωπηλά, γλίστρησε έξω άπό τό κρεβάτι. Στάθηκε άκίνητος γιά λίγο, κυττάζοντάς την γιά νά δη άν τήν είχε άνησυχήσει καθόλου. "Η άναπνοή της ήταν κανονική όπως πρίν. Τόν καιρό πού περίμενε ξαπλωμένος είχε προσέξει πού ήταν τό κάθε πράγμα στο δωμάτιο, ώστε νά μήν σκουνηθεί έπειτα και κάνη θόρυβο. "Έκανε δυό θήματα και περίμενε, ύστερα άλλα δυό· τό περπάτημά του ήταν έλαφρό και άθόρυβο. Χρειάστηκε πέντε όλόκληρα λεπτά γιά νά φτάση ώς τό

παράθυρο και εκεί στάθηκε πάλι. Σέ μία στιγμή τό κρεβάτι έτριξε, αλλά ήταν μία κίνησι τής κοιμισμένης. "Επίεσε τόν έαυτό του νά πεοιμένη ώπου νά μετρήση έκατό. "Εκείνη έξακολουθούσε νά κοιμάται. Με άπειρη προσοχή έπιασε τό φυτό άπ' τό κλωνί και τό τράβηξε με προσοχή άπό τή γλάστρα, έβαλε τό άλλο του χέρι μέσα, ή καρδιά του πήγε νά σπάση τή στιγμή πού τά δάκτυλά του άκούμπησαν στα χαρτονομίσματα, τά έκλεισε στη χούφτα του και τράβηξε τό χέρι του άπ' τή γλάστρα. Ξανάβαλε τό φυτό στη θέσι του και με τή σειρά του πίεσε με τά δάκτυλα τό χώμα γύρω. "Ένώ τά έκανε αύτά, είχε τό νοϋ του στο σώμα πού ήταν ξαπλωμένο στο κρεβάτι. "Εμενε άκίνητο. "Υστερα προχώρησε σιγά πρός τήν καρέκλα πού είχε τά ρούχα του. "Εβαλε πρῶτα τό μάτσο με τά χαρτονομίσματα στην τσέπη του και ύστερα άρχισε νά ντύνεται. Χρειάστηκε ένα τέταρτο τής ώρας γιατί δέν ήθελε νά κάνη θόρυβο. Βρήκε κάποια δυσκολία στο δέσιμο τής γραβάτας του, αλλά πολύ σοφά σκέφθηκε πώς δέν είχε μεγάλη σημασία άν θά ήταν δεμένη ή όχι. "Αρχισε νά φτιάχνη τό κέφι του. "Όλη ή υπόθεσις άρχισε νά του φαίνεται άστεία. Τελικά είχε τελειώσει τό ντύσιμο του έκτός άπό τά παπούτσια πού τά πήρε στο χέρι. Θά τά φορούσε στο δρόμο. Τώρα έπρεπε νά διασχίση τό δωμάτιο και νά φθάση ως τήν πόρτα. "Εφτασε τόσο άθόρυβα πού δέν θά τόν έπαίρνε είδησι κανείς και ξυπνός άν ήταν. "Επρεπε όμως νά ξεκλειδώση τήν πόρτα. Γύρισε πολύ σιγά τό κλειδί. "Έκανε ένα κράκ.

—Ποιός είναι ;

"Η μικρή γυναίκα θρέθηκε ξα-

φνικά καθισμένη στο κρεβάτι. "Η καρδιά του Νίκι πήγε νά σπάση. "Εβαλε μεγάλη προσπάθεια γιά νά συγκρατηθθί.

—"Εγώ είμαι. Είναι ξεη ή ώρα και πρέπει νά φύγω. Προσπαθούσα νά μē σε ξυπνήσω.

—"Α ξεχασα.

Ξανάπρεσε στο κρεβάτι.

—Τώρα πού ξύπνησες θά θάλω τά παπούτσια μου.

Κάθισε στην άκρη του κρεβατιού γιά νά δέση τά παπούτσια του.

—Μήν κάνης φασαρία όταν βγής έξω. Νυστάζω τόσο!

—Σύ κάτσε, κοιμήσου πάλι.

—Φίλησέ με πρίν φύγης.

—"Εσκυψε και τή φίλησε.

—Καλό ταξίδι. Μπόν βουαγιαζ.

☆

"Ο Νίκι δέν αισθανόταν έντελώς σίγουρα παρά τή στιγμή πού βγήκε άπό τό ξενοδοχείο. Είχε άρχισεί νά χαράζει. "Ο ούρανός δέν είχε σύνεφα και στο λιμάνι τά ψαράδικα και τά γιωτ ήταν άκίνητα. Στο μώλο ψαράδες έτοιμάζαν τά σύνεργά τους. Οι δρόμοι ήταν έρημοι. "Ο Νίκι πήρε βαθείά άναπνοή. Αισθάνθηκε καλά. Αισθανότανε πολύ εύχαριστημένος. Με μεγάλα θήματα άνέβαινε τό λόφο περνώντας άπό τούς κήπους μπροστά στο Καπτό όπου έφτασε στο ξενοδοχείο του. "Εκεί είχε άρχισεί ήδη ή μέρα. Στο χάλ οι άχθοφόροι με μπερέ στο κεφάλι πηγαίνονε χόντουσαν. "Ο Νίκι άνέβηκε στο δωμάτιό του και έκανε ένα ζεστό μπάνιο. Μέσα στο ζεστό νερό σκέφτηκε ότι δέν ήταν και τόσο άνόητος όσο θά τόν νόμιζαν πολλοί. Μετά τό μπάνιο, έκανε τή γυμναστική του, ντύθηκε, έφτιαξε τίς βαλίτσες του και κατέβηκε κάτω γιά τό πρόγευμα.

Είχε μεγάλη όρεξι. "Εφαγε γκραήπ-φρούτ, πόριτς, μπαίη-κον με αυγά, φρέσκες ζεστές τηγανίτες, μαρμελάδα και τρία φλυτζάνια καφέ. Μ' όλο πού και πρίν αισθανόταν καλά, τώρα αισθανόταν καλύτερα. "Αναψε τήν πίπα πού είχε τώρα τελευταία μάθει νά καπνίζει, πλήρωσε τό λογαριασμό και μπήκε στο αύτοκίνητο πού περίμενε γιά νά τόν πάη στο άεροδρόμιο. "Ο δρόμος ήταν ύπεροχος. "Ο Νίκι είχε πληρώσει τό λογαριασμό του στο ξενοδοχείο, όχι με τά χρήματα πού κέρδισε τήν περασμένη νύχτα, αλλά με εκείνα πού του είχε δώσει ο πατέρας του. Είχε χαλάσει ένα χιλιάρικο γιά νά πληρώση τό δείπνο στο Νικερμπόκερ, αλλά αύτή ή συχαμένη γυναίκα του είχε έπιστρέψει τά χιλία δανεικά φράγκα, ώστε στην τσέπη του είχε πάντα είκοσι χιλιάδες φράγκα. Σκέφτηκε νά τούς ριξή μία ματιά. Τόσο κόντεψε νά τά χάση ώστε είχαν διπλή αξία γι'αυτόν. Τά έβγαλε άπό τήν τσέπη του και άρχισε νά τά μετράη ένα-ένα. Τότε συνέβη κάτι πολύ περιεργο. "Αντί νά είναι είκοσι χιλιοφράγκα, όσα έπρεπε νά είναι, ήταν είκοσιέξι. Δέν μπορούσε νά τό καταλάβη αύτό. Τά ξαναμέτρησε δυό φορές ακόμη. Προσπάθησε νά θυμηθθί μήπως είχε κερδίσει περισσότερα στο Καζίνο, άπ' όσα νόμιζε. "Οχι όμως. Αυτό ά πεκλείετο. Θυμότανε καλά ότι ο άνθρωπος στο ταμείο είχε άπλώσει τά χαρτονομίσματα ανά πέντε και τά είχε μετρήσει και ο ίδιος. Ξαφνικά βρήκε τήν εξήγησι. "Όταν έβαλε τό χέρι του στη γλάστρα, πήρε ότι είχε μέσα. "Η γλάστρα φαίνεται ότι ήταν τό χρηματοκιβώτιο τής κυρίας και θά πήρε όχι μόνο τά δικά του,

«άλλα και τις οικονομίες της. 'Ο Νίκι ξγειρε πίσω τὸ κεφάλι του στὸ κάθισμα καὶ ξέσπασε σὲ τρανταχτὸ γέλιο. Ἦταν τὸ ἀστειότερο πράγμα στὴ ζωὴ του. Καὶ ὅταν σκέφτηκε τὴν ἔκφρασί της τὴν ὥρα πού θὰ πήγαινε στὴ γλάστρα γιὰ νὰ πάρῃ τὰ χρήματά του, γέλασε ἀκόμη περισσότερο. "Ὅσο γι'αὐτόν, δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ τίποτε. Οὔτε τ' ὄνομά της ἤξερε οὔτε τ' ὄνομα τοῦ ξενοδοχείου της. Δὲν μποροῦσε νὰ τῆς ἐπιστρέψῃ τὰ λεπτὰ της ἔστω καὶ ἂν τὸ ἤθελε,

—Καλὰ νὰ πάθῃ, εἶπε.

☆

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἱστορία πού διηγήθηκε ὁ Χένρυ Γκάρνερ στοὺς φίλους του, πάνω στὸ τραπέζι τοῦ μπριτζ, γιὰ τὴν προηγούμενη βραδιά, μετὰ τὸ δεῖπνο, ὅταν ἡ γυναῖκα του καὶ ἡ κόρη τοὺς ἄφισαν στὴν τραπεζαρία μόνους ὁ Νίκι τὴν διηγήθηκε στὸν πατέρα του.

—Καὶ αὐτὸ πού με κάνει θηριό εἶναι ὅτι εἶναι τόσο εὐχαριστημένος με τὸν ἑαυτό του. Καὶ ξέρετε τί μοῦ εἶπε ὅταν τέλειωσε τὴν ἀφήγησί; Κυττάζοντάς με με τὰ ἄθῳα ἐκεῖνα μάτια μοῦ εἶπε: Ξέρεις, πατέρα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, σκέπτομαι ὅτι κάτι λάθος ὑπάρχει στὶς συμβουλές πού μ' ἔδωσες. Μοῦ εἶπες νὰ μὴν πᾶξω. Ἐπαιξά καὶ κέρδισα ἕνα σωρὸ λεπτὰ. Μοῦ εἶπες νὰ μὴ δανείσω λεπτὰ. Ἐ λοιπὸν δάνεισα καὶ

μοῦ τὰ ἔδωσαν πίσω. Καὶ μοῦ εἶπες νὰ μὴν ἀνακατεῦθω με γυναῖκες, ἀνακατεύτηκα καὶ κέρδισα ἕξ χιλιάδες φράγκα.

'Ο Χένρυ Γκάρνερ δὲν αἰσθάνθηκε καλύτερα βλέποντας τοὺς τρεῖς συντρόφους του νὰ σκάζουν στὰ γέλια.

—Ἐσεῖς κύριοι μπορεῖτε νὰ γελάτε, ἀλλὰ ἐγὼ θρίσκομαι σὲ πολὺ ἀσχημὴ θέσι. Τὸ παιδί με πρόσχε, με σεβότανε καὶ ὅτι ἔλεγα τὸ θεωροῦσε χρήσιμο. Τώρα, τὸ εἶδα στὰ μάτια του, με βλέπει σὰν γεροραμολιμένο. Δὲν ὠφελεῖ νὰ πῶ πῶς ἕνας κοῦκος δὲν φέρνει τὴν ἀνοιξί γιὰτὶ δὲν εἶναι πού γελοιοποιήθηκα. Εἶναι πού νομίζει ὅτι τὰ κατάφερε ὅλα με τὴν ἐξυπνάδα του. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸν καταστρέψῃ.

Σώπασαν γιὰ λίγο. 'Ο Χένρυ Γκάρνερ ρώτησε:

—Πέστε μου καὶ σεῖς. Σωστή δὲν ἦταν ἡ συμβουλὴ πού τοῦ ἔδωσα;

—Πολὺ σωστή.

—Καὶ ὁ διάβολος τὰ ἔφερε νὰ μὴν καὶ τὸ παλιόπαιδο. "Ὅλοι σας εἴσατε ἄνθρωποι με πείρα τοῦ κόσμου. Πέστε μου πῶς νὰ χειριστῶ τὴν περίπτωσι.

Κανεὶς ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ πῇ.

—Ξέρεις Χάρρυ, εἶπε στὸ τέλος ὁ δικηγόρος, στὴ θέσι σου δὲ θ' ἀνησυχούσα. Πιστεύω ὅτι τὸ παιδί γεννήθηκε τυχερὸ καὶ σὲ τελευταία ἀνάλυσι αὐτὸ εἶναι καλύτερο ἀπὸ τὸ νὰ γεννιόταν ἔξυπνο ἢ πλούσιο.

ΕΝΑ ΝΕΟ ΠΟΛΕΜΟ ΘΑ ΤΟΛΜΟΥΣΕ Η ΡΩΣΙΑ;

Τῆς
KATHLEEN THATER

Ὁ μῦθος περὶ ἀφθονίας ἐμφύχου ὕλικου τῆς Ἀνατολῆς

()ταν σκεπτόμαστε τὴ Ρωσία καὶ τὴν Ἀνατολή, μὴ εἰκόνα κυριαρχεῖ στὴ σκέψι μας ἡ εἰκόνα ἀτελείωτων φαλάγγων ἐν πορείᾳ. Ἡ ἀνατριχιαστικὴ αὐτὴ εἰκόνα θασιζέται στὴν ἀόριστη γνῶσι ὅτι οἱ Ρῶσοι καὶ οἱ Κινέζοι μαζί εἶναι πολὺ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανούς καὶ τοὺς Δυτικοευρωπαίους μαζί. Ἐτσι δημιουργήθηκε ὁ μῦθος ὅτι τὸ ἔμφυχο ὕλικό πού διαθέτει ἡ Ρωσία καὶ οἱ σύμμαχοί της εἶναι ὅσο μεγάλο, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν συναγωνισθοῦμε στὸ σημεῖο αὐτό.

Μέσα στὰ σημερινὰ σύνορα τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ζοῦν περίπου 180—200 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι, ἐνῶ ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἶναι 150 ἑκατομμύρια. Οἱ ἀριθμοὶ ὅμως αὐτοὶ δὲν δείχνουν τὴν πραγματικότητα. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἡ Ρωσία ἔχει ὑψηλὸ συντελεστὴ γεννήσεων καὶ θανάτων, πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ ὁποιοδήποτε προηγμένο Δυτικὸ ἔθνος. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι στὴ Ρωσία ὑπάρχουν σὲ ἀναλογία περισσότερα μωρὰ καὶ μικρὰ παιδιά ἀπ' ὅ,τι στὸ Δυτικὸ κόσμο, ἀλλὰ καὶ ὅτι πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ποτὲ δὲν θὰ μεγαλώσουν ὥστε νὰ γίνουν παραγωγικὰ μέ-

λη τῆς κοινωνίας. Αὐτὰ τὰ ἐπὶ πλέον παιδιά ἀποτελοῦν στρατιωτικὸ καὶ βιομηχανικὸ μειονέκτημα, ὄχι πλεονέκτημα.

☆

Στὴ Ρωσία δὲν ὑπάρχει φυσικὴ ἀναλογία ἀρρένων. Τὸ 1939 οἱ γυναῖκες ἦταν κατὰ 7.000.000 περισσότερες ἀπὸ τοὺς ἄντρες καὶ τὸ χάσμα αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ μεγάλωσε με τὸν Παγκόσμιο Πόλεμο. Ἐπομένως ἡ ἀριθμητικὴ διαφορά σὲ στρατευσίμους ἄντρες μεταξὺ Ρωσίας καὶ Ἀμερικῆς δὲν εἶναι τόση μεγάλη ὅσο δείχνει με τὴν πρώτη ματιὰ ἡ διαφορά στὸ σύνολο τοῦ πληθυσμοῦ. Ὑπολογίζεται ὅτι στὴ Ρωσία ὑπάρχουν 37 ἑκατομμύρια περίπου ἄντρες ἡλικίας 15—44 ἐτῶν, ἐνῶ στὶς Ἠνωμένες Πολιτείες οἱ ἄντρες αὐτῆς τῆς ἡλικίας εἶναι περίπου 33 ἑκατομμύρια. Ἡ ἀναλογία τῶν ἐννέα πρὸς δέκα δὲν εἶναι τόσο καταπληκτικὴ ὥστε νὰ μᾶς κάνῃ νὰ φοβόμαστε τίς... ἀνεξάντλητες ρωσικὲς ἐφεδρεῖες.

☆

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργατῶν στὴ Ρωσία με τὴ μεγάλη ἀναλογία γυναικῶν καὶ νέων ἀνθρώπων ὑπερβαίνει τὸν ἀριθμὸ τῶν Ἀμερικανῶν ἐργατῶν. Τὸ βιομηχανι-

κὸ δυναμικὸ τῆς ὁμῶς μόλις ποὺ
φθάνει τὸ ἕνα τέταρτο τοῦ ἀμε-
ρικανικοῦ. Πῶς συμβαίνει αὐτό;

Ἡ ἔρμηνεία εἶναι ἀπλή. Ἀπομιά ἄποψι τὸ κάθε τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀπόδοσι τοῦ γεωργοῦ, γιατί πρὶν ἀπ' ὅλα ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τροφή του. Καὶ ὁ Ρῶσος γεωργὸς ἔχει πολὺ χαμηλὴ ἀπόδοσι. Τὰ τρόφιμα ποὺ μπορεῖ νὰ παράγῃ ἐπαρκοῦν μόνο γιὰ τὴ δική του οἰκογένεια καὶ γιὰ ἄλλη μιά, ἐνῶ ὁ Ἀμερικανὸς ἢ ὁ Ἀγγλὸς γεωργὸς παράγει τρόφιμα γιὰ ἕξι οἰκογένειες. Ἡ διαθέσιμη πραγματικὴ ἐργατικὴ δύναμις τῆς Ρωσίας δὲν ὑπερβαίνει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰ 40 ἢ 45 ἑκατομμύρια (πολλοὶ τὴν ὑπολογίζουν πολὺ χαμηλότερη), ἐν συγκρίσει μὲ τὰ 55 ἑκατομμύρια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Δεδομένου ότι ο Ρώσος εργάτης είναι λιγώτερο αποδοτικός από τον Αμερικανό, οι μη γεωργοί Ρώσοι εργάτες, με μέτρο την πραγματική παραγωγική ικανότητα, μόλις φθάσουν το ένα τέταρτο περίπου της αμερικανικής.

‘Ο λόγος πού ἡ Ρωσία μπορεῖ καί διατηρεῖ τόσο μεγάλο στρατό καί κατασκευάζει τόσο πολλά ὑποβρύχια, τάνκς καί ἀεροπλάνα, εἶναι τὸ χαμηλὸ βιοτικό της ἐπίπεδο. ‘Ο μέσος Ρῶσος παράγει μόλις τὸ ἓν τέταρτο τῆς δουλειᾶς τοῦ μέσου Ἀμερικανοῦ, ἀλλὰ εἶναι ἀμφίβολο ἂν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ καταναλίσκη περισσότερο ἀπὸ τὸ ἓνα δέκατο. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ τῶν δυο κλασμάτων μᾶς ἐπιτρέπει νὰ θροῦμε τὴν ἐξήγησι τῆς ρωσικῆς ἰσχύος.

Ἡ δύναμις τῆς ὅμως αὐτῇ κρύβει μέσα τῆς καὶ τῇ μελλοντικῇ τῆς ἀδυναμίας. Δεδομένου ὅτι ὁ

μέσος Ἀμερικανὸς χρησιμοποιοῖ τὸ ἡμερομίσθιό του γιὰ νὰ προμηθεύεται δεκαπλάσια καταναλωτικὰ ἀγαθὰ ἀπὸ τὸ μέσο Ρῶσο, θὰ μπορούσαμε ἐν ἀνάγκῃ νὰ μετατρέψουμε τὰ 90% τῶν βιομηχανιῶν μας παραγωγῆς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν σὲ πολεμικὲς βιομηχανίες χωρὶς τὸ βιοτικό ἐπίπεδο νὰ πέσῃ χαμηλότερα ἀπὸ τὸ σημερινὸ ρωσικόν.

Στις Ασιατικές περιοχές που βρίσκονται υπό Σοβιετική κυριαρχία, τὰ ἀποθέματα ἐμφύχου ὕλικου εἶναι τεράστια. Μόνο στὴν Κίνα ὑπάρχουν περίπου 400 ἑκατομμύρια ψυχές. Καὶ ἡ Κορέα ἀπέδειξε ὅτι καὶ ἡ ἀπλὴ παρουσία μεγάλων ἐμφύχων μαζῶν παίζει σημαντικό ρόλο, ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ ἕνας ἀντίπαλος ὑπερέχη σὲ ἀεροπορία καὶ ὕλικό.

Ἡ Κίνα διαθέτει 200 ἑκατομύρια ἔργατικά χέρια καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ τρία τέταρτα χρειάζονται γιὰ νὰ τραφῇ ἡ Κίνα. Δὲν μένουν λοιπὸν παρὰ 50 ἑκατομύρια γιὰ νὰ παράγουν τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα καταναλωτικὰ ἀγαθὰ ἐκτὸς τῆς τροφῆς, γιὰ νὰ κατασκευάσουν τὰ κάθε εἶδους πολεμικὰ ὄπλα καὶ γιὰ νὰ πολεμήσουν.

Οἱ ἀγγλόφωνες χῶρες καὶ οἱ φίλοι τους στὴν Εὐρώπη μποροῦν νὰ διαθέσουν πολὺ περισσότερο ἔμψυχο ὕλικό γιὰ τὴν πολεμικὴ παραγωγή καὶ τὶς ἔνοπλες δυνάμεις των ἀπ' ὅ,τι ἡ Κίνα μαζί μὲ ὀλόκληρο τὸ ρωσικὸ μπλόκ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συμμάχους τῆς Ρωσίας εἶναι γεωργικῶς καθυστερημένες χῶρες ποὺ πρέπει νὰ ἀπασχολοῦν ½—¾ τῶν ἐργαζομένων γιὰ τὴν παραγωγή τροφίμων. Ἀντίθετα στὶς περισσότερες συμμαχικὲς χῶρες γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ δὲν ἀπασχολεῖ-

ται παρὰ 1)3—1)6 τῶν ἐργαζο-
μένων.

Ἐκεῖνο ποὺ παίζει ρόλο σήμε-
ρα στὶς διεθνεῖς διαμάχες δὲν εἶ-
ναι ὁ συνολικὸς ὄγκος τοῦ πλη-
θυσμοῦ, δὲν εἶναι κὰν ὁ ἄρρη-
πληθυσμὸς τῶν ἡλικιῶν τῆς με-
γίστης ἀποδόσεως. Ἐκεῖνο ποὺ
παίζει ρόλο εἶναι ἡ ἱκανότης μι-
ᾶς κοινωνίας ν' ἀπελευθερώ-
νῃ ἐργατικά χέρια ἀπὸ τὴν παραγω-
γὴν εἰδὼν ἰδιωτικῆς καταναλώσε-
ως, χωρὶς νὰ ὀλίγη τὸ βιοτικό ἐ-

πίπεδο σὲ σημεῖο ἐπικίνδυνο γιὰ τὴν ἐπιβίωσι. Ἀπὸ τὴν ἀπομὶ αὐτῇ ἡ συνδυασμένη δύναμις τοῦ Δυτικοῦ κόσμου παρουσιάζεται σχεδὸν ἀπεριόριστη. Μ' ὅλο πού αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μᾶς κἀνὴ νὰ ὑποτιμᾶμε τὴν ἀπειλὴ ἑνὸς ἰσχυροῦ καὶ ἐπικινδύνου ἀντιπάλου, ἀποτελεῖ ἐν τούτοις μιὰ σπουδαία θάσι γιὰ τὴν διοργάνωσι τῆς δυνάμεως πού μπορούμε ν' ἀποκτήσωμε.

— Καλύτερα νὰ πηγαίνης τώρα· ἔρχεται ὁ πατέρας...

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ Γ' ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

Αν καλούσαμε έναν ξένο που δεν έχει έρθει ποτέ στην Ελλάδα και του δείχναμε τις φωτογραφίες του διαγωνισμού μας, θα σχημάτιζε πολύ περριεργή εντύπωση για τον τόπο μας. «Σκηνές στο δρόμο» ήταν το θέμα του διαγωνισμού μας. Και επεξηγούσαμε ότι θέλαμε φωτογραφίες που να δίνουν μίαν ανάγλυφη εικόνα της ελληνικής νοοτροπίας, του ελληνικού ήθους, του ελληνικού στοιχείου. Από όλη την Ελλάδα έλαβαν εκατοντάδες φωτογραφίες. Λοιπόν, ο ξένος μας που θα έβλεπε τη σειρά θα σχημάτιζε την εντύπωση ότι η λαϊκή έκφραση, το ήθος, το στοιχείο ενός τόσο πολυσύνθετου λαού, περιορίζεται σε εικόνες λούστρων, σκουπιδιάδων, πλανοδίων πωλητών και μερικές άλλες ελάχιστες γραφικές εκδηλώσεις.

Το γεγονός ότι έλαβαν από όλα τα μέρη της Ελλάδος φωτογραφίες που συμπίπτουν καταπληκτικά σε έμπνευση, δείχνει ότι οι φωτογράφοι μας δεν έχουν φαντασία. Και αυτό ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι όλοι όσοι έχουν μια μηχανή συνθηθίζουν ως τώρα να αποτυπώνουν κυρίως τη στατική φύση, όπου πράγματι έχουν παρουσιάσει ωραιότατα πράγματα. Δεν θέλησαν να ασχοληθούν πολύ με τη δυναμική έκφραση του τόπου μας. Οι φωτογραφίες που απεικονίζουν τη ζωή θέλουν ύπομνη, έπιμνη, γρήγορο μάτι και κυνήγι. Κυνήγι άγριο.

☆

Γι' αυτό το λόγο, για την έλλειψη ποικιλίας και πρωτοτυπίας, καθώς και γιατί το μεγαλύτερο ποσοστό των φωτογραφιών είναι πολύ άσχημα τυπωμένο, ή «Έκλογη» αναθεωρεί την απόφασή της να κάνει έκθεση των φωτογραφιών. Δεν θα βραβεύσει καμμία. Απλώς σήμερα δημοσιεύει τις σχετικά καλύτερες. Και για να ενθαρρύνει τους φίλους της φωτογράφους, θα χάριση σε όλους όσων δημοσιεύονται οι φωτογραφίες, από ένα αντίτυπο της «Έγκυκλοπαιδείας της Έκλογης» που πρό-

κειται να κυκλοφορήσει εντός των ημερών. Ο τίτλος του βραβείου θα ήταν υπερβολικός. Γι' αυτό και η προσφορά αυτή παίρνει τον χαρακτήρα ενός αναμνηστικού δώρου. Λοιπόν, όσοι δούν τις φωτογραφίες τους σ' αυτό το τεύχος, να ξέρουν πως δικαιούνται το δώρο τους και παρακαλούνται να περάσουν από τα Γραφεία της «Έκλογης», (Ζήνωνος 4, 6' όροφος), μετά την 15ην Ιουλίου, όποτε θα έχη κυκλοφορήσει ή «Έγκυκλοπαιδεία της Έκλογης».

☆

Για τις όκτώ φωτογραφίες που δημοσιεύουμε (έκτός από την τόσο έκφραστική φωτογραφία του γνωστού ή ποθανόντος καλλιτέχνη Ηλίουπουλου, που ευγενώς μάς παρεχώρησε ή κ. Δανάη Ηλιοπούλου), έχουμε να πούμε μερικά λόγια:

Ο κ. Άρναούτης με τη φωτογραφία του «Θά πετύχη;» μάς έδωσε μια καλή σύνθεση. Έχει ζωντάνια και φυσικότητα. Το «φλου» που παρουσιάζει οφείλεται όχι σε κακό νετάρισμα, αλλά στο «Κόντρ-λυμιέρ». Εάν ο φακός του ήταν έπιστρωμένος (μπλέρ) το έλάττωμα αυτό δεν θα υπήρχε.

Τα «Απόκληρα» του κ. Μπρούσαλη είναι μια πολύ έκφραστική φωτογραφία. Συγχαρητήρια για το ωραίο φόντο της εικόνας, τα μοτίβα του οποίου έρχονται σε πλήρη έναρμόνισι με την μελαγχολική έκφραση των παιδιών.

Τα «Σουβλάκια» του κ. Γ. Αμυρά έχουν πολύ τοπικό χρώμα, αλλά ύστερον σε τεχνική απόδοσι.

Το «Πρωινό ξεκίνημα» του κ. Μανώλη Μακρή έχει πολλή γραφικότητα, κυρίως χάρις στο ωραίο δέντρο, αλλά λίγη πρωτοτυπία και πολύ καλή τεχνική.

Τα «Δύο σκυλάκια» της δεσποινίδος Εύρυδικης Λυκούρη έχουν πολλή έκφραση, αλλά ύστερον σε φωτισμό. Λείπει ο φωτισμός που θα δώσει ανάγλυφο στην εικόνα.

Πολύ καλή φωτογραφία θα ήταν ή «Πρώτη έλεημοσύνη» του κ. Α. Άν-

τωνιάδη αν την καλή ιδέα ακολουθούσε έξ ίσου καλή τεχνική. Επίσης αν φαινόταν το πρόσωπο του παιδιού, ή αντίθεση της παιδικής φρεσκάδας με τη βιολική στεγνότητα του γέρου ζητιάνου θα έδινε αξία στη σύνθεση.

Το «Κλειστόν» του κ. Α. Γεωργαντά αν ήταν πιο καλά τυπωμένο, αν έλειπε ή καρέκλα στην άριστη πλευρά και ή λήψις γινόταν σε στιγμή που δεν περνούσαν πίσω άνθρωποι, ίσως να είχε απαιτήσεις βραβείου.

Τέλος ή φωτογραφία του φίλου λοχαγού Ι. Μερκούρη «Ο πελαργός και το κορίτσι» έχει πολύ καλή τεχνική, ατμόσφαιρα και άρκετη πρωτοτυπία, αλλά δίνει την εντύπωση ότι είναι κάπως σκηνοθετημένη.

☆

Και τώρα που τελειώσαμε τη γκρί-

νια, να μιλήσουμε για κάτι που θα εύχαριστησε τους φίλους της φωτογραφίας.

Πρό 15 ήμερών συγκεντρώθηκαν τα ιδρυτικά μέλη της Έλληνικής Φωτογραφικής Έταιρείας και ψήφισαν το καταστατικό υπεβλήθη στο Πρωτοδικείο Αθηνών προς έγκρισιν. Κατά την διάρκεια της συγκεντρώσεως έγινε ψηφοφορία για την ανάδειξη της Διοικήσεως του Σωματείου και εξέλεγαν τα κάτωθι μέλη:

Κ. Παπακυριακού, Ι. Λάμπρου, Έλ. Βλάχου - Λούνδρα, Γ. Μαραγκίδης, Στ. Μανιατάκης, Π. Μυλώς, Νικ. Μαυρογένης, Φ. Τζελεπίδης και Σ. Δ. Λούνδρας. Αναπληρωματικοί δέ οι έξης: Δ. Χαρισιάδης, Γ. Κογκέτωφ, Στέφ. Καλλέργης, Δ. Κασσαδέτης και Γ. Παπαπαντάκης.

Σ. Δ. Λ.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

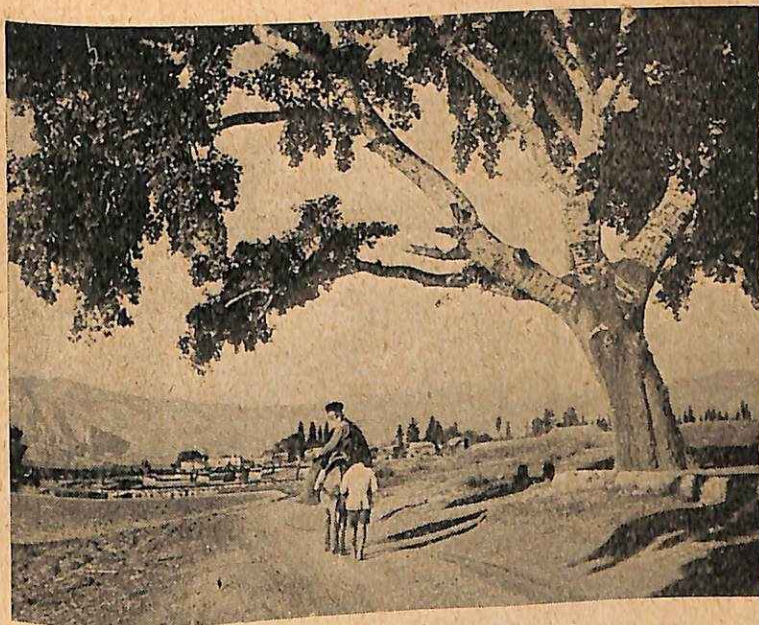
«Σουβλάκια», Γ. Αμυρά.

«Ὁ πελαργὸς καὶ τὸ κορίτσι» Ἰωάννη Μερκούρη.

«Κλειστὸν» Ἀλέκ. Γεωργαντά.

«Πρωϊνὸ ξεγύρισμα» Μανώλη Μακρῆ.

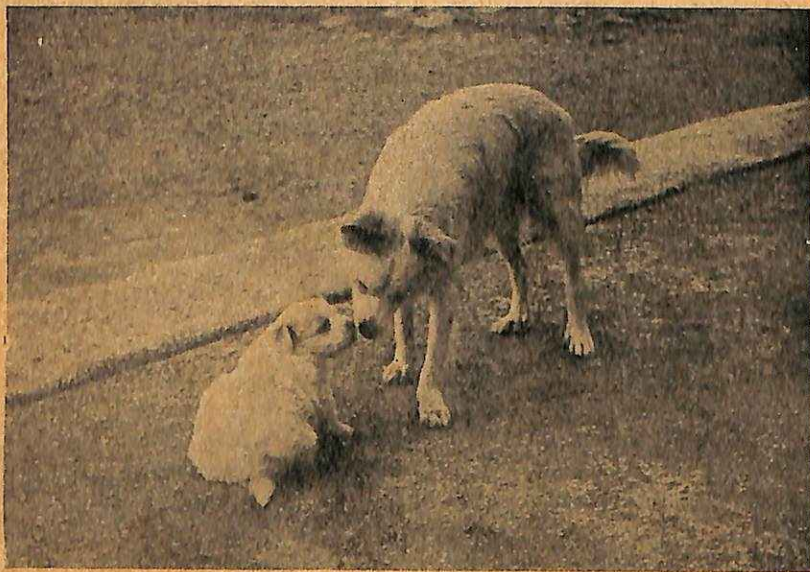
«Θὰ πετύχη!» Α. Ἀθναούτη.

«Ἡ πρώτη ἐλεημοσύνη», Α. Ἀντωνιάδη

«Τὰ ἀπόκληρα», Π. Μπρούσαλη.

«Ἀγάπες», Εὐρ. Β. Λυκούρη.

«Τὸ λουστράκι», Χ. Ἡλιοπούλου.

Καλοκαιρινά

Κάπρι, Ριβιέρα, Καλιφόρνια

Για την χειμωνιάτικη μόδα όλα τα πλαίσια είναι καλά. Κάθε κλειστός χώρος της πάει, το ωραίο σπίτι, το θέατρο, το ξενοδοχείο και ο δρόμος ακόμη είναι δικός της. Ένα ωραίο ταγιάρι δεν χρειάζεται ποτέ ιδιαίτερες εξωτερικές συνθήκες για ν' αναδειχθεί. Άλλα ένα μαγιώ, ένα ωραίο «σόρτς» Μία κομψή τουαλέττα «πλάζ»; Για να βρίσκονται όλα αυτά στο στοιχείο τους πρέπει να δρούν ένα σπάνιο συνδυασμό. Θάλασσα και κοσμικότητα. Μια άκτι, όσο θαυμάσια και αν είναι, όταν είναι έρημη, δεν ζητάει τουαλέττες. Ένώ η Ριβιέρα για παράδειγμα, το Λίντο της Βενετίας, το Κάπρι ή οι άκτες της Καλιφόρνιας και της Φλωρίδας προσφέρουν και τα δύο. Και εκεί κάθε χρόνο γεννιέται, φωτογραφίζεται και ξεκινάει για να κατακτήσει τον κόσμο κάθε νέο εύρημα της καλοκαιρινής μόδας. Θυμάστε, στη Ριβιέρα είδε το φώς το «Μπικίνι», που έγινε πιο γνωστό από το νησί των ατομικών πειραμάτων...

Άς πάρουμε λοιπόν τα νεότερα της έφετεινης μόδας του υπαίθρου: Πρώτον, από την Αμερική μάς έρχεται σαν νεωτερισμός το «μπουρνούζι». Δηλαδή το ύφασμα αυτό το μαλλιαρό, το θαμπακερό, το τόσο γνώριμο, που αντί να χρησιμεύει μονάχα για χνουδάτες πετσέτες, έπηρε νέες, πολύ

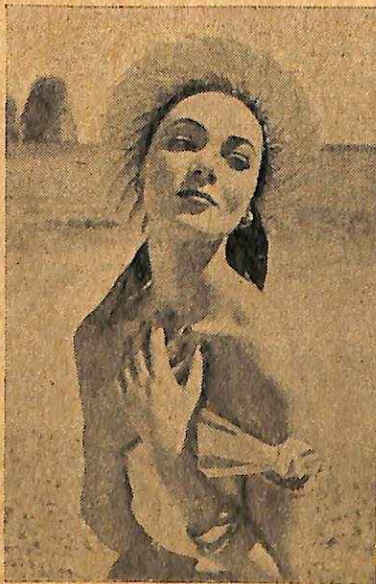
πετυχημένες μορφές. Φτιάχνει παλτά κοντά για πλάζ, σακκάκια, μπλούζες, σόρτς, φούστες σε ζωηρά χρώματα, ακόμη και τσάντες.

Από την Ιταλία έχουμε καπελάκια μικρά και μεγάλα από ψάθες και ραφιά, φορεμένα επάνω από φανταχτερά μαντήλια και το παντελόνι «κουρσάρ», που φθάνει ως το μέσο του ποδιού και είναι πολύ εφαρμοστό. Επίσης πολλά εύθυμα «άκσεσουάρ», κολλιέ, κλίπς, σκουλαρίκια από άχιβάδες, από μεγάλα επίχρυσα νομίσματα, και φούστες χωριάτικες φαρδιές, με θαυμάσια σχέδια.

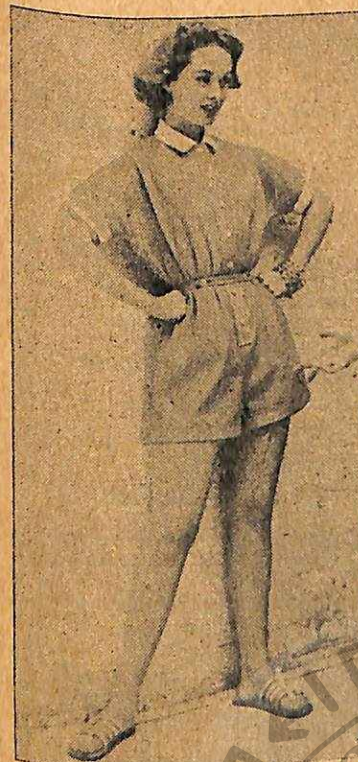
Η Γαλλία έφέτος φτιάχνει θαυμάσια κοστούμια του μπάνιου, που εφαρμόζουν στο γυναικείο σώμα σαν χρωματιστοί κορσέδες. Από ύφασματα μπαμπακερά, ελαφρά, πολυχρώμα, που στεγνώνουν εύκολα, από λεπτό ζέρσεύ σουρωμένο με κλώστη «λαστέξ», από ποπλίνες. Τα κοκκέκια αυτά κοστούμια είναι μονοκόμματα, γαρνιρισμένα με ζώνες, τσέπες, κουμπιά, σειρήνια αντίθετου χρώματος. Μερικά ανεβαίνουν ύψηλα ως τον λαιμό και θυμίζουν τα μαγιώ που φορούν οι χορεύτριες μπαλλέτου όταν γυμνάζονται.

Σε γενικές γραμμές μπορεί κανείς να πη ότι το κοστούμι της πλάζ έχασε την αθλητική απλότητα και κέρδισε κέφι και προσωπικότητα.

ΜΑΡΙΝΑ

Κάπρι : Ένα στρογγυλό μπρά από ψάθα, τοποθετείται επάνω σε χωριάτικο μαντήλι.

Ριβιέρα : Σόρτς μονοκόμματο με γιανιά και μανικέττα από θαμπακερό πλεκτό λάστιχο.

Καλιφόρνια : Ένα από τα πολλά νύσ μα παλτά «πλάζ» από μπουρνούζι σε χρώμα κοραλλιού.

Ριβιέρα : Συνδυασμός μαγιώ-σόρτς από ύφασμα θαμπακερό με οίγες.

Γράμματα τῶν ἀναγνωστῶν μας

ΣΥΜΦΩΝΟΥΜΕ ΑΠΟΛΥΤΩΣ

Ἄγαπητὴ «Ἐκλογή»,

Χωρὶς ἐσένα δὲν μπορῶ πιά νὰ φαντασθῶ οὔτε ἐκδρομή, οὔτε ταξιδάκι. Πρὶν ἀπ' ὅλα κυττάζω μέσα στὸ σάκο μου: "Ἐβαλα τὴν «Ἐκλογή»; Τὸν καλὸ μου φίλο καὶ σύντροφο καὶ δάσκαλο καὶ ὁδηγό; Καὶ ἡ μόνη μου λαχτάρα ὕστερα εἶναι μήπως σὲ χάσω. Διότι τὸ «μὴ δανεῖζεις τὴν «Ἐκλογή» σου» εἶναι τὸ συνεχὲς αἶτημα τῆς παρέας μου. Γιατί δὲν τὴν ἀγοράζετε, νὰ ἔχετε μιὰ δική σας; τοὺς ἀπαντῶ.

Μὲ ἀγάπη
ΤΑΚΗΣ ΚΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Πειραιεὺς

ΤΟ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟ «ΚΛΙΕΦΤΩ»

«Μωσαϊκὸν τῆς ζωῆς» ἀναγράφεται τὸ ἱστορικῶς γνωστὸν «κλιέφτω, κλιέφτεις, κλιέφτει», ἀποδίδεται δὲ τοῦτο εἰς τὸν Κωλέττην! Τοῦτο εἶναι λάθος, καθὼς γνωρίζω ἐκ τοῦ ἀειμνήστου φίλου μου, τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Δημητράκη Καμπούρογλου, ὅτι τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὸν Ρουμελιώτην βουλευτὴν, («ὡς καὶ ἡ ρουμελιώτικη προφορά») τὸν Κότταρην, δν ἀγορεύοντα ἀπὸ τοῦ δήματος τῆς Βουλῆς διέκοψεν εἰς βουλευτῆς κατηγορῶν τοῦτον δι' ἄγνοιαν γραμματικῆς, ὁ δὲ Κότταρης, ἐτοιμολόγος καὶ εὐφυέστατος Ρουμελιώτης, αὐθαρρὶ τοῦ ἀπάντησε: «Γνωρίζω γραμματικὴν καὶ ῥήματα μέχρι τοῦ «κλιέφτω, κλιέφτεις, κλιέφτει». Καὶ ἔκτοτε ἔμεινεν ἀθάνατον τὸ «γρ α μ μ α τ ι κ ῆ τ οῦ Κ ό τ τ α ρ ῆ».

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΟΜΟΥΤΟΣ
Ζάκυνθος

ΙΔΕΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Θὰ σὲ παρακαλοῦσα νὰ δημοσιεύσης

λίγα... ἄρθρα γιὰ τὴν δημοσιογραφία...

ΑΘΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Ἀμύνταιον

...μία σελίδα ἀφιερωμένη στὴν ἱστορία τῆς πατρίδος μας.

Στρατ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ

...λίγες σελίδες ἀφιερωμένες εἰς μιὰ ξένη γλῶσσα.

ΙΩΑΝ. ΚΟΥΚΟΡΙΝΗΣ

...καὶ ἄλλα ἄρθρα, ὅπως τοῦ Κάρνετζι καὶ τοῦ Ράσελ, ποὺ διακρίνονται γιὰ τὴν αἰσιοδοξία τους.

ΜΙΧ. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΑΡΑΣ
Μαθητὴς

...νὰ δημοσιεύσης φωτογραφίες ὁλων τῶν ἑλληνικῶν γραμματοσήμων γιὰ νὰ γνωρίζωμε ἑμεῖς οἱ συλλέκτες ποῖα μᾶς λείπουν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ
Κοντοδεσπότη Χαλκίδος

...Θὰ ἤθελα, ἂν ἦταν δυνατόν, νὰ δημοσιεύσης μαθήματα σκάκι. Τὸ ὠραῖο αὐτὸ παιχνίδι πολλοὶ θέλουν νὰ τὸ μάθουν, ἀλλὰ ποὺ νὰ βροῦν δάσκαλο;

Ν. ΠΟΥΡΗΣ
Κ. Γέρμα 120, Πειραιεὺς

Ὅταν δημοσιεῖς ἀπόσπασμα κάποιου βιβλίου νὰ συμπληρῶν, ἐὰν τῆς εἶναι δυνατόν, καὶ ἀπὸ ποῖα διέθνηση θὰ μπορέσωμε (ἑμεῖς τῆς ἐπαρχίας) νὰ τὸ προμηθευθῶμε καὶ τὴν ἀξία του...

ΑΜΑΛ. ΚΑΛΑΦΑΤΗ
Λόντου 6, Καβάλα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Δελμόδα, Ἀμφισσα: Μᾶς εἶναι δύσκολο νὰ σᾶς ἀπαντήσωμε χωρὶς νὰ

διαβάσωμε τὸ ἡμερολόγιον ποὺ ἀναφέρετε.

Χρ. Γλυκόν, Ἀθήναι: Ἡ «Ἐκλογή» δὲν εἶναι καθαρῶς φιλολογικὸ περιοδικό. Ὅπως ἀναφέρετε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ ἑλληνικὰ περιοδικὰ εἶναι πιδὲ κατάλληλα νὰ κρίνουν τὴν πνευματικὴ ἐργασία νέων συγγραφέων.

Κ. Α., Μέγαρα: Εὐχαριστοῦμε, ἀλλὰ δὲν δημοσιεύομε ἀνέκδοτα ποιήματα. Διὰ τὸν ἴδιο λόγο ποὺ ἀναφέρομε ἀνωτέρω.

Ζήση Ε. Καλιάγκα, Τροτύλιον: Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλὰ σὰς λόγια. Ἀλλὰ καλύτερα νὰ στείλετε τὴν ἐργασία σας σὲ φιλολογικὸ περιοδικό.

ΖΗΤΩ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἄγαπιτὶ Ἐκλογί, Ζιτὸ ἀλυλογαφεία μὲ ναῖους καὶ νέες...

Μᾶς συμβαίνει συννὰ νὰ λαμβάνωμε γράμματα αὐτοῦ τοῦ τύπου. Μᾶς εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβωμε πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ συνεννοηθοῦν μέσω γραπτοῦ λόγου μὲ ἀγνώστους τῇ στιγμῇ ποὺ οὔτε τὴν ἀπλὴ λέξιν ἐπιστολῇ εἶναι εἰς θέσιν νὰ γράψουν σωστά. Ἀς μᾶς συγχαροῦν λοιπὸν ὅτι οἱ ἀπλοὶ ἀνορθογράφοι μὲ τοὺς ὁποίους καὶ δὲν μᾶς γνορίζουν καὶ πολλὰς διαφορὰς—ὅς εἶναι καλὰ ὁ σοφὸς διορθωτὴς ποὺ μᾶς γράζει πάντα ἀσπροπρόσωπους—ἀλλὰ οἱ καταπληκτικὲς ἀνορθογραφίες οἱ τύπου «ἐκλογί» ἐὰν τὰ γράμματα τοὺς δὲν δημοσιεύονται...

...μὲ νέους καὶ νέες γιὰ διάφορα θέματα.

Ἰωάννης Γρανιτσιώτης
Αἰκατερίνης Β' Ἀσκησιεῖον Βούλας
Ἀθανασιάδης Νόβας
καὶ

Γεωργαντζᾶς Μιχαὴλ
Τ.Μ.Υ. 1ος Λόχος Β.Σ.Τ. 902

Ἰουλιέττα Ζουλούμη
καὶ

Δήμητρα Δημοπούλου
Ὁδὸς Κλειτοῦ 13, Δράμα.

Ἐπιτρόπου Ἀθανασίος
καὶ Καλτσάμης Κωνσταντῖνος
Σχολὴ Μονίμων Ὑπαξιῶκων
7ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925.

Β. Οἰκονομόπουλος

Φοιτητὴς

Βίγλας 10, Ἀθήναι.

Ἀλίκη Σαμαρά,

Σαμαρᾶς Χαράλαμπος
86, Rue Heliopolis — Ibrahimieh
Alexandrie — Egypte.

Σμηνίτης Μουρελάτος Δημήτριος
Σ.Τ.Γ. 925, Μ. Δ)σεως Ε.Β.Α.—Α.Β.Α.
Στρατιώτης Μουρελάτος Σπυρίδων
30ὸν Σύνταγμα Λόχος Νεοσυλλέκτων
Σ.Τ.Γ. 916 Β.

Δεκανεὺς Παπαδόπουλος Κωνσταντῖνος
325 Σ.Ε. Σ.Τ.Γ. 916.

Στρατιώτης Παπαδόπουλος Κωνστ.
316 Μ.Π. Β.Σ.Τ. 902.

Μόνιμοι ὑπαξιωματικοί:

Ρούλιας Νικόλαος

Ἀμοιρίδης Ἰωάννης

Λειβαδᾶς Ἀκης

Σ.Τ.Γ. 909, Λουτράκιον.

Μαθητὴς Δημαράκης Ἀθανάσιος

Σ.Μ.Υ. 5ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925.

Ἀσυρματιστὴς Γουδέλης Σπυρίδων

Διμοῖρα (Διαβ)σεων

24ον Σ.Π., Σ.Τ.Γ. 918 Β.

Ναύτης Μίχας Παναγιώτης

ΑΒΝ) Σ.Τ.Γ.Χ. Β.Σ.Τ. 902

Σμηνίτης Κακριδῶνης Ἀθαν.

201 Μ.Σ. Β.Σ.Τ. 902 Α.Β.Ε.

Λίνα Ρομποτῇ

Νατάσα Μπογδάνου

Μαρία Σπυροπούλου

Συνοικία Τριῶν Πηγαδιῶν, Κέρκυρα.

Βασιλείδης Ἑρρίκος

Γρηγοριάδης Γεώργιος

Σ.Μ.Υ. 6ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

Ἐπιλοχίας μαθητῆς

Παπαδόπουλος Εὐάγγελος

Σ.Μ.Υ. 5ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

Ἀνθ)γὸς Πόλασης Σπυρ.

565 Τ.Π. 1ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 916 Β

Ὑπαξιωματικὸς Νικόλης Μιχαὴλ

Μοῖρα Διοικήσεως Σ.Τ.Γ. 925 Α.Β.Α.

Στρατ. Κανάρβας Βασίλειος

Βιολάκης Ἐμμανουὴλ

485 Τ. Διαβιβάσεων Β.Σ.Τ. 904

Μαθ. Λουνάκας Σταύρος

Σ.Μ.Υ. 5ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

Καραγιάννης Σωτήριος

Σ.Μ.Υ. 5ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

Χριστ. Γλυκὸς

Ἀρχιάλου 64 β, Ἀθήναι

Μαθηταὶ

Ζαρούλιας Χρήστος

Καραγιάννης Σωτήριος

Δελιορίδης Στυλιανὸς

Σ.Μ.Υ. 5ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

Μαθητής Σταυρίδης Πέτρος
7ος Λόχος
Φώτης Φώδιος
Φασούλας 'Ιωάννης
Κυριακίδης Γεώργιος
8ος Λόχος Σ.Μ.Υ. Σ.Τ.Γ. 925

Mario Dimitriadis
Via Avocata 10, Presso Cimino
Napoli — Italia

Σμηνίται

Μεταξάς Γρηγόριος
Κρίτσος Γεώργιος
Χριστόπουλος Γ.
Φωτόπουλος Μάριος
402 Μ.Π.Α. Β.Σ.Τ. 904

Ναύτης Πρότακτος Ρ)Ε

Παπακωνσταντίνου 'Αναστάσιος
Υποβρύχιον «Πιπίτιος» Α.Δ.Υ.

Δεκ. Σινούλης Νικόλαος
567 Τ.Π. 2ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 916 Γ

Δημήτριος Ψαράς
'Ασκληπιείον Βούλας, Π. Αικατερί-
νης Β', Γλυφάδα.

Κων. Τζούρας
Μαμούρη 22, 'Αθήναι.

Δεκανεῖς

'Αναστασιάδης 'Εμμανουήλ
'Αμπασιδής 'Ιωάννης
καί

Διαδισαυτής Τζεννέτογλου 'Ιορδάνης
Greek Exped. Forces, C.A.P.O. 5809
Β.Σ.Τ. 902.

Δεκ. Μοσχάτος 'Αντώνιος
καί στρατ. Γκοτσόπουλος Κωνστ.
Κ.Ε.Ν.Μ. Λόχος Δ)σεως Σ.Τ.Γ. 907

Δεκ. Κόκκινος Γεώργιος
Κ.Ε.Ν.Μ. 3ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 907
Μόν. 'Υπαξ)κός 'Αγγελόπουλος Ριχάρ.

Στρατιωτική Σχολή Μηχανικού
Διμοιρία Μονίμων 'Υπαξ)κών
Σ.Τ.Γ. 909

'Ανθ)γός Σπανόπουλος Φίφης
Διοικητής λόχου Τ.Ε.Α. Πλατάνου
Ναυπακτίας

'Ιωάννα 'Ιατρίδου
Φιφή Βασιλειάδου

'Αναγνωστήριον Πανεπ. Θεσ)νίκης
Μαθηταί

Κότσανης Εὐάγγελος

Στάμος Νικόλαος
Σ.Μ.Υ. 8ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

Μαθ. Παπαδόπουλος Εὐθύμιος
Σ.Μ.Υ. 7ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 925

'Ανθ)γός Τσιάρας Δημήτριος
508 Τ.Π. 3ος Λόχος Σ.Τ.Γ. 912 γ'

'Αντωνίου Δημήτριος
Α.Β.Ν. Σχολή Τεχνιτών Β.Σ.Τ. 902

'ΑΛΕΚΤΩΡ,

Χαρίδτε
ΣΤΗΝ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΑ ΣΑΣ ΤΗΝ
ΑΠΑΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΦΡΕΣΚΑΔΑ
ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΡΟΔΟΠΕΤΑΛΑ

Τὰ καλλυντικά RHYLLIS:
CRÈME-NEIGE-MOUSSE-
PERLE εἶνε τὰ μόνα, πού
φρεσκάρουν ἀσφαλῶς
τὴν ἐπίδερμίδα, τὴν προ-
φυλάσσουν ἀπὸ κάθε και-
ρική ἐπίδρασι, τονώνουν
τοὺς ἰστούς καὶ τῆς δι-
δουν ζωτικότητα καὶ ἀπα-
λότητα νεανική. Εἶνε τὰ
μόνα καλλυντικά, πού
συνιστοῦν οἱ κορυφαῖοι
Ἕλληνες δερματολόγοι
καὶ ὁ διάσημος Καθηγη-
τῆς τῆς Δερματολογίας
τοῦ Πανεπιστημίου τῶν
Παρισίων GOUGEROT.

CRÈME • NEIGE
MOUSSE • PERLE
ΡΥΛΛΙΣ

ΛΥΣΕΙΣ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» ἀπὸ σελίδα 7.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. ΜΠΡΙΑΜΙ. — ΑΕΙ. 2. ΑΥΕΝ-
ΤΙΝΟΣ. — ΡΖ (Ροζίτα). 3. Κ.Ρ.
(Καπάρο). — ΔΟΣΟΛΗΨΙΑ. 4.
ΡΟΦΟΥ. — ΝΟΜΑΔΑ. 5. ΥΒΟΝ.
— ΠΟΥΑΡΙΕ. 6. ΓΑΡ. — ΝΟΥΣ.
— ΟΟ. 7. ΙΣΜΑΗΛ. — ΥΠΝΟ 8. ΑΙ-
ΑΚΕΙΟΝ. 9. ΝΑ. — ΕΣΣΑΙΟΥΣ.
10. ΥΣ. — ΣΤΥΛΟΙ. 11. ΠΑΤΡΙ-
ΤΣΙΑΝ (ΡΟΚ). 12. ΤΡΙΦΩΝΙΑ. —
ΣΑ.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ. 2. ΠΥΡΟ-
ΒΑΣΙΑ. 3. ΡΕ. — ΦΟΡΜΑ. —
ΥΠΡ. 4. ΙΝΔΟΝ. — ΑΚΕΣΑΙ. 5.
ΑΤΟΥ. — ΝΗΣ. — Τ.Φ. (Τα-
φή). 6. ΜΙΣ. — ΠΟΛΙΣ. — ΡΩ.
7. ΙΝΟΝΟΥ. — ΟΑΣΙΝ. 8. Ο-
ΛΟΥΣ. — ΝΙΤΤΙ. 9. ΑΣΗΜΑ. —
ΟΥΣΑ. 10. ΨΑΡΟΠΟΥΛΙ. 11. Ι-
ΡΙΑΙΟΝ. — ΣΟΑΣ. 12. ΖΑΑΕ. —
ΟΙ. — ΙΝΑ.

«ΣΚΑΚΙ» ἀπὸ σελίδα 124.

'Αρ. 78. 1) Αγ5—ζ8!! καὶ τὰ Μαῦ-
ρα πρέπει νὰ ἐγκαταλείψουν. 'Εάν
1).... ΡΧΑ, τότε 2) Β06—08+. Ρε7.
3) Β08Χ7+Ρ. κατὰ θούλησιν καὶ
μάτ εἰς τὴν ἐπομένην.

'Αρ. 79. 1).... Π85—05+. 2) Ρ04Χ
05. Βη2—03+. 3) Ρ05—η5. 07—06+.
4) Ρη5—ζ4. η7—η5. 5) Ρζ4—ε5.
Β03—ε6+ καὶ μάτ!

'Αρ. 80. 1) Π68—67! 'Εξανόγκα-
σμός κινήσεως. 'Απλὴ ἀλλὰ ἐπιτυχημένη
συνθεσις.

'Αρ. 81. 1) Αε4Χη6+. Ρ07Χη6. 2)
Πε8—η8+. Ρη6—07. 3) Βγ6—ε4+
Ρ07Χη8. 4) Βε4—η4+. Ρη8—ζ8. 5)
Βη4—η7+. Ρζ8—ε8. 6) Βη7—η8+
μάτ!

«ΠΟΙΟΣ ΔΙΑΒΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΚΛΟ-
ΓΗ;» ἀπὸ σελίδα 85.

'Η μητέρα διάβαζε τὶς ἐφημερίδες,
ἢ κόρη τὸ βιβλίον, ὁ γυῖος ἔγραφε καὶ
ὁ πατέρας διάβαζε τὴν «Ἐκλογή».

«ΞΕΡΕΤΕ;» ἀπὸ σελίδα 85.

1) = 6. 2) = γ. 3) = α. 4) = γ.
5) = γ.

«ΠΟΣΟ ΑΝΕΒΗΚΕ Η ΣΚΑΛΑ;» ἀ-
πὸ σελίδα 85.

Κανένα. Γιατί τὸ σκάφος ἀνεβαί-
νει μαζί με τὸ νερό.

«ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟ-
ΤΕΡΑ;» ἀπὸ σελίδα 86.

1) ΠΥΡΡΟΘΡΙΞ = 45. 2) ΨΗ-
ΦΙΔΩΤΟΣ = 40. 3) ΦΑΝΟΦΟ-
ΡΟΣ = 37. 4) ΡΑΦΙΝΑΤΟΣ =
37. 5) ΚΑΜΟΥΦΛΑΖ = 36. 6)
ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ = 44. Σύνολο =
239 βαθμοί. Γιά τὴν τρίτη λέξι κα-
λὴ βαθμολογία : Ψαθοποιός = 34.
Γιά τὴν τετάρτη λέξι : Ψαροφάγος =
37. Γιά τὴν πέμπτη λέξι : Καρολί-
δαι = 34.

«ΓΙΑ ΝΑ ΠΛΟΥΤΙΣΕΤΕ ΤΟ ΛΕΞΙ-
ΛΟΓΙΟ ΣΑΣ» ἀπὸ σελίδα 84.

1) ΑΒΑΡΙΑ : Α. 'Η Ἰταλικὴ λέξι
anavar, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐκκινῶν τὸ ρί-
ξιμο μέρους τοῦ φορτίου στὴ θάλασσα
γι' ἀποφυγὴν τοῦ καταποντισμοῦ καὶ, ἐ-
πομένως, καὶ ζημιὰ τοῦ φορτίου. Γε-
νικώτερα καὶ μεταφορικά παθαίνω
ἀβάρια σημαίνει ζημιώνομαι με ἕνα
ὅπο ὁδηγοῦν τρόπο. 'Επίσης κ' ἂν ἀ-
βάρια, γιά ν' ἀποφύγω τὴν ἀποτυ-
χία τῶν σκοπῶν μου, παραβαίνω τίς
ἀρχές μου ἢ ὑποχωρῶ σὲ πιέσεις ἄλλων.

2) ΑΒΕΛΤΗΡΙΑ : Α. Εἶναι ἡ ἀρχαία
ἐλληνικὴ λέξι ἀβελτερία, με τὴν
ὁποία ἀνόμεσαν εὐφημιστικά τὴν ἑλλει-
ψι μυαλοῦ κατὰ τὴν ἴδια ἀναλογία πού
σήμερα τὴ λέμε ἀγαθοσύνη. Γι-
νεται ἀπὸ τὸ στερητικὸ «α» καὶ τὸ ἐ-
πίθετο θέλτερος (ἄλλον τύπο τοῦ
θελτίων) καὶ σημαίνει τὴν ἑλλειψι
τοῦ καλοῦτερου, δηλαδὴ τῆς ἀπαράτη-
της εὐφύας, καλαισθησίας καὶ τοῦ ζή-
λου γιά κάτι. Σήμερα χρησιμοποιοῦμε
τὴ λέξι ὅταν θελοῦμε νὰ δηλώσωμε τὴν
ἀμέλεια τῶν ὑπευθύνων γιά ζωτικὰ ζη-
τήματα τῆς δόλητος.

3) ΒΟΥΛΕΥΜΑ : Δ. 'Απὸ τὸ ἀρχαῖον
ρήμα βουλεύομαι (=σκέπτομαι, ἀ-
ποφασίζω, γνωμοδοτῶ). Σημαίνει προ-
δικαστικὴ ἀπόφασι δικαστικοῦ συμβου-
λίου (πλημμελειοδ' κ' κ.λ.π.) γιά προ-
φυλάκισι, ἀπάλλαγι ἢ παραπομπή σὲ
δικὴ ἐνὸς προσώπου. Τὸ πλημμε-
λειοδικεῖον ἐξέδωκεν πα-

ραπεμπτικὸν θούλευμα διὰ τόν... Τὸν ἀπῆλλαξε διὰ θούλευματος.

4) ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΤΗΡΙΑ: Γ. Συχνὰ διαβάζομε στὶς ἐφημερίδες ὅτι ὁ νέος πρεσβευτὴς τοῦ τάδε κράτους ἐπέδωκε τὰ διαπιστευτήρια αὐτοῦ στὴν κυβέρνησί μας. Πρόκειται γιὰ τὴν παρουσίασι τοῦ ἐγγράφου, μὲ τὸ ὁποῖο διαπιστεύεται ὅτι σὲ μᾶς, διορίζεται δηλαδή σὰν ἀντιπρόσωπος τῆς χώρας του.

5) ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ: Γ. Ἀπὸ τὸ ρῆμα ἐπικρατῶ = κυριαρχῶ, ἐξουσιάζω, ἡ χώρα ποὺ ὑπάγεται σ' ἐνιαία ἐξουσία. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἶναι σῶμα ποὺ ἀπαρτίζεται ἀπὸ νομομαθεῖς, μὲ προορισμὸ νὰ συμβουλευῇ τὴν κεντρικὴ διοίκησι καὶ νὰ δικάζῃ τὶς ἀνώτατες διοικητικὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους.

6) ΚΑΛΕΝΔΑΙ: Δ. Εἶναι ἡ Λατινικὴ λέξι *Calendae* (ἐνν. *dies* = ἡμέρες), ποὺ ἐσήμαινε τὶς πρώτες πέντε ἢ ἑπτὰ μέρες τῶν Ρωμαϊκῶν μηνῶν — ἀνάλογα μὲ τὴ διάρκεια τῆς νέας σεληνῆς. "Ὅταν λέμε ὅτι ἀναβάλλεται κάτι εἰς τὰς ἑλληνικὰς καλὲνδας, θέλομε νὰ δείξωμε τὴν ὀριστικὴν ματαίωσί του, μὰ ποὺ οἱ Ἕλληνες δὲν γιόρταζαν τὶς μέρες αὐτὲς σὰν τοὺς Ρωμαίους.

7) ΚΛΑΣΣΙΚΟΣ: Α. Ἡ Λατινικὴ λέξι *classicus* = ἐκεῖνος ποὺ ἀνήκει στὴν πρώτη *classis* (= τάξι) — στὴν ἀρχή, τῶν Ρωμαίων πολιτῶν καὶ κατόπιν τῶν συγγραφέων, καλλιτεχνῶν κ.λ.π. Ἀργότερα ὀνομάστηκε κλασσικὸ κάθε τι ποὺ ἀναφέρονταν σ' αὐτοὺς καὶ τὴν ἐποχὴ τους. Κυρίως ἔτσι ὀνομάζομε ὅ, τι ἀνήκει στὴν ἀκμὴ τοῦ ἑλληνολατινικοῦ πολιτισμοῦ καί, κατ' ἐπέκτασι, σὲ κάθε συγγραφέα ἢ καλλιτέχνῃ ἢ ἔργο ξεχωριστὸ ὁποιοδήποτε λαοῦ, τόπου, χρόνου. Τέλος διεκδικοῦν τὸν τίτλο καὶ οἱ κλασσικοὶ τεμπέληδες κ.λ.π.

8) ΛΙΒΕΛΛΟΣ: Α. Ἡ Λατινικὴ λέξι *libellus* (= μικρὸ βιβλίον). Στους Ρωμαίους ἦταν ἡ ἀναφορά ποὺ ἔκαναν οἱ ιδιώτες στὶς ἀνώτερες ἀρχὲς ἢ τὸν Αὐ-

τοκράτορα γιὰ νὰ παραπονεθοῦν γιὰ τὶς καταπιέσεις τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων. Ἡ λέξι σήμερα πῆρε τὴ σημασία δυσφημιστικοῦ ἄρθρου σ' ἐφημερίδα κυρίως, ποὺ ἀποβλέπει στὴ δημιουργία σκανδάλου μὲ τὴν προβολὴ τῆς ιδιωτικῆς ζωῆς προσώπου στὴ δημοσιότητα. Τὸ ἄρθρο αὐτὸ εἶναι ἕνας λίβελλος.

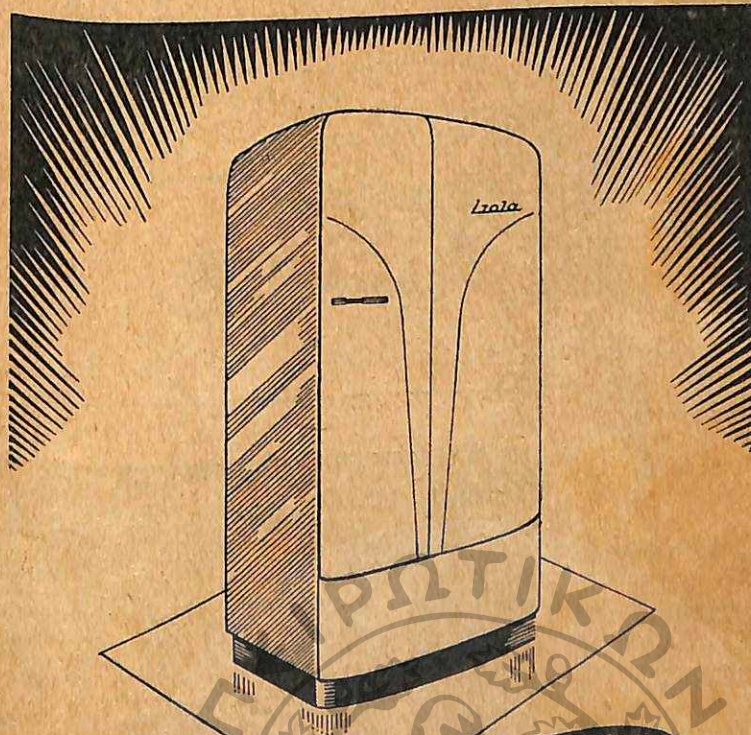
9) ΛΟΙΣΘΙΑ: Δ. Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ λέξι *λοίσθιος* = τελευταῖος. Πνέει τὰ *λοίσθια* = ἀναπνέει τὶς τελευταῖες ἀναπνοές του, εἶναι ἐτοιμὸς θάνατος.

10) ΛΟΓΙΟΣ: Β. Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ λέξι ποὺ ἐσήμαινε ἄλλοτε ἐκεῖνον ποὺ ἔγραφε στὸν πεζὸ λόγον (μύθους καὶ ἱστορία — πρὶν ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτο, τὸν πατέρα τῆς πραγματικῆς ἱστορίας) καὶ ποὺ ὠνομάζονταν ἀκόμη *λογόγραφος* ἢ *λογοποιός*, σ' ἀντίθεσι πρὸς τοὺς ἐπικοὺς ποιητάς. Σήμερα σημαίνει ἐκεῖνον ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τὰ γράμματα γενικὰ καὶ μάλιστα μὲ τὴ λογοτεχνία, τὸν ἀνθρῶπο τῶν Γραμμάτων, ὅπως λέμε μεταφράζοντας τὸ γαλλικὸ *homme de lettres*.

11) ΝΕΥΡΟΣΠΑΣΤΟ: Β. Ἡ πρώτη σημασία εἶναι ἀνδρεῖκελον μὲ κεφάλι καὶ μέλη προσθετὰ ποὺ εἰδικὸς καλλιτέχνης τὰ κινεῖ μὲ νήματα παίζοντας τὸ «κουκλοθέατρο» ποὺ λέμε. Ἀπὸ κεῖ κατάντησε νὰ σημαίνῃ ἀνθρῶπο ἑτεροκίνητο, χωρὶς βούλησι, ποὺ ἐνεργεῖ κατὰ τὶς δαταγὰς ἢ ὑποδείξεις ἄλλου. Γίνεται λόγος πολὺς γιὰ τὰ νευρόσπαστα τῆς Μόσχας.

12) ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ: Α. Ξαναγέννημα, ἐπιστροφή στὴ ζωὴ, ἀνάστασι. Ἡ Ἑλληνικὴ παλιγγενεσία εἶναι τὸ ξαναζωντανεμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους μὲ τὴν ἑλληνικὴ ἐπανάστασι ὕστερα ἀπὸ τόσοις αἰῶνες θανάτου — σκλαβιάς.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: Ἀπὸ 10 ἕως 12 σωστὲς ἀπαντήσεις, πολὺ καλὰ. Ἀπὸ 8 ἕως 10, ἀρκετὰ καλὰ. Ἀπὸ 6 ἕως 8, καλοῦται. Ἀπὸ κεῖ καὶ κάτω, φροντίστε νὰ βελτιωθῇτε.

Ἐνα νέο προϊόν, καύχημα τῆς ἑλληνικῆς Βιομηχανίας, ποὺ μὲ ὑπερῆφανα παρουσιάζομε στὸν τόπο μας:

ΤΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΨΥΓΕΙΟ

Izola

"ΟΤΕ"

ΕΠΙΚΗ είναι και η κυκλοφοριακή επιτυχία του

ΘΡΥΛΟΥ ΤΩΝ ΦΟΡΣΑΪΤ

Ολοκληρώθηκε η έκδοσις του «ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ» σὲ τρία βιβλία
14 Αύγουστου κυκλοφορεῖ τὸ «ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ»
Μετάφρασις «ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ» Σοφίας Μαυροειδή Παπαδάκη
» «ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ» Θ. Πετσάλη
Τιμὴ ἐκάστου βιβλίου Δρχ. 17.500. Σὲ ἀπλὴ ἐκδοσί Δρχ. 14.000
Θὰ ἐπακολουθήσουν καὶ τὰ ὑπόλοιπα βιβλία τοῦ
ΘΡΥΛΟΥ ΤΩΝ ΦΟΡΣΑΪΤ

**ΓΑΛΛΙΚΑΙ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
BERGADI**

Θεσσαλονίκη

Κολοκοτρώνη 59B 3' ὄροφος Γραφεῖον 5. Τηλ. 25-102

Combinaisons

Νυκτικὰ

Πυζάμες

Liseuses

Τραπεζομάνδηλα

Σινδόνια

Carres de table

Couvre lit

Όλα χειρὸς

Βρίσκει κανείς την από-
λυτη εὐτυχία, κάνοντας
μιά ὑπέροχη προίκα στο
ἐργοστάσιον:

ΟΙΚΟΣ ΛΕΥΚΩΝ ΕΛΕΝΗΣ
Διομεγας 3 - πάροδος Ἑρμοῦ.
Τηλ. 28-889

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΒΟΥΛΗΣ 6
24605

Γιὰ νὰ μὴ
ΣΠΑΤΕ...
ἀδικήσῃ τὸ κεφάλι σας

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ

"Π.ΓΟΥΤΑΚΗΣ"

ΕΚΑΜΕΛΑΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΝ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ
ΕΤΟΙΜΑ ΑΝΔΡΙΚΑ ΕΝΔΥΜΑΤΑ
ΠΑΝΤΑΛΟΝΙΑ

ΒΑΜΒΑΚΕΡΑ 70.000 * ΤΣΕΛΒΟΛ 98.000
ΠΑΛΜΠΙΤΣ 135.000 * ΚΑΜΠΑΡΝΤΙΝΕ 175.000

★ ★ ★

ΣΑΚΚΑΚΙΑ ΜΑΛΛΙΝΑ ἀπὸ 275.000 * 300.000
ΕΤΟΙΜΑ ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΜΑΛΛΙΝΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ
Ἀπὸ 465.000 - 500.000 καὶ 525.000 - 585.000

★

Σταδίου 49

ΣΤΑΥΡΟΛΕΙΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Ένας υπνος που διήρκεσε πενήντα έφτα χρόνια... μυθολογικός.
2. Διάσημος Ναπολιτάνος μουσικοσυνθέτης που απέθανε το 1919 στην Φλωρεντία.
3. Το μικρό όνομα γνωστής Βιεννέζας σοπράνο. — Ένας από τους μεγάλους ζωγράφους της Γαλλίας, του παρελθόντος αιώνα.
4. Αναφορική αντωνυμία. — Το μικρό όνομα διασήμου κωμικού του σινεμά. — Τρίστηλον έμπορικόν πλοίων.
5. Πρόθεσις. — Νεογνά (δημ.).
6. Ιατρός με ειδικότητα (αίτ.).
7. Διεθνούς φήμης πνευματικόν ίδρυμα (γεν.). — Έάν μπορείτε να τα προσθέσετε στο μπορώ, έχετε ένα λιμάνι γαλλικό.
8. Οργάνει. — Αναφέρεται συχνά σε γαλλικές σαμπάνιες. — Πρόθεσις.
9. Έχρησιμοποιούντο (αίτ.). — Υιός του Ατλαντός. — Της πό τους αρχαίους (αί-αυγής ή γενική, αρχαίσι.
10. Ορυκτόν του οποίου τα καλύτερα κομμάτια βρέθηκαν στην Νάξο (ένάρθρας). — Θαλασσινό για... πιλάφι.
11. Μηνυκαστικόν ζώον. — Θα την βρείτε στα νότια κράσπεδα του Ήμηττου (γεν.).
12. Ρήμα που επιβάλλει κρεβάτωμα. — Ρωσικό γυναικείο όνομα.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. «Σου δε ποιούντος... μη γνώτω ή άριστερά σου, τί ποιεί ή δεξιά σου», λέγει το Ευαγγέλιον.
2. Ο μύθος της ήτο ή κυριότερά βάση των Έλευσινίων μυστηρίων (γεν.).
3. Άνθος. — Θα τον βρείτε σκεπτόμενοι έπιτυχίες και νίκες (αίτ. δημ.).
4. Ίσοιτο πρὸς τὸ 1)60 τοῦ τα-

λάντου (γεν.). — Μὴν τοῦ ἐβραϊκοῦ ἔτους. — Καὶ χωρὶς τὸ πρῶτο γράμμα ἡ ἴδια γενική ἑνὸς ζώου, ἀρχαίσι.

5. Πρόθεσις. — «Ὅποιος θέλει τό... θέλει καὶ τὰ μέσα», λέει μιὰ παροιμία μας. — Σῶζω, ἀπαλλάττω (ἀρχ.).
6. Ὑγρὸν σχετικὸν μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν. — Ένα από τὰ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

1	Ε	Π	Ι	Μ	Ε	Ν	Ι	Δ	Ε	Ι	Ο	Ξ
2	Λ	Ε	Ο	Ν	Κ	Α	Β	Α	Λ	Ο		
3	Ε	Ρ	Ν	Α		Μ	Α	Ν	Ε			
4	Η	Ξ		Σ	Τ	Α	Ν		Ν	Α	Β	
5	Μ	Ε			Ε				Μ	Ι	Κ	Ρ
6	Ο	Φ	Θ	Α	Λ	Μ	Ι	Α	Τ	Ρ	Ο	Σ
7	Ξ	Ο	Ρ	Β	Ο	Ν	Ν	Η	Ξ		Ν	Τ
8	Υ	Ν	Ι		Ξ	Ε	Κ		Α	Ν	Τ	Ι
9	Ν	Η	Α	Ξ			Α			Ε	Ρ	
10	Η	Ξ	Μ	Υ	Ρ	Ι	Ξ		Μ	Υ	Α	Ι
11	Ν		Β	Ο	Υ	Ξ		Β	Α	Ρ	Η	Ξ
12			Ρ	Ο	Ν	Ξ		Ν	Α	Τ	Α	Ξ

έπισημότερα ἱερὰ ζῶα τῆς φαραωνικῆς Αἰγύπτου.

7. Ένας κόκκινος... Γιάννης. — Αρχαιοτάτη δυναστεία μιᾶς Ἡπειρώ.
8. Μία τῶν πολεμικωτέρων ἱσραηλιτικῶν φυλῶν κατὰ τὴν ἐξόδον ἐξ Αἰγύπτου. — Ἡ πρώτη του εὐραζέται πάντοτε. — Χημ. σύμβολον τοῦ Βαρίου.
9. Ὑποκορ. γυναικεῖον ὀνόματος. — Ὅρος τοῦ σκακιοῦ.
10. Ποταμὸς τῆς Ἀσσιρίας. — Ἐξέον μέτρον ἐκτάσεων. — Τὰ καταστρέφει καὶ αὐτὰ ὁ πόλεμος.
11. Τὸ μικρὸ ροκέ ὅπως συμβολίζεται στὸ σκάκι. — Φωνή... ἐπικίνδυνον στ' αὐτιά.
12. Μεγάλος ποιητὴς τῆς Περσίας. — Σὲ 12 τέτοια μέρη διαιρεῖται ὁ Ζωδιακὸς κύκλος.

(Λύσεις στὴ σελίδα 131)

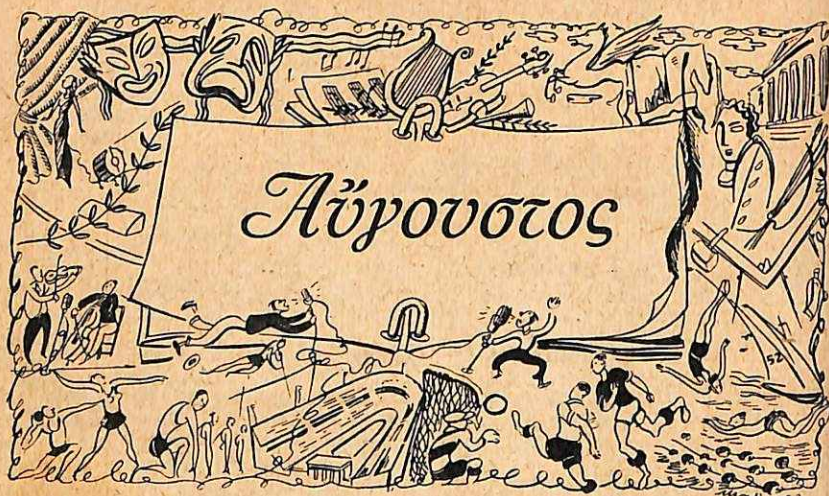
ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΑΝΑ
ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ὁ Κόσμος στὴν διάθεσίν σας. Ἐκλέξατε τὴν χώραν προορισμοῦ σας καὶ ἀφίσατε στὴν Κ. Λ. Μ. τὴν φροντίδα τοῦ ταξιδιοῦ σας.

Ἡ Κ. Λ. Μ. δὰ σὰς μεταφέρει τάχιστα καὶ ἄνετα ὅπουδῆποτε καὶ ὅποτεδῆποτε, εἴτε γιὰ ὑποδέσεις εἴτε γιὰ ἀναψυχή.

Διὰ πληροφορίας καὶ εἰσιτήρια εἰς τὰ Γραφεῖα Ταξιδίων ἢ τὴν Κ.Λ.Μ., Πλ. Συνταγματος, Τηλ. 30.135.

ΘΕΑΤΡΟ

ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ (Λεωφ. Ἀλεξάνδρου. Τηλ. 664.075):
Συνεχίζει «Ὀλλανδέζα» τοῦ Κάλμαν.

ΑΚΡΟΠΟΛ (Ἰπποκράτους 9. Τηλ. 22.332):
Συνεχίζει «Ἡ Βασίλισσα τῆς νύχτας», ἐπιθεώρησις.

ΑΛΣΟΣ (Παγκρατίου. Τηλ. 70.663):
Ἐναλλασσόμενο πρόγραμμα.

ΒΕΜΠΟ (Καρόλου 18. Τηλ. 53.453):
Συνεχίζει «Στάρ Ἑλλάς».

ΒΕΡΝΤΕΝ (Λεωφ. Ἀλεξάνδρου. Τηλ. 664.196):
Συνεχίζει «Ὅλοι γιὰ τὴν κόλασιν».

ΔΙΟΝΤΣΙΑ (Καλλιθέας):
Ἐναλλασσόμενο πρόγραμμα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ (Πλατ. Κυριακοῦ. Τηλ. 82.134):
Συνεχίζει «Ἡ δίκη τῆς Κας Κρόσμπυ» τοῦ Σόμερσετ Μόμ.

ΜΑΚΕΔΟ (Θεμιστοκλέους):
«Ἡ ζωὴ εἶναι ὁραία» τοῦ Δ. Ψαθά.

ΝΤΟ-ΡΕ (Φωκίωνος Νέγρη):
«Ἀνάποδα ἔνας κόσμος».

ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ (Καλλιθέας):
Ἐναλλασσόμενο πρόγραμμα.

ΠΑΛΛΑΣ (Πειραιῶς. Τηλ. 42.344):
Ἐναλλασσόμενο πρόγραμμα.

PANTAR (Λεωφ. Ἀλεξάνδρου):
Συνεχίζει «Ἐλάτε νὰ μᾶς δῆτε».

ΡΙΑΛΤΟ (Κυψέλης 54):
Βαριετέ.

ΣΑΜΑΡΤΖΗ (Καρόλου 1. Τηλ. 54.755):
«Περιοπλία σὲ δύο πράξεις», κωμωδία.

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ (Σαριπόλου 9. Τηλ. 663.791):
7, 14, 21, 28 Οἱ τακτικὲς συναυλίαι τῆς Δευτέρας στὸ Ὁδεῖο Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ.
4 Ἐκτακτὴ συναυλία στὸ Ὁδεῖο Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ μετὰ συμπραξί τοῦ βαρυτόνου Νικ. Μοσχονά.

ΧΟΡΟΣ

ὉΔΕΙΟ ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΤ:
Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἐμφάνισις τῆς Ἀμερικανίδος χορογράφου Τροίντυ Γκότ.

ΔΙΕΘΝΗ ΜΟΥΣΙΚΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΛΟΥΤΚΕΡΝΗ:
9-31 Κονσέρτα μετὰ διασήμους σολίστ. Στις 21 ἐμφάνισις τοῦ Κίρ-στεν Φλάγκσταντ. Διευθυνταὶ ὁρχήστρας ὁ Σέρ Τζὼν Μπαρ-μρόλλι, ὁ Φὼν Κάραγιαν, ὁ Εὐγένιος Ὁρμαντὺ καὶ ὁ Βίλ-χελμ Φουρτβάινγκλερ.

ΜΠΑ-ΤΡΟ-ΥΤ:
Μέχρι 25 Αὐγ. Ἐργα τοῦ Βάγκνερ μετὰ διευθυντὰς ὁρχήστρας τὸν Χάν-σταν Φλάγκσταντ, τὸν Χέρμπερτ, τὸν Φὼν Κάραγιαν καὶ τὸν Γιόζεφ Κάιλιμπερτ.

ΣΑΛΤΣΒΟΥΡΓΟΝ:
Μέχρι 25 Αὐγ. Ἐργα τοῦ Βέρντι, Μότσαρτ, καὶ Ντονιτσέττι καὶ τῆς «Δα-νάης» τοῦ Στράους, μετὰ διευθυντὰς ὁρχήστρας τὸν Κάρο-λ Μπέμ, τὸν Κλέμενς Κράους, τὸν Μπρούνο Βάλτερ καὶ τὸν Φὼν Κάραγιαν.

ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟ:
17-31 Γερμανικὲς ὅπερες, κονσέρτα καὶ μουσικὴ δοματίου, μετὰ διευθυντὰς τὸν Χάινς Σμιτ-Ἰσσερσεντ, τὸν Γιόζεφ Κάι-λμπερτ καὶ τὸν Σέρ Μπίτσιν.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟ ΣΤΑΔΙΟ:
19-20 Ἑλληνοαποικινικὴ συνάντησις σὲ ἀγωνίσματα στίβου ἐπὶ τὸ φῶς τῶν προβολέων. Στὴν ἰαπωνικὴ μονάδα μετέχουν 16 ἄν-δρες καὶ 3 γυναῖκες.

ΜΗΠΩΣ ΧΡΕΙΑΖΕΣΘΕ;

ΜΑΛΛΙΑ ποὺ νὰ μὴ μπαίνουν: Νὰ μὴ κασιό-ζουν; Νὰ μὴ ξεθωριάξουν;

ΜΑΛΛΙΑ γιὰ τὰ μαλλινούλια τοῦ μαρῶ;

ΜΑΛΛΙΑ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ Χονδρικῶς; Λιανικῶς;

ΜΑΛΛΙΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΧΡΗΣΙ;

ΜΑΛΛΙΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΣΕΠΗ;

ΤΟΤΕ ΑΣΦΑΛΩΣ ΧΡΕΙΑΖΕΣΘΕ

ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΚΑΛΑΚ — Κολοκοτρώνη 63 Ἀθήναι. Τηλ. 27.492

ΑΘΗΝΑΙ - ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΜΕ ΤΗΝ **AIR FRANCE**

Και από

της Μαίον
το «Λαφαίτιν»
τουριστική θέσις
με ήλαττωμένην
τιμήν.

Μετ' επιστροφής
Δρ. 11.972.500

Απλή μετάβασις
Δρ. 6.651.200

Όλα τα αεροπλά-
να είναι

"ΚΟΝΣΤΕΛΕΣΙΟΝ.."

Καίτε βράδυ ένα «ΚΟΝΣΤΕ-
ΛΕΣΙΟΝ» της ΑΙΡ ΦΡΑΝΣ
άπογειούται διά την Βόρειον 'Α-
μερικην.

Διαλέξατε μεταξύ
Τού «Παρισινοῦ», 34 κλίνο-
καθίσματα, τιμή κανονική.
Τού «Ἐκτάκτου Παρισινοῦ»
πολυτελὲς γραμμή (συμπλήρωμα
§ 10).

Ένα βήμα πού ἔρπει νά κάνετε.

Ἡ ὑπηρεσία τῆς «Τουριστικῆς Θέσεως» ἐκασφαλίζεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ
ἐταμένου προσωπικοῦ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐκμεταλλεύσεως
ὡς αἱ ἄλλαι ὑπερμελαντικαὶ γαμμαί. (Τὰ νεύματα εἶναι εἰς βάρος
τῶν ταξιδιωτῶν).

Διὰ τὸ ταξιδιὸν σας εἰς Ἀμερικὴν, Καναδᾶν καὶ Μεξικόν, ἡ
ΑΙΡ ΦΡΑΝΣ εἶναι ἡ μόνη Ἑταιρεία πού οὐς προσφέρει αὐτὸ
τὸ σύνολον τῶν εὐκολιῶν